Raftul
Denisei
J.M. COETZEE
Copilăria lui Isus
roman
HUMANITAS
fiction

John Maxwell Coetzee

Copilăria lui Iisus

Traducere din engleză de
IRINA HOREA

HUMANITAS

Lui D.K.C.

Capitolul 1

Bărbatul de la poartă le arată o clădire joasă, lungă, aflată nu departe.

— Dacă vă grăbiţi, le spune el, puteţi să vă cazaţi înainte să se închidă porţile pe ziua de azi.

Pornesc repede într-acolo. *Centro de Reubicación Novilla,* scrie pe firmă. *Reubicación*: oare ce înseamnă? N-a învăţat acest cuvânt.

Biroul e mare şi gol. Şi încins – mai tare decât afară. În celălalt capăt, o tejghea de lemn se întinde pe toată lăţimea încăperii, fiind împărţită de panouri de sticlă mată. La perete, o sumedenie de fişete cu sertare, din lemn lăcuit.

Atârnată între două panouri, o pancartă: *Recién Llegados,* cuvintele scrise cu negru pe dreptunghiul de carton. Funcţionara din spatele tejghelei, o femeie tânără, îi întâmpină cu un zâmbet.

— Bună ziua, spune el. Suntem nou-veniţi. Articulează cuvintele rar, în spaniola pe care s-a străduit din greu s-o înveţe: Caut de lucru şi un loc unde să stăm. Îl prinde pe băiat pe la subsuori şi-l ridică, să-l vadă şi femeia. Am un copil cu mine.

Tânăra se întinde ca să dea mâna cu băiatul.

— Salut, tinere! spune ea. E nepotul tău?

— Nu-i nepotul meu, nici fiul meu, dar se află în responsabilitatea mea.

— Un loc unde să staţi. (Tânăra se uită pe documentele ei.) Avem o cameră liberă aici, la Centru, pe care o puteţi folosi până găsiţi altceva. Nu-i luxoasă, dar poate că n-o să vă deranjeze. Cât despre un loc de muncă, hai să examinăm posibilităţile mâine-dimineaţă – arătaţi obosiţi, sunt sigură că vreţi să vă odihniţi. Veniţi de departe?

— Suntem pe drum de-o săptămână. Venim din Belstar, din lagăr. Ştii ce e Belstar?

— Da, ştiu foarte bine ce e Belstar. Am trecut şi eu prin Belstar. Acolo ai învăţat spaniola?

— Am avut lecţii în fiecare zi, timp de şase săptămâni.

— Şase săptămâni? Ai fost norocos. Eu am stat în Belstar trei luni. Încă puţin şi muream de plictiseală. Singurul lucru care m-a ţinut pe linia de plutire au fost orele de spaniolă. Ai avut-o cumva pe señora Piñera ca profesoară?

— Nu, am avut un profesor. Ezită: Pot să ridic o altă problemă? Băiatul meu – şi se uită la copil – nu se simte bine. În parte, din pricină că e tulburat, derutat şi tulburat, şi nici n-a prea mâncat ca lumea. Mâncarea din lagăr i s-a părut ciudată, nu i-a plăcut. Putem mânca undeva ca lumea?

— Câţi ani are?

— Cinci. Asta e vârsta care i s-a dat.

— Şi spui că nu e nepotul tău.

— Nici nepot, nici fiu. Nu suntem înrudiţi. Poftim, spune el, scoate două legitimaţii din buzunar şi i le arată.

Ea verifică legitimaţiile.

— Astea au fost eliberate în Belstar?

— Da. Acolo ni s-au dat numele, numele spaniole.

Ea se apleacă peste tejghea.

— David – ce nume frumos! spune ea. Îţi place numele tău, tinere?

Băiatul o priveşte liniştit, dar nu răspunde. Ce vede ea? Un copil subţirel, palid, îmbrăcat cu un paltonaş de lână, încheiat la nasturi până la gât, cu nişte pantaloni gri până sub genunchi, încălţat cu bocanci negri din care ies nişte şosete de lână, şi o şapcă de pânză aşezată pieziş.

— Nu te sufoci în hainele astea? Nu vrei să-ţi scoţi paltonaşul?

Băiatul clatină din cap.

El intervine:

— Hainele sunt de la Belstar. Singur şi le-a ales din ce aveau acolo. S-a ataşat de ele.

— Înţeleg. Am întrebat pentru că mi se pare îmbrăcat

puţin cam gros pentru o zi ca asta. Să nu uit: aici, la Centru, avem un depozit unde oamenii donează îmbrăcămintea care nu le mai vine copiilor lor. E deschis în fiecare dimineaţă în timpul săptămânii. Puteţi să vă duceţi să vă alegeţi ce doriţi. O să vedeţi că varietatea e mai mare decât la Belstar.

— Mulţumesc.

— Iar după ce ai completat toate formularele, poţi să scoţi bani cu legitimaţia. Ai un ajutor de instalare de patru sute de reali. La fel şi băiatul. Patru sute fiecare.

— Mulţumesc.

— Acum să vă arăt camera.

Se apleacă şi îi şopteşte ceva femeii de la ghişeul alăturat pe a cărui pancartă scrie *Trabajos.* Femeia deschide un sertar, caută în el, clatină din cap.

— O mică bubă, zice fata. Se pare că nu avem cheia de la camera voastră. Mai mult ca sigur că e la administratoarea clădirii. Administratoarea se numeşte señora Weiss. Duceţi-vă la Clădirea C. Îţi fac un desen. Când o găseşti pe señora Weiss, roag-o să-ţi dea cheia de la C-55. Spune-i că v-a trimis Ana, de la biroul principal.

— N-ar fi mai simplu să ne dai altă cameră?

— Din păcate, C-55 este singura cameră liberă.

— Şi mâncare?

— Mâncare?

— Da. Putem mânca undeva?

— Tot cu señora Weiss trebuie să vorbeşti. Ea ar trebui să vă ajute şi cu chestia asta.

— Mulţumesc. Încă o întrebare. Ultima: Există aici organizaţii specializate în reunirea oamenilor?

— Reunirea oamenilor?

— Da. Cu siguranţă sunt mulţi cei care îşi caută membrii familiei. Există organizaţii care ajută la reîntregirea familiilor – a familiilor, a prietenilor, a celor care se iubesc?

— Nu, n-am auzit niciodată de-o asemenea organizaţie.

În parte pentru că este obosit şi dezorientat, în parte

pentru că harta pe care i-a schiţat-o fata nu este limpede, în parte din pricină că nu există indicatoare, îi ia multă vreme până găseşte Clădirea C şi biroul señorei Weiss. Uşa este închisă. Bate. Niciun răspuns.

Opreşte o persoană care trece pe-acolo, o femeie mărunţică, ascuţită la faţă, parcă-i un şoarece, şi care poartă uniforma ciocolatie a Centrului.

— O caut pe señora Weiss, îi spune el.

— A plecat, zice tânăra şi, pentru că el nu înţelege, adaugă: Şi-a încheiat programul. Se întoarce mâine-dimineaţă.

— Atunci poate ne poţi ajuta. Căutăm cheia de la camera C-55.

Tânăra clatină din cap.

— Îmi pare rău, nu am treabă cu cheile.

Se întorc la Centro de Reubicación. Uşa este încuiată.

El ciocăneşte puternic în geam. Niciun semn de viaţă înăuntru. Bate iar.

— Mi-e sete, scânceşte băiatul.

— Mai rezistă puţin, îi spune el. O să caut o cişmea undeva.

Fata, Ana, apare de după colţul clădirii.

— Tu băteai? întreabă ea.

El e surprins încă o dată: de tinereţea ei, de sănătatea şi prospeţimea ce radiază din ea.

— Din cât se pare, señora Weiss s-a dus acasă, zice el. Chiar nu ne poţi ajuta? N-ai un – cum se numeşte? – o *llave universal* ca să ne descui camera?

— *Llave maestra. Llave universal* nu există. Dacă am avea o *llave universal,* s-ar sfârşi cu toate necazurile noastre. Nu, señora Weiss este singura care are o *llave maestra* pentru Clădirea C. N-ai niciun prieten care să vă adăpostească în noaptea asta? Şi vii mâine-dimineaţă, şi vorbeşti cu señora Weiss.

— Un prieten care să ne adăpostească? Am debarcat acum şase săptămâni, de atunci am dormit într-un cort, într-un lagăr în deşert. De unde să avem prieteni aici, la

care să tragem peste noapte?

Ana se încruntă.

— Duceţi-vă la poarta principală, le ordonă ea. Aşteptaţi-mă dincolo de ea. Să văd ce pot face.

Trec de poartă, traversează strada, se aşază la umbra unui copac. Băiatul îşi pune capul pe umărul lui.

— Mi-e sete, se plânge el. Când o să găseşti o cişmea?

— Şşşşt, spune el. Ascultă păsările.

Ascultă amândoi cântecul ciudat al păsărilor, simt adierea vântului ciudat pe pielea lor.

Apare Ana. El se ridică în picioare şi-i face semn cu mâna. Băiatul se ridică şi el, cu braţele ţepene pe lângă trup, cu degetele mari strânse în pumni.

— Am adus nişte apă pentru fiul tău, zice ea. Poftim, David, bea.

Copilul bea, îi înapoiază cana. Ea o pune în geantă.

— A fost bună? îl întreabă ea.

— Da.

— Perfect. Acum urmaţi-mă. Avem ceva de mers, dar gândiţi-vă că e un pic de gimnastică.

Ea porneşte iute pe poteca ce traversează pajiştea cu arbori răzleţi. O tânără atrăgătoare, nu încape vorbă, deşi hainele pe care le poartă n-o avantajează: o fustă închisă la culoare, fără formă, o bluză albă închisă la gât, pantofi fără toc.

De unul singur, ar putea să ţină pasul cu ea, dar cu băiatul în braţe, nu reuşeşte. Strigă în urma ei: „Te rog – mai încet!” Ea îl ignoră. Rămânând tot mai în urmă, se ţine după ea peste pajişte, traversează o stradă, apoi altă stradă.

Ea se opreşte şi aşteaptă în faţa unei case înguste, simple.

— Aici locuiesc eu, zice ea. Descuie uşa de la intrare: Urmaţi-mă.

Îi duce printr-un coridor întunecos, ies printr-o uşă din spate, coboară nişte trepte de lemn şubrede, până într-o curte mică, năpădită de iarbă şi buruieni, mărginită pe

două laturi cu un gard de lemn, iar pe a treia, cu o plasă de sârmă.

— Aşază-te, îi spune ea, arătându-i un scaun din fier forjat ruginit, pe jumătate înghiţit de iarbă. Vă aduc ceva de mâncare.

N-are chef să şadă. Aşteaptă la uşă împreună cu băiatul.

Fata se întoarce aducând o farfurie şi o cană. În cană e apă. Pe farfurie, patru felii de pâine unse cu margarină. Exact ce au mâncat la micul dejun, la staţia de binefacere.

— Ca nou-venit, eşti obligat prin lege să locuieşti în locuri aprobate sau la Centru, spune ea. Dar n-o să fie problemă dacă vă petreceri prima noapte aici. Deoarece sunt angajata Centrului, putem argumenta că locuinţa mea se socoteşte loc aprobat.

— Eşti foarte amabilă, foarte generoasă, răspunde el.

— În colţ acolo, arată ea, sunt nişte materiale rămase de la şantier. Poţi să improvizezi un adăpost. Vă descurcaţi singuri, da?

El se uită la ea complet zăpăcit.

— Nu sunt sigur că înţeleg, zice el. Unde ne vom petrece noaptea?

— Aici, zice ea, arătând curticica. O să mă întorc să văd cum v-aţi instalat.

Materialele de construcţie cu pricina sunt şase foi de tablă galvanizată, ruginite pe alocuri – de la un acoperiş vechi, mai mult ca sigur –, şi câteva bucăţi de scândură. Asta o fi un fel de test? Sau chiar vrea să le dea de înţeles că vor dormi sub cerul liber? O aşteaptă să se întoarcă, aşa cum a promis, dar ea nu vine. El încearcă uşa din spate: e încuiată. Bate; niciun răspuns.

Ce se petrece aici? Femeia asta stă în spatele perdelelor şi-l urmăreşte să vadă cum reacţionează?

Nu sunt prizonieri. Ar fi floare la ureche să se caţăre pe gardul de sârmă şi s-o şteargă. Asta ar trebui să facă? Sau să aştepte să vadă ce se va mai întâmpla?

Aşteaptă. Când ea îşi face din nou apariţia, soarele apune.

— N-ai prea făcut mare lucru, observă ea, încruntându-se. Poftim, zice şi îi întinde o sticlă de apă, un prosop de mâini, un sul de hârtie igienică. Şi, când el o priveşte întrebător, ea zice: N-o să vă vadă nimeni.

— M-am răzgândit, spune el. Ne întoarcem la Centru. Trebuie să fie o sală publică acolo, unde să ne putem petrece noaptea.

— Nu se poate. Porţile Centrului sunt închise. Se închid la şase.

Exasperat, se îndreaptă cu paşi mari spre mormanul de tablă, trage afară două foi şi le aşază pieziş, sprijinite de gardul de lemn. Face acelaşi lucru cu a treia foaie şi cu a patra, improvizând un şopron rudimentar.

— La asta te-ai gândit pentru noi? întreabă el întorcându-se spre ea.

Dar ea a dispărut.

— Aici o să dormim la noapte, îi spune el băiatului. O să fie o aventură.

— Mi-e foame, zice băiatul.

— Nu ţi-ai mâncat pâinea.

— Nu-mi place pâinea.

— Ei bine, va trebui să te obişnuieşti cu ea, pentru că altceva nu avem. Mâine o să găsim ceva mai bun.

Neîncrezător, băiatul ia o felie de pâine, muşcă puţin din ea. Unghiile băiatului sunt negre de murdărie, observă el.

Când se întunecă, se vâră în adăpostul lor, el pe o brazdă de buruieni, băiatul cuibărit lângă el. Curând, băiatul adoarme, cu degetul mare în gură. La el însă somnul nu se îndură să vină. El n-are haină; în scurt timp, frigul prinde să i se strecoare în trup; începe să tremure.

Nu-i mare lucru, e doar frig, n-o să te omoare, îşi spune el. *Noaptea o să treacă, soarele o să răsară, ziua va veni. Numai să nu fie insecte târâtoare. Insectele târâtoare chiar ar pune capac la toate.*

Adoarme.

Se trezeşte în toiul nopţii, e înţepenit, amorţit de frig. Îl cuprinde mânia. De ce să se chinuie aşa? Se târăşte

afară din adăpost, merge pe bâjbâite până la uşa din spate, ciocăneşte, întâi discret, apoi din ce în ce mai tare.

Se deschide o fereastră deasupra; în lumina lunii, distinge vag obrazul fetei.

— Da? face ea. E ceva în neregulă?

— Nimic nu e în regulă, zice el. E frig. Te rog, dă-ne drumul în casă.

Urmează o pauză lungă. Apoi:

— Aşteaptă, spune ea.

El aşteaptă. Apoi:

— Poftim, se aude vocea ei.

Un obiect cade la picioarele lui: o pătură, nu foarte lată, împăturită în patru, făcută din ceva aspru, cu miros de camfor.

— De ce ne tratezi aşa? strigă el. Ca pe nişte gunoaie!

Fereastra se închide cu o bufnitură.

El se târăşte înapoi în adăpost, întinde pătura peste sine şi copilul adormit, se înveleşte cât poate de bine.

Îl trezeşte hărmălaia păsărilor. Băiatul, care încă doarme tun, s-a răsucit cu spatele la el, şapca îi e sub obraz. Îşi simte hainele umede de rouă. Adoarme la loc. Când deschide din nou ochii, fata se uită în jos, la el.

— Bună dimineaţa, zice ea. V-am adus ceva de mâncare. Trebuie să plec curând. Când sunteţi gata, vă las să ieşiţi.

— Ne laşi să ieşim?

— Vă las să treceţi prin casă. Vă rog, grăbiţi-vă. Nu uita să aduci pătura şi prosopul.

El îl trezeşte pe copil.

— Hai, e timpul să te scoli, zice el. E timpul pentru micul dejun.

Fac pipi unul lângă altul, într-un colţ al curţii.

Micul dejun nu e altceva decât pâine şi apă. Copilul se uită cu dispreţ; nici lui nu i-e foame. Lasă tava neatinsă pe treaptă.

— Suntem gata, strigă el.

Fata îi conduce prin casă, până în strada pustie.

— La revedere, le zice ea. Dacă aveţi nevoie, puteţi să vă întoarceţi diseară.

— Ne-ai promis o cameră la Centru, cum rămâne cu ea?

— Dacă nu se găseşte cheia sau camera a fost dată între timp, puteţi dormi din nou aici. La revedere.

— Stai niţel. Ne poţi da nişte bani?

Până acum, nu a fost nevoit să cerşească, dar nu are altă soluţie.

— Am zis că vă ajut, n-am zis că vă dau bani. Pentru asta, va trebui să mergi la birourile Asistencia Social. Poţi lua un autobuz până în oraş. Să-ţi iei neapărat cu tine legitimaţia şi permisul de rezidenţă. Aşa o să poţi să-ţi încasezi alocaţia de relocare. Sau găseşte-ţi o slujbă şi cere un avans, în dimineaţa asta n-o să fiu la Centru, am nişte întâlniri, dar, dacă te duci acolo şi le spui că îţi cauţi o slujbă şi vrei *un vale,* vor şti la ce te referi. *Un vale.* Acum chiar trebuie să fug.

Poteca pe care o apucă el şi băiatul peste pajiştea pustie se dovedeşte una greşită; când ajung în cele din urmă la Centru, soarele e deja sus, pe cer. La ghişeul *Trabajos* se află o femeie de vârstă mijlocie, cu faţă severă, cu părul pieptănat peste urechi şi strâns bine la spate.

— Bună dimineaţa, spune el. Ne-am înregistrat ieri. Suntem nou-veniţi şi caut de lucru. Înţeleg că îmi poţi da *un vale.*

— *Vale de trabajo,* spune femeia. Arată-mi legitimaţia.

El îi dă legitimaţia. Ea o cercetează, i-o înapoiază.

— O să-ţi întocmesc *un vale,* şi apoi trebuie să-ţi alegi munca pe care vrei s-o faci.

— Dar îmi poţi da un sfat unde anume să încep? Mă mişc într-un teren necunoscut.

— Încearcă la docuri, zice femeia. De obicei sunt în căutare de mână de lucru. Mergi cu autobuzul 29. Pleacă la fiecare jumate de oră din faţa porţii principale.

— Nu am bani pentru autobuz. Nu am deloc bani.

— Autobuzul e gratuit. Toate autobuzele sunt

gratuite.

— Şi un loc unde să stăm? Am voie să întreb unde putem locui? Tânăra care a fost de serviciu ieri, o cheamă Ana, ne-a rezervat o cameră, dar n-am reuşit să intrăm în ea.

— Nu mai sunt camere libere.

— Ieri mai era o cameră liberă, C-55, dar cheia nu era de găsit. Cheia se afla la señora Weiss.

— Nu ştiu nimic despre asta. Revino după-amiază.

— Nu pot să vorbesc cu señora Weiss?

— În dimineaţa asta, şefii au şedinţă. Señora Weiss participă la şedinţă. Va reveni după-amiază.

Capitolul 2

În autobuzul 29, cercetează *vale de trabajo* pe care l-a primit. E o simplă foaie de hârtie ruptă dintr-un caiet, pe care a fost scris în grabă: „Purtătorul este nou-venit. Vă rog să-l aveţi în vedere pentru angajare”. Nicio ştampilă oficială, nicio semnătură, pur şi simplu iniţialele P.X. Totul arată foarte neprotocolar. E destul ca să poată obţine o slujbă?

Ei sunt ultimii pasageri care coboară. Ţinând cont de cât de întinse sunt docurile – cheiurile se înşiruie în susul râului cât vezi cu ochii, arată ciudat de pustii. La un singur chei pare să fie ceva activitate: un cargobot este încărcat sau descărcat, bărbaţi urcă şi coboară o pasarelă.

Se apropie de un bărbat înalt, în salopetă, care pare să supravegheze operaţiile.

— Bună ziua, îl salută el. Caut de lucru. Cei de la Centrul de Relocare mi-au spus să vin aici. Eşti persoana căreia e nimerit să mă adresez? Am un *vale.*

— Poţi vorbi cu mine, răspunde omul. Dar nu eşti niţeluş prea bătrân pentru un *estibador*?

Estibador? Probabil că are un aer confuz, pentru că bărbatul (şef de echipă?) mimează că aburca o greutate în spinare şi se clatină sub ea.

— Aha, *estibador*! exclamă el. Îmi pare rău, spaniola mea nu e grozavă. Nu, nu-s deloc bătrân.

Oare ceea ce tocmai i-a ieşit pe gură e adevărat? Chiar nu e prea bătrân pentru muncă grea? Nu se simte bătrân, aşa cum nu se simte nici tânăr. Nu simte că ar avea o vârstă anume. Se simte fără vârstă, dacă e cu putinţă aşa ceva.

— Pune-mă la încercare, propune el. Dacă hotărăşti că nu sunt potrivit, am şi luat-o din loc, fără nicio supărare.

— În regulă, zice şeful de echipă. (Mototoleşte *vale,* îl aruncă în apă.) Puştiulache e cu tine? Poate să aştepte aici cu mine, dacă eşti de acord. O să am eu grijă de el. Cât despre spaniola ta, nu-ţi face griji, insistă. Într-o bună zi, n-o s-o mai simţi ca pe o limbă, ci va deveni felul de-a fi al

lucrurilor.

El se întoarce către băiat.

— Stai cu domnul ăsta până ajut eu la căratul sacilor?

Băiatul dă din cap că da. Iar îşi suge degetul mare.

Pasarela e lată doar cât să treacă un om. El aşteaptă până când coboară un docher care cară în spinare un sac burduşit. Apoi urcă pe punte, coboară o scară de lemn solidă, până în cală. Îi trebuie o vreme ca ochii să i se adapteze la lumina chioară. Cala e plină de saci din ăştia burduşiţi, sute de asemenea saci, poate chiar mii.

— Ce-i în saci? îl întreabă el pe bărbatul din spatele lui.

Omul îl priveşte ciudat.

— *Granos,* răspunde acesta.

Vrea să întrebe cât cântăresc sacii, dar nu mai are timp. I-a venit rândul.

În vârful grămezii, cocoţat, e un tip mătăhălos cu antebraţele vânjoase şi un rânjet până la urechi, a cărui treabă este evident aceea de a plasa un sac pe umerii docherului aflat la rând. El se întoarce cu spatele, sacul coboară; el se clatină, apoi prinde colţurile aşa cum i-a văzut făcând pe alţii, face un prim pas, al doilea. Chiar va reuşi să urce scara, ducând povara asta teribilă, la fel ca ceilalţi? Are vlaga asta în el?

— Uşurel, *viejo,* zice o voce în spatele lui. Ia-o-ncetişor.

Pune piciorul stâng pe treapta cea mai de jos a scării. E

O chestie de echilibru, îşi spune el, de a-şi păstra echilibrul, de a nu lăsa sacul să alunece sau conţinutul să se mute din loc. Dacă apucă să se mute sau să alunece, eşti pierdut. Din docher ajungi un cerşetor care tremură într-un adăpost de tablă, în curtea din spate a unui străin.

Ridică piciorul drept. Începe să înveţe ceva despre scară: dacă-ţi sprijini pieptul de ea, greutatea sacului nu mai ameninţă să te răstoarne, ci te stabilizează. Piciorul lui stâng găseşte a doua treaptă. Se aud aplauze uşoare de jos. Strânge din dinţi. Optsprezece trepte de urcat (le-a

numărat). N-o să dea greş.

Încet, un pas o dată, odihnindu-se după fiecare, ascultându-şi inima cum o ia razna (Şi dacă o să aibă un atac? Ce jenant ar fi!), el urcă. Chiar în vârf, se clatină, sacul se sprijină de punte.

Se ridică în picioare, arată spre sac.

— Mă poate ajuta careva? întreabă el, încercând să-şi stăpânească gâfâitul, încercând să dea impresia că nu s-a întâmplat nimic.

Mâini binevoitoare îi aburca sacul pe spinare.

Pasarela prezintă alte dificultăţi: se leagănă încet dintr-o parte într-alta, după cum se mişcă şi vasul, neoferindu-i sprijinul pe care i l-a dat scara. Face tot ce poate să se ţină drept în timp ce coboară, chiar dacă asta înseamnă că nu poate să vadă pe unde păşeşte. Îşi fixează privirile la băiat, care stă neclintit ca o stană de piatră lângă şeful de echipă, cu ochii la el. *Să nu-l fac de râs!* îşi spune el.

Fără să se împiedice, ajunge pe mal.

— Ia-o la stânga! strigă şeful.

Se răsuceşte cu mare grijă. O căruţă e trasă tocmai acum, o căruţă joasă, cu fundul plat, la care sunt înhămaţi doi cai uriaşi cu smocuri de păr zburlite. Rasă *percheron*? N-a văzut în viaţa lui un *percheron* în carne şi oase. Mirosul lor de urină îl învăluie.

Se răsuceşte şi lasă sacul cu grăunţe să cadă pe fundul căruţei. Un tânăr cu o pălărie boţită sare fără probleme în căruţă şi trage sacul mai în faţă. Unul dintre cai dă drumul unei baligi aburinde.

— Dă-te din drum! strigă o voce din spatele lui.

Este următorul docher, următorul coleg al lui de muncă, ducând următorul sac.

Îşi poartă iarăşi paşii până în cală, se întoarce cu a doua încărcătură, apoi cu a treia. E mai încet decât colegii lui (ei sunt nevoiţi uneori să aştepte după el), dar nu cu mult; va face progrese pe măsură ce se va obişnui cu munca, iar trupul i se va deprinde. La urma urmei, nu-i chiar atât de bătrân.

Deşi îi întârzie, nu simte nicio animozitate din partea celorlalţi bărbaţi. Dimpotrivă, îi spun câte-o vorbă veselă, îl bat prieteneşte pe umăr. Dacă asta înseamnă să fii docher, nu-i chiar o muncă rea. Măcar realizezi ceva. Măcar ajuţi la mutarea grânelor, grâne ce se vor transforma în pâine, substanţa vieţii.

Se aude un fluier.

— Pauza, îi explică omul de lângă el. Dacă vrei să… ştii tu.

Urinează amândoi în spatele unui şopron, se spală pe mâini la un robinet.

— E vreun loc unde se poate lua o ceaşcă de ceai? întreabă el. Şi poate ceva de mâncare?

— Ceai? face omul. Pare amuzat. N-am auzit de-aşa ceva. Dacă ţi-e sete, poţi să foloseşti cana mea; dar mâine adu-ţi-o pe-a ta. (îşi umple cana la robinet, i-o dă.) Şi adu-ţi şi o pâine, sau o jumate. Ziua-i lungă când ai burta goală.

Pauza durează numai zece minute, apoi reîncepe munca de descărcare. Când şeful de echipă fluieră sfârşitul zilei, el a dus treizeci şi unu de saci din cală până pe chei. Într-o zi întreagă de muncă, ar putea probabil duce cincizeci. Cincizeci de saci pe zi: două tone, mai mult sau mai puţin. Nu-i mare scofală. O macara ar putea duce două tone într-un singur transport. De ce nu folosesc o macara?

— Băiatul tău i-un tânăr de treabă, zice şeful de echipă. Nu mi-a făcut probleme.

De bună seamă că îi spune tânăr, *un jovencito,* ca să-l facă să se simtă bine. Un tânăr bun care va creşte şi va deveni şi el docher.

— Dacă aţi aduce o macara, observă el, aţi isprăvi cu descărcatul într-un timp de zece ori mai scurt. Chiar şi o macara mică.

— Aşa-i, e de acord şeful de echipă. Dar ce rost ar avea? Ce rost ar avea să faci lucrurile de zece ori mai repede? Nu e nicio urgenţă, bunăoară o criză alimentară.

Ce rost ar avea? Sună ca o întrebare adevărată, nu o palmă peste obraz.

— Ca să ne dăruim energiile pentru o treabă mai

bună, propune el.

— Mai bună decât ce? Mai bună decât să-i asigurăm pâinea omului de lângă noi?

El dă din umeri. Ar fi trebuit să-şi ţină gura. Cu siguranţă n-o să spună: *Mai bună decât să cari poveri, ca un animal de povară.*

— Băiatul şi cu mine trebuie să ne grăbim, zice el. Trebuie să fim înapoi la Centru înainte de şase, altfel vom fi nevoiţi să dormim sub cerul liber. Să mă întorc mâine-dimineaţă?

— Cum să nu, cum să nu. Te-ai descurcat bine.

— Şi pot să obţin un avans la plată?

— Din păcate, nu e posibil. Casierul nu-şi face rondul decât vineri. Dar, dacă eşti în criză de bani – îşi vâră mâna în buzunar şi o scoate plină de monede, poftim, ia cât îţi trebuie.

— Nu ştiu sigur cât îmi trebuie, n-am idee de preţuri.

— Ia-i pe toţi. Mi-i dai înapoi vineri.

— Mulţumesc. Eşti foarte bun.

Aşa e. Să aibă grijă de tinerelul tău, *de jovencito,* cât tu munceşti, apoi, colac peste pupăză, să-ţi mai şi împrumute bani; nu te prea aştepţi la aşa ceva din partea unui şef de echipă.

— Chiar pentru nimic. Ai face la fel. La revedere, tinere, zice, întorcându-se spre băiat. Să te văd proaspăt şi vioi mâine-dimineaţă.

Ajung la birou tocmai când femeia cu faţă acră închide. Nici urmă de Ana.

— Ceva veşti despre camera noastră? întreabă el. Aţi găsit cheia?

Femeia se încruntă.

— Urmează drumul, faci prima la dreapta, cauţi o clădire lungă, teşită, se numeşte Clădirea C. Întreabă de señora Weiss. O să vă arate camera. Şi întreab-o pe señora Weiss dacă puteţi folosi spălătoria, să vă spălaţi hainele.

El înţelege aluzia şi roşeşte. După o săptămână fără să se fi spălat, copilul a început să miroasă; iar el, fără îndoială, miroase şi mai rău.

El îi arată banii.

— Poţi să-mi spui cât am aici?

— Nu ştii să numeri?

— Adică, ce pot să cumpăr de ei? Pot să cumpăr ceva de mâncare pentru o masă?

— Centrul nu oferă mâncare, numai micul dejun. Dar vorbeşte cu señora Weiss. Explică-i situaţia. Poate are cum să vă ajute.

C-41, biroul señorei Weiss, este tot închis şi încuiat. Însă la subsol, într-o nişă sub scări, luminată de un singur bec fără abajur, zăreşte un tânăr care citeşte o revistă prăvălit pe un scaun. Ca o completare la uniforma ciocolatie a Centrului, individul poartă o pălărioară rotundă, prinsă cu o cureluşă sub bărbie, ca pălărioara unei maimuţe de circ.

— Bună seara, spune el. O caut pe señora Weiss, pe care n-o găsesc nicăieri. Ai vreo idee pe unde se află? Ni s-a repartizat o cameră în clădirea asta, cheia se află la ea, sau cel puţin cheia principală.

Tânărul se ridică în picioare, îşi drege glasul şi răspunde. Răspunsul lui e politicos, dar câtuşi de puţin util în cele din urmă. Dacă biroul señorei Weiss e încuiat, înseamnă că probabil señora s-a dus acasă. Cât despre vreo cheie principală, dacă există aşa ceva, atunci nu se poate găsi decât în acelaşi birou încuiat. La fel şi cheia de la spălătorie.

— Poţi măcar să ne arăţi unde e camera C-55? întreabă el. C-55 este camera ce ne-a fost repartizată.

Fără alt cuvânt, tânărul îi duce printr-un coridor lung, pe lângă C-49, C-50… C-54. Ajung la C-55. Încearcă uşa. Nu e încuiată.

— Problemele voastre au luat sfârşit, observă el cu un zâmbet şi se retrage.

C-55 este mică, fără ferestre, mobilată cum nu se poate mai sumar: un pat de o singură persoană, un scrin, o chiuvetă. Pe scrin, o tavă conţinând o farfurioară şi două cuburi şi jumătate de zahăr pe ea. El îi dă zahărul băiatului.

— Trebuie să stăm aici? întreabă băiatul.

— Da, trebuie să stăm aici. Doar o vreme, până ne găsim ceva mai bun.

La capătul îndepărtat al coridorului, găseşte o cabină de duş. Săpun nu există. Îl dezbracă pe copil, se dezbracă şi el. Împreună stau sub un firicel de apă călâie, iar el se străduieşte să se spele şi să-l spele şi pe băiat. Apoi, în timp ce copilul aşteaptă, el ţine lenjeria lui şi a copilului sub acelaşi firicel (care se răceşte curând, apoi devine rece-rece de tot) şi o stoarce. Gol puşcă, sfidător, cu copilul alături de el, lipăie prin coridorul pustiu, până la camera lor, şi pune cârligul la uşă. Cu singurul prosop pe care îl au, îl şterge pe copil.

— Acum, în pat, spune el.

— Mi-e foame, se plânge băiatul.

— Ai răbdare. Mâine-dimineaţă o să avem un mic dejun cât toate zilele. Crede-mă. Gândeşte-te la asta.

Îl vâră în pat, îl înveleşte, îl sărută de noapte bună.

Dar băiatului nu-i e somn.

— De ce suntem aici, Simón? îl întreabă el liniştit.

— Ţi-am spus: suntem aici doar pentru o noapte sau două, până găsim un loc mai bun unde să stăm.

— Nu, adică, de ce suntem *aici*?

Gestul băiatului cuprinde camera, Centrul, oraşul Novilla, totul.

— Eşti aici ca s-o găseşti pe mama ta. Eu sunt aici să te ajut.

— Dar după ce o găsim, de ce ne aflăm aici?

— Nu ştiu ce să spun. Suntem aici din acelaşi motiv ca toţi ceilalţi. Ni s-a dat o şansă să trăim şi am acceptat această şansă. Să trăieşti este ceva extraordinar. E cel mai extraordinar lucru dintre toate.

— Dar trebuie să trăim aici?

— Dacă nu aici, unde în altă parte? Nu avem unde în altă parte, doar aici. Acum închide ochii. E timpul să dormi.

Capitolul 3

Se trezeşte bine dispus, plin de energie. Au unde locui, are o slujbă. E timpul să se concentreze pe treaba cea mai importantă: să o găsească pe mama băiatului.

Lăsându-l pe băiat să doarmă, se strecoară afară din cameră. Biroul principal tocmai s-a deschis. Din spatele tejghelei, Ana îl salută cu un zâmbet.

— Aţi dormit bine? întreabă ea. V-aţi instalat?

— Mulţumesc, ne-am instalat. Dar acum trebuie să-ţi mai cer o favoare. Poate îţi aminteşti că te-am întrebat despre găsirea membrilor familiei. Trebuie s-o găsesc pe mama lui David. Problema e că nu ştiu de unde să încep. Păstraţi documente privitoare la cei care sosesc în Novilla? Dacă nu, există vreun registru central, pe care îl pot consulta?

— Sunt înregistraţi toţi cei care trec prin Centru. Dar registrele nu te vor ajuta dacă nu ştii pe cine cauţi. Mama lui David are sigur un nume nou. O viaţă nouă, un nume nou. Vă aşteaptă?

— De mine nu a auzit niciodată, aşa că *n-are* niciun motiv să mă aştepte. Dar în clipa în care băiatul va da ochii cu ea, o va recunoaşte, sunt convins.

— De când sunt despărţiţi?

— Povestea e complicată, n-o să-ţi împui capul cu ea. Spun doar atât, i-am promis lui David că o să-i găsesc mama. Mi-am dat cuvântul. Prin urmare, pot să mă uit la registrele voastre?

— Dar, fără un nume, cum te vei descurca?

— Păstraţi copii după legitimaţii. Băiatul o s-o recunoască după o fotografie. Sau o s-o recunosc eu. O s-o recunosc în clipa în care o s-o văd.

— N-ai întâlnit-o niciodată, dar o vei recunoaşte?

— Da. Separat sau împreună, el şi cu mine o s-o recunoaştem. Sunt sigur de asta.

— Dar cum stă treaba cu mama asta anonimă? Eşti sigur că vrea să-şi regăsească fiul? Poate să pară lipsit de inimă ce spun, dar majoritatea oamenilor, când au ajuns

aici, şi-au pierdut orice interes pentru vechile legături.

— Cazul ăsta e altfel, crede-mă. Nu pot să explic de ce. Acum: pot să mă uit în registru?

Ea clatină din cap că nu.

— Nu, nu pot permite aşa ceva. Dacă ai avea numele mamei, alta ar fi situaţia. Dar nu te pot lăsa să dai iama în dosarele noastre. Nu e numai împotriva regulamentelor noastre, ci şi absurd. Avem mii de persoane înregistrate, sute de mii, mai multe decât îţi poţi imagina. În plus, de unde ştii că a trecut prin Centrul Novilla? Există un centru de primiri în fiecare oraş.

— Recunosc, e lipsit de sens. Şi totuşi, te implor. Copilul nu are mamă. S-a pierdut. Trebuie să fi văzut şi tu ce aer pierdut are. E în limb.

— În limb. Nu înţeleg ce înseamnă asta. Răspunsul este nu. Nu o să cedez, aşa că nu insista. Îmi pare rău pentru copil, dar nu este corect să procedăm aşa.

Urmează o tăcere lungă.

— Pot să o fac noaptea târziu, spune el. N-o să ştie nimeni. N-o să fac niciun zgomot, discreţie absolută din partea mea.

Dar ea nu mai e atentă la el.

— Salutare! spune ea, privind peste umărul lui. Abia te-ai trezit?

El se răsuceşte. În prag, ciufulit, desculţ, în chiloţi, cu degetul în gură, încă adormit pe jumătate, stă băiatul.

— Hai încoa! spune el. Salut-o pe Ana. Ana o să ne ajute să căutăm.

Băiatul se apropie de ei cu paşi mărunţi.

— O să vă ajut, spune Ana, dar nu aşa cum m-ai rugat. Oamenii de aici s-au spălat de vechile legături. Ar trebui să faceţi acelaşi lucru: lăsaţi în urmă trecutul, nu căutaţi să-l regăsiţi. (Se apleacă, ciufuleşte părul băiatului.) Salutare, somnorilă! zice ea. Nu-i aşa că te-ai spălat? Spune-i tatii că te-ai spălat.

Băiatul se uită de la ea la el şi iar la ea.

— M-am spălat, murmură el.

— Aşa! zice Ana. Ce ţi-am zis?

Sunt în autobuz, în drum spre docuri. După un mic dejun consistent, băiatul este vizibil mai vesel decât ieri.

— O să-l vedem din nou pe Álvaro? întreabă el. Lui Álvaro îi place de mine. Mă lasă să suflu în fluierul lui.

— Grozav. Ţi-a spus că-i poţi zice Álvaro?

— Da, aşa îl cheamă. Álvaro Avocado.

— Álvaro Avocado? Ei bine, ţine minte că Álvaro este un om ocupat. Are de făcut o groază de lucruri în afară de a avea grijă de tine. Trebuie să ai grijă să nu-i stai în drum.

— Nu e ocupat, zice băiatul. Stă şi se uită.

— Aşa crezi tu, că stă şi se uită, dar de fapt ne supraveghează, având grijă ca vasele să fie descărcate la timp, având grijă ca fiecare să facă ceea ce are de făcut. E o treabă importantă.

— Zice că o să mă înveţe să joc şah.

— Foarte bine. O să-ţi placă şahul.

— O să fiu întotdeauna cu Álvaro?

— Nu, în curând o să găseşti alţi băieţi cu care să te joci.

— Nu vreau să mă joc cu alţi băieţi. Vreau să fiu cu tine şi cu Álvaro.

— Dar nu tot timpul. Pentru tine nu-i bine să fii tot timpul cu oamenii mari.

— Nu vreau să cazi în mare. Nu vreau să te îneci.

— Nu-ţi fie teamă, o să am mare grijă să nu mă înec, îţi promit. Poţi să alungi gândurile astea negre. Poţi să le laşi să zboare, ca pe nişte păsări. Ai înţeles?

Băiatul nu răspunde.

— Când ne întoarcem? întreabă el.

— Să ne întoarcem peste mare? Nu ne întoarcem. Acum suntem aici. Aici trăim.

— Pentru totdeauna?

— Definitiv. În curând vom începe s-o căutăm pe mama ta. Ana o să ne ajute. Şi, după ce-o s-o găsim pe mama ta, n-o să te mai gândeşti să te întorci.

— Mama e aici?

— Undeva în apropiere, te aşteaptă. Aşteaptă de

multă vreme. Totul se va lămuri din clipa în care vei da ochii cu ea. Tu o să-ţi aminteşti de ea, şi ea o să-şi amintească de tine. Ai tu impresia că te-ai spălat, dar nu-i aşa. Încă ai amintiri, sunt doar îngropate temporar. Acum trebuie să coborâm. Aici e staţia noastră.

Băiatul s-a împrietenit cu unul din cai, căruia îi spune El Rey. Deşi e mic de tot în comparaţie cu El Rey, nu se teme de el. Stă pe vârfuri şi îi dă snopuri de paie, pe care animalul uriaş le ia aplecându-şi leneş capul.

Álvaro taie o gaură într-unul dintre sacii descărcaţi, şi pe acolo se scurg grăunţele.

— Hei, dă-le din astea lui El Rey şi amicului său să mănânce, îi spune el băiatului. Dar fii atent să nu le dai prea mult, altfel burticile lor o să explodeze ca nişte baloane şi va trebui să le prindem cu un ac de siguranţă.

El Rey şi amicul său sunt de fapt iepe, dar Álvaro – observă el – nu-l corectează pe băiat.

Ceilalţi docheri, alături de care munceşte, sunt destul de prietenoşi, dar lipsiţi de curiozitate, ceea ce e ciudat. Nimeni nu-i întreabă de unde vin sau unde stau. El bănuieşte că îl consideră tatăl copilului – sau poate, asemenea Anei de la Centru, bunicul lui. *El viejo.* Nimeni nu întreabă unde e mama băiatului sau de ce e nevoit copilul să-şi petreacă toată ziua la docuri, fără niciun rost.

Pe chei se află o baracă de lemn, pe care bărbaţii o folosesc drept vestiar. Deşi uşa nu are încuietoare, ei par fericiţi să-şi depoziteze acolo salopetele şi cizmele. El îl întreabă pe unul dintre bărbaţi de unde îşi poate cumpăra o salopetă şi cizme. Bărbatul îi scrie o adresă pe o bucată de hârtie.

Şi cât urmează să plătească pentru o pereche de cizme? întreabă el.

— Doi, poate trei reali, răspunde omul.

— Pare foarte puţin, zice el. Că veni vorba, mă numesc Simón.

— Eugenio, zice omul.

— Dacă nu te superi, Eugenio, eşti căsătorit? Ai

copii?

Eugenio clatină din cap în semn că nu.

— Ei, eşti încă tânăr, zice el.

— Da, răspunde Eugenio evaziv.

El aşteaptă să fie întrebat despre băiat – băiatul care pare să fie fiul ori nepotul său, dar de fapt nu e niciuna, nici alta. Aşteaptă să fie întrebat despre numele băiatului, vârsta lui, de ce nu e la şcoală. Aşteaptă degeaba.

— David, copilul de care am grijă, e încă prea mic să meargă la şcoală, zice el. Ştii ceva despre şcolile de-aici? Există – caută în gând expresia – *un jardin para los niños*?

— Adică un loc de joacă?

— Nu, o şcoală pentru copiii mai mici. O şcoală înainte de şcoala propriu-zisă.

— Îmi pare rău, nu te pot ajuta. (Eugenio se ridică în picioare.) E timpul să ne întoarcem la lucru.

A doua zi, când se aude fluierul pentru pauza de masă, soseşte un străin, călare pe bicicletă. Cu pălărie, costum negru şi cravată, arată nelalocul lui pe chei. Omul descalecă. Îl salută familiar pe Álvaro. Manşetele pantalonilor sunt prinse la spate cu clame speciale, pe care nu se osteneşte să şi le scoată.

— Ăsta-i casierul, zice o voce din spatele lui.

E vocea lui Eugenio.

Casierul lărgeşte curelele portbagajului bicicletei şi dă la o parte o muşama, dezvelind o cutie de metal vopsită în verde, pe care o pune pe un butoi întors cu fundu-n sus. Álvaro le face semn oamenilor să se apropie. Păşesc în faţă, unul câte unul, spun cum îi cheamă, îşi primesc salariul. Se pune şi el la coadă, îşi aşteaptă rândul.

— Numele este Simón, îi zice el casierului. Sunt nou, s-ar putea să nu fiu încă pe lista asta.

— Ba da, uite-aici, zice casierul şi îi bifează numele.

Numără banii în monede. Atât de multe, că-i trag în jos buzunarele.

— Mulţumesc, zice el.

— Cu plăcere. Îi meriţi.

Álvaro rostogoleşte butoiul la o parte. Casierul

prinde caseta pentru bani înapoi pe bicicletă, dă mâna cu Álvaro, îşi pune pălăria, încalecă pe bicicletă şi o ia pe chei la vale.

— Ce faci după-amiaza asta? întreabă Álvaro.

— Nimic. S-ar putea să mă duc cu băiatul la o plimbare; sau, dacă e vreo grădină zoologică, poate îl duc acolo, să vadă animalele.

E sâmbătă, ora prânzului, sfârşitul săptămânii de lucru.

— Ai vrea să vezi un meci de fotbal? îl întreabă Álvaro. Tânărului tău îi place fotbalul?

— E încă prea mic pentru fotbal.

— Tot trebuie să înceapă la un moment dat. Meciul e la trei. Hai să ne întâlnim la poartă, la, să zicem, două patruzeci şi cinci.

— În regulă, dar la care poartă, unde?

— Poarta stadionului. Nu există decât o poartă.

— Şi unde e stadionul?

— Urmează poteca pe malul râului şi n-ai cum să nu-l vezi. La vreo douăzeci de minute de-aici, să zic. Sau, dacă n-ai chef de plimbare, poţi lua autobuzul numărul 7.

Stadionul de fotbal este mult mai departe decât a spus Álvaro; băiatul oboseşte şi îşi târâie picioarele; ajung târziu. Álvaro e la poartă, îi aşteaptă.

— Iute, zice, meciul începe dintr-o clipă în alta.

Trec de poartă, intră în incintă.

— Nu trebuie să cumpărăm bilete? întreabă el.

Álvaro îi aruncă o privire ciudată.

— E fotbal, zice el. E un joc. Nu trebuie să plăteşti ca să urmăreşti un joc.

Stadionul e mult mai modest decât şi-a închipuit. Terenul este delimitat cu o frânghie; tribuna acoperită numără cel mult o mie de spectatori. Găsesc locuri fără probleme. Jucătorii sunt deja pe teren, îşi dau pase, se încălzesc.

— Cine joacă? întreabă el.

— Ăia în albastru sunt Docurile, iar în roşu, Dealurile

Nordice. Meci de ligă. Meciurile de campionat se joacă duminica dimineaţa. Dacă auziţi strigăte şi fluierături într-o duminică dimineaţa, înseamnă că se joacă un meci de campionat.

— Cu ce echipă ţii?

— Cu Docurile, desigur. Care alta?

Álvaro pare în toane bune, surescitat, chiar debordant. Se bucură să-l vadă aşa, şi e recunoscător că l-a ales pe el să-l însoţească. Álvaro i se pare un om bun. De fapt, toţi colegii lui de la docuri i se par oameni buni: muncitori, prietenoşi, săritori.

Chiar în primul minut al meciului, echipa în roşu comite o eroare banală în defensivă şi Docurile marchează. Álvaro îşi ridică braţele, îi scapă un strigăt de triumf, apoi se răsuceşte către băiat:

— Ai văzut faza, tinere? Ai văzut-o?

Tânărul n-a văzut-o. Neştiutor într-ale fotbalului, tânărul nu pricepe că ar trebui să fie atent la indivizii care aleargă de colo-colo pe teren, şi nu la marea de străini din jurul lor.

El îl ia pe băiat în braţe.

— Vezi, zice el, arătând cu degetul, ei încearcă să şuteze mingea în poartă. Şi tipul de colo, ăla cu mănuşi, este portarul. El trebuie să oprească mingea. La fiecare capăt e un portar. Când mingea e şutată în poartă, înseamnă că e gol. Echipa în albastru tocmai a marcat un gol.

Băiatul dă din cap, dar pare să fie cu gândurile în altă parte.

Cu voce înceată, el îl întreabă:

— Ai nevoie să mergi la toaletă?

— Mi-e foame, şopteşte băiatul.

— Ştiu. Şi mie. Trebuie să ne obişnuim cu asta. Să văd dacă pot să cumpăr nişte cartofi prăjiţi, la pauză, ori nişte alune. Ţi-ar plăcea nişte alune?

Băiatul dă din cap.

— Când e pauza? întreabă el.

— Curând. Până una-alta, mai au de jucat şi să

încerce să mai bage nişte goluri. Priveşte.

Capitolul 4

Întorcându-se în camera lor în acea seară, găseşte un bilet împins sub uşă. E de la Ana: *Aţi vrea să veniţi, tu şi David, la un picnic pentru nou-sosiţi? Ne întâlnim mâine la prânz, în parc, lângă fântână. A.*

La prânz, sunt la fântână. E deja foarte cald – până şi păsările par letargice. Departe de zgomotul traficului, se aşază sub un copac cu o coroană mare. După o vreme, soseşte şi Ana, aducând un coş.

— Scuze, zice ea, a intervenit ceva.

— Câte persoane trebuie să mai vină? întreabă el.

— Nu ştiu. Cinci-şase. Să mai aşteptăm şi să vedem.

Aşteaptă. Nu mai vine nimeni.

— Se pare că numai noi suntem, zice Ana în cele din urmă. Începem?

Coşul nu conţine altceva decât un pachet de biscuiţi, o conservă de fasole bătută nesărată, o sticlă de apă. Dar copilul îşi înfulecă partea fără să se plângă.

Ana cască, se întinde pe iarbă, închide ochii.

— Ce-ai vrut să spui deunăzi, când ai folosit cuvântul *spălaţi* o întreabă el. Ai zis că eu şi David trebuie *să ne spălăm* de vechile ataşamente.

Ana clatină leneşă din cap.

— Altă dată, zice. Nu acum.

În tonul ei, în privirea pe care i-o furişează, el desluşeşte o invitaţie. Cei cinci-şase oaspeţi care nu au mai venit – erau născociţi? Dacă n-ar fi copilul aici, s-ar întinde pe iarbă lângă ea şi poate că şi-ar lăsa mâna peste a ei, uşor ca o pană.

— Nu, murmură ea, parcă citindu-i gândurile. Umbra unei încruntături îi flutură peste frunte. Asta nu.

Asta nu. Cum s-o ia el pe femeia asta tânără, acum caldă, acum rece? Există ceva în eticheta sexelor sau a generaţiilor în această ţară nouă, care lui îi e greu de înţeles?

Băiatul îl înghionteşte şi îi arată pachetul de biscuiţi aproape gol. El unge un biscuit şi i-l întinde.

— Are un apetit sănătos, spune fata fără să deschidă ochii.

— E flămând tot timpul.

— Nu-ţi face griji, se va adapta. Copiii se adaptează repede.

— Să se adapteze să fie flămând? De ce să se adapteze să fie flămând, când nu e criză de alimente?

— Să se adapteze la o dietă moderată, asta vreau să spun. Foamea e ca un câine în pântec: cu cât îl hrăneşti mai mult, cu atât vrea mai mult. Se ridică brusc în capul oaselor, se adresează copilului: Aud că îţi cauţi mămica, zice ea. Ţi-e dor de mămica?

Băiatul dă din cap că da.

— Şi cum o cheamă pe mămica ta?

Băiatul îi aruncă lui o privire întrebătoare.

— Nu o ştie după nume, zice el. Avea o scrisoare cu el când a urcat pe vas, dar scrisoarea s-a pierdut.

— S-a rupt aţa, explică băiatul.

— Scrisoarea era într-o punguliţă, zice şi el, pe care o avea la gât, legată de-o sforicică. Sforicică s-a rupt, scrisoarea s-a pierdut. Toţi au căutat-o pe vapor. Aşa ne-am întâlnit noi, David cu mine. Dar scrisoarea n-a mai fost găsită.

— A căzut în mare, zice băiatul. Au mâncat-o peştii.

Ana se încruntă.

— Dacă nu îţi aminteşti numele mamei, poţi să ne spui cum arată? Poţi să ne-o desenezi?

Băiatul face semn din cap că nu.

— Prin urmare, ţi-ai pierdut mămica şi nu ştii unde s-o cauţi. (Ana se opreşte să cugete.) Atunci cum te-ai simţi dacă *padrino* al tău ar începe să-ţi caute o altă mămică, şi ea să te iubească şi să te îngrijească?

— Ce-i *padrino*? întreabă băiatul.

— Continui să-mi atribui tot felul de roluri, se bagă el în vorbă. Nu sunt tatăl lui David, nu-i sunt nici *padrino.* Pur şi simplu îl ajut să-şi găsească mama.

Ea ignoră admonestarea.

— Dacă ţi-ai găsi o soţie, zice ea, ar putea fi mama

lui.

El izbucneşte în râs.

— Ce femeie ar vrea să se mărite cu un bărbat ca mine, un străin care nu are nici măcar un rând de haine? (Aşteaptă ca fata să continue, dar ea n-o face.) În plus, reia el, chiar dacă mi-aş găsi o nevastă, cine poate spune că ea va dori – ştii – un copil de suflet? Sau dacă tânărul nostru prieten aici de faţă o va accepta?

— Nu se ştie niciodată. Copiii se adaptează.

— Cum tot zici.

Îl cuprinde mânia. Ce ştie tânăra asta încrezută despre copii? Şi ce-o îndreptăţeşte să-i ţină lui predici? Deodată, elementele tabloului se leagă. Hainele care nu-i vin deloc bine, severitatea deconcertantă, discuţia despre naşi…

— Eşti cumva călugăriţă, Ana? întreabă el.

Ea zâmbeşte.

— De ce spui asta?

— Eşti o călugăriţă din aceea care a lăsat mănăstirea în urmă, ca să trăiască în lume? Ca să accepte slujbe pe care nimeni altcineva nu vrea să le facă – în închisori şi orfelinate, şi aziluri? În centre de primire a refugiaţilor?

— Ce ridicol! Bineînţeles că nu. Centrul nu e o închisoare. Nu e o instituţie caritabilă. Face parte din Asistenţa Socială.

— Chiar şi aşa, cine poate face faţă unui flux nesfârşit de oameni ca noi, neajutoraţi, ignoranţi, nevoiaşi, dacă nu are o anumită credinţă care să-i dea putere?

— Credinţă? Credinţa n-are niciun amestec în asta. Credinţa înseamnă să crezi în ceea ce faci, chiar dacă roadele nu sunt vizibile. Centrul nu este aşa ceva. Oamenii sosesc şi au nevoie de ajutor, iar noi îi ajutăm. Îi ajutăm şi vieţile lor devin mai bune. Asta nu este invizibil. Pentru asta nu e nevoie de credinţă oarbă. Noi ne facem treaba, şi totul ia o întorsătură bună. Simplu ca bună ziua.

— Nimic nu este invizibil?

— Nimic nu este invizibil. Acum două săptămâni, eraţi în Belstar. Săptămâna trecută ţi-am găsit o slujbă la

docuri. Azi staţi la un picnic în parc. Ce e invizibil în toate astea? E progres, progres vizibil. Mă rog, să revenim la întrebarea ta, nu, nu sunt călugăriţă.

— Atunci de unde ascetismul ăsta, pe care-l propovăduieşti? Ne spui să ne stăpânim foamea, să flămânzim câinele din noi. De ce? Ce-i rău în a fi flămând? Ce rost au poftele pe care le avem, dacă nu să ne semnaleze de ce anume avem nevoie? Dacă n-am avea apetituri, dorinţe, cum am trăi?

Lui i se pare o întrebare bună, o întrebare serioasă, una care ar putea s-o tulbure şi pe cea mai erudită călugăriţă tânără.

Răspunsul ei vine prompt, atât de prompt şi cu voce atât de şoptită, ca şi când n-ar fi şi pentru urechile copilului, încât el nu o înţelege în prima clipă:

— Şi, în cazul tău, încotro te duc dorinţele?

— Dorinţele mele? Pot să fiu franc?

— Bineînţeles.

— Nu vreau să fiu nerecunoscător faţă de tine sau faţă de ospitalitatea voastră, dar mă duc la ceva mai mult decât biscuiţi săraţi şi pastă de fasole. Bunăoară, mă duc la o friptură de vită cu piure de cartofi şi sos de carne. Şi sunt sigur că şi tânărul acesta – se întinde şi-l prinde pe băiat de braţ – simte la fel. Nu-i aşa?

Băiatul dă din cap.

— Carne de vită suculentă, continuă el. Ştii ce mă surprinde cel mai mult la această ţară? (În vocea lui se strecoară o notă de sfidare; ar fi mai înţelept să tacă, dar n-o face.) Că e atât de lipsită de nerv. Toţi cei pe care-i întâlnesc sunt la locul lor; amabili, bine intenţionaţi. Nimeni nu înjură, nu se supără. Nimeni nu se îmbată. Nimeni nici măcar nu ridică vocea. Trăiţi într-o dietă de pâine şi apă, şi pastă de fasole. Şi vă declaraţi sătui. Cum e posibil aşa ceva, omeneşte vorbind? Minţiţi, vă minţiţi chiar şi pe voi înşivă?

Îmbrăţişându-şi genunchii, fata se uită la el fără un cuvânt, aşteaptă sfârşitul tiradei.

— Copilul ăsta şi cu mine suntem flămânzi. (îl trage

cu putere pe băiat spre sine.) Tot timpul suntem flămânzi. Ne spui că foamea noastră e ceva străin, adus de noi, că nu ţine de locul ăsta, că trebuie s-o chinuim până se va supune. Şi după ce ne vom fi anihilat foamea, spui tu, vom fi dovedit că ne putem adapta şi atunci vom fi fericiţi până la adânci bătrâneţi. Dar eu nu vreau să înfometez câinele foamei! Vreau să-l hrănesc! Nu eşti de acord? îl scutură el pe băiat. Băiatul se vâră la subsuoara lui, zâmbind, dând din cap. Nu eşti de acord, băiatul meu?

Se lasă tăcerea.

— Chiar eşti mânios, zice Ana.

— Nu mânios, ci flămând! Spune-mi: ce-i rău în a-ţi satisface o poftă banală? De ce trebuie învinse impulsurile noastre obişnuite, poftele şi dorinţele?

— Chiar vrei s-o ţii tot aşa, în faţa copilului?

— Nu mi-e ruşine de ceea ce spun. În vorbele mele nu-i nimic de care ar trebui ferit un copil. Dacă un copil poate dormi afară, pe pământul gol, atunci cu siguranţă poate auzi un schimb de replici aprinse între adulţi.

— Prea bine, îţi voi oferi replica mea aprinsă. Ceea ce vrei de la mine este ceva ce eu nu fac.

El se uită la ea zăpăcit.

— Ceea ce vreau eu de la tine?

— Exact. Vrei să te las să mă îmbrăţişezi. Amândoi ştim ce înseamnă asta: *îmbrăţişarea.* Ceea ce eu nu permit.

— N-am zis că te-aş îmbrăţişa. Şi, în fond, ce-i rău în îmbrăţişare, dacă nu eşti călugăriţă?

— A refuza dorinţele n-are nimic de-a face cu a fi sau a nu fi călugăriţă. Pur şi simplu n-o fac. Nu permit asta. Nu-mi place. N-am poftă de aşa ceva. N-am poftă de asta ca atare şi nu vreau să văd ce efect are asupra fiinţelor omeneşti. Asupra unui bărbat.

— Cum adică, *ce efect are asupra unui bărbat*?

Ea se uită grăitor la copil.

— Eşti sigur că vrei să continui?

— Continuă. Niciodată nu e prea devreme să înveţi una-alta despre viaţă.

— Foarte bine. Mă găseşti atrăgătoare, văd asta.

Poate mă găseşti chiar frumoasă, şi pentru că mă găseşti frumoasă, pofta ta, impulsul tău este de a mă îmbrăţişa. Citesc corect semnele, semnele pe care le transmiţi? Or, dacă nu m-ai găsi frumoasă, n-ai simţi un asemenea impuls.

El tace.

— Cu cât mă găseşti mai frumoasă, cu atât mai presantă îţi este pofta. Cam aşa funcţionează poftele astea, pe care le iei drept principiu călăuzitor şi-l urmezi orbeşte. Ia gândeşte-te niţel. Ce-are a face – rogu-te, spune-mi – frumuseţea cu îmbrăţişarea căreia vrei să-i cedez? Care-i legătura între una şi alta? Explică-mi.

El tace, chiar mai mult de-atât: e redus la tăcere.

— Hai. Ziceai că nu te deranjează ca fiul tău să audă. Ziceai că vrei să afle una-alta despre viaţă.

— Între un bărbat şi o femeie, zice el în sfârşit, uneori apare o atracţie naturală, neprevăzută, nepremeditată. Cei doi se consideră atrăgători unul pe altul, ba chiar, ca să folosesc celălalt cuvânt, frumoşi. De obicei, femeia mai frumoasă decât bărbatul. De ce una derivă din cealaltă, anume atracţia, dorinţa de a îmbrăţişa din frumuseţe, e un mister pe care nu-l pot explica, nu pot spune decât că a fi atras de o femeie este singurul tribut pe care eu, fiinţa mea fizică, îl pot aduce frumuseţii unei femei. Îl numesc tribut, pentru că îl consider o ofrandă, şi nu o insultă.

Se opreşte.

— Continuă, zice ea.

— Asta e tot ce-am vrut să spun.

— Asta e tot. Şi, ca un tribut adus mie – o ofrandă, nu o insultă, vrei să mă apuci strâns şi să-ţi vâri o parte a trupului tău în mine. Ca un tribut, susţii tu. Sunt uluită. Mie toată povestea asta mi se pare absurdă – e absurd ca tu să vrei s-o faci, şi e absurd s-o permit.

— Dacă o formulezi astfel pare absurdă. În sine nu este absurdă. Nu poate fi absurdă, atâta vreme cât este dorinţa naturală a trupului natural. Natura e cea care vorbeşte în noi. E în firea lucrurilor. Firea lucrurilor nu

poate fi absurdă.

— Serios? Şi dacă zic acum că mie nu mi se pare doar absurd, ci şi urât?

El clatină din cap a neîncredere.

— Nu se poate să gândeşti astfel. Oi fi eu bătrân şi neatrăgător – eu şi dorinţele mele. Dar cu siguranţă nu poţi considera natura urâtă.

— Ba da, pot. Natura are şi din cele frumoase, dar are şi din cele urâte. Părţile trupurilor noastre pe care din bună-cuviinţă nu le numeşti în prezenţa finului tău le consideri frumoase?

— În sine? Nu, în sine nu sunt frumoase. Întregul este frumos, nu părţile.

— Şi părţile astea care nu sunt frumoase – vrei să le vâri în mine! Ce să cred eu despre asta?

— Nu ştiu. Spune-mi tu ce crezi.

— Că toată vorbăria asta frumoasă a ta, despre tributul plătit frumuseţii, este *una tontería.* Dacă m-ai considera o încarnare a binelui, nu ai vrea să comiţi un asemenea act asupra mea. Prin urmare, de ce vrei s-o faci dacă sunt o încarnare a frumuseţii? Frumuseţea este inferioară binelui?

Explică-mi.

— *Una tontería*: ce-i asta?

— Nonsens. Prostii.

El se ridică în picioare.

— Cu scuzele de rigoare, mă retrag, Ana. Nu cred că discuţia asta va ajunge undeva. Nu cred că ştii despre ce vorbeşti.

— Serios? Consideri că sunt o puştoaică neştiutoare?

— Poate că nu mai eşti puştoaică, dar, într-adevăr, cred că eşti neştiutoare într-ale vieţii. Hai, îi zice el băiatului, luându-l de mână. Am fost la picnic, acum e timpul să-i mulţumim doamnei şi să plecăm, să ne luăm ceva de mâncare.

Ana se lasă pe spate, îşi întinde picioarele, îşi pune mâinile în poală, zâmbeşte în sus la el, batjocoritor.

— Am pus degetul pe rană, nu-i aşa?

Sub un soare dogoritor, ei traversează cu paşi mari pajiştea pustie, iar copilul aproape că aleargă ca să ţină pasul cu el.

— Ce-i un *padrino*? întreabă băiatul.

— Un *padrino* este cineva care îşi asumă rolul de tată atunci când, dintr-un motiv sau altul, tatăl tău nu poate fi prezent.

— Tu eşti *padrino* pentru mine?

— Nu, nu sunt. Nimeni nu m-a poftit să fiu *padrino* al tău. Sunt doar prietenul tău.

— Te poftesc eu să-mi fii *padrino.*

— Nu de tine depinde, băiete. Nu-ţi poţi alege singur un *padrino*, aşa cum nu-ţi poţi alege tatăl. Nu există un cuvânt potrivit pentru ceea ce sunt eu pentru tine, aşa cum nu există un cuvânt potrivit pentru ce eşti tu pentru mine. Totuşi, dacă vrei, poţi să-mi spui *unchi.* Când te întreabă cineva: *El ce îţi este?* tu poţi răspunde: *E unchiul meu. E unchiul meu şi mă iubeşte.* Iar eu o să spun: *E băiatul meu.*

— Dar doamna aia o să fie mama mea?

— Ana? Nu. Nu vrea să fie mamă.

— O să te căsătoreşti cu ea?

— Bineînţeles că nu. Nu sunt aici ca să-mi găsesc o nevastă, sunt aici să te ajut să-ţi găseşti mama, mama ta adevărată.

Încearcă să-şi păstreze tonul degajat; adevărul însă este că atacul fetei l-a zguduit.

— Te-ai supărat pe ea, zice băiatul. De ce te-ai supărat?

El se opreşte locului, îl ridică pe băiat, îi dă o sărutare pe frunte.

— Îmi pare rău că m-am supărat. Nu pe tine m-am supărat.

— Dar te-ai supărat pe doamna aia şi ea s-a supărat pe tine.

— M-am supărat pe ea pentru că se poartă urât cu noi şi nu înţeleg de ce. Ne-am certat, eu m-am cam aprins. Dar s-a terminat. N-a fost ceva important.

— Ea zicea că vrei să vâri ceva în ea.

El tace.

— Ce-a vrut să spună? Chiar vrei să vâri ceva în ea?

— Era un fel de-a spune. A vrut să spună că încercam să-i impun ideile mele. Şi a avut dreptate. Nu trebuie să încerci să-ţi impui ideile faţă de alţii.

— Eu mi-am impus ideile faţă de tine?

— Nu, bineînţeles că nu. Acum, hai să găsim ceva de mâncare.

Străbat străzile aflate la est de pajişte, în căutarea unui loc unde să poată mânca. E un cartier de vile modeste, din loc în loc câte un bloc mic cu câteva apartamente. Dau de un singur magazin. NARANJAS, scrie pe firmă, cu litere mari. Obloanele de metal sunt închise, prin urmare n-are cum să vadă dacă acolo se vând într-adevăr portocale, sau Naranjas este doar un nume.

Opreşte un trecător, un bărbat mai în vârstă, care plimbă un câine în lesă.

— Scuzaţi, zice el, băiatul meu şi cu mine căutăm o cafenea sau un restaurant unde să putem mânca ceva, sau, dacă nu un restaurant, măcar un magazin de alimente.

— Duminica după-amiază? face omul.

Câinele adulmecă pantofii băiatului, apoi îl adulmecă pe el între picioare.

— Nu ştiu ce să zic. Ar trebui să vă duceţi în oraş.

— Există un autobuz?

— Numărul 42, dar nu circulă duminica.

— Prin urmare, de fapt nu putem merge în oraş. Şi nu există niciun loc în apropiere unde să putem mânca. Şi toate magazinele sunt închise. Atunci ce ne sfătuiţi să facem?

Trăsăturile bărbatului se înăspresc. Îl bate pe câine pe cap.

— Vino, Bruno, zice el.

Cum nu se poate mai indispus, o ia înapoi spre Centru. Nu pot să meargă repede, pentru că băiatul tot ezită şi sare, ca să evite crăpăturile din pavaj.

— Hai odată, mai repede, îi spune el iritat. Joacă-te în altă zi, nu azi.

— Nu. Nu vreau să cad într-o crăpătură.

— Ce prostie! Cum poate un băiat mare ca tine să cadă într-o crăpătură mică aşa ca asta?

— Nu în asta. În alta.

— Care crăpătură? Arată-mi crăpătura.

— Nu ştiu! Nu ştiu care crăpătură. Nimeni nu ştie.

— Nimeni nu ştie, pentru că nimeni nu poate să cadă printr-o crăpătură din asfalt. Hai, grăbeşte-te.

— Ba eu pot! Şi tu poţi! Oricine poate! Habar n-ai!

Capitolul 5

A doua zi la muncă, în timpul pauzei de la prânz, îl ia pe Álvaro la o parte.

— Iartă-mă dacă ridic o problemă personală, zice el, dar mă îngrijorează tot mai mult starea de sănătate a tinerelului, în special dieta lui, care – după cum poţi vedea – constă din pâine, pâine şi iar pâine.

Şi, într-adevăr, îl văd pe băiat, care şade împreună cu docherii, lângă baracă, la adăpost de vânt, mestecând trist bucata lui de pâine muiată în apă.

— Mi se pare, continuă el, că un copil care creşte are nevoie de mai multă varietate, mai multă hrană. Nu poate trăi doar cu pâine. Nu este o hrană universală. Ştii cumva de unde pot să cumpăr carne fără să fiu nevoit să mă duc în oraş?

Álvaro se scarpină în cap.

— Pe-aici prin preajmă, în zona docurilor, nu. Sunt unii care prind şobolani, am auzit. Şobolani sunt cu duiumul. Dar pentru asta ai nevoie de o cursă, şi nu ştiu aşa, pe loc, de unde poţi face rost de o cursă de şoareci bună. Probabil va trebui să-ţi faci una. Cu sârmă şi un mecanism de prindere.

— Şobolani?

— Da. Ce, nu i-ai văzut? Unde sunt vapoare, sunt şi şobolani.

— Dar cine mănâncă şobolani? Tu mănânci şobolani?

— Nu, nici prin gând nu mi-ar trece. Dar m-ai întrebat unde poţi găsi carne, şi asta e tot ce-ţi pot sugera.

Se uită lung în ochii lui Álvaro. Nu vede niciun semn că glumeşte. Sau, dacă e o glumă, e una foarte subtilă.

După muncă, se duce cu băiatul direct la enigmaticul Naranjas. Ajung tocmai când proprietarul dă să închidă obloanele. Naranjas este într-adevăr un magazin, după cum se dovedeşte, şi într-adevăr vinde portocale, precum şi alte fructe şi legume. În timp ce proprietarul aşteaptă nerăbdător, el alege atât cât pot duce ei doi: o plasă mică de portocale, şase mere, câţiva morcovi şi castraveţi.

Întorşi în camera lor de la Centru, el taie în felii un măr pentru băiat şi curăţă o portocală. În timp ce băiatul le mănâncă, el taie un morcov şi un castravete în felii rotunde subţiri, pe care le aşază pe o farfurie.

— Poftim, spune el.

Suspicios, băiatul împunge castravetele cu degetul, îl adulmecă.

— Nu-mi place, zice. Miroase.

— Prostii. Castravetele n-are niciun miros. Partea verde este coaja, atât. Gustă-l. Îţi face bine. Te ajută să creşti.

Mănâncă şi el jumătate din castravete, un morcov întreg şi o portocală.

A doua zi dimineaţă, se duce din nou la Naranjas şi cumpără şi mai multe fructe – banane, pere, caise, pe care le aduce în camera lor. Acum au o adevărată provizie.

A întârziat la muncă, dar Álvaro nu-i face observaţie.

În ciuda acestui supliment bine-venit, e mereu obosit, în loc să-i sporească puterile, munca zilnică de ridicare şi cărat în spinare pare să-l secătuiască. Începe să se simtă ca o umbră; îi e teamă să nu leşine în faţa tovarăşilor săi şi să se facă de râs.

Îl caută din nou pe Álvaro.

— Nu mă simt bine, îi zice el. Nu mă simt bine de ceva vreme. Poţi să-mi recomanzi un doctor?

— La Cheiul Şapte e o clinică, deschisă după-amiaza. Du-te acolo chiar acum. Spune-le că munceşti aici; aşa n-o să trebuiască să plăteşti.

Urmează indicatoarele până la Cheiul Şapte, unde într-adevăr există o clinică mică, numită simplu *Clinica.* Uşa e deschisă, la recepţie nimeni. Apasă pe sonerie, care însă nu funcţionează.

— Salutare, strigă el. E cineva aici?

Linişte.

Trece în spatele recepţiei şi bate în uşa închisă, pe care scrie *Cirurgia.*

— Alooo! strigă el.

Uşa se deschide şi se pomeneşte în faţa unui bărbat

masiv, cu faţa îmbujorată, îmbrăcat cu un halat alb de laborator, pe al cărui guler se vede o pată mare – aparent de ciocolată. Individul transpiră abundent.

— Bună ziua, îl salută el. Sunteţi medic?

— Poftiţi, îl invită bărbatul. Luaţi loc. (Îi arată un scaun, îşi scoate ochelarii, şterge lentilele grijuliu, cu o cârpă specială.) Munciţi aici, la docuri?

— La Cheiul Doi.

— Aha, Cheiul Doi. Şi ce vă supără?

— De vreo săptămână-două, nu mă prea simt bine. Nu am simptome precise, doar că obosesc repede şi din când în când am ameţeli. Probabil din pricina regimului alimentar, a lipsei alimentelor hrănitoare.

— Când aveţi crizele acestea de ameţeală? Într-un moment specific al zilei?

— Nu. Mă apucă atunci când sunt obosit. Muncesc ca docher, descarc şi încarc, aşa cum v-am spus. Nu sunt obişnuit cu o asemenea muncă. Pe parcursul zilei, sunt obligat să străbat de multe ori o pasarelă. Uneori, când mă uit în jos, în spaţiul dintre chei şi vapor, la valurile care se lovesc de chei, mă ia cu ameţeală. Am senzaţia că acuşi alunec şi cad, şi mă lovesc la cap, şi mă înec.

— Astea nu-s simptome de subnutriţie.

— Poate că nu. Dar, dacă m-aş hrăni mai bine, n-aş mai ameţi aşa rău.

— Aţi mai avut înainte asemenea stări de frică, frica de cădere şi înec?

— Nu-i vorba de ceva psihologic, domnule doctor. Sunt muncitor. Fac muncă grea. Duc în cârcă greutăţi mari, oră după oră. Inima îmi bubuie. Sunt tot timpul solicitat la maximum. Mi se pare normal ca trupul meu să fie uneori pe punctul de a ceda, de a mă lăsa baltă.

— Bineînţeles că e normal. Dar, dacă e normal, de ce aţi mai venit la clinică? Ce aşteptaţi de la mine?

— Nu credeţi că ar trebui să-mi ascultaţi inima? Nu credeţi că ar trebui să vedeţi dacă nu sunt anemic? Nu credeţi că ar trebui să discutăm despre posibilele lipsuri din alimentaţie?

— O să vă controlez inima, aşa cum sugeraţi, dar nu vă pot face analize pentru depistarea anemiei. Aici nu e laborator medical, doar o clinică, o clinică de prim-ajutor pentru muncitorii de la docuri. Scoateţi-vă cămaşa.

Îşi scoate cămaşa. Doctorul îi apasă un stetoscop pe piept, se uită în tavan, ascultă. Respiraţia lui are damf de usturoi.

— N-aveţi nimic la inimă, zice el în cele din urmă. E o inimă bună. O să vă ţină mulţi ani. Puteţi să vă întoarceţi la muncă.

El se ridică.

— Cum puteţi spune una ca asta? Sunt epuizat. Nu-s în apele mele. Sănătatea mea e tot mai şubredă. Nu asta îmi închipuiam când am sosit. Boală, epuizare, nefericire – nu m-am aşteptat la nimic din toate astea. Am presimţirea – nu numai intelectuală, ci şi fizică, pur şi simplu – că o să cedez. Trupul îmi dă semnale, în toate felurile posibile, că nu mai funcţionează. Cum puteţi spune că nu am nimic?

Tăcere. Doctorul îşi strânge meticulos stetoscopul în trusa neagră, îl pune la loc, într-un sertar. Îşi pune coatele pe birou, îşi împreunează mâinile, îşi sprijină bărbia pe mâini, zice:

— Dragă domnule, sunt sigur că nu aţi venit la această clinică mică aşteptând un miracol. Dacă asta aţi sperat, un miracol, v-aţi fi dus la un spital ca lumea, cu un laborator ca lumea. Eu nu vă pot oferi decât sfaturi. Sfatul meu e simplu: nu vă uitaţi în jos. Aveţi atacurile acestea de vertij pentru că vă uitaţi în jos. Vertijul este o chestiune psihologică, nu medicală. E provocat de faptul că vă uitaţi în jos.

— Asta e tot ce-mi puteţi spune: să nu mă uit în jos?

— Asta e tot, în caz că nu aveţi simptome de natură obiectivă, pe care mi le puteţi împărtăşi.

— Nu, nu am asemenea simptome. Câtuşi de puţin.

Când se întoarce, Álvaro îl întreabă:

— Ei, cum a fost? Ai găsit clinica?

— Am găsit clinica, am vorbit cu doctorul. Mi-a spus că trebuie să mă uit în sus. Atâta vreme cât mă uit în sus,

totul va fi bine cu mine. Dacă însă mă uit în jos, s-ar putea să cad.

— Pare un sfat ca lumea, de bun-simţ, zice Álvaro. Nimic aiuristic. Ce-ar fi să-ţi iei liber azi şi să te odihneşti puţin?

În ciuda fructelor proaspete de la Naranjas, în ciuda asigurării medicului că inima lui e sănătoasă şi că nu are motive să nu trăiască mulţi ani de-aici înainte, el continuă să se simtă epuizat. Nici ameţeala nu-i trece. Deşi urmează sfatul doctorului, să nu se uite în jos atunci când merge pe pasarelă, nu poate ignora zgomotul amenințător pe care-l fac valurile când se lovesc de zidul unsuros al cheiului.

— Nu e decât vertij, îl asigură Álvaro, bătându-l uşor pe spate. Mulţi suferă de asta. Din fericire, e doar în mintea ta. Nu e real. Ignoră-l şi foarte curând o să dispară.

El nu e convins. Nu crede că ceea ce-l apasă o să dispară.

— Oricum, zice Álvaro, dacă se întâmplă totuşi să aluneci şi să cazi, n-o să te îneci. O să te salveze careva. Te salvez eu. Nu suntem camarazi?

— Ai sări după mine să mă salvezi?

— La nevoie. Sau ţi-aş arunca o frânghie.

— Da, cred că ar fi mai eficient să-mi arunci o frânghie.

Álvaro ignoră uşoara ironie din remarca lui, sau probabil n-o sesizează.

— Mai practic, zice.

— Numai asta descărcăm tot timpul – grâu? îl întreabă pe Álvaro în alt moment.

— Grâu şi secară, răspunde Álvaro.

— Dar numai asta importăm la docurile astea: cereale?

— Depinde ce înţelegi prin *importăm.* Cheiul Doi este pentru cargourile de cereale. Dacă ai lucra la Cheiul Şapte, ai descărca încărcături diferite. Dacă ai lucra la Cheiul Nouă, ai descărca oţel şi ciment. N-ai dat o raită pe la docuri? N-ai explorat niţel?

— Ba da. Dar celelalte cheiuri erau mereu pustii. Ca şi acum.

— Păi, e logic, nu? N-ai nevoie de o bicicletă nouă în fiecare zi. N-ai nevoie de pantofi noi în fiecare zi, ori de haine noi. Dar de mâncat, mănânci în fiecare zi. Prin urmare, avem nevoie de multe cereale.

— Prin urmare, dacă m-aş transfera la Cheiul Şapte sau la Cheiul Nouă, aş avea un program mai relaxat. Mi-aş putea lua liber săptămâni întregi.

— Corect. Dacă ai lucra la Şapte sau la Nouă, ai avea un program mai relaxat. Dar nu ai avea normă întreagă. Prin urmare, una peste alta, ţi-e mai bine la Doi.

— Înţeleg. Prin urmare, la urma urmei, e cum nu se poate mai bine că mă aflu aici, la acest chei, în acest port, în acest oraş, în această ţară. Totul e cum nu se poate mai bine în această lume care e cea mai bună dintre toate lumile posibile.

Álvaro se încruntă.

— Aceasta nu este o lume posibilă, zice el. Este singura lume. Nu hotărâm noi dacă din cauza asta este cea mai bună, nu tu ai căderea să hotărăşti, şi nici eu.

Îi stau pe limbă mai multe replici, dar se abţine. Poate că, în această lume care e singura lume, e mai prudent să lase ironia deoparte.

Capitolul 6

Aşa cum a promis, Álvaro îl învaţă pe băiat şah. Când nu e mult de muncă, îi vezi aplecaţi peste un şah de buzunar, la umbră, absorbiţi de joc.

— Tocmai m-a bătut, raportează Álvaro. Abia au trecut două săptămâni, şi e mai bun ca mine.

Eugenio, cel mai învăţat dintre docheri, îl provoacă pe băiat la o întrecere.

— O partidă-fulger, zice el. Fiecare are cinci secunde să mute. Unu-doi-trei-patru-cinci.

Înconjuraţi de spectatori, joacă partida-fulger. În câteva minute, băiatul l-a încercuit pe Eugenio. Eugenio dă un bobârnac regelui său, care se răstoarnă.

— O să mă mai gândesc dacă să mai joc cu tine, zice el. Ai pe dracu' în tine, zău aşa.

În autobuz, seara, el încearcă să discute despre partidă şi despre remarca ciudată a lui Eugenio: dar băiatul e reticent.

— Vrei să-ţi cumpăr un joc de şah? îl întreabă el. O să poţi să exersezi acasă.

Băiatul scutură din cap.

— Nu-mi place să exersez. Nu-mi place şahul.

— Dar joci atât de bine!

Băiatul dă din umeri.

— Dacă eşti binecuvântat cu un talent, ai datoria să nu-l ascunzi, se încăpăţânează el.

— De ce?

— De ce? Pentru că lumea e un loc mai bun, zic eu, dacă fiecare dintre noi excelează în ceva.

Băiatul se uită bosumflat pe fereastră.

— Eşti supărat pe ce a spus Eugenio? Nu trebuie să fii.

A zis şi el aşa.

— Nu sunt supărat. Pur şi simplu nu-mi place şahul.

— Păi, Álvaro o să fie dezamăgit.

A doua zi, un străin îşi face apariţia la docuri. E mic, vânos; pielea îi e bronzată, are o nuanţă brun-roşcată;

ochii, înfundaţi, nasul, coroiat, ca un cioc de şoim. Poartă blugi decoloraţi, mânjiţi de ulei de motor, şi cizme de piele zgâriate.

Din buzunarul de la piept scoate o bucată de hârtie, i-o întinde lui Álvaro; fără să scoată un cuvânt, stă şi se uită în depărtare.

— În regulă, zice Álvaro. O să descărcăm azi toată ziua şi mâine aproape toată ziua. Când eşti dispus să începi, te pui la rând.

Din acelaşi buzunar de la piept, străinul scoate un pachet de ţigări. Fără să ofere şi altora, îşi aprinde una şi trage adânc.

— Ţine minte, zice Álvaro, nu se fumează în cală.

Bărbatul nu dă semne că a auzit. Se uită netulburat în jur. Fumul de la ţigară se înalţă încet în văzduhul liniştit.

Numele lui, face Álvaro cunoscut, este Daga. Nimeni nu-i spune altcumva, nici „tipul nou”, nici „insul nou”.

Deşi e scund, Daga e vânjos. Nici nu clipeşte când primul sac îi e pus pe umeri; urcă scara iute, picioarele nu-i şovăie; străbate pasarela cu pas săltat şi lasă sacul să cadă în căruţă, fără niciun semn de efort. După care se retrage în umbra barăcii, se pune pe vine, îşi aprinde altă ţigară.

Álvaro se duce la el.

— Fără pauze, Daga, zice el. Treci la treabă.

— Care-i norma? întreabă Daga.

— Nu există normă. Suntem plătiţi cu ziua.

— Cincizeci de saci pe zi, spune Daga.

— Descărcăm mai mulţi de-atât.

— Câţi?

— Mai mult de cincizeci. Nenormat. Fiecare duce câţi poate.

— Cincizeci. Nu mai mulţi.

— Ridică-te. Dacă vrei să fumezi, aşteaptă pauza. Lucrurile ating punctul culminant vineri la prânz, când sunt plătiţi. Când Daga se apropie de scândura de lemn ce serveşte drept masă, Álvaro se apleacă şi susură ceva în urechea casierului. Casierul dă din cap. Pune banii lui

Daga pe scândură, în faţa lui.

— Ce-i asta? întreabă Daga.

— Plata pentru zilele muncite, zice Álvaro.

Daga ia monedele şi, cu o mişcare rapidă, dispreţuitoare, i le aruncă în faţă casierului.

— Ce-ai? se miră Álvaro.

— Salariu de şobolan.

— Ăsta-i tariful. Asta ai câştigat. Asta câştigăm toţi. Vrei să spui că suntem şobolani cu toţii?

Oamenii se strâng în jurul lor. Prudent, casierul îşi strânge hârtiile, închide capacul casetei.

Simón îl simte pe băiat că-l strânge de picior.

— Ce fac? scânceşte el. Chipul îi e palid, îngrijorat. O să se bată?

— Nu, bineînţeles că nu.

— Spune-i lui Álvaro să nu se bată. Spune-i!

Băiatul îl trage de mână, îl trage, îl trage.

— Hai să plecăm de-aici, îi spune el. Îl trage pe băiat spre dig. Uite! Vezi focile? Aia mare cu nasul în vânt e masculul. Celelalte, mai mici, sunt nevestele lui.

Dinspre mulţime se aude un ţipăt ascuţit ce produce agitaţie.

— Se bat! scânceşte băiatul. Nu vreau să se bată!

Un semicerc s-a format în jurul lui Daga, care s-a lăsat pe vine, cu un zâmbet stins pe buze şi un braţ întins în faţă. În mâna lui luceşte lama unui cuţit.

— Hai! zice, şi face un semn de chemare cu arma. Cine urmează?

Álvaro stă jos, aplecat. Pare să-şi strângă braţele peste piept. Pe cămaşă se vede o dungă de sânge.

— Care mai vrea? repetă Daga.

Nimeni nu se clinteşte. El se ridică, îndoaie lama, vâră cuţitul în buzunar, apucă caseta cu bani, o răstoarnă pe scândură. Monedele se revarsă peste tot.

— Pămpălăi! zice el. Numără cât îi trebuie, bate în butoiul de tablă a derâdere. Serviţi-vă, zice, şi le întoarce bărbaţilor spatele. Nonşalant, încalecă bicicleta casierului şi pleacă.

Álvaro se ridică în picioare. Sângele de pe cămaşă vine de la mână, curge dintr-o crestătură făcută în palmă.

El, Simón, este cel mai cu prestanţă dintre ei, în orice caz cel mai în vârstă: el ar trebui să preia iniţiativa.

— Trebuie să te duci la doctor, îi spune el lui Álvaro. Hai să mergem. Îi face semn băiatului: Vino, îl ducem pe Álvaro la doctor.

Băiatul nu se mişcă.

— Ce-i?

Buzele băiatului se mişcă, dar nu se aude niciun cuvânt. Se apleacă spre el.

— Ce-i? întreabă el din nou.

— Álvaro o să moară? şopteşte el.

Trupul îi este înţepenit. Tremură tot.

— Bineînţeles că nu. Are o tăietură la mână, asta-i tot. Are nevoie de un pansament care să oprească sângerarea. Hai. Îl ducem la doctor şi el o să-l facă bine.

De fapt, Álvaro a şi pornit-o, însoţit de un alt ins.

— S-a bătut, zice băiatul. S-a bătut, şi acum doctorul o să-i taie mâna.

— Aiurea. Doctorii nu taie mâini. Doctorul o să-i spele rana şi o să-i pună un plasture, poate că o să i-o şi coasă cu ac şi aţă. Mâine, Álvaro o să se întoarcă la muncă şi o să şi uităm ce s-a întâmplat.

Băiatul se uită la el pătrunzător.

— Nu-ţi vând gogoşi, îi spune el. Ţie nu ţi-aş vinde niciodată gogoşi. Rana lui Álvaro nu e gravă. Omul ăla, señor Daga sau cum îi zice, n-a vrut să-l rănească. A fost un accident. A alunecat cuţitul. Cuţitele ascuţite sunt periculoase. Să ţii minte: să nu te joci cu cuţitele. Dacă te joci cu ele, te poţi răni. Álvaro s-a rănit, din fericire nu e grav. Iar señor Daga a plecat, şi-a luat banii şi a plecat. N-o să se întoarcă. Locul lui nu era aici, ştie asta.

— *Tu* nu ai voie să te baţi, spune băiatul.

— N-o să mă bat, îţi promit!

— Să nu te baţi niciodată.

— Nu-mi stă în obicei să mă bat. Nici Álvaro nu s-a bătut. A încercat doar să se apere. A încercat să se apere

şi s-a rănit.

Îşi întinde mâna, ca să-i arate cum a încercat Álvaro să se apere, cum s-a ales cu rana.

— Álvaro s-a bătut, spune băiatul, pronunţând cuvintele solemn, ca pe un verdict final.

— Când te aperi nu înseamnă că te baţi. A te apăra e un instinct firesc. Dacă cineva ar încerca să te lovească, te-ai apăra. N-ai sta pe gânduri. Uite.

De când sunt împreună, n-a ridicat niciodată mâna asupra băiatului. Acum, deodată, ridică o mână ameninţătoare. Băiatul nici măcar nu clipeşte. El se face că-l pălmuieşte. Băiatul nu tresare.

— În regulă, zice. Te cred. (îşi lasă mâna să cadă.) Ai dreptate. Am greşit. Álvaro nu ar fi trebuit să încerce să se apere. Ar fi trebuit să fie ca tine. Ar fi trebuit să fie curajos. Hai să mergem la clinică, să vedem cum se simte.

Álvaro vine la muncă a doua zi, cu mâna rănită ţinută într-o eşarfă. Refuză să discute incidentul. Urmându-i exemplul, nici ceilalţi nu vor să discute despre cele întâmplate. Dar băiatul îi sâcâie.

— Señor Daga o să aducă înapoi bicicleta? întreabă el. De ce i se spune señor Daga?

— Nu, n-o să se întoarcă, răspunde el. Nu-i place de noi, nu-i place munca pe care o facem, n-are de ce să se întoarcă. Nu ştiu dacă Daga e numele lui adevărat. Nu contează. Numele n-are importanţă. Dacă el vrea să-şi spună Daga, n-are decât.

— Dar de ce a furat banii?

— Nu a *furat* banii. Nu a *furat* bicicleta. A fura înseamnă a lua ceea ce nu-ţi aparţine, atunci când nimeni nu se uită. Noi ne-am uitat cu toţii când a luat banii. Am fi putut să-l oprim, dar n-am făcut-o. Am preferat să nu ne batem cu el. Am preferat să-l lăsăm să plece. Sunt convins că eşti de acord cu asta. Tu eşti cel care spune că n-ar trebui să ne batem.

— Omul ar fi trebuit să-i dea mai mulţi bani.

— Casierul? Casierul ar fi trebuit să-i dea cât ar fi

vrut? Băiatul dă din cap.

— Nu putea face asta. Dacă ne-ar plăti cât vrem, n-ar mai avea bani.

— De ce?

— De ce? Pentru că toţi vrem mai mult decât ni se cuvine. Aşa e natura umană. Pentru că toţi vrem mai mult decât meritǎm.

— Ce e natura umană?

— E felul în care sunt alcătuite fiinţele omeneşti, tu, eu, Álvaro şi señor Daga, şi oricine altcineva. E felul în care suntem când venim pe lume. Toţi o avem în comun. Ne place să credem că suntem deosebiţi. Dar, strict vorbind, nu poate fi aşa. Dacă am fi cu toţii speciali, n-ar mai exista nimic deosebit. Însă continuăm să credem în noi înşine. Coborâm în cala vaporului, în căldură şi praf, aburcam saci pe spinare şi îi cărăm în sus, la lumină, ne vedem prietenii trudind ca noi, făcând exact acelaşi lucru ca noi, nimic deosebit în asta, şi ne simţim mândri de ei şi de noi înşine, suntem tovarăşi care muncim împreună cu un scop comun; totuşi, într-un ungher mic al inimilor noastre, pe care îl ţinem ascuns, şoptim: *Şi totuşi, şi totuşi, tu eşti deosebit, o să vezi! Într-o bună zi, când o să ne aşteptăm cel mai puţin, fluierul lui Álvaro va bubui, vom fi cu toţii chemaţi pe chei, unde vor aştepta o mulţime numeroasă şi un bărbat cu un costum negru şi o pălărie înaltă; iar bărbatul în costum negru te va striga să faci un pas în faţă, spunând:* Priviţi-l pe acest muncitor anume, de care suntem foarte mulţumiţi! *şi îţi va strânge mâna şi îţi va prinde o medalie de piept* – Pentru servicii deosebite, *va spune medalia – şi toată lumea va ovaţiona şi va aplauda.* E în natura omenească să viseze astfel, chiar dacă ar fi înţelept să păstrăm asemenea visuri pentru noi. La fel ca oricare dintre noi, señor Daga s-a gândit că este deosebit; dar nu şi-a ţinut gândul pentru sine. A vrut să iasă în evidenţă. A vrut să fie recunoscut.

Se opreşte din vorbit. Pe chipul copilului nu se vede niciun semn că a priceput vreun cuvânt. E una din zilele în care nu-i merge mintea, sau e pur şi simplu îndărătnic?

— Señor Daga a dorit să fie lăudat şi să primească o medalie, zice el. Când noi nu i-am dat medalia la care a visat, el a luat în schimb bani. A luat ceea ce a considerat că merită. Asta e tot.

— De ce nu a primit o medalie? întreabă băiatul.

— Pentru că dacă am primi cu toţii medalii, atunci medaliile n-ar mai avea nicio valoare. Pentru că medaliile trebuie să fie câştigate. La fel ca banii. Nu primeşti o medalie doar pentru că vrei una.

— Eu i-aş da lui señor Daga o medalie.

— Ei bine, poate că ar trebui să te facem casierul nostru. Atunci cu toţii am primi medalii şi oricâţi bani vrem, iar săptămâna viitoare nu va mai rămâne nimic în caseta cu bani.

— În caseta cu bani vor fi mereu bani, zice băiatul. De aceea se numeşte caseta cu bani.

El îşi ridică mâinile în aer.

— N-o să mă cert cu tine dacă vrei să faci pe prostul.

Capitolul 7

La câteva săptămâni după ce s-au prezentat prima oară la Centru, soseşte o scrisoare de la Ministerio de Reubicacion din Novilla, informându-l că lui şi familiei lui li s-a repartizat un apartament în Satul Estic, unde trebuie să se instaleze nu mai târziu de lunea viitoare până-n prânz.

Satul Estic, cunoscut mai ales sub numele de Blocurile Estice, este un cvartal în partea de răsărit a pajiştii, câteva imobile cu apartamente, între care sunt spaţii verzi. El şi băiatul s-au plimbat deja prin zonă, aşa cum s-au plimbat şi în cartierul geamăn, Satul Vestic. Clădirile care compun satul sunt toate la fel, înalte de patru etaje. La fiecare etaj sunt şase apartamente, care dau spre un scuar cu dotări comunitare, precum un loc de joacă pentru copii, un bazin de înot, un rastel de biciclete şi frânghii de uscat rufe. Se zice că Satul Estic are mai multe avantaje decât Satul Vestic; se pot considera norocoşi că sunt trimişi acolo.

Mutarea de la Centru nu ridică probleme, deoarece au puţine lucruri, iar prieteni nu şi-au făcut. Vecinii lor au fost, de o parte, un bătrân care abia se târăşte încoace şi-ncolo, îmbrăcat în halat, vorbind singur, iar de partea cealaltă, un cuplu distant, care pretinde că nu înţelege spaniola pe care o vorbeşte el.

Noul apartament, aflat la etajul doi, este micuţ, mobilat sumar: două paturi, o masă şi scaune, un birouaş, rafturi de metal. Într-o anexă minusculă se află o plită electrică pusă pe un suport şi o chiuvetă cu robinet. Un panou glisant ascunde un duş şi un closet.

Pentru prima lor cină la bloc, el îi pregăteşte băiatului felul lui preferat, clătite cu unt şi gem.

— O să ne placă aici, nu-i aşa? îl întreabă el pe băiat. O să fie un nou capitol în viaţa noastră.

După ce l-a anunţat pe Álvaro că nu se simte bine, nu are remuşcări să-şi ia zile libere de la muncă. Câştigă destul pentru nevoile lor, nu prea are pe ce cheltui banii,

nu vede de ce să se epuizeze fără rost. În plus, mereu sosesc nou-veniţi pentru munci ocazionale, care pot să-i ţină locul la docuri. Astfel că în unele dimineţi leneveşte în pat, moţăind, savurând căldura soarelui ce intră pe ferestre.

Îmi protejez şalele, îşi spune el. *Îmi protejez şalele pentru următorul capitol al acestei întreprinderi.* Prin următorul capitol, el înţelege căutarea mamei băiatului, căutare pe care încă nu ştie de unde s-o înceapă. *Îmi concentrez energiile; fac planuri.*

În vreme ce el se relaxează, băiatul se joacă afară, la groapa cu nisip sau la leagăne, ori hoinăreşte printre frânghiile de rufe, îngânând o melodie, rotindu-se şi înfăşurându-se în cearşafuri ca într-un cocon şi apoi eliberându-se. E un joc de care pare să nu se satură niciodată.

— Nu cred că vecinii noştri vor fi încântaţi să te vadă cu mâinile pe aşternuturile lor proaspăt spălate, spune el. Ce-ţi place atât de mult la ele?

— Îmi place cum miros.

Data următoare când trece prin curte îşi lipeşte discret faţa de un cearşaf şi inspiră adânc. Mirosul e curat, cald, mângâietor.

Mai târziu în aceeaşi zi, privind pe fereastră, îl vede pe băiat culcat în iarbă, nas în nas cu un băiat mai mare. Par să vorbească ceva important.

— Văd că ai un prieten nou, remarcă el la prânz. Cine e?

— Fidel. Ştie să cânte la vioară. Mi-a arătat vioara lui. Îmi iei şi mie o vioară?

— Locuieşte la Blocuri?

— Da. Îmi iei şi mie o vioară?

— Vom vedea. Viorile costă mult, şi vei avea nevoie de un profesor, nu iei pur şi simplu vioara în mână şi te apuci de cântat.

— Pe Fidel îl învaţă mama lui. Zice că mă poate învăţa şi pe mine.

— E bine că ţi-ai făcut un prieten nou, mă bucur

pentru tine. Cât priveşte lecţiile de vioară, cred că mai întâi ar trebui să discut cu mama lui Fidel.

— Putem merge acum?

— Putem merge mai târziu, după ce dormi un pic.

Apartamentul lui Fidel este în capătul celălalt al curţii.

Înainte să apuce să ciocănească, uşa se deschide brusc şi Fidel stă în faţa lor, voinic, cârlionţat, zâmbitor.

Deşi apartamentul nu e mai mare decât al lor şi nici atât de însorit, are un aer mai primitor, poate din cauza perdelelor viu colorate, al căror imprimeu cu flori de cireş se repetă pe cuverturile de pe pat.

Mama lui Fidel le iese în întâmpinare: e o tânără uscăţivă, chiar sfrijită, cu dinţi ieşiţi în afară şi părul dat după urechi şi prins la spate. Într-un fel nedesluşit, este dezamăgit de înfăţişarea ei, la această primă întâlnire, deşi nu are niciun motiv să fie.

— Da, confirmă ea, i-am spus fiului tău că poate să vină şi el cu Fidelito la lecţiile de muzică. Mai apoi putem discuta din nou, să vedem dacă are aptitudini şi dorinţa de a progresa.

— Eşti foarte amabilă. De fapt, David nu e fiul meu. Eu nu am copii.

— Unde sunt părinţii lui?

— Părinţii lui… E complicat. O să-ţi explic când o să avem mai mult timp. La lecţii o să aibă nevoie de o vioară a lui?

— Cu începătorii folosesc mai întâi flautul. Fidel – îl trage pe fiul ei mai aproape, el o îmbrăţişează afectuos –, Fidel a învăţat să cânte la flaut un an, înainte să treacă la vioară.

El se răsuceşte către David.

— Ai auzit, băiete? Întâi înveţi să cânţi la flaut, abia după aceea la vioară. Ne-am înţeles?

Băiatul face o faţă lungă. Îi aruncă o privire noului său prieten, tace.

— E greu să devii violonist. Nu vei reuşi dacă n-ai tragere de inimă pentru asta. (El se întoarce către mama

lui Fidel.) Pot să te întreb cât ceri pentru lecţie?

Ea îl priveşte surprinsă.

— Nu cer nimic, zice. O fac pentru muzică.

Numele ei e Elena. N-ar fi zis că o cheamă aşa. Ar fi bănuit că o cheamă Manuela, sau chiar Lourdes.

Îi invită pe Fidel şi pe mama lui la o plimbare cu autobuzul, până la Pădurea Nouă, o ieşire recomandată de Álvaro („Odată a fost plantaţie, dar apoi a fost lăsată să se sălbăticească, o să vă placă"). De la capătul liniei, băieţii o rup la fugă înainte, pe o potecă, el şi Elena se ţin după ei.

— Ai mulţi elevi? o întreabă el.

— O, nu sunt chiar profesoară de muzică. Am câţiva copii pe care-i ajut cu noţiunile de bază.

— Cum îţi câştigi existenţa dacă nu ceri bani pentru lecţii?

— Cos. Una-alta. Primesc o alocaţie mică de la Asistencia. Îmi ajunge. Există lucruri mai importante decât banii.

— Adică muzica?

— Muzica, da, dar şi felul în care trăieşti. Cum urmează să trăieşti.

Un răspuns bun, un răspuns serios, un răspuns filosofic. Câteva clipe, rămâne tăcut.

— Te întâlneşti cu mulţi oameni? întreabă el. Adică – îşi ia el inima-n dinţi, există vreun bărbat în viaţa ta?

Ea se încruntă.

— Am prieteni. Şi femei, şi bărbaţi. Nu fac nicio deosebire între ei.

Poteca se îngustează. Ea merge înainte, el rămâne în urma ei, cu ochii la coapsele ei care se leagănă. Preferă o femeie mai împlinită. Dar îi place de Elena.

— Eu, unul, nu pot renunţa la această deosebire, zice el. Şi nici n-aş vrea să renunţ la ea.

Ea încetineşte pasul, pentru ca el s-o ajungă, îl priveşte drept în faţă.

— Nimeni nu trebuie să renunţe la ceea ce e important pentru el, zice ea.

Cei doi băieţi vin înapoi, gâfâind din pricină că au

alergat, strălucind de sănătate.

— Avem ceva de băut? întreabă Fidel.

Abia când se află din nou în autobuz, îndreptându-se spre casă, are iarăşi ocazia să stea de vorbă cu Elena.

— Nu ştiu cum stă treaba cu tine, zice el, dar în mine trecutul nu a murit. Poate că detaliile s-au estompat, însă încă simt cu intensitate cum a fost viaţa odată. Bunăoară, bărbaţi şi femei: zici că ai depăşit modul acesta de gândire; eu nu. Încă simt că eu sunt bărbat, iar tu, femeie.

— Sunt de acord. Bărbaţii sunt altfel decât femeile. Interpretează roluri diferite.

Cei doi băieţi, aşezaţi pe banca din faţa lor, şuşotesc între ei, chicotesc. El o ia de mână pe Elena. Ea nu şi-o retrage. Cu toate acestea, în felul enigmatic prin care vorbeşte corpul, mâna ei îi răspunde. Moare în strânsoarea lui ca un peşte pe uscat.

— Dă-mi voie să te întreb, zice el. Nu mai eşti capabilă să simţi ceva pentru un bărbat?

— Nu e vorba că nu simt, replică ea încet, apăsând cuvintele. Dimpotrivă, simt bunăvoinţă, multă bunăvoinţă, şi pentru tine, şi pentru fiul tău. Căldură şi bunăvoinţă.

— Prin bunăvoinţă, vrei să spui că ne doreşti binele? Mă lupt să înţeleg conceptul. Ai bune intenţii faţă de noi?

— Da, exact.

— Trebuie să-ţi spun că asta ne întâmpină peste tot aici, bune intenţii. Toată lumea ne doreşte binele, toată lumea este gata să fie binevoitoare faţă de noi. Pur şi simplu suntem purtaţi pe un nor de bunăvoinţă. Dar totul rămâne cam abstract. Poate bunăvoinţa ca atare să ne satisfacă nevoile? Oare nu stă în natura noastră să tânjim după ceva mai palpabil?

În mod deliberat, Elena îşi retrage mâna dintr-a lui.

— Poate că îţi doreşti ceva mai mult decât bunăvoinţă; dar oare ceea ce îţi doreşti este mai bun decât bunăvoinţa?

Asta ar trebui să te întrebi. (Se opreşte din vorbit.) Lui David îi spui mereu „băiat”. De ce nu-i spui pe nume?

— David este numele pe care i l-au dat în lagăr. Nu-i

place, zice că nu-i numele lui adevărat. Îl folosesc doar dacă n-am încotro.

— Un nume se poate schimba uşor, să ştii. Te duci la registratură şi completezi un formular de schimbare de nume. Asta-i tot. Fără întrebări. Ea se apleacă în faţă. Ce tot şuşotiţi voi acolo? îi întreabă ea pe băieţi.

Fiul ei îi zâmbeşte, îşi duce degetul la gură, în semn că ceea ce-i preocupă pe ei doi e o chestie secretă.

Autobuzul îi lasă în dreptul Blocurilor.

— Mi-ar fi plăcut să te invit la o ceaşcă de ceai, spune Elena, dar din păcate e ora la care Fidelito face baie şi mănâncă de seară.

— Înţeleg, zice el. La revedere, Fidel. Mulţumesc pentru plimbare. Ne-am simţit bine.

— Tu şi Fidel păreţi să vă înţelegeţi bine, îi spune el băiatului, când rămân singuri.

— E cel mai bun prieten al meu.

— Prin urmare, Fidel simte bunăvoinţă faţă de tine, da?

— Multă bunăvoinţă.

— Dar tu? Şi tu simţi bunăvoinţă?

Băiatul dă energic din cap.

— Şi altceva pe lângă bunăvoinţă?

Băiatul îl priveşte contrariat.

— Nu.

Poftim, până şi un copil ştie. Din bunăvoinţă decurg prietenie şi fericire, decurg picnicuri amicale pe pajişti sau după-amiezi amicale hălăduind prin pădure. Câtă vreme din iubire, sau cel puţin din doruri în manifestările lor cele mai urgente, decurg frustrare şi îndoială, şi amărăciune. Simplu ca bună ziua.

Şi, în fond, ce-are el de gând cu Elena, o femeie pe care abia o cunoaşte, mama noului prieten al copilului? Speră să o seducă, deoarece, în amintirile lui ce nu s-au pierdut cu totul, bărbaţii şi femeile se seduc unii pe alţii? insistă oare asupra faptului că ceea ce e personal (dorinţa, iubirea) primează în faţa a ceea ce e universal (bunăvoinţa, bunele intenţii)? Şi de ce îşi pune mereu întrebări, în loc să

trăiască pur şi simplu, la fel ca toţi ceilalţi? E oare vorba de o tranziţie mult prea înceată, de la vechi şi confortabil (ceea ce e personal), la nou şi incert (ceea ce e universal)? Aceste întrebări sunt o fază în creşterea fiecărui nou-sosit, o fază pe care oameni precum Álvaro, şi Ana, şi Elena au depăşit-o deja cu succes? Dacă aşa stă treaba, cât va mai trece până va fi şi el un om nou, superior?

Capitolul 8

— Deunăzi îmi vorbeai despre bunăvoinţă, bunăvoinţa ca balsam universal pentru nenorocirile noastre, îi spune el Elenei. Dar nu ţi se întâmplă uneori să-ţi fie dor de contactul fizic?

Sunt pe pajişte, lângă un teren unde se desfăşoară câteva meciuri de fotbal jucate oarecum haotic. Fidel şi David au fost şi ei primiţi într-un joc, deşi sunt încă mult prea mici. Conştiincioşi, se agită împreună cu ceilalţi jucători, dar mingea nu le este pasată niciodată.

— Cine creşte un copil nu simte lipsa contactului fizic, răspunde Elena.

— Prin contact fizic înţeleg cu totul altceva. Înţeleg să iubeşti şi să fii iubit. Înţeleg să dormi cu cineva în fiecare noapte. Nu ţi-e dor de asta?

— Dacă mi-e dor? Nu sunt genul de persoană care să sufere din pricina amintirilor, Simón. Ceea ce spui tu îmi pare undeva foarte departe. Şi – dacă prin a dormi cu cineva înţelegi sex – chiar ciudat. Ciudată preocupare.

— Dar fără îndoială nimic nu se compară cu sexul în a apropia doi oameni. Sexul ne-ar apropia mai mult, pe tine şi pe mine. Bunăoară.

Elena se întoarce cu spatele la el.

— Fidelito! strigă ea şi face cu mâna. Vino! Trebuie să

I s-a năzărit lui, sau ea chiar a roşit un pic?

Adevărul e că Elena îl atrage doar într-o mică măsură. Nu-i place că e ciolănoasă, nu-i plac maxilarul ei puternic, dinţii proeminenţi. Dar el e bărbat, ea e femeie, iar prietenia copiilor lor îi tot aduce împreună. Prin urmare, în ciuda faptului că l-a trimis politicos la plimbare de câteva ori, el continuă să-şi permită uşoare libertăţi ce par mai curând s-o amuze, nu s-o enerveze. Vrând-nevrând, se pomeneşte că visează cu ochii deschişi că o întâmplare fericită i-o va împinge pe Elena în braţe.

Întâmplarea fericită, când se iveşte, ia forma unei întreruperi de curent. Întreruperile de curent nu sunt ceva

neobişnuit în oraş. De obicei sunt anunţate cu o zi înainte şi se aplică fie clădirilor cu numere pare, fie celor cu numere impare. În cazul Blocurilor, sunt aplicate unor clădiri întregi, prin rotaţie.

În seara cu pricina, totuşi, nu se anunţă nimic, dar Fidel bate la uşă şi întreabă dacă poate rămâne acolo să-şi facă temele, deoarece în apartamentul lor nu e lumină.

— Aţi mâncat? îl întreabă el pe băiat.

Fidel clătină din cap.

— Fugi înapoi, îi zice el. Spune-i mamei că vă invit pe amândoi la cină.

Cina pe care le-o oferă constă în pâine şi supă (orz şi dovlecei fierţi cu fasole din conservă; încă nu a găsit un magazin care să vândă condimente), dar e suficient. Fidel îşi termină iute temele. Băieţii se aşază şi se uită la cărţi ilustrate; şi deodată, ca lovit cu leuca, Fidel adoarme.

— Aşa face de când e mic, spune Elena. Nimic nu-l mai trezeşte. Îl duc în braţe şi-l bag în pat. Mulţumesc pentru masă.

— Nu vă puteţi întoarce în apartamentul ăla întunecat. Rămâneţi aici peste noapte. Fidel poate dormi cu David în pat. Eu dorm pe un scaun. Sunt obişnuit cu asta.

E o minciună, nu e obişnuit să doarmă pe scaune, iar pe micul scaun de bucătărie, cu speteaza dreaptă, se îndoieşte că e omeneşte posibil să dormi. Dar astfel nu-i lasă Elenei vreo portiţă de a refuza.

— Ştii unde este baia. Poftim un prosop.

Când el se întoarce din baie, ea s-a culcat în patul lui, băieţii dorm unul lângă celălalt. El se înveleşte într-o pătură şi stinge lumina. O vreme, domneşte tăcerea. Apoi, din întuneric, ea spune:

— Dacă ţi-e incomod, şi sunt sigură că îţi este, pot să-ţi fac loc.

El se strecoară în pat lângă ea. Pe tăcute, discret, ei îndeplinesc raportul sexual, ciulind urechile la copiii care dorm la un braţ distanţă de ei.

Nu e cum a sperat. Ea nu pune suflet, simte asta din

prima clipă; cât despre el, rezerva de dorinţă refulată pe care a contat se dovedeşte o iluzie.

— Vezi, ce ţi-am spus? şopteşte ea când isprăvesc. Îşi trece un deget peste buzele lui. Nu ne-a ajutat cu nimic, nu-i aşa?

Are dreptate? Ar trebui să se lase descurajat de această experienţă şi să-şi ia adio de la sex, aşa cum pare să fi făcut Elena? Poate. Şi totuşi, simplul fapt că ţinea o femeie în braţe, chiar dacă nu-i o frumuseţe care să te dea pe spate, îl umple de energie.

— Nu sunt de acord, murmură el. De fapt, cred că greşeşti. Se opreşte. Te-ai întrebat vreodată dacă nu cumva preţul pe care-l plătim pentru viaţa asta nouă, preţul uitării, ar putea fi prea mare?

Ea nu răspunde, ci îşi aranjează lenjeria şi se întoarce cu spatele.

Deşi nu locuiesc împreună, îi place să se gândească la el şi la Elena, după acea noapte dormită împreună, ca la un cuplu în devenire, şi la cei doi băieţi ca la doi fraţi sau fraţi vitregi. Aproape că devine un obicei să cineze toţi patru; la sfârşit de săptămână, se duc la cumpărături sau la picnicuri, sau în excursii la ţară; şi, deşi el şi Elena nu mai petrec vreo altă noapte împreună, din când în când ea îl lasă să facă dragoste cu ea, când băieţii nu sunt prin preajmă. Începe să se obişnuiască cu trupul ei, cu oasele ascuţite ale bazinului şi sânii mici. E limpede că ea nu e atrasă sexual de el; dar lui îi place să se gândească la felul în care face el dragoste ca la un act stăruitor şi prelungit de resuscitare, de readucere la viaţă a unui trup de femeie care e practic mort.

Când ea îl invită să facă dragoste cu ea, nu există nici cel mai mic semn de cochetărie.

— Dacă vrei, o putem face acum, zice ea, apoi închide uşa şi începe să se dezbrace.

Altă dată, un asemenea prozaism i-ar fi tăiat orice chef, iar pasivitatea ei l-ar fi umilit. Dar el decide că nu se va da bătut şi nu se va simţi umilit. Va accepta ce oferă ea cu toată bucuria şi recunoştinţa de care este capabil.

De obicei, ea se referă la act spunând pur şi simplu *s-o facem,* dar uneori, când vrea să-l tachineze, foloseşte cuvântul *descongelar,* decongelare: „Dacă vrei, poţi să mai încerci o dată să mă decongelezi”. Un cuvânt care i-a scăpat lui odată, într-un moment de neatenţie: „Lasă-mă să te decongelez!” Ideea de a fi readusă la viaţă prin decongelare i s-a părut atunci şi îi pare şi acum teribil de amuzantă.

Între ei doi sporeşte, dacă nu intimitatea, atunci o prietenie pe care el o simte destul de solidă, pe care se poate baza. Poate că prietenia lor ar fi sporit între ei oricum, date fiind prietenia copiilor lor şi nenumăratele ore petrecute de ei împreună, şi poate că a contribuit la asta şi faptul că *au făcut-o*, dar el n-ar putea spune dacă e adevărat sau nu.

Oare aşa apar familiile în lumea asta nouă, se întreabă el: se întemeiază mai curând pe prietenie decât pe iubire? Nu e obişnuit să fie doar prieten cu o femeie. Dar remarcă beneficiile. Şi, cu oarece prudenţă, se poate chiar bucura de această prietenie.

— Povesteşte-mi despre tatăl lui Fidel, o roagă el pe Elena.

— Nu mi-l prea aduc aminte.

— Dar cu siguranţă a avut un tată.

— Bineînţeles.

— Tatăl semăna oarecum cu mine?

— Nu ştiu. Nu-mi dau seama.

— Vorbind ipotetic, ai putea să te gândeşti la cineva ca mine ca la un soţ?

— Cineva ca tine? În ce sens ca tine?

— Te-ai mărita cu cineva ca mine?

— Dacă ăsta e felul tău de a mă întreba dacă m-aş mărita cu tine, atunci răspunsul este da, m-aş mărita. Ar fi bine pentru Fidel şi David, pentru amândoi. Când ai vrea s-o facem? Pentru că oficiul de stare civilă este deschis numai în timpul săptămânii. Poţi să-ţi iei liber?

— Sigur că da. Şeful nostru este foarte înţelegător.

După această propunere ciudată şi după ciudata

acceptare (în privinţa căreia el nu face nimic), el începe să simtă o oarecare precauţie din partea Elenei şi o nouă tensiune în relaţia lor. Dar nu regretă că a întrebat. Îşi caută şi el drumul. Îşi croieşte o viaţă nouă.

— Cum te-ai simţi, o întreabă el în altă zi, dacă m-aş vedea cu o altă femeie?

— Prin *m-aş vedea* înţelegi să faci sex cu ea?

— Poate.

— Şi la cine te gândeşti?

— La nimeni în mod special. Pur şi simplu explorez posibilităţi.

— Explorezi? N-a sosit timpul să te aşezi la casa ta? Nu mai eşti om tânăr.

El tace.

— Mă întrebi cum m-aş simţi. Vrei un răspuns scurt, sau unul complet?

— Unul complet.

— Prea bine. Prietenia noastră este bună pentru băieţi, asupra acestui aspect suntem de acord. Au devenit apropiaţi. Pe noi ne consideră drept o singură prezenţă protectoare. Prin urmare, pentru ei nu ar fi bine dacă prietenia noastră s-ar sfârşi. Şi nu văd de ce s-ar întâmpla asta doar pentru că te vezi cu altă femeie. Totuşi, bănuiesc că vei dori să încerci cu această femeie acelaşi experiment pe care l-ai încercat şi cu mine şi că în cursul experimentului nu vei mai ţine legătura cu Fidel şi cu mine. Prin urmare, o să formulez acum ceva ce speram să ajungi să înţelegi singur. Vrei să te vezi cu această altă femeie pentru că eu nu-ţi ofer lucrul de care crezi că ai nevoie, adică o izbucnire pasională. Singură prietenia nu te satisface. Îi lipseşte ceva dacă nu e însoţită de o erupţie pasională. După părerea mea, ăsta e un mod vechi de a gândi. Conform acestui mod vechi de a gândi, indiferent cât de mult ai, întotdeauna îţi va lipsi ceva. Denumirea pe care ai ales s-o dai acestui *şi-mai-mult* care lipseşte e pasiune. Dar uite că sunt dispusă să pun pariu că, dacă mâine ţi s-ar oferi toată pasiunea pe care ţi-o doreşti – cu lopata ţi s-ar oferi, ai găsi de îndată ceva nou ce-ţi lipseşte,

ce nu ai. Această nemulţumire fără sfârşit, această tânjire după şi-mai-multul care lipseşte, e un mod de gândire de care noi ne-am dezbărat, în opinia mea. *Nimic nu lipseşte.* Nimicul despre care tu crezi că îţi lipseşte e o iluzie. Trăieşti o iluzie. Poftim. Ai vrut un răspuns complet, ţi l-am dat. Îţi ajunge, sau tânjeşti după şi mai mult?

E o zi fierbinte, această zi a răspunsului complet. Radioul e dat încet; zac amândoi pe pat, în apartamentul ei, complet îmbrăcaţi.

— Din punctul meu… începe el, dar Elena îl întrerupe:

— Ssst, zice ea. Gata cu vorba, măcar azi.

— De ce?

— Pentru că una-două o să ne luăm la harţă, şi nu vreau.

Prin urmare, amuţesc amândoi, zac tăcuţi unul lângă altul, ascultând ba ţipătul pescăruşilor care se rotesc deasupra curţii, ba râsetul băieţilor care se joacă, ba muzica de la radio, a cărei melodicitate necontenită, calmă, îl liniştea cândva, dar acum îl irită pur şi simplu.

Ceea ce vrea el să spună, *din punctul lui de vedere,* este că viaţa aici e mult prea placidă pentru gustul lui, prea îi lipsesc suişurile şi coborâşurile, drama, tensiunea – în fapt, seamănă prea mult cu muzica de la radio. *Anodina*: ăsta e cuvântul spaniol?

Îşi aminteşte că odată l-a întrebat pe Álvaro de ce nu sunt niciodată ştiri la radio.

— Ştiri despre ce? n-a priceput Álvaro.

— Ştiri despre ce se petrece în lume, a replicat el.

— A, a făcut Álvaro, păi, se-ntâmplă ceva?

Ca şi înainte, era să-l suspecteze că-l ironizează. Dar nu, niciun strop de ironie.

Álvaro nu e omul care să ironizeze. Nici Elena. Elena este o femeie inteligentă, dar nu vede nicio ambiguitate în lume, nicio diferenţă între felul în care lucrurile par să fie şi felul în care sunt. O femeie inteligentă, o femeie admirabilă, care din cele mai neînsemnate lucruri – croitorie, lecţii de muzică, treburi gospodăreşti – şi-a

încropit o viaţă nouă, o viaţă din care ea susţine – pe bună dreptate? – că nu-i lipseşte nimic. Aceeaşi poveste şi în cazul lui Álvaro şi al docherilor: n-au nicio năzuinţă secretă, nici gând să tânjească după un altfel de viaţă. Doar el e excepţia, cel nesatisfăcut, cel nepotrivit. Ce-i rău cu el? E oare, aşa cum spune Elena, doar modul vechi de a gândi şi de a simţi, care încă nu a murit în el, ci se zvârcoleşte cu ultimele puteri?

Aici, lucrurile nu-şi au greutatea pe care o merită: asta ar vrea el să-i spună Elenei în cele din urmă. Muzica pe care o auzim n-are greutate. Amorul nostru n-are greutate. Mâncarea pe care o mâncăm, groaznicul nostru regim de pâine, n-are substanţă – îi lipseşte substanţialitatea cărnii de animal, cu toată gravitatea implicită a vărsării de sânge şi a sacrificiului. Înseşi cuvintelor noastre le lipseşte greutatea, cuvintele astea spaniole care nu vin din inima noastră.

Muzica ajunge la sfârşitul ei graţios. El se ridică.

— Trebuie să plec, zice el. Îţi aminteşti cum mi-ai spus deunăzi că nu te chinuie amintirile?

— Aşa am zis?

— Da, aşa ai zis. Când ne uitam la meciul de fotbal în parc. Ei bine, eu nu sunt ca tine. Pe mine, amintirile mă chinuie, sau umbrele amintirilor. Ştiu că drumul până aici ar fi trebuit să ne cureţe cu totul de trecut, şi e adevărat, nu am un repertoriu bogat la care să fac apel. Dar umbrele stăruie totuşi. Mă chinuie. Doar că nu folosesc cuvântul *chin.* Mă ţin cu dinţii de umbre.

— Asta e bine, zice Elena. E nevoie de tot felul în grădina lumii.

Fidel şi David se reped în cameră, îmbujoraţi, asudaţi, plini de viaţă.

— Avem biscuiţi? întreabă Fidel.

— În borcan, în dulap, zice Elena.

Băieţii dispar în bucătărie.

— Vă distraţi bine? strigă Elena.

— Îhî, răspunde Fidel.

— Foarte bine, zice Elena.

Capitolul 9

— Cum merg lecţiile de muzică? îl întreabă el pe băiat. Îţi plac?

— Îhî. Ştii ceva? Când o să crească mare, Fidel o să-şi cumpere o vioară mică, mică – arată cât de mică va fi vioara: doar două lăţimi de palmă – şi o să poarte un costum de clovn şi o să cânte la vioară la circ. Putem să mergem la circ?

— Când o să vină circul în oraş, o să mergem cu toţii. Putem să-l invităm şi pe Álvaro, poate şi pe Eugenio.

Băiatul se bosumflă.

— Nu vreau să vină Eugenio. Zice tot felul de lucruri despre mine.

— A zis o singură chestie, că ai pe dracu' în tine, e un fel de-a zice. Adică înseamnă că ai o scânteie în tine care te face să fii bun la şah. Un drăcuşor.

— Nu-mi place de el.

— Bine, bine, nu-l invităm pe Eugenio. Ce înveţi la lecţiile de muzică, în afară de game?

— Să cânt din gură. Vrei să mă auzi?

— Mi-ar plăcea. Nu ştiam că Elena predă şi canto. E plină de surprize.

Sunt în autobuz, ies din oraş, se duc la ţară. Mai sunt câţiva pasageri, dar băiatul nu se jenează să cânte:

Wer reitet se spät durch Dampf und Wind?
Ei ist der Vater mit seinem Kind;
Ei halt den Knaben în dem Arm.
Ei füttert ihn Zucker, ei küsst ihm warm.

— Asta-i tot. E în engleză. Pot să învăţ engleza? Nu vreau să mai vorbesc spaniola. Nu pot să sufăr spaniola.

— Vorbeşti foarte bine spaniola. Şi cânţi foarte frumos. Poate te vei face cântăreţ când o să fii mare.

— Nu. O să mă fac magician, la circ. Ce înseamnă *Wer reitet se*

— Nu ştiu. Nu vorbesc engleza.

— Pot să mă duc la scoală?

— Va trebui să mai aştepţi pentru şcoală, până la următoarea ta zi de naştere. Şi atunci te vei putea duce cu Fidel.

Coboară la staţia denumită *Terminal,* unde autobuzul se întoarce. Harta pe care a luat-o din staţia de autobuz indică poteci şi trasee până între dealuri; planul lui este să urmeze o potecă şerpuitoare care duce la un lac – pe hartă, acesta este înconjurat de raze, indiciu pentru un loc pitoresc.

Sunt ultimii pasageri care coboară şi singurii care pornesc pe potecă. Ţinutul prin care trec este pustiu. Deşi pământul pare fertil, vegetaţia plină de sevă, nu-i nici urmă de aşezare omenească.

— Ce linişte e aici, la ţară! observă el, deşi, de fapt, pustietatea i se pare mai curând dezolantă decât liniştită. Ar fi mai bine să dea peste nişte animale pe care să i le arate băiatului, vite sau oi, sau porci, văzându-şi de treabă. Sau măcar nişte iepuri.

Din când în când, văd păsări zburând, dar mult prea departe şi prea sus ca să-şi dea seama ce sunt.

— Am obosit, îl anunţă băiatul.

El se uită pe hartă. Sunt pe la jumătatea drumului până la lac.

— O să te duc eu o vreme, îi zice el, până îţi revin puterile. (îl cocoaţă pe băiat pe umeri.) Să-mi zici dacă vezi un lac. De acolo vine apa pe care o bem noi. Să-mi zici dacă îl vezi. De fapt, să-mi zici dacă vezi orice apă. Sau dacă vezi oameni.

Merg înainte. Dar fie a citit el prost harta, fie harta e greşit întocmită, pentru că, după un urcuş abrupt şi un coborâş la fel de abrupt, poteca se termină fără veste la un zid de cărămidă şi la o poartă ruginită, acoperită de iederă. Lângă poartă, o pancartă roasă de vreme. El dă la o parte iedera.

— *La Residencia,* citeşte el.

— Ce-i *residencia*? întreabă băiatul.

— *Residencia* e o casă, una mare. Dar *residencia* asta

poate că nu e decât o ruină.

— Putem să intrăm?

Încearcă poarta, nu se clinteşte. Tocmai când dau să se întoarcă, vântul aduce până la ei sunetul slab al unor hohote de râs. Luându-se după zgomot, făcându-şi cu greu drum prin tufărişul des, ajung într-un loc unde zidul de cărămidă e înlocuit cu un gard din plasă de sârmă. De partea cealaltă a gardului e un teren de tenis, iar pe teren sunt trei jucători, doi bărbaţi şi o femeie, îmbrăcaţi în alb, bărbaţii cu cămăşi şi pantaloni lungi, femeia cu fustă largă şi o bluză cu guler răsfrânt, şi o şepcuţă cu cozoroc verde.

Bărbaţii sunt înalţi, cu umeri laţi şi şolduri înguste; par să fie fraţi, poate chiar gemeni. Femeia a făcut echipă cu unul din ei împotriva celuilalt. Sunt jucători cu experienţă – îşi dă el seama din prima clipă, iscusiţi, cu joc rapid de picioare. Tipul care joacă singur este chiar foarte bun, le ţine piept fără probleme celor doi.

— Ce fac? şopteşte băiatul

— E un joc, explică el tot şoptit. Se numeşte tenis. Încerci să trimiţi mingea pe lângă adversar. Aşa cum bagi gol la fotbal.

Mingea nimereşte în gard. Întorcându-se să o recupereze, femeia îi vede.

— Bună! salută ea şi îi zâmbeşte băiatului.

Ceva se stârneşte în el. Cine e femeia asta? Zâmbetul ei, vocea ei, ţinuta ei – are ceva vag familiar.

— Bună dimineaţa, spune el, cu uscăciune în gât.

— Hai, grăbeşte-te! o strigă partenerul ei. Minge de ghem.

Nu mai urmează alt schimb de cuvinte. De fapt, când partenerul ei vine un minut mai târziu să recupereze mingea, le aruncă amândurora o privire încruntată, ca pentru a le da de înţeles că nu sunt bine-veniţi, nici măcar să privească.

— Mi-e sete, şopteşte băiatul.

Îi dă sticla cu apă, pe care a luat-o cu el.

— Altceva n-avem?

— Ce vrei… nectar? se răsteşte el în şoaptă.

În clipa următoare îşi regretă iritarea. Scoate din rucsac o portocală şi scobeşte o gaură în coajă. Băiatul suge lacom.

— E mai bine? întreabă el.

Băiatul dă din cap.

— Mergem la Residencia?

— Asta trebuie să fie Residencia. Terenul de tenis trebuie să facă parte din ea.

— Putem intra?

— Putem încerca.

Lăsând în urmă terenul de tenis, se afundă din nou în tufişuri, urmând zidul, până ajung pe neaşteptate la un drum ce duce la o poartă de fier dublă, înaltă. În spatele zăbrelelor, printre copaci, zăresc o clădire impozantă, din piatră închisă la culoare.

Poarta este închisă, nu şi încuiată. Ei se strecoară înăuntru şi merg pe o alee, cufundându-se până la glezne în frunze moarte. O pancartă cu o săgeată indică o intrare arcuită ce dă într-o curte în mijlocul căreia se află o statuie de marmură, o siluetă mai înaltă de-un stat de om, a unei femei sau a unui înger în voaluri umflate de vânt, cu privirile îndreptate spre zare şi cu o torţă aprinsă în mână.

— Bună ziua, domnule, zice o voce. Vă pot fi de folos?

Vocea aparţine unui bărbat mai în vârstă, ridat, cocârjat. Poartă o uniformă neagră decolorată; a apărut dintr-un oficiu mic sau o gheretă, de lângă intrare.

— Da. Tocmai am venit din oraş. Aş vrea să ştiu dacă am putea schimba o vorbă cu unul dintre rezidenţi, o doamnă care joacă tenis pe terenul din spate.

— Doamna respectivă doreşte să stea de vorbă cu dumneavoastră, domnule?

— Aşa cred. Trebuie să discut cu dânsa o chestiune importantă. O chestiune de familie. Dar putem aştepta până se încheie meciul.

— Şi numele doamnei?

— Nu vi-l pot spune, pentru că nu-l cunosc. Dar o pot descrie. Aş spune că are vreo treizeci de ani, de înălţime medie, cu păr negru pe care-l poartă pieptănat pe spate.

Se află în compania a doi bărbaţi tineri. Şi e îmbrăcată complet în alb.

— Sunt mai multe doamne la La Residencia care corespund în mare acestei descrieri, domnule, şi câteva dintre ele joacă tenis. Tenisul este un mod de recreere destul de popular.

Băiatul îl trage de mânecă.

— Spune-i despre câine, şopteşte el.

— Câine?

Băiatul dă din cap.

— Câinele pe care-l aveau cu ei.

— Tânărul meu prieten spune că au un câine, repetă el – deşi nu-şi aminteşte de niciun câine.

— Aha, spune portarul.

Se retrage în ghereta lui, trage uşa de sticlă după el. În lumina slabă, îl văd răsfoind hârtii. Apoi ridică receptorul, formează un număr, ascultă, pune receptorul jos, se întoarce.

— Regret, domnule, nu răspunde.

— Asta pentru că e pe terenul de tenis. Nu putem merge pur şi simplu la teren?

— Regret, nu e permis. Vizitatorii nu au acces la facilităţile noastre.

— Atunci putem aştepta aici până termină jocul?

— Asta se poate.

— Putem să ne plimbăm prin grădină cât aşteptăm?

— Da.

Se depărtează prin grădina năpădită de tufăriş.

— Cine e doamna? întreabă băiatul.

— N-ai recunoscut-o?

Băiatul clătină din cap.

— N-ai simţit nicio mişcare ciudată în piept când ni s-a adresat, când ne-a salutat – un fel de ciupitură de corzile inimii, ca şi când ai mai văzut-o cândva, în alt loc?

Băiatul clatină din cap nesigur.

— Te întreb pentru că doamna s-ar putea să fie tocmai persoana pe care-o căutăm. Cel puţin ăsta e sentimentul pe care îl am eu.

— O să fie mama mea?

— Nu pot să bag mâna-n foc. Va trebui s-o întrebăm.

Încheie un tur al grădinii. De data asta, există un răspuns. „Un domn la poartă, ca să vă vadă”, îl aude el pe portar spunând. „Da… da…”

Se întoarce către ei:

— Aţi spus că e o problemă de familie, nu-i aşa, domnule?

— Da, o problemă de familie.

— Şi numele?

— Numele nu contează.

Portarul închide uşa şi reia conversaţia. În sfârşit, iese din nou.

— Doamna vă primeşte, domnule, zice el. Dar există o mică problemă. Copiii nu au voie în Residencia. Mă tem că băieţelul dumneavoastră va trebui să aştepte aici.

— Ciudat. De ce n-au copiii voie?

— Fără copii în La Residencia, domnule. Asta e regula. Nu fac eu regulile, eu doar le aplic. Va trebui să stea aici, în timp ce dumneavoastră vă veţi vizita familia.

— Rămâi cu acest domn? îl întreabă el pe băiat. Mă întorc cât pot de repede.

— Nu vreau, spune băiatul. Vreau să vin cu tine.

— Înţeleg. Dar sunt sigur că, în clipa în care va auzi că aştepţi aici, doamna va dori să vină să te întâlnească. Prin urmare, vrei să faci acest mare sacrificiu şi să rămâi aici cu acest domn, doar pentru foarte puţin timp?

— O să te întorci? Promiţi?

— Bineînţeles.

Băiatul tace, nu vrea să-l privească în ochi.

— Nu puteţi face o excepţie în acest caz? îl întreabă el pe portar. O să fie foarte cuminte, n-o să deranjeze pe nimeni.

— Regret, domnule, fără excepţii. Unde am ajunge dacă am începe să facem excepţii? În curând, fiecare va dori să fie o excepţie, şi-atunci n-ar mai rămâne nicio regulă, nu-i aşa?

— Poţi să te joci în grădină, îi zice el băiatului. Sunt

mulţi copaci în care te poţi căţăra. Mă întorc cât ai clipi.

Urmând indicaţiile portarului, el traversează curtea pătrată, trece printr-o altă intrare, bate la o uşă pe care scrie *Una.* Niciun răspuns. Intră.

Se pomeneşte într-o cameră de aşteptare. Zidurile sunt tapetate cu alb, cu un motiv de lire şi crini în verde-pal. Din lămpi ascunse, o lumină albă este proiectată discret în sus. Există o canapea albă din imitaţie de piele şi două fotolii. Pe o măsuţă lângă uşă, câteva sticle şi pahare de toate formele.

Se aşază, aşteaptă. Minutele trec. Se ridică şi se uită pe coridor. Niciun semn de viaţă. În lipsă de altceva, cercetează sticlele. Xeres dulce, xeres sec. Vermut. Conţinut de alcool 4. Oblivedo. Unde e Oblivedo?

Ea apare brusc, îmbrăcată tot în costumul de tenis, mai vânjoasă decât părea pe teren, aproape voinică. Aduce o farfurie pe care o pune pe masă. Fără să-l salute, se aşază pe canapea, îşi încrucişează picioarele pe sub fusta lungă.

— Voiaţi să mă vedeţi? îl întreabă.

— Da. (Inima lui bate nebuneşte.) Mulţumesc că aţi venit. Numele meu este Simón. Nu mă cunoaşteţi, eu nu contez. Vin în numele altcuiva, şi vin cu o propunere.

— Nu vreţi să luaţi loc? îl invită ea. Ceva de mâncare? Un pahar de xeres?

Cu mâna tremurândă, îşi toarnă un pahar de xeres şi se serveşte din sandviciurile triunghiulare mici şi subţiri. Castravete. Se aşază de partea cealaltă a mesei, în faţa ei, dă pe gât lichiorul dulce. I se urcă imediat la cap. Tensiunea se evaporă, cuvintele se revarsă.

— Am adus pe cineva aici. De fapt, copilul pe care l-aţi văzut la terenul de tenis. E afară, aşteaptă. Portarul nu l-a lăsat să intre. Pentru că e copil. Vreţi să veniţi să-l cunoaşteţi?

— Aţi adus un copil să mă cunoască?

— Da. (El se ridică, îşi mai toarnă un pahar din xeresul eliberator.) îmi pare rău – trebuie să fie derutant, nişte străini care vin pe nepusă masă. Dar nu vă pot spune

cât de important este. Am…

Brusc, uşa se dă de perete şi băiatul însuşi apare în faţa lor, cu răsuflarea tăiată, gâfâind.

— Vino aici, îi face el semn băiatului să se apropie. O recunoşti acum pe doamna? (Se întoarce către ea. Chipul ei e încremenit, tulburat.) Poate să vă ia de mână? întreabă el. Iar către băiat: Vino, ia-o pe doamna de mână.

Băiatul rămâne stană.

Portarul îşi face intrarea în scenă, vădit supărat.

— Îmi pare rău, domnule, zice el, dar e împotriva regulilor, după cum v-am avertizat. Trebuie să vă rog să plecaţi.

El se întoarce către femeie, aşteptând ajutor. E sigur că ea nu trebuie să se supună portarului ăstuia şi regulilor lui. Dar ea nu scoate niciun cuvânt de protest.

— Aveţi milă! îl roagă el pe portar. Venim de foarte departe. Ce-ar fi să ne retragem cu toţii în grădină? Şi asta ar fi împotriva regulilor?

— Nu, domnule. Dar ţineţi cont că porţile se închid la cinci fix.

El se adresează femeii:

— Putem merge în grădină? Vă rog! Acordaţi-mi şansa asta, să vă explic.

În tăcere, cu băiatul ţinându-l de mână, cei trei traversează curtea şi ies în grădina neîngrijită.

— Complexul acesta trebuie să fi fost magnific odată, observă el, încercând să degajeze atmosfera, să se comporte ca un adult cu scaun la cap. Păcat că grădina e lăsată în paragină.

— Avem un singur grădinar cu normă întreagă. E depăşit.

— Şi dumneavoastră? Locuiţi aici de multă vreme?

— De ceva timp. Dacă urmăm poteca de colo, ajungem la un iaz cu caraşi aurii. S-ar putea ca fiului dumneavoastră să-i placă.

— De fapt, eu nu sunt tatăl lui. Am grijă de el. Sunt un fel de îngrijitor. Temporar.

— Unde sunt părinţii lui?

— Părinţii lui… Din acest motiv suntem aici. Băiatul nu are părinţi, nu în felul obişnuit. A fost un incident nefericit la bordul vaporului în timpul voiajului încoace. S-a pierdut o scrisoare care ar fi explicat totul. Ca rezultat, părinţii lui s-au pierdut sau, mai corect, el s-a pierdut. El şi mama lui au fost despărţiţi, şi încercăm să o găsim. Cu tatăl lui e altă poveste.

Au ajuns la iazul promis, în care se găsesc într-adevăr caraşi aurii, şi mici, şi mari. Băiatul îngenunchează la margine şi, cu o frunză de rogoz, încearcă să-i ademenească spre el.

— Ca să fiu mai exact, zice el, vorbind încet şi iute, băiatul nu are mamă. De când am coborât de pe vapor, o căutăm. Vreţi să vă gândiţi la posibilitatea de a-l lua dumneavoastră?

— Să-l iau?

— Da, să-i fiţi mamă. Vreţi să-l luaţi ca fiu al dumneavoastră?

— Nu înţeleg. De fapt, nu înţeleg nimic. Sugeraţi să vă adopt băiatul?

— Nu să-l adoptaţi. Ci să-i fiţi mamă, mamă întru totul. Nu avem decât o mamă, fiecare dintre noi. Vreţi să fiţi acea unică mamă pentru el?

Până în acest punct, ea l-a ascultat cu atenţie. Acum însă începe să se uite în jur, cu o privire rătăcită, parcă sperând ca cineva – portarul, unul dintre companionii de tenis, oricine – să vină s-o salveze.

— Şi mama lui reală? întreabă ea. Unde e? Mai trăieşte?

El crezuse că băiatul era prea absorbit de caraşii aurii ca să asculte. Dar acum, deodată, prinde glas:

— Nu e moartă!

— Atunci, unde e?

Băiatul tace. O vreme, tace şi el. Apoi spune:

— Vă rog să mă credeţi – vă rog să mă credeţi pe cuvânt, chestiunea aceasta nu e simplă. Băiatul este fără mamă. Ce înseamnă asta nu vă pot explica, pentru că nu-mi pot explica nici mie însumi. Dar vă promit că dacă veţi

spune pur şi simplu da, fără să staţi pe gânduri, fără regrete, totul se va limpezi, limpede ca lumina zilei, eu aşa cred. Prin urmare: îl veţi accepta pe acest copil ca fiind al dumneavoastră?

Ea se uită la încheietura mâinii, la care nu are niciun ceas.

— Se face târziu, spune ea. Fraţii mei mă aşteaptă.

Se răsuceşte pe călcâie şi porneşte cu paşi mari şi iuţi spre clădire, cu fusta foşnindu-i prin iarbă.

El fuge după ea.

— Vă rog, zice. Încă o clipă. Uite, vă scriu numele lui. Numele lui e David. Asta este numele sub care este cunoscut, numele care i s-a dat în lagăr. Şi la această adresă locuim, chiar în afara oraşului, în Satul Estic. Vă rog să vă gândiţi.

Îi vâră cu forţa bucata de hârtie în mână. Apoi ea dispare.

— Nu mă vrea? întreabă copilul.

— Ba cum să nu?! Eşti un băiat atât de frumos, de deştept, cine nu te-ar vrea? Dar mai întâi trebuie să se obişnuiască cu ideea. Am plantat sămânţa în mintea ei, acum trebuie să avem răbdare şi să o lăsăm să crească. Atâta vreme cât tu şi cu ea vă simpatizaţi, cu siguranţă sămânţa va creşte şi va înflori. Îţi place de doamna asta, nu-i aşa? Vezi cât de bună e, bună şi blândă!

Băiatul tace.

Când nimeresc drumul de întoarcere spre capătul liniei de autobuz, e aproape întuneric. În autobuz, băiatul adoarme în braţele lui; e nevoit să-l ducă în braţe, adormit, de la staţia de autobuz până la apartament.

În mijlocul nopţii, e trezit dintr-un somn adânc. Băiatul stă în picioare lângă patul lui, cu lacrimi şiroindu-i pe obraji.

— Mi-e foame! scânceşte el.

El se ridică din pat, încălzeşte nişte lapte, unge cu unt o felie de pâine.

— O să locuim acolo? întreabă băiatul cu gura plină.

— La Residencia? Nu cred. Eu n-aş avea ce să fac

acolo. Aş ajunge ca o albină din aia care se învârte în jurul stupului, aşteptând ora mesei. Dar putem vorbi mâine-dimineaţă. Avem destul timp.

— Nu vreau să locuiesc acolo. Vreau să stau aici, cu tine.

— Nimeni n-o să te oblige să locuieşti unde nu vrei. Acum hai înapoi în pat.

Stă cu copilul, îl mângâie încet, până ce acesta adoarme. *Vreau să stau cu tine.* Ce se întâmplă dacă această dorinţă va deveni amarnicul adevăr? Oare are în el capacitatea să-i fie şi tată, şi mamă acestui copil, să-l crească în spiritul a tot ce e bun, şi în acelaşi timp să-şi păstreze slujba de la docuri?

Se blestemă în sinea lui. Dacă ar fi prezentat cazul lor cu mai mult calm, mai raţional! Dar nu, trebuia să se comporte ca un nebun, năpustindu-se asupra bietei femei, cu rugăminţile şi pretenţiile lui. *Ia copilul ăsta! Fii singura lui mamă posibilă*! mai bine găsea o cale de a-i pune copilul direct în braţe, trup lipit de trup, carne lipită de carne. Atunci amintirile care sunt mai adânci decât orice gând s-ar fi putut trezi, şi totul ar fi fost bine. Dar, vai, pentru ea a fost totul prea brusc, momentul acesta nemaipomenit, aşa cum şi pentru el a venit prea brusc. A explodat asupra lui ca o stea, iar el n-a putut fi la aceeaşi înălţime.

Capitolul 10

Se dovedeşte totuşi că nu e totul pierdut. Când bate miezul zilei, băiatul urcă în fugă scările, într-o stare de agitaţie teribilă.

— Sunt aici, sunt aici! strigă el.

— Cine-i aici?

— Doamna de la La Residencia! Doamna care va fi mama mea! A venit într-o maşină.

Doamna, care soseşte la uşă purtând o rochie albastră-închis, cam sobră, cu o pălărioară caraghioasă, prinsă cu un ac de pălărie aurit, de prost gust, şi – nu-i vine să-şi creadă ochilor – mănuşi albe, ca şi când ar urma să întâlnească un avocat, nu a venit singură. E însoţită de tânărul înalt, bine făcut, care a jucat cu atâta îndemânare împotriva a doi adversari pe terenul de tenis.

— Fratele meu, Diego, explică ea.

Diego îl salută cu o înclinare a capului, fără să scoată un cuvânt.

— Vă rog, luaţi loc, le spune el oaspeţilor. Dacă nu vă deranjează să folosiţi patul… încă nu am cumpărat mobilă. Pot să vă ofer un pahar cu apă? Nu?

Doamna de la La Residencia se aşază lângă fratele ei, pe marginea patului; trage nervoasă de mănuşi, îşi drege glasul.

— Vreţi, vă rog, să repetaţi ce aţi spus ieri? zice ea. Începeţi de la început, de la începutul începutului.

— Dacă aş începe de la începutul începutului, am sta aici toată ziua, spune el, încercând să pară cumpănit, şi mai ales încercând să pară întreg la minte. Daţi-mi voie mai curând să vă spun următoarele: Noi, David şi cu mine, am venit aici, la fel ca toată lumea, în căutarea unei vieţi noi, a unui nou început. Ceea ce vreau pentru David, ceea ce vrea şi David, este o viaţă normală la fel ca a oricărui alt tânăr. Dar – e de la sine înţeles – pentru a duce o viaţă normală are nevoie de o mamă, trebuie să se fi născut dintr-o mamă, ca să spun aşa. Am dreptate, nu-i aşa? zice, întorcându-se către băiat. Asta îţi doreşti. Îţi doreşti să ai

mamă.

Băiatul dă energic din cap.

— Am fost întotdeauna sigur – nu mă întrebaţi de ce – că o s-o recunosc pe mama lui David în clipa în care o voi vedea; şi acum, că v-am întâlnit, ştiu că am avut dreptate. Nu se poate să fi ajuns din întâmplare la La Residencia. Trebuie să fi fost îndrumaţi într-acolo de o mână.

Din câte vede el, Diego va fi cel care îi va face probleme: Diego, nu femeia, al cărei nume nu-l cunoaşte şi nici nu vrea să-l afle. Femeia n-ar fi aici dacă n-ar fi dispusă să se lase cucerită.

— O mână nevăzută, repetă el. Zău!

Privirea lui Diego îl sfredeleşte. *Mincinosule!* zice privirea.

El trage adânc aer în piept.

— Aveţi îndoieli, îmi dau seama. *Cum poate acest copil, pe care nu l-am văzut în viaţa mea, să fie copilul meu?* vă întrebaţi. Vă implor: daţi îndoiala la o parte, ascultaţi în schimb ce vă spune inima. Uitaţi-vă la el. Uitaţi-vă la băiat. Ce vă spune inima?

Tânăra nu răspunde, nu se uită deloc la băiat, ci se întoarce către fratele ei, ca pentru a spune: *Vezi? E aşa cum ţi-am spus. Ascultă ce propunere incredibilă, dementă îmi face! Ce să fac?*

Bărbatul spune cu voce joasă:

— E vreun loc retras unde putem merge?

— Bineînţeles. Putem ieşi afară.

Îl conduce pe Diego jos, traversează curtea, traversează pajiştea, până la o bancă, la umbra unui copac.

— Luaţi loc, îl invită el.

Diego ignoră invitaţia. El însă ia loc.

— Cu ce vă pot ajuta? întreabă el.

Diego se propteşte cu un picior de bancă şi se apleacă spre el.

— În primul rând, cine eşti mata şi de ce umbli după sora mea?

— N-are importanţă cine sunt. Eu nu contez. Eu sunt un fel de servitor. Am grijă de băiat şi nu umblu după sora

dumneavoastră. O caut pe mama copilului. E o diferenţă.

— Cine-i copilul ăsta? De unde l-ai cules? Ţi-e nepot? Unde-i sunt părinţii?

— Nu mi-e nici nepot, nici fiu. Nu suntem rude. Întâmplător ne-am întâlnit, pe vapor, când el a pierdut nişte documente pe care le ducea cu sine. Dar ce importanţă au toate astea? Sosim aici curăţaţi de trecut, cu toţii, dumneavoastră, eu, sora dumneavoastră, băiatul. Din întâmplare, băiatul e în grija mea. Poate că nu e destinul pe care să mi-l doresc, dar îl accept. Cu timpul, băiatul a ajuns să conteze pe mine. Ne-am apropiat. Dar nu pot să fiu totul pentru el. Nu pot să-i fiu mamă. Sora dumneavoastră – îmi pare rău, nu-i cunosc numele – este mama lui, mama lui naturală. Nu pot explica cum e posibil aşa ceva, dar aşa este, pur şi simplu. Şi ea ştie în inima ei. Altfel de ce ar fi venit azi aici? La suprafaţă poate că este calmă, dar sub această suprafaţă văd cât de emoţionată este de acest dar extraordinar, darul de a avea un copil.

— În La Residencia, copiii nu au voie.

— Nimeni n-ar îndrăzni să despartă o mamă de copilul ei, indiferent de ce scrie în regulament. Iar sora dumneavoastră n-ar trebui să continue să locuiască la La Residencia.

Ar putea să se instaleze în apartamentul de aici. E al ei. I-l cedez. Găsesc eu unde să locuiesc.

Aplecându-se ca pentru a vorbi între patru ochi, Diego îi dă brusc o palmă peste cap. Şocat, încercând să se ferească, primeşte o a doua palmă. Nu sunt lovituri grele, dar îl zdruncină.

— De ce faci asta? exclamă el, sărind în picioare.

— Nu-s idiot! sâsâie Diego. Crezi că sunt idiot?

Şi iar ridică o mână ameninţătoare.

— Nu te-am luat nicio clipă de idiot. (Trebuie să-l oprească pe tânărul ăsta, care probabil e *foarte* supărat – şi cine n-ar fi? – de această intervenţie bizară în viaţa lui.) E o poveste neobişnuită, recunosc. Dar gândeşte-te puţin şi la copil. Nevoile primează.

Rugămintea lui n-are efect: Diego îl priveşte la fel de

agresiv ca înainte. El îşi joacă ultima carte.

— Hai, Diego, zice, ascultă-ţi inima! Dacă există bunătate în inimă, sigur n-o să ţii un copil departe de mama lui!

— Nu eşti tu ăla care să se îndoiască de bunătatea mea, zice Diego.

— Atunci dovedeşte-o! Vino înapoi cu mine şi dovedeşte-i copilului de câtă bunătate eşti capabil. Hai!

Se ridică şi-l ia pe Diego de braţ.

Îi întâmpină un spectacol ciudat. Sora lui Diego stă în genunchi pe pat, cu spatele la ei, călărindu-l pe băiat – care zace întins pe spate, sub ea, cu rochia ridicată încât i se zăresc coapsele solide, destul de groase.

— Unde-i păianjenul, unde-i păianjenul…? lălăie ea cu voce înaltă, piţigăiată. Degetele ei coboară pe pieptul lui în jos, până la catarama curelei; îl gâdilă, iar băiatul se zbate zguduit de hohote nestăpânite de râs.

— Ne-am întors, anunţă el cu voce tare.

Ea se dă iute jos din pat, chipul îi e îmbujorat.

— Inés şi cu mine jucăm un joc, zice băiatul.

Inés! Prin urmare, ăsta e numele! Şi în nume, esenţa!

— Inés! exclamă fratele şi o cheamă cu un gest poruncitor.

Netezindu-şi rochia, ea porneşte repede după el. Din coridor se aud şoapte furioase.

Inés se întoarce cu pas apăsat şi cu fratele pe urme.

— Vrem să ne mai spui toată povestea încă o dată.

— Vreţi să-mi repet propunerea?

— Da.

— Foarte bine. Eu propun ca dumneata să devii mama lui David. Eu nu mai am nicio pretenţie asupra lui (el poate să pretindă ceva de la mine, dar asta e o altă chestiune). Voi semna orice hârtie pe care mi-o pui în faţă, ca să confirm. Dumneata şi el puteţi locui împreună ca mamă şi fiu. Când vrei.

Diego pufneşte exasperat.

— Ce aiureală totală! exclamă el. Nu poţi să fii mama acestui copil, are deja o mamă, mama care l-a născut! Fără

permisiunea mamei lui, nu poţi să-l adopţi. Ascultă la mine!

Schimbă priviri tăcute cu Inés.

— Îl vreau, zice ea, adresându-se nu lui, ci fratelui ei. Îl vreau, repetă ea. Dar nu putem sta la La Residencia.

— După cum i-am spus fratelui dumitale, eşti binevenită să te muţi aici. Se poate şi azi. Mă mut imediat. Aceasta va fi noua dumitale casă.

— Nu vreau să pleci, spune băiatul.

— Nu plec departe, băiete. Mă duc să stau cu Elena şi Fidel. Tu şi mama ta puteţi veni oricând în vizită.

— Vreau să stai aici, zice băiatul.

— E frumos din partea ta, dar nu mă pot băga între tine şi mama ta. De-acum, tu şi ea o să fiţi împreună. Veţi fi o familie. Eu nu pot să fac parte din această familie. Dar vă voi ajuta, vă voi servi şi vă voi ajuta. Promit. Se întoarce către Inés: Ne-am înţeles?

— Da. (Acum, că s-a hotărât, Inés a devenit destul de imperioasă.) Ne vom întoarce mâine. Vom aduce şi câinele. Vecinii tăi vor avea ceva împotriva unui câine?

— N-ar îndrăzni.

Până să se întoarcă Inés şi fratele ei a doua zi dimineaţă, el a măturat podelele, a frecat faianţa, a schimbat aşternuturile; catrafusele lui sunt strânse într-o legătură, el e gata de plecare.

Diego conduce procesiunea care intră în apartament, cărând o valiză mare pe umăr. O trânteşte pe pat.

— Mai sunt de venit, anunţă el ameninţător.

Şi aşa e: un cufăr, încă şi mai mare, şi un maldăr de aşternuturi, care include o plapumă de puf imensă.

El, Simón, nu se lungeşte cu despărţirea.

— Să fii bun, îi spune el băiatului. Nu-i plac castraveţii, îi spune lui Inés. Şi lasă o lumină aprinsă când se culcă, nu-i place să doarmă pe întuneric.

Ea nu dă semne că l-ar fi auzit.

— E frig aici, zice ea, frecându-şi mâinile. Mereu e aşa frig?

— O să cumpăr un radiator electric. O să-l aduc într-o zi-două.

Lui Diego îi întinde mâna, pe care acesta o strânge în silă. Apoi îşi ia legătura cu lucrurile sale şi, fără să se uite în urmă, pleacă.

Spusese că va sta la Elena, dar de fapt n-are de gând una ca asta. Se îndreaptă spre docuri, care sunt pustii la sfârşit de săptămână, şi-şi depozitează catrafusele în mica baracă de lângă Cheiul Doi, unde oamenii îşi ţin hainele de lucru. Apoi se întoarce la Blocuri şi bate la uşa Elenei.

— Bună, putem sta de vorbă?

În timp ce beau o ceaşcă de ceai, el îi înfăţişează noul aranjament.

— Sunt sigur că David o să înflorească, acum că are o mamă care să-l îngrijească. Nu era bine pentru el să-l cresc eu. Era aproape silit să se poarte ca un om mare. Un copil are nevoie de copilărie, nu crezi?

— Nu pot să cred ce aud, ripostează Elena. Un copil nu e un pui de găină pe care să-l vâri sub aripa unei găini străine ca să crească. Cum ai putut să-l dai pe David pe mâna cuiva care ţi-e cu totul necunoscut, o femeie care probabil acţionează sub imboldul unui capriciu şi care îşi va pierde interesul înainte să se sfârşească săptămâna şi va vrea să ţi-l dea înapoi?

— Te rog, Elena, nu o judeca pe această Inés înainte să o fi întâlnit. Nu acţionează dintr-un capriciu; dimpotrivă, cred că o mână o forţă mai puternică decât ea însăşi. Contez pe tine să ne ajuţi, să o ajuţi. Se află pe un teritoriu necunoscut; habar nu are ce înseamnă să fie mamă.

— Nu o judec pe această Inés a ta. Dacă îmi va cere ajutorul, o să i-l dau. Dar ea nu e mama băiatului tău şi ar trebui să încetezi s-o numeşti astfel.

— Elena, ea *este* mama lui. Am sosit în ţara asta fără nimic altceva în afară de o convingere de neclintit: că o voi recunoaşte pe mama băiatului atunci când o voi vedea. Şi, în clipa în care am dat cu ochii de Inés, am ştiut că ea este.

— Te-ai luat după o intuiţie?

— Mai mult decât o intuiţie. O convingere.

— O convingere, o intuiţie, o amăgire – care-i deosebirea, când nu poate fi pusă sub semnul îndoielii? Ţi-a trecut prin cap că, dacă am trăi cu toţii după intuiţiile noastre, lumea ar fi cuprinsă de haos?

— Nu ştiu dacă ăsta ar fi efectul. Şi ce-i rău într-un pic de haos din când în când, dacă are ca rezultat ceva bun?

Elena ridică din umeri:

— Nu vreau să mă cert cu tine. Fiul tău nu a fost la oră astăzi. Nu e prima lecţie la care lipseşte. Dacă e să renunţe la muzică, te rog, anunţă-mă.

— Nu mai sunt eu în măsură să decid. Şi, încă o dată, nu este fiul meu, nu sunt tatăl lui.

— Serios? Continui să negi acest lucru, dar uneori nu ştiu ce să cred. Nu mai zic nimic. Unde o să-ţi petreci noaptea? În sânul noii tale familii?

— Nu.

— Vrei să dormi aici?

El se ridică de la masă.

— Mulţumesc, dar am aranjat altceva deja.

În ciuda faptului că turturelele care şi-au făcut cuib în uluc râcâie şi se foiesc şi uguie fără încetare, el doarme destul de bine în noaptea aceea, pe patul de saci din micul său bârlog. Nu mănâncă nimic de dimineaţă, cu toate acestea e în stare să muncească toată ziua şi se simte bine la sfârşitul ei, chiar dacă uşor aerian, uşor spectral.

Álvaro îl întreabă de băiat, iar el este atât de impresionat de grija lui Álvaro, încât preţ de o clipă se gândeşte să-i spună vestea cea bună, anume că mama băiatului a fost găsită. Apoi însă, amintindu-şi reacţia Elenei exact la aceeaşi veste, se abţine şi spune o minciună: David a fost luat de profesoara lui de muzică la un mare eveniment muzical.

Eveniment muzical, repetă Álvaro cu un aer de îndoială pe chip: ce-i aia, şi unde are loc?

N-are idee, zice el şi schimbă subiectul. După părerea lui, ar fi păcat ca băiatul să piardă legătura cu

Álvaro şi să nu-şi mai vadă prietenul, pe El Rey, calul de tracţiune. Speră ca, după ce-şi va fi întărit legătura cu el, Inés să-l lase pe băiat să viziteze docurile. Trecutul este atât de împresurat de norii uitării, încât nu e sigur că amintirile sale sunt cu adevărat amintiri, şi nu poveşti pe care le născoceşte el; dar ştie că i-ar fi plăcut teribil dacă, în copilărie, ar fi fost lăsat să plece într-o bună dimineaţă în compania unor bărbaţi în toată firea şi să-şi petreacă ziua ajutându-i să descarce şi să încarce vapoare mari. O doză de realitate nu poate decât să-i facă bine copilului, aşa gândeşte el, atâta vreme cât doza nu e prea bruscă sau prea mare.

Intenţionase să treacă pe la Naranjas, după provizii, dar a lăsat-o pentru mult prea târziu; când ajunge acolo, prăvălia a închis. Flămând, simţindu-se singur, bate încă o dată la uşa Elenei. Uşa o deschide Fidel, îmbrăcat în pijama.

— Salut, tinere Fidel, zice el, pot să intru?

Elena şade la masă, coase. Nu-l salută. Nu-şi ridică ochii de pe lucrul ei de mână.

— Bună, o salută el. E ceva în neregulă? S-a întâmplat ceva?

Ea clatină din cap.

— David nu mai poate veni aici, zice Fidel. Doamna cea nouă zice că nu poate veni.

— Doamna cea nouă, zice Elena, ne-a anunţat că fiul tău nu are voie să se joace cu Fidel.

— Dar de ce?

Ea ridică din umeri.

— Dă-i răgaz să se acomodeze, spune el. E ceva nou pentru ea să fie mamă. E normal să fie niţel imprevizibilă la început.

— Imprevizibilă?

— Imprevizibilă în judecăţile ei. Exagerat de prudentă.

— Bunăoară să-i interzică lui David să se joace cu prietenii lui?

— Nu vă cunoaşte, nici pe tine, nici pe Fidel. După ce

vă va cunoaşte, o să vadă ce influenţă bună ai asupra lui.

— Şi ce soluţie propui ca să ne cunoască?

— Într-o bună zi tot o să vă întâlniţi. În fond, sunteţi vecine.

— Vom vedea. Ai mâncat?

— Nu. Magazinele s-au închis până să ajung eu.

— Adică Naranjas. Naranjas e închis lunea, ţi-aş fi putut spune eu. Pot să-ţi ofer o farfurie de supă, dacă nu te deranjează să mănânci la fel ca aseară. Unde locuieşti?

— Am o cameră lângă docuri. Cam primitivă, dar nu-mi trebuie mai mult deocamdată.

Elena încălzeşte oala cu supă, îi taie o felie de pâine. El încearcă să mănânce încet, deşi în realitate e hămesit.

— Îmi pare rău, dar nu poţi rămâne peste noapte, îi spune ea. Ştii de ce.

— Bineînţeles. Nu-ţi cer să rămân. E foarte confortabil unde stau acum.

— Ai fost dat afară, nu-i aşa? Din casa ta. Ăsta e adevărul, îmi dau seama. Bietul de tine. Rupt de băiatul tău, pe care-l iubeşti atâta.

El se ridică de la masă.

— Aşa trebuie să fie, spune el. E în firea lucrurilor. Mulţumesc pentru masă.

— Vino şi mâine. O să te hrănesc. Măcar atâta să fac. Să te hrănesc şi să te consolez. Deşi cred că ai făcut o greşeală.

Îşi ia la revedere. Ar trebui să se ducă direct la noua lui locuinţă, la docuri. Dar ezită, apoi traversează curtea, urcă scările, bate încet la uşa vechiului său apartament. Pe sub uşă răzbate o rază de lumină, Inés mai mult ca sigur e încă trează. După o vreme, el bate din nou.

— Inés? şopteşte el.

La un lat de palmă distanţă, de partea cealaltă, o aude:

— Cine-i acolo?

— Simón. Pot să intru?

— Ce vrei?

— Pot să-l văd? Doar un minut.

— Doarme.

— Nu-l trezesc. Vreau doar să-l văd.

Tăcere. El încearcă uşa. E încuiată. O clipă mai târziu, lumina se stinge.

Capitolul 11

Probabil că încalcă vreo regulă prin faptul că se adăposteşte la docuri. Dar nu-i pasă. Însă nici nu vrea ca Álvaro să afle, căci, fiind atât de bun la inimă, Álvaro se va simţi obligat să-i ofere găzduire. Prin urmare, în fiecare dimineaţă, înainte să iasă din baraca pentru echipamente, are grijă să-şi ascundă bruma de lucruri între grinzi, unde nu poate fi văzută.

E o problemă să-şi îngrijească ţinuta şi să fie curat. Merge la sala de sport de la Blocurile Estice, ca să facă duş; îşi spală hainele de mână şi le atârnă pe frânghiile de rufe de la Blocurile Estice. Nu-şi face probleme în această privinţă – la urma urmelor, încă se află pe lista rezidenţilor – dar, din prudenţă, nevrând să dea nas în nas cu Inés, vizitează cartierul numai după lăsarea întunericului.

Trece o săptămână, în care îşi dăruieşte întreaga energie muncii. Apoi, vineri, cu buzunarele pline de bani, bate la uşa fostului său apartament.

Uşa este deschisă valvârtej de o Inés zâmbitoare. Când îl vede, zâmbetul i se ofileşte.

— Ah, tu eşti. Tocmai voiam să plecăm.

Din spatele ei apare băiatul. E ceva ciudat în înfăţişarea lui. Nu numai faptul că poartă o cămaşă nouă, albă (mai degrabă bluză, decât cămaşă – are pliuri în faţă şi atârnă peste pantaloni), ci stă agăţat de fusta lui Inés, nu-i răspunde la salut, se uită la el cu ochi mari.

S-a întâmplat ceva? A făcut el o greşeală catastrofală dându-l acestei femei? Şi de ce poartă această bluză excentrică, de fetiţă – el, care a fost atât de ataşat de costumaţia lui de băieţel, de paltonaş, de şapcă, de ghetele cu şireturi? Pentru că şi ghetele s-au dus, au fost înlocuite de pantofi: pantofi albaştri cu barete în loc de şireturi şi cu butoni de alamă pe o latură.

— În cazul acesta, noroc că v-am prins, spune el, încercând să-şi păstreze tonul cât mai degajat. Am adus radiatorul promis.

Inés aruncă o privire suspicioasă micului radiator, cu

o rezistenţă, pe care i-l întinde el.

— La Residencia e şemineu în fiecare apartament, zice ea. Un tip aduce lemne în fiecare seară şi face focul. (Tace visătoare.) E minunat.

— Îmi pare rău. Îmi dau seama că mutarea la Blocuri e un pas înapoi. Se întoarce către băiat: Prin urmare, îţi petreci seara în oraş. Şi unde te duci?

Băiatul nu răspunde direct, ci se uită în sus, la noua lui mamă, ca pentru a zice: *Spune-i tu.*

— Mergem la La Residencia în weekendul ăsta, spune Inés.

Şi, ca pentru a-i confirma spusele, Diego, îmbrăcat în costumaţie albă de tenis, se apropie cu paşi mari pe coridor.

— Grozav, spune el. Dar parcă la Residencia copiii nu au voie. Aşa ştiam că e regula.

— Aşa e regula, spune Diego. Dar personalul are liber în acest weekend. Nu e nimeni care să controleze.

— Nu face nimeni control, îi ţine Inés isonul.

— Bine atunci, am trecut doar să văd dacă totul e în regulă şi poate să vă ajut la cumpărături. Poftim: contribui şi eu cu ceva.

Fără un cuvânt de mulţumire, Inés acceptă banii.

— Da, totul e bine cu noi, zice ea. (îl lipeşte pe băiat de coapsa ei.) Am mâncat bine de prânz, apoi am tras un pui de somn şi acum plecăm cu maşina, să ne întâlnim cu Bolívar, iar mâine-dimineaţă mergem să jucăm tenis şi să înotăm.

— Sună nemaipomenit, zice el. Şi văd că avem şi o cămaşă nouă foarte frumoasă.

Băiatul nu răspunde. Cu degetul mare în gură, s-a uitat fix la el tot timpul, cu ochii aceia mari ai lui. El e din ce în ce mai convins că ceva nu-i în regulă.

— Cine e Bolívar? întreabă el.

Băiatul deschide în sfârşit gura:

— Bolívar este un assación.

— Un ciobănesc alsacian, zice Inés. Bolívar e câinele nostru.

— Ah, da, Bolívar, zice el. Era cu voi la terenul de tenis, nu-i aşa? Nu vreau să par alarmist, Inés, dar se zice că alsacienii nu sunt prea prietenoşi cu copiii. Sper să ai grijă.

— Bolívar este cel mai blând câine din lume.

El ştie că ea îl antipatizează. Până acum, a presupus că e din cauză că-i este îndatorată. Dar nu, antipatia e mult mai personală şi mai directă, prin urmare mai greu de lămurit. Ce păcat! Băiatul o să se deprindă să-l considere un duşman, duşmanul beatitudinii relaţiei lor de mamă şi fiu.

— Petrecere frumoasă, zice el. Poate trec luni să vă văd. Şi-atunci o să-mi povesteşti totul. Bine?

Băiatul dă din cap.

— La revedere, zice el.

— La revedere, spune Inés.

Din partea lui Diego, niciun cuvânt.

Se târâie înapoi la docuri, simţind că în el s-a stins ceva, simţindu-se ca un bătrân. A avut o misiune importantă, care a fost dusă la îndeplinire. Băiatul i-a fost predat mamei. La fel ca bietele insecte mascul, a căror unică funcţie e să-şi transmită femelei sămânţa, n-are decât să se usuce şi să moară. Nu mai are nimic în jurul căruia să-şi construiască viaţa.

Îi este dor de băiat. Când se trezeşte a doua zi dimineaţă, cu un weekend gol în faţă, e ca şi cum s-ar trezi după o operaţie şi ar descoperi că i-a fost retezat un picior – un picior sau chiar inima. Îşi petrece ziua hălăduind, ca să-şi omoare timpul. Se plimbă pe la docurile pustii; traversează dintr-o parte în alta pajiştea unde o grămadă de copii se joacă cu mingea sau înalţă zmeie.

Senzaţia mânuţei transpirate a băiatului într-a sa este încă foarte vie. Nu ştie dacă băiatul l-a iubit, dar cu siguranţă a avut nevoie de el şi a avut încredere în el. Locul copilului este lângă mamă: nu va nega niciodată acest lucru. Dar ce se întâmplă dacă mama nu e o mamă bună? Dacă Elena are dreptate? Ce complex de nevoi personale a împins-o pe Inés, despre al cărei trecut el nu

ştie nimic, să profite de şansa de a avea un copil? Poate că există ceva înţelepciune în legea naturii, care spune că, înainte de a veni pe lume ca un suflet viu, fiinţa embrionară, fiinţa-în-devenire, trebuie să fie purtată o anumită perioadă de timp în pântecul mamei. Poate că, asemenea săptămânilor de forţă lăuntrică, când pasărea îşi cloceşte ouăle, este necesară o perioadă de recluziune şi cufundare în sine, nu numai ca un homuncul să devină fiinţă umană, ci şi ca o femeie să se transforme din virgină în mamă.

Cum-necum, ziua trece. Se gândeşte să-i facă o vizită Elenei, în ultima clipă se răzgândeşte, incapabil să suporte interogatoriul sâcâitor care-l aşteaptă acolo. N-a mâncat nimic, nu-i este foame. Se trânteşte pe patul lui de saci, pradă neliniştii, se foieşte.

A doua zi dimineaţă, la ivirea zorilor, e în staţia de autobuz. Trece o oră până vine primul autobuz. De la staţia terminus, el urmează poteca ce urcă spre La Residencia, până la terenul de tenis. Terenul e pustiu. Se pune pe aşteptat.

La ora zece, al doilea frate, cel pe care n-a avut plăcerea să-l cunoască personal, soseşte îmbrăcat în alb şi se apucă să fixeze fileul. Nu acordă nicio atenţie străinului cum nu se poate mai vizibil, aflat la mai puţin de treizeci de paşi distanţă. Nu trece mult şi-şi fac apariţia şi ceilalţi.

Băiatul îl zăreşte imediat. Cu mersul lui împleticit, din pricina picioarelor în X (la fel de împleticit şi aleargă), traversează terenul glonţ spre el.

— Simón! O să jucăm tenis! Vrei să joci şi tu?

El prinde degetele copilului prin ochiurile gardului.

— Eu nu joc tenis, răspunde el. Prefer să mă uit. Te distrezi? Mănânci destul?

Băiatul dă viguros din cap.

— La micul dejun am băut ceai. Inés zice că sunt destul de mare să beau ceai. Se răsuceşte pe călcâie şi strigă: Pot să beau ceai, nu-i aşa, Inés? şi fără pauză, dintr-o răsuflare: Şi i-am dat lui Bolívar să mănânce din mâncarea lui, iar Inés zice că-l putem lua pe Bolívar la o

plimbare, după tenis.

— Bolívar alsacianul? Te rog să fii atent când e Bolívar în preajmă. Să nu-l provoci.

— Alsacienii sunt cei mai buni câini. Când prind un hoţ, nu-i mai dau drumul. Vrei să vezi cum joc tenis? Încă nu sunt foarte bun, mai trebuie să exersez.

Cu aceste vorbe, face stânga-mprejur şi se repede înapoi până la locul unde Inés şi fraţii ei discută ceva.

— Acum ne putem antrena? întreabă el.

L-au îmbrăcat cu un şort alb. Având şi bluză albă, e îmbrăcat complet în alb, în afară de pantofii albaştri cu barete. Dar racheta de tenis pe care i-au dat-o e mult prea mare: chiar şi cu două mâini abia o poate mânui.

Alsacianul Bolívar se furişează în partea cealaltă a terenului şi se întinde la umbră. Bolívar e un dulău cu umeri uriaşi şi spinare neagră. Arată ca un lup.

— Vino-ncoa', uriaşule! strigă Diego.

Se apleacă asupra băiatului, mâinile lui cuprind mâinile băiatului, care ţin racheta. Celălalt frate lobează. Împreună se leagănă; lovesc mingea curat. Fratele mai execută un lob. Ei lovesc şi această minge. Diego se retrage.

— N-am ce să-l învăţ, îi strigă el surorii lui. E un talent înnăscut.

Fratele lobează a treia oară. Băiatul avântă racheta grea şi ratează, aproape cade în nas din pricina efortului.

— Voi doi jucaţi, le strigă Inés fraţilor ei. David şi cu mine vă aruncăm mingi.

Cu o dexteritate firească, cei doi fraţi lovesc mingea pe rând, peste plasă, în timp ce Inés şi băiatul dispar în spatele micului pavilion de lemn. El, *el viejo*, spectatorul tăcut, este pur şi simplu ignorat. Nici că poate fi mai limpede că nu e dorit.

Capitolul 12

A jurat să nu dezvăluie nimic din necazurile lui, dar când Álvaro îl întreabă a doua oară ce s-a întâmplat cu băiatul („Îi simt lipsa – toţi îi simţim lipsa”), întreaga poveste e dată în vileag.

— Ne-am dus s-o căutăm pe mama lui şi, ce să vezi! am găsit-o, zice el. Acum sunt împreună şi sunt foarte fericiţi. Din nefericire, Inés crede că băiatul n-are de ce să piardă vremea la docuri, cu bărbaţii, şi că are nevoie de haine frumoase, maniere elegante, mese regulate. Ceea ce e destul de corect, aş zice.

Bineînţeles că e destul de corect. Ce drept are el să se plângă?

— Îmi închipui că te-a afectat chestia asta, zice Álvaro. Tinerelul e un copil deosebit. Oricine poate vedea asta. Şi voi doi eraţi foarte apropiaţi.

— Da, eram apropiaţi. Dar nu se pune problema să nu-l mai văd. Doar că mama lui simte că se vor apropia mult mai uşor dacă eu ies din scenă o vreme. Ceea ce, din nou, e destul de corect.

— Într-adevăr, zice Álvaro. Dar nu ţine seama de imboldurile inimii, nu-i aşa?

Imboldurile inimii: cine-ar fi crezut că Álvaro era genul care să vorbească astfel? Un bărbat puternic şi neprefăcut. Un camarad. De ce nu-şi poate deschide cu adevărat inima în faţa lui Álvaro? Nu.

— Nu am niciun drept să pretind ceva, se aude spunând. *Ipocritule!* În plus, drepturile copilului prevalează întotdeauna în faţa celor ale adulţilor. Nu e ăsta un principiu în legislaţie? Drepturile copilului ca purtător al viitorului.

Álvaro îi aruncă o privire neîncrezătoare.

— N-am auzit niciodată de un asemenea principiu.

— Atunci e o lege a firii. Sângele apă nu se face. Locul unui copil e lângă mama lui. Mai ales când e vorba de un copil mic. Comparativ, pretenţiile mele sunt foarte abstracte, foarte artificiale.

— Îl iubeşti. El te iubeşte. Asta nu e artificial. Legea e artificială. El ar trebui să fie cu tine. Are nevoie de tine.

— Îţi mulţumesc, Álvaro, dar oare chiar are nevoie de mine? Poate că adevărul e că eu sunt cel care are nevoie de el. Poate că eu depind mai mult de el, decât el de mine. Cine poate şti cum îi alegem pe aceia pe care-i iubim? Totul este un mister uriaş.

În acea după-amiază, are un oaspete-surpriză: tânărul Fidel, care soseşte la docuri cu bicicleta, aducându-i un bilet scris de mână: *Te aşteptăm pe la noi. Sper că totul e în ordine. Ai vrea să vii la cină în seara asta? Elena.*

— Spune-i mamei tale: *Mulţumesc, voi fi acolo,* îi zice el lui Fidel.

— Aici munceşti tu? îl întreabă Fidel.

— Da, asta fac. Ajut la încărcarea şi descărcarea vapoarelor. Îmi pare rău că nu te pot lua la bord, dar e periculos. Poate când o să fii mai mare.

— E un galion?

— Nu, nu are pânze, prin urmare nu poate fi numit galion. E ceea ce se numeşte un vas cu aburi. Cu alte cuvinte, foloseşte cărbune ca să acţioneze motoarele care-l pun în mişcare. Mâine o să încarce cărbune pentru călătoria de întoarcere. Asta se va întâmpla la Cheiul Zece, nu aici. Eu n-am treabă cu asta. Şi mă bucur. E o treabă murdară.

— De ce?

— Deoarece cărbunele te umple de praf negru din cap până-n picioare, până-n păr. În plus, cărbunele e foarte greu de cărat.

— De ce nu mai are voie David să se joace cu mine?

— Nu e că nu mai are voie, Fidel. Doar că mama lui îl vrea numai pentru ea, deocamdată. Nu l-a văzut de multă vreme.

— Parcă ziceai că nu l-a văzut niciodată.

— E un fel de-a zice. L-a văzut în visele ei. Ştia că va veni. Îl aştepta. Şi acum el a venit, iar ea e cum nu se poate mai fericită. Inima îi este plină.

Băiatul tace.

— Fidel, trebuie să mă întorc la treabă. Diseară vin în vizită la tine şi la mama ta.

— O cheamă Inés?

— Pe mama lui David? Da, o cheamă Inés.

— Nu-mi place de ea. Are un câine.

— N-o cunoşti. Când o s-o cunoşti, o să vezi că o să-ţi placă de ea.

— Ba nu. Câinele e fioros. Mi-e teamă de el.

— Am văzut câinele. Îl cheamă Bolívar, şi sunt de acord cu tine, trebuie să te ţii departe de el. E un alsacian. Alsacienii sunt imprevizibili uneori. Mă mir că ea l-a adus la Blocuri.

— Muşcă?

— Poate să muşte.

— Şi unde locuieşti tu exact, acum că ai renunţat la apartament? întreabă Elena.

— Ţi-am spus: mi-am luat o cameră lângă docuri.

— Da, însă unde exact? Într-o pensiune?

— Nu. Nu contează unde anume şi ce fel de cameră este. Pentru ce îmi trebuie mie, îmi ajunge.

— Ai o bucătărie sau o plită ca să-ţi găteşti?

— Nu am nevoie să-mi gătesc. Dacă aş avea o bucătărie, n-aş folosi-o.

— Prin urmare, trăieşti cu pâine şi apă. Credeam că te-ai săturat de pâine şi apă.

— Pâinea e substanţa vieţii. Cel care are pâine nu va duce lipsă de nimic. Elena, te rog, nu mă mai descoase. Pot să am grijă de mine.

— Mă îndoiesc. Mă îndoiesc foarte tare. Cei de la centrul de sosiri nu-ţi pot găsi alt apartament?

— Din câte ştiu cei de la Centru, sunt instalat confortabil în vechiul meu apartament. N-o să-mi acorde a doua locuinţă.

— Şi Inés? N-ai zis că Inés are un apartament la La Residencia? De ce nu poate sta acolo cu copilul?

— Copiii n-au voie la La Residencia, ăsta-i motivul. La

Residencia e un fel de complex rezidenţial, din câte am înţeles eu.

— Cunosc locul. Am fost în vizită acolo. Ştii că şi-a adus şi un câine cu ea? Una e să ţii un căţeluş într-un apartament, dar ăsta e ditamai câinele-lup. Nu e igienic.

— Nu e câine-lup, e un ciobănesc alsacian. Recunosc că-mi dă fiori. L-am avertizat pe David să fie atent. Şi pe Fidel l-am avertizat.

— Fii sigur că n-o să-l las pe Fidel nici măcar să se apropie de el. Eşti sigur că ai procedat bine dându-ţi copilul unei femei ca asta?

— Unei femei cu un câine?

— Unei femei de treizeci de ani, care n-a avut copii. Unei femei care îşi petrece timpul jucând tenis cu bărbaţii. Unei femei care ţine câini.

— Inés joacă tenis. Multe femei joacă tenis. E plăcut. Te ţine în formă. Şi are un singur câine.

— Ţi-a spus ceva despre familia ei, despre trecutul ei?

— Nu. Nu am întrebat-o.

— Ei bine, eu, una, cred că nu eşti în toate minţile, să-ţi dai copilul unei străine care poate foarte bine să aibă un trecut dubios.

— Prostii, Elena. Inés nu are trecut, niciunul care să conteze. Niciunul dintre noi nu are vreun trecut. Toţi o luăm de la capăt aici. Începem o pagină nouă, o pagină virgină. Iar Inés nu este o străină. Am recunoscut-o din prima clipă, ceea ce înseamnă că probabil aveam un fel de cunoaştere apriorică.

— Ajungi aici fără amintiri, cu o pagină goală, şi totuşi susţii că recunoşti chipuri din trecut. E absurd.

— Aşa e: n-am amintiri. Dar persistă imagini, umbre de imagini. Nu pot să explic cum e posibil aşa ceva. Persistă şi ceva mai adânc, ceea ce eu numesc amintirea faptului că am avut o memorie. Pe Inés nu o recunosc din trecut, ci din altă parte. Ca şi când imaginea ei a fost încastrată în mine. Nu am nicio îndoială în ce o priveşte, nicio clipă de cădere pe gânduri. Nu am nicio îndoială că

ea e mama adevărată a băiatului.

— Atunci ce îndoieli ai?

— Sper doar ca ea să fie bună pentru el.

Capitolul 13

Retrospectiv, acea zi, ziua în care Elena l-a trimis pe fiul ei la docuri, să-l invite, marchează momentul în care el şi ea – ca două vapoare, credea el, pe un ocean lipsit aproape complet de orice boare, aflate poate în derivă, dar plutind de bine, de rău, unul spre celălalt – încep s-o apuce în direcţii diferite. Încă sunt multe lucruri care îi plac la Elena, nu în ultimul rând disponibilitatea ei de a-i asculta văicărelile. Dar simte tot mai limpede că lipseşte între ei ceva ce ar trebui să existe: şi dacă Elena nu împărtăşeşte acest sentiment, dacă ea crede că nu lipseşte nimic, atunci ea nu poate fi ceea ce lipseşte din viaţa lui.

Aşezat pe o bancă, în afara perimetrului Blocurilor Estice, el îi scrie un bilet lui Inés.

M-am împrietenit cu o femeie care locuieşte de partea cealaltă a curţii, în Blocul C. Numele ei este Elena. Are un fiu pe care îl cheamă Fidel şi care a ajuns să fie cel mai bun prieten al lui David, cu o influenţă liniştitoare asupra lui. Pentru un copil de vârsta lui, Fidel are o inimă bună, o să vezi.

David lua lecţii de muzică de la Elena. Poate îl convingi să-ţi cânte şi ţie. Cântă minunat. Sentimentul meu e că ar trebui să-şi continue lecţiile, dar tu hotărăşti, desigur.

David se înţelege bine şi cu şeful meu, Álvaro, un alt prieten bun. Când ai prieteni buni, prinzi curaj să fii şi tu bun, aşa cred eu. Or, noi amândoi dorim ca David să urmeze calea bunătăţii, nu-i aşa?

Dacă există vreo cale prin care te pot ajuta, scrie el drept încheiere, *trebuie doar să ridici un deget. Sunt la docuri mai tot timpul, la Cheiul 2. Fidel poate duce mesajele; David ştie şi el drumul.*

Pune biletul în cutia poştală a lui Inés. Nu se aşteaptă să primească vreun răspuns, şi, într-adevăr, nu primeşte. Nu prea îşi dă seama ce fel de femeie e Inés. E

genul de femeie pregătită să accepte un sfat bine intenţionat, bunăoară, sau e genul care se enervează atunci când străinii îi spun cum să-şi trăiască viaţa, şi azvârle la coş orice semn din partea lor? îşi deschide vreodată cutia poştală?

La subsolul Blocului F din Satul Estic, acelaşi bloc în care se află sala de sport a comunităţii, se găseşte o brutărie, căreia el îi spune Comisariatul. E deschisă în timpul săptămânii, de la nouă dimineaţa până la prânz. Pe lângă pâine şi alte produse de panificaţie, se vând acolo, la preţuri ridicol de mici, alimente de bază precum zahăr, sare, fainã şi ulei.

De la Comisariat, cumpără câteva conserve de supă, pe care le duce la bârlogul lui de la docuri. Când e singur, cina lui constă în pâine şi supă de fasole, neîncălzită. De-acum s-a obişnuit cu lipsa de varietate. Deoarece majoritatea locatarilor din Blocuri frecventează Comisariatul, bănuieşte că Inés îl va frecventa şi ea. Cochetează cu ideea de a zăbovi acolo într-o dimineaţă, în speranţa de a-i vedea pe ea şi pe băiat, apoi îşi ia seama. Ar fi prea umilitor pentru el ca ea să dea peste el pândind din spatele rafturilor, spionând-o.

Nu vrea să se transforme într-o fantomă care nu e în stare să-şi abandoneze vechile locuri preferate. E dispus să accepte că, pentru Inés, cel mai bun mijloc de a consolida încrederea copilului este acela de a fi o vreme singură cu el. Dar nu reuşeşte să scape de o teamă ce nu-i dă pace: poate copilul e singur, nefericit, tânjind după el. Nu poate uita privirea din ochii copilului, plină de îndoială nerostită, când el s-a dus în vizită. Îi e dor să-l vadă din nou aşa cum era odată, purtând şepcuţa cu cozoroc şi ghetele negre.

Din când în când, cedează tentaţiei şi arde gazul la marginea Blocurilor. Într-una dintre aceste escapade, o vede pe Inés strângând rufele de pe frânghie. Nu poate fi sigur, dar îi face impresia că e obosită, obosită şi tristă. Te pomeneşti că ceva nu-i merge bine?

Recunoaşte hainele băiatului pe frânghie, inclusiv bluza cu pliuri în faţă.

În altă vizită din aceasta furişată – şi ultima, după cum se dovedeşte, el observă trioul familial – Inés, băiatul, câinele – apărând dintre blocuri, tăind-o peste peluză în direcţia pajiştii. Ceea ce-l surprinde e că băiatul, îmbrăcat cu paltonaşul lui gri, nu merge, ci e împins într-un cărucior. Ce nevoie are un copil de cinci ani să fie dus cu căruciorul? De ce permite aşa ceva?

Îi prinde din urmă în zona cea mai sălbatică a pajiştii, unde un pod de lemn traversează un pârâiaş înghiţit de papură.

— Inés! strigă el.

Inés se opreşte şi se răsuceşte. Câinele se răsuceşte şi el, ciuleşte urechile, se smuceşte în lesă.

El îşi ia un aer zâmbitor când se apropie.

— Ce coincidenţă! Mă duceam la magazin când v-am văzut. Ce mai faceţi? Apoi, fără să aştepte răspunsul ei, îi spune băiatului: Salutare! văd că mergi în şaretă. Ca un prinţişor.

Ochii copilului se ţintuiesc într-ai lui şi rămân fixaţi acolo. Pe el îl inundă un sentiment de pace. Totul e bine. Legătura dintre ei nu s-a rupt. Dar degetul mare e din nou în gura lui. Nu e un semn promiţător. Degetul mare în gură înseamnă insecuritate, înseamnă un suflet abătut.

— Facem o plimbare, zice Inés. Avem nevoie de aer. E înăbuşitor în apartamentul ăla.

— Ştiu, zice el. E prost proiectat. Eu ţin fereastra deschisă zi şi noapte, să-l aerisesc. Adică, ţineam fereastra deschisă.

— Eu nu pot să fac asta. Nu vreau să răcească David.

— Ah, nu răceşte el aşa uşor. E un băiat rezistent – nu-i aşa?

Băiatul dă din cap. Paltonaşul e îmbumbat până sub bărbie, de bună seamă pentru ca microbii aduşi de vânt să nu aibă pe unde pătrunde.

Urmează o tăcere lungă. El şi-ar dori să se apropie mai mult, dar câinele încă îl aţinteşte vigilent.

— De unde ai luat – şi face un gest – chestia asta?

— De la depozitul familial.

— Depozitul familial?

— În oraş e un depozit unde se găsesc lucruri pentru copii. I-am găsit şi un pat de copil.

— Pat de copil?

— Un pat cu pereţi laterali. Ca să nu cadă.

— Ciudat. Doarme în pat de când îl ştiu, şi n-a căzut niciodată.

Înainte să termine de vorbit, îşi dă seama că n-ar fi trebuit s-o spună. Buzele lui Inés se crispează, ea întoarce vehiculul, ar lua-o din loc imediat, însă lesa câinelui s-a încâlcit în roţi şi trebuie descâlcită.

— Îmi cer iertare, spune el, nu vreau să mă amestec.

Ea nu catadicseşte să răspundă.

Mai târziu, analizând episodul, el se miră că nu are niciun sentiment pentru Inés ca femeie, nici cea mai mică tresărire, cu toate că nu-i găseşte vreun cusur. Oare pentru că e atât de ostilă faţă de el şi a fost aşa de la bun început? Sau e neatrăgătoare pentru că refuză să fie atrăgătoare, refuză să se deschidă? O fi, aşa cum susţine Elena, virgină, sau cel puţin genul virginal? Ce-a ştiut el odată despre virgine s-a pierdut în negura uitării. Aura virginală înăbuşă dorinţa bărbatului său, dimpotrivă, o aţâţă? Se gândeşte la Ana, de la Centrul de Relocare, care lui i se pare a fi o virgină de un soi de-a dreptul fioros. Pe Ana a găsit-o atrăgătoare, fără doar şi poate. Ana are ceva ce lui Inés îi lipseşte, dar ce anume? Sau poate că întrebarea ar trebui pusă invers: ce are Inés şi nu are Ana?

— Ieri m-am întâlnit întâmplător cu Inés şi tânărul David, îi spune el Elenei. Tu îi vezi mai des?

— Pe ea o văd la Blocuri. Nu ne-am vorbit. Nu cred că vrea să aibă de-a face cu locatarii de-aici.

— Presupun că, după ce te-ai obişnuit cu viaţa de la Residencia, ţi-e greu să te pomeneşti locuind la Blocuri.

— Faptul că a locuit la Residencia n-o face mai bună decât noi. Toţi am început de nicăieri, de la nimic. E doar o chestiune de noroc că a aterizat acolo.

— Cum crezi că face faţă maternităţii?

— E foarte protectoare faţă de copil. Exagerat de protectoare, în opinia mea. Îl urmăreşte ca un uliu, nu-l lasă să se joace cu alţi copii. Ştii asta. Fidel nu poate pricepe. Se simte rănit.

— Îmi pare rău. Ce-ai mai văzut?

— Fraţii ei o ţin tot într-o vizită. Au o maşină – una din alea cu patru locuri, cu acoperiş care poate fi dat la o parte, cabrioletă, parcă aşa i se spune. Pleacă toţi cu maşina şi se întorc după lăsarea întunericului.

— Şi câinele?

— Şi câinele. Oriunde merge Inés, merge şi câinele. Mă ia cu fiori. E ca un arc sub tensiune. Într-o bună zi, o să atace pe cineva. Sper să nu fie un copil. Nu poate fi convinsă să-i pună botniţă?

— Nicio şansă.

— Ei bine, eu zic că e o nebunie să ţii un câine rău când ai copil mic.

— Nu-i câine rău, Elena, doar niţel imprevizibil. Imprevizibil, dar credincios. Îmi face impresia că asta e ceea ce contează cel mai mult pentru Inés. Fidelitatea, regina virtuţilor.

— Serios? Eu n-aş numi-o aşa. Aş numi-o o virtute de rang mediu, asemenea temperanţei. Genul de virtute pe care o cauţi la un soldat. Inés îmi dă impresia că e ea însăşi un câine de pază, îi dă târcoale lui David, îl păzeşte să nu păţească ceva. De ce naiba ai ales o asemenea femeie? Erai un tată mult mai bun pentru el decât îi este ea mamă.

— Nu-i adevărat. Un copil nu poate creşte fără mamă. N-ai zis-o chiar tu: mamei îi datorează copilul substanţa, câtă vreme tatăl oferă doar ideea? Odată ideea transmisă, tatăl este dispensabil. Iar în acest caz eu nici măcar nu sunt tatăl.

— Un copil are nevoie de pântecul unei mame ca să vină pe lume. După ce el a părăsit pântecul, mama e la fel de dispensabilă ca tatăl. Din acel moment, copilului îi trebuie iubire şi îngrijire, pe care le poate oferi atât un bărbat, cât şi o femeie. Inés a ta nu ştie nimic despre

iubire şi grijă. E ca o fetiţă cu o păpuşă – o fetiţă neobişnuit de geloasă şi de egoistă, care nu lasă pe nimeni să-i atingă jucăria.

— Prostii. Sari tot timpul s-o condamni pe Inés, deşi aproape că nici n-o cunoşti.

— Şi tu? Cât de bine o cunoşteai înainte să-i pui în braţe preţioasa ta povară? Zici că nu era necesar să-i investighezi calităţile de mamă: te puteai baza pe intuiţie. Puteai identifica adevărata mamă pe loc, în clipa în care dădeai ochii cu ea. Intuiţia: ce bază e asta pentru a decide viitorul unui copil?

— Am mai vorbit despre asta, Elena. Ce-are intuiţia? La urma urmei, în ce ne putem încrede?

— În bun-simţ. În raţiune. Orice persoană rezonabilă te-ar fi avertizat că o virgină de treizeci de ani, obişnuită cu o viaţă de lenevie, izolată de lumea reală, păzită de doi fraţi ca nişte brute, nu poate deveni o mamă de încredere. Şi orice persoană rezonabilă s-ar fi interesat cine e această

Inés, i-ar fi cercetat trecutul, i-ar fi evaluat caracterul. Orice persoană rezonabilă ar fi impus o perioadă de probă, ca să fie sigură că cei doi se împacă bine – copilul şi doica lui.

El clatină din cap.

— Tot nu înţelegi. Sarcina mea a fost să-l aduc pe băiat la mama lui. Nu să-l aduc la *o* mamă, la o femeie care a trecut cine ştie ce test de maternitate. Nu contează dacă, după standardele tale, Inés nu este cine ştie ce mamă bună. Fapt e că ea e mama *lui.* El e cu mama *lui.*

— Dar Inés nu este mama *lui*! Ea nu l-a conceput! Nu l-a purtat în pântecul ei! Nu l-a adus pe lume cu durere şi sânge! E doar o persoană pe care ai ales-o dintr-un capriciu, bunăoară pentru că ţi-a amintit de mama ta.

El iar clatină din cap.

— Din clipa în care am zărit-o pe Inés, am ştiut. Dacă nu avem încredere în vocea care grăieşte înăuntrul nostru şi care spune *Ea el,* atunci nu mai avem în ce crede.

— Mă faci să râd! Voce lăuntrică! Oamenii îşi pierd economiile la cursele de cai pentru că ascultă de voci

lăuntrice. Oamenii se aruncă cu capul înainte în relaţii amoroase catastrofale pentru că ascultă de voci lăuntrice. E…

— Nu sunt îndrăgostit de Inés, dacă asta vrei să zici. Nici pe departe.

— Poate că nu eşti îndrăgostit de ea, dar ai o fixaţie nerezonabilă, ceea ce e şi mai rău. Eşti convins că ea e destinul copilului tău. Numai că adevărul e că Inés nu are nicio legătură, mistică sau de altă natură, cu tine sau băiatul tău. E doar o femeie oarecare, asupra căreia tu ai proiectat nişte obsesii personale. Dacă acest copil era predestinat, aşa cum zici tu, să se reunească cu mama lui, de ce n-ai lăsat destinul să-i aducă împreună? De ce a trebuit să intervii?

— Pentru că nu e de ajuns să stai şi să aştepţi ca destinul să acţioneze, Elena, aşa cum nu e de ajuns să ai o idee şi apoi să stai şi să aştepţi să se materializeze. Cineva trebuie să aducă ideea în lume. Cineva trebuie să acţioneze în numele destinului.

— Exact asta am spus. Vii cu o idee personală despre cum trebuie să fie o mamă, pe care apoi o proiectezi asupra acestei femei.

— Elena, discuţia asta nu mai e rezonabilă. Nu aud decât animozitate, şi prejudecăţi, şi gelozie.

— Nu e nici animozitate, şi nici prejudecată, iar a spune că e gelozie e şi mai absurd. Încerc să te ajut să înţelegi de unde vine intuiţia asta a ta sacră, în care ai mai multă încredere decât în ceea ce-ţi spun simţurile. Vine dinlăuntrul tău. Îşi are originea într-un trecut de care ai uitat. Nu are nimic a face nici cu băiatul, nici cu fericirea lui. Dacă te-ar interesa cu adevărat fericirea băiatului, l-ai lua imediat înapoi. Femeia asta e rea pentru el. El a dat înapoi de când e în grija ei. Îl transformă în bebeluş. Ai putea să-l iei chiar azi înapoi, dacă ai vrea. Ai putea să intri acolo şi să-l iei. Ea n-are niciun drept legal asupra lui. E o străină. Poţi să-ţi ceri înapoi copilul, poţi să-ţi ceri înapoi apartamentul, şi femeia se poate întoarce la Residencia, unde-i este locul – la fraţii ei şi la meciurile ei de tenis. De

ce n-o faci? Sau eşti prea speriat – speriat de fraţii ei, speriat de câine?

— Elena, încetează. Te rog, încetează. Da, mă intimidează fraţii ei. Da, îmi dă fiori câinele. Dar nu de asta refuz să-l iau înapoi pe copil. Pur şi simplu refuz, şi gata. Ce crezi tu că fac eu în ţara asta, unde nu cunosc pe nimeni, unde nu pot da glas sentimentelor mele, pentru că toate relaţiile umane se desfăşoară în spaniola pentru începători? Am venit aici să car saci grei, zi de zi, ca un animal de povară? Nu, am venit să-l aduc pe copil la mama lui, şi treaba asta s-a încheiat.

Elena râde.

— Spaniola ta e mult mai bună când îţi pierzi cumpătul. Poate ar trebui să-ţi pierzi cumpătul mai des. În privinţa lui Inés, hai să acceptăm că nu ne înţelegem. Cât despre restul, adevărul e că nu ne aflăm aici, nici tu, nici eu, ca să trăim nişte vieţi fericite şi împlinite. Suntem aici de dragul copiilor noştri. Noi poate nu ne simţim acasă vorbind spaniola, dar David şi Fidel o vor face. Va fi limba lor maternă. O vor vorbi ca nişte nativi, din inimă. Şi nu-ţi bate joc de munca pe care o faci la docuri. Ai ajuns în ţara asta în pielea goală, neavând nimic de oferit decât munca mâinilor tale. Ai fi putut fi respins, dar n-ai fost: ai fost primit cu braţele deschise. Ai fi putut fi abandonat sub cerul liber, dar n-ai fost: ţi s-a dat un acoperiş deasupra capului. Ai multe pentru care poţi fi recunoscător.

El tace. Într-un târziu zice:

— Ai terminat predica?

— Da.

Capitolul 14

Ora patru, ultimii saci de pe cargobotul de la Cheiul Doi sunt stivuiţi în căruţă. EI Rey şi tovarăşa ei sunt înhămate, molfăie placide din sacii cu nutreţ.

Álvaro îşi întinde braţele şi îi zâmbeşte.

— Încă o treabă făcută, zice. E o mulţumire, nu-i aşa?

— Aşa aş zice, răspunde el. Dar nu pot să nu mă întreb de ce are nevoie oraşul de atâtea grâne, săptămână după săptămână.

— E hrană. Nu putem trăi fără hrană. Şi nu e numai pentru Novilla. Ci pentru tot ce se află mai departe de Novilla. Asta înseamnă să fii port; ai de servit ţara.

— Şi totuşi, până la urmă, pentru ce toate astea? Vapoarele aduc cerealele de peste mări, noi le descărcăm de pe vapoare şi altcineva le macină şi le coace, şi până la urmă vor fi mâncate şi se vor transforma în – cum să zic? – reziduuri, iar reziduurile se scurg înapoi în mare. Ce anume din toate astea te face să te simţi bine? Cum se potriveşte într-o perspectivă mai largă? Eu nu văd nicio perspectivă mai largă, niciun ţel mai înalt. E doar consum.

— Azi eşti în toane proaste! N-ai nevoie de un ţel mai înalt ca să justifici faptul că eşti o parte a vieţii. Viaţa e bună în sine; de două ori mai bună când ajuţi ca hrana să circule, încât să poată trăi şi semenii tăi. Cum poţi să te îndoieşti de asta? Şi mă rog, ce ai împotriva pâinii? Aminteşte-ţi ce-a spus poetul: pâinea e calea prin care soarele pătrunde în trupurile noastre.

— Nu vreau să mă cert, Álvaro, dar, vorbind obiectiv, tot ce fac eu, tot ce facem noi, docherii, e să mutăm materie de la punctul A la punctul B, sac după sac, zi după zi. Dacă toată sudoarea noastră ar fi pentru o cauză mai înaltă ar fi cu totul altceva. Dar a mânca pentru a trăi şi a trăi pentru a mânca – asta fac bacteriile, nu…

— Nu ce?

— Nu fiinţele umane. Nu culmea creaţiei.

De obicei, pauzele de prânz sunt cele dedicate disputelor filosofice – Murim sau ne reîncarnăm *ad*

infinitum? Planetele mai îndepărtate se rotesc în jurul Soarelui, sau una în jurul celeilalte? Însă astăzi, în loc să se îndrepte spre casă, câţiva dintre hamali se apropie să asculte discuţia. Spre ei se răsuceşte acum Álvaro.

— Voi ce părere aveţi, camarazi? Avem nevoie de un plan măreţ, aşa cum pretinde prietenul nostru, sau ne ajunge să ne facem treaba şi s-o facem bine?

Tăcere. Din prima clipă, oamenii l-au tratat pe el, Simón, cu respect. E suficient de în vârstă ca să le fie tată unora dintre ei. Dar ei îşi respectă şi şeful, ba chiar îl venerează. E limpede că nu vor să ia partea nimănui.

— Dacă nu-ţi place munca pe care o facem, dacă nu crezi că e bună, zice unul dintre ei – de fapt, Eugenio, ce altă muncă ţi-ar plăcea să faci? Ai dori să munceşti într-un birou? Crezi că munca de birou este mai bună pentru un bărbat? Sau poate să munceşti într-o fabrică?

— Nu, răspunde el. Vă rog, nu mă înţelegeţi greşit. Munca pe care o facem noi este bună în sine, e muncă cinstită. Dar nu despre asta discutam Álvaro şi cu mine. Discutam despre scopul trudei noastre, scopul final. Nici prin cap nu-mi trece să dispreţuiesc munca pe care o facem. Dimpotrivă, înseamnă mult pentru mine. De fapt – pierde şirul, dar nu contează, nu mi-aş dori să fiu nicăieri altundeva decât aici, muncind cot la cot cu voi. În timpul petrecut aici, n-am cunoscut altceva decât sprijin camaraderesc şi iubire camaraderească. Mi-au luminat zilele. Datoria lor…

Nerăbdător, Eugenio îl întrerupe:

— Prin urmare, ţi-ai răspuns singur la întrebare. Închipuie-ţi că nu ai loc de muncă. Închipuie-ţi că eşti nevoit să-ţi petreci zilele stând pe o bancă fără să ai nimic de făcut, aşteptând să treacă orele, fără niciun camarad în preajmă cu care să faci glume, fără bunăvoinţa camaraderească să te sprijine. Camaraderia nu e posibilă, nu mai are fundament fără muncă şi fără să împarţi cu cineva munca. Se răsuceşte şi se uită surescitat la cei din jur: Nu-i aşa, camarazi?

Se aude un murmur de consimţire.

— Dar fotbalul? întreabă el, încercând o nouă abordare, fără convingere. Sunt sigur că ne-am iubi şi ne-am sprijini unii pe alţii şi dacă am face parte din aceeaşi echipă de fotbal, jucând împreună, câştigând împreună, pierzând împreună. Dacă iubirea camaraderească este binele suprem, de ce e nevoie să mutăm sacii ăştia grei, de ce să nu dăm cu piciorul într-o minge?

— Deoarece nu poţi trăi doar din fotbal, zice Álvaro. Ca să joci fotbal, trebuie să fii viu; şi, ca să fii viu, trebuie să mănânci. Prin munca noastră de aici, le dăm oamenilor posibilitatea să trăiască. El clatină din cap: Cu cât mă gândesc mai mult la asta, cu atât sunt mai convins că munca nu poate fi comparată cu fotbalul, cele două aparţin unor domenii filosofice diferite. Nu văd, sincer nu văd de ce vrei să defăimezi munca noastră în acest fel.

Toţi ochii sunt întorşi spre el. Tăcerea este grea.

— Crede-mă, nu vreau să desconsider munca noastră. Ca să-mi dovedesc sinceritatea, voi veni la muncă mai devreme cu o oră mâine-dimineaţă şi nu-mi voi lua nici pauza de masă. O să mut la fel de mulţi saci pe zi ca orice bărbat de aici. Dar tot voi întreba: De ce facem asta? Pentru ce?

Álvaro păşeşte în faţă, îşi aruncă un braţ vânjos în jurul umerilor lui.

— Prietene, nu-s necesare fapte de muncă eroice, zice el. Ştim care-ţi sunt sentimentele, nu trebuie să faci demonstraţii.

Vin şi alţi bărbaţi ca să-l bată pe spate, să-l strângă în braţe. El le zâmbeşte tuturor, fără excepţie; ochii i se umplu de lacrimi; nu-şi poate curma zâmbetul.

— Încă nu ai văzut magaziile noastre principale, nu-i aşa? zice Álvaro, continuând să-l strângă de mână.

— Nu.

— Un complex impresionant, ca să spun aşa. Ce-ar fi să-l vizitezi? Poţi să te duci chiar acum, dacă vrei. (Se răsuceşte către vizitiul cocoţat pe capră, care aşteaptă ca hamalii să încheie dezbaterea.) Camaradul nostru poate merge cu tine la magazii, nu-i aşa? Da, bineînţeles că

poate. Hai! – şi îl ajută să urce lângă căruţaş. Poate o să apreciezi mai mult munca noastră după ce le vei fi văzut.

Depozitul e mult mai departe de docuri decât şi-a imaginat, pe malul sudic, la cotul unde râul începe să se îngusteze. În pas mărunt – căruţaşul are un bici, dar nu-l foloseşte, îmboldeşte caii plescăind din limbă când şi când, le ia aproape o oră să ajungă acolo, timp în care nu se rosteşte niciun cuvânt.

Depozitul stă de unul singur pe câmp. Este uriaş cât un teren de fotbal şi înalt cât o casă cu două etaje, cu porţi mari, glisante, prin care căruţa încărcată trece cu uşurinţă.

Ziua de muncă pare să se fi încheiat, nu e nicio echipă care să descarce. În timp ce căruţaşul manevrează căruţa în lungul platformei de descărcare şi se apucă să deshame caii, el pătrunde mai adânc în clădirea uriaşă. Lumina ce se filtrează prin spărturile dintre ziduri şi acoperiş dezvăluie saci aşezaţi în stive de câţiva metri înălţime, munte după munte de grăunţe întinzându-se în spate, până în cotloanele întunecate. În joacă, se apucă să socotească, dar pierde şirul. Cel puţin un milion de saci, probabil câteva milioane. Să fie oare destui morari în Novilla care să macine tot grâul ăsta, destui brutari să-l coacă, destule guri să-l consume?

De sub talpă se aude un scrâşnet uscat: grăunţe vărsate. Ceva moale se loveşte de glezna lui, iar el loveşte involuntar cu piciorul. Un ţipăt; deodată, el îşi dă seama că e înconjurat de şuşoteli înăbuşite, precum zgomotul de apă curgătoare. Scoate un strigăt. Podeaua, de jur-împrejur, colcăie de viaţă. Şobolani! Şobolani peste tot!

— Sunt şobolani peste tot! strigă el, dând fuga înapoi la căruţaş şi la portar. Podeaua e acoperită de grăunţe şi sunteţi invadaţi de şobolani! E înspăimântător!

Cei doi schimbă o privire.

— Bineînţeles că avem şi noi porţia noastră de şobolani, zice portarul. Şi şoareci. Mai mulţi decât crezi.

— Şi nu faceţi nimic? E nesănătos? îşi fac culcuş în hrană, o contaminează!

Portarul ridică din umeri.

— Ce-ai vrea să facem? Unde sunt cereale, sunt şi rozătoare. Aşa e lumea. Am încercat să aducem pisici, dar şobolanii s-au învăţat să nu se mai teamă, şi oricum sunt prea mulţi.

— Ăsta nu-i un argument. Puteţi pune capcane. Puteţi pune otravă. Puteţi afuma clădirea.

— Nu poţi pompa gaze otrăvitoare într-un depozit de alimente – gândeşte-te! Şi acum, dacă nu te superi, trebuie să încui.

A doua zi dimineaţă, primul lucru pe care-l face e să-l ia la întrebări pe Álvaro.

— Vă lăudaţi cu depozitul, dar ai fost acolo vreodată? Mişună de şobolani. De ce să fii mândru că munceşti ca să hrăneşti o asemenea vermină? Nu e numai absurd, e o adevărată nebunie.

Álvaro îi adresează un zâmbet binevoitor, exasperant.

— Oriunde sunt vapoare, sunt şi şobolani. Oriunde sunt depozite, sunt şi şobolani. Unde înfloreşte specia noastră, înfloresc şi şobolanii. Şobolanii sunt creaturi inteligente. Poţi spune că sunt umbra noastră. Da, consumă o parte din grâul pe care-l descărcăm. Da, alimentele se mai şi strică în depozit. Dar se strică pe tot parcursul: pe câmp, în trenuri, pe vapoare, în depozite, în magaziile brutăriilor. N-are niciun rost să te necăjeşti că se strică. Degradarea face parte din viaţă.

— Dar asta nu înseamnă că nu putem lupta împotriva ei! De ce să înmagazinăm tone de grâne, mii de tone de grâne, în depozite infestate de şobolani? De ce nu importăm exact atât cât ne trebuie, de la o lună la alta? Şi de ce nu poate tot acest proces de descărcare să fie organizat mai eficient? De ce trebuie să folosim cai şi căruţe, când putem folosi camioane? De ce trebuie grâul să vină în saci şi să fie încărcat pe spinările oamenilor? De ce nu poate fi pur şi simplu turnat în cală la capătul ăla şi pompat afară la capătul ăsta, printr-o conductă?

Álvaro rămâne pe gânduri o vreme, înainte să răspundă:

— Ce crezi că s-ar alege de noi toţi, Simón, dacă grâul ar fi pompat, aşa cum propui tu? Ce s-ar alege de cai? Ce s-ar alege de El Rey?

— N-ar mai fi muncă pentru noi aici la docuri, răspunde el. Sunt de acord, aşa ar fi. Dar ne-am găsi slujbe asamblând pompe sau conducând camioane. Am avea cu toţii ce să muncim, exact ca înainte, doar că ar fi alt gen de muncă, ce ne-ar solicita inteligenţa, nu numai forţa brută.

— Prin urmare, ai vrea să ne eliberezi de o viaţă de animale de povară. Vrei să plecăm de la cheiuri şi să găsim altfel de muncă, unde n-am mai putea aburca o povară pe umeri, simţind boabele mişcându-se în sac şi luând forma trupului nostru, auzindu-le cum fâşâie, unde am pierde contactul cu lucrul în sine – cu hrana care ne hrăneşte şi ne dă viaţă. De unde această convingere, Simón, că avem nevoie să fim salvaţi? Crezi că trăim viaţa de docheri pentru că am fost consideraţi prea proşti să facem orice altceva – prea proşti să asamblăm o pompă ori să conducem un tractor? Bineînţeles că nu. Ai ajuns să ne cunoşti. Eşti prietenul nostru, camaradul nostru. Nu suntem proşti. Dacă aveam nevoie să fim salvaţi, ne-am fi salvat până acum. Nu, nu noi suntem proşti, ci raţionamentul isteţ pe care te bazezi tu, care îţi dă răspunsuri greşite, ăsta e prost. Acesta e docul nostru, cheiul nostru – corect? Se uită în dreapta şi în stânga; oamenii murmură aprobator. Aici nu e loc pentru isteţime, doar pentru lucrul în sine.

Nu-i vine să creadă că persoana care enunţă acest nonsens obscurantist este prietenul său Álvaro. Iar restul echipei pare înregimentat solid în spatele lui – tineri inteligenţi, cu care discută în fiecare zi despre adevăr şi aparenţă, bine şi rău. Dacă nu ar ţine la ei, ar pleca, pur şi simplu – ar pleca şi i-ar lăsa cu truda lor inutilă. Dar ei sunt camarazii lui, le doreşte tot binele, lor le este dator să încerce să-i convingă de faptul că urmează calea greşită.

— Ascultă-te ce spui, Álvaro. *Lucrul în sine.* Îţi închipui că lucrul rămâne pentru totdeauna în sine, neschimbat? Nu. Totul curge. Ai uitat asta când ai

traversat oceanul, ca să vii aici? Apele oceanului curg şi, curgând, se schimbă. Nu poţi păşi de două ori în aceleaşi ape. Aşa cum peştii trăiesc în mare, aşa trăim noi în timp şi trebuie să ne schimbăm odată cu timpul. Indiferent cât de categoric ne angajăm să urmăm tradiţiile venerabile ale muncii la docuri, schimbarea ne va copleşi. Schimbarea este ca mareea. Poţi construi bariere, dar întotdeauna se va infiltra prin crăpături.

Docherii s-au apropiat şi au format un semicerc în jurul lui şi al lui Álvaro. În atitudinea lor, el nu detectează nici urmă de ostilitate. Dimpotrivă, se simte încurajat să-şi susţină punctul de vedere.

— Nu încerc să vă salvez, zice el. Nu sunt prin nimic deosebit, declar că nu sunt salvatorul nimănui. La fel ca voi, am trecut oceanul. Ca şi voi, nu aduc niciun trecut cu mine. Ce trecut am avut, l-am lăsat în urmă, sunt pur şi simplu un om nou într-o ţară nouă, şi ăsta e un lucru bun. Dar nu am renunţat la ideea de istorie, la ideea de schimbare fără început şi fără sfârşit. Ideile nu pot fi eliminate din nou, nici măcar de timp. Ideile sunt peste tot. Universul e plin de ele. Fără ele, nu ar exista univers, căci nu ar fi nicio fiinţă. Ideea de dreptate, bunăoară. Toţi dorim să trăim într-un sistem drept, într-un sistem în care efortul cinstit aduce recompensă pe măsură; ceea ce e o dorinţă bună, bună şi admirabilă. Dar ceea ce facem aici, la docuri, nu ne ajută să creăm acel sistem. Ceea ce facem aici e doar o paradă de muncă eroică. Şi parada depinde de o armată de şobolani care o întreţin – şobolani care vor trudi noapte şi zi să devoreze aceste tone de grâne pe care le descărcăm, pentru a face loc în hambar altei cantităţi de grăunţe. Fără şobolani, inutilitatea trudei noastre ar ieşi la iveală.

Se opreşte. Oamenii tac.

— Nu vedeţi asta? Sunteţi orbi?

Álvaro se uită în jur.

— Spiritul agorei, zice el. Cine vrea să-i răspundă elocventului nostru prieten?

Unul dintre docherii tineri ridică mâna. Álvaro îi face

semn cu capul.

— Prietenul nostru a invocat conceptul realului într-un mod confuz, zice tânărul, vorbind fluent şi încrezător, ca un student eminent. Pentru a-i demonstra confuzia, să comparăm istoria cu clima. Clima în care trăim, suntem de acord cu asta, este deasupra noastră. Nimeni nu poate porunci cum să fie clima. Dar nu faptul că e o face reală. Clima este reală pentru că are manifestări reale. Manifestările includ vântul şi ploaia. Prin urmare, când plouă, ne udăm; când vântul se înfoaie, şepcile ne zboară de pe cap. Ploaia şi vântul sunt trecătoare, realităţi de rang secund, aşa cum sunt cele accesibile simţurilor noastre. Deasupra lor, în ierarhia realului, se află clima. Acum, istoria. Dacă istoria, asemenea climei, ar fi o realitate mai înaltă, atunci istoria ar avea manifestări pe care le-am putea percepe prin simţurile noastre. Şi unde sunt aceste manifestări? Se uită în jurul său. Căruia dintre noi i-a zburat istoria şapca?

Tăcere.

— Nimănui. Pentru că istoria nu are manifestări. Pentru că istoria nu e reală. Pentru că istoria este doar o poveste inventată.

— Mai exact – vorbitorul de acum este Eugenio, care ieri dorea să ştie dacă el ar vrea să lucreze într-un birou, deoarece istoria nu are manifestări în prezent. Istoria este doar un model pe care-l vedem în ceea ce s-a întâmplat. Nu are nicio putere să ajungă până în prezent. Prietenul nostru Simón zice că trebuie să luăm maşini care să ne facă treaba. Pentru că aşa porunceşte istoria. Dar nu istoria ne spune să renunţăm la munca onestă, ci lenea şi seducţia lenei. Lenea este reală într-un fel în care istoria nu este. O percepem cu simţurile noastre. Îi simţim manifestările de câte ori ne întindem pe iarbă şi închidem ochii, şi ne jurăm că nu ne mai ridicăm niciodată, nici când se aude fluierul, într-atât de dulce ne e plăcerea. Care dintre noi, lăfăindu-se în iarbă într-o zi însorită, va zice: *Simt istoria, îmi spune să nu mă ridici* Nu: simţim, de fapt, lenea în oasele noastre. De unde şi vorba: *Mi-e o lene de*

mă doare.

Pe măsură ce vorbea, Eugenio s-a înfierbântat tot mai mult. Poate de teamă că nu se va mai opri, colegii săi îl întrerup cu aplauze. El tace, iar Álvaro profită de ocazie.

— Nu ştiu dacă prietenul nostru Simón vrea să răspundă, zice el. Prietenul nostru socoteşte truda noastră o paradă inutilă, o observaţie pe care unii dintre noi au considerat-o jignitoare. Dacă remarcă a fost făcută din nesăbuinţă, dacă, după o gândire mai chibzuită, ar dori să şi-o retragă sau s-o dreagă, sunt sigur că gestul va fi apreciat.

E rândul lui. Curentul e împotriva lui, fără îndoială. Are voinţa să-i ţină piept?

— Bineînţeles că îmi retrag remarca nechibzuită, zice el, şi îmi cer scuze, în plus, pentru orice supărare pe care a pricinuit-o. Cât despre istorie, tot ceea ce pot spune e că, în vreme ce azi putem refuza să ţinem cont de ea, nu putem refuza la nesfârşit. Prin urmare, vă fac o propunere. Să ne întâlnim pe acest chei peste zece ani, chiar peste cinci ani, şi să vedem atunci dacă grâul este descărcat tot cu mâna şi depozitat în saci, într-o magazie deschisă, pentru hrănirea duşmanilor noştri, şobolanii. Bănuiala mea e că nu va mai fi aşa.

— Şi dacă se dovedeşte că ai greşit? zice Álvaro. Dacă peste zece ani noi o să descărcăm grâul exact aşa cum facem azi, o să accepţi că istoria nu e reală?

— De bună seamă, răspunde el. Mă voi pleca în faţa forţei realului. Voi spune că m-am supus verdictului istoriei.

Capitolul 15

O vreme, după discuţia despre şobolani, simte că atmosfera la muncă este tensionată. Deşi camarazii lui sunt la fel de amabili ca întotdeauna, par să amuţească atunci când se află el în preajmă.

De fapt, când se gândeşte la izbucnirea lui, roşeşte de ruşine. Cum a putut să desconsidere munca de care prietenii lui sunt atât de mândri, o muncă la care i se permite să se alăture, lucru pentru care e recunoscător? Dar treptat lucrurile se relaxează din nou. Într-o pauză de dimineaţă, Eugenio vine la el agitând o pungă de hârtie.

— Biscuiţi, zice el. Ia unul. Ia doi. Cadou de la un vecin.

Şi când el îşi exprimă aprecierea (biscuiţii sunt delicioşi, simte gustul de ghimbir, poate chiar de scorţişoară), Eugenio adaugă:

— Ştii, m-am gândit la ce ai spus deunăzi, poate ai şi tu dreptatea ta. De ce să hrănim şobolanii, când ei nu fac nimic să ne hrănească? Sunt unii oameni care mănâncă şobolani, dar eu nu mănânc. Tu?

— Nu, răspunde el. Nici eu nu mănânc şobolani. Prefer biscuiţii tăi.

La sfârşitul zilei de muncă, Eugenio revine la subiect:

— Mi-e teamă să nu-ţi fi jignit sentimentele, zice el. Crede-mă, n-a fost nicio animozitate. Toţi manifestăm deplină bunăvoinţă faţă de tine.

— Nu mă simt deloc jignit, răspunde el. Am avut o dispută filosofică, asta e tot.

— O dispută filosofică, aprobă Eugenio. Locuieşti la Blocurile Estice, nu-i aşa? Te conduc până la autobuz.

Prin urmare, ca să continue ficţiunea cum că locuieşte la Blocuri, trebuie să-l însoţească pe Eugenio până la staţia de autobuz.

— De la o vreme, mă preocupă o întrebare, îi spune el lui Eugenio, în timp ce aşteaptă autobuzul nr. 6. Este cu totul nefilozofică. Cum vă petreceţi tu şi alţi bărbaţi timpul liber? Ştiu că multora le place fotbalul, dar seara ce faceţi?

Nu păreţi să aveţi soţii şi copii. Aveţi prietene? Mergeţi la cluburi? Álvaro îmi spune că sunt cluburi în care te poţi înscrie.

Eugenio roşeşte.

— N-am habar despre cluburi. Eu, unul, mă duc în special la Institut.

— Povesteşte-mi. Am auzit vorbindu-se despre un institut, dar n-am idee ce se petrece acolo.

— Institutul organizează cursuri, conferinţe, proiecţii de film, grupuri de discuţie. Ar trebui să te înscrii. Ţi-ar plăcea. Nu e doar pentru tineri, sunt şi bătrâni, şi e gratuit. Ştii cum să ajungi acolo?

— Nu.

— E pe Strada Nouă, lângă intersecţia mare. O clădire albă înaltă, cu uşi de sticlă. Probabil că ai trecut pe-acolo de multe ori fără să ştii. Vino mâine-seară. Poţi să intri în grupul nostru.

— Perfect.

După cum se dovedeşte, cursul la care s-a înscris Eugenio împreună cu încă trei docheri este de filosofie. El ia loc pe un rând din fundul sălii, departe de camarazii lui, ca să se furişeze afară dacă se plictiseşte.

Profesoara soseşte şi se lasă tăcerea. E o femeie de vârstă mijlocie, îmbrăcată cam demodat, după părerea lui, cu păr cărunt tuns foarte scurt, nefardată.

— Bună seara, spune ea. Să reluăm de unde am rămas săptămâna trecută şi să continuăm analiza mesei – a mesei şi a rudei sale apropiate, scaunul. După cum vă amintiţi, discutam tipurile diverse de mese care există în lume, şi diferitele tipuri de scaune. Ne întrebam care e unitatea din spatele diversităţii, ce face ca mesele să fie toate mese, iar scaunele toate scaune.

Pe tăcute, el se ridică şi iese din sală.

Coridorul e pustiu, în afara unei siluete într-o robă lungă, albă, care se îndreaptă grăbit spre ele. Pe măsură ce se apropie, vede că e Ana, de la Centru.

— Ana! strigă el.

— Salut, răspunde Ana. Regret, nu pot să mă opresc,

am întârziat. Dar se opreşte totuşi. Te cunosc, nu-i aşa? Ţi-am uitat numele.

— Simón. Ne-am cunoscut la Centru. Aveam un băieţel cu mine. Ai avut amabilitatea să ne găzduieşti în prima noastră noapte în Novilla.

— Da, aşa e! Ce face fiul tău?

Roba albă este de fapt un halat alb de baie; ea e desculţă. Ciudată ţinută. Există o piscină în Institut?

Ea observă aerul lui contrariat şi râde.

— Pozez ca model, explică ea. Pozez de două ori pe săptămână. Pentru lecţii după natură.

— Lecţii după natură?

— Lecţii de desen. Desenează după natură. Eu sunt modelul.

Îşi întinde braţele, ca şi când ar căsca. Pliul halatului i se desface la gât; pentru o clipă, el îi zăreşte sânii pe care i-a admirat atâta.

— Ar trebui să vii şi tu. Dacă vrei să afli una-alta despre corp, nici că se poate metodă mai bună. Apoi, înainte ca el să-şi revină din buimăceală: La revedere – am întârziat. Salută-l pe fiul tău.

El merge mai departe pe coridor. Institutul este mai mare decât şi-a închipuit când l-a văzut de-afară. Din spatele unei uşi închise se aude muzică, o femeie interpretează un cântec trist, acompaniată de harpă. El se opreşte în faţa unui avizier. O listă lungă cu oferte de cursuri. Desen arhitectural. Contabilitate. Calcul. Tot felul de cursuri de spaniolă: spaniola pentru începători (douăsprezece secţiuni), spaniola pentru nivel mediu (cinci secţiuni), spaniola pentru avansaţi, compoziţie în spaniolă, conversaţie în spaniolă. Ar fi trebuit să vină aici, în loc să se lupte cu limba de unul singur. Nu vede nimic legat de literatura spaniolă. Probabil că literatura intră la spaniola pentru avansaţi.

Niciun alt curs de limbă. Nici portugheză. Nici catalană. Nici galiciană. Nici bască.

Nici esperanto. Nici volapük.

Caută cursul de desen după natură. Uite-l: Desen

după natură, Luni-vineri, de la 7 la 9 p.m., sâmbăta de la 2 la 4 p.m.; înscrieri per secţiune 12; Secţiunea 1 COMPLETĂ, Secţiunea 2 COMPLETĂ, Secţiunea 3 COMPLETĂ. Clar, un curs popular.

Caligrafie. Ţesătorie. Împletituri din nuiele. Aranjamente florale. Olărit. Marionete.

Filosofie. Elemente de filosofie. Filosofie: Teme alese. Filosofia muncii. Filosofia şi viaţa cotidiană.

Sună un clopoţel, anunţând pauza. Elevii ies pe coridoare, câte unul la început, apoi un torent, nu numai tineri, ci şi oameni de vârsta lui, şi mai bătrâni, exact cum a spus Eugenio. Nu-i de mirare că oraşul e ca o morgă după lăsarea întunericului! Toată lumea e aici, la Institut, perfecţionându-se. Fiecare se agită să devină un cetăţean mai bun, o persoană mai bună. Toată lumea, în afară de el.

O voce îl opreşte. Eugenio, făcându-i semn cu mâna, din valul de oameni.

— Vino! Mergem să mâncăm ceva! Vino cu noi!

Îl urmează pe Eugenio în jos, pe nişte scări, într-un bufet expres, puternic luminat. Deja s-au format cozi lungi de oameni care aşteaptă să fie serviţi. Îşi ia şi el o tavă şi tacâmuri.

— E miercuri, ceea ce înseamnă paste, zice Eugenio, îţi plac pastele?

— Da, îmi plac.

Vine rândul lor. El întinde o farfurie şi un angajat îi trânteşte o porţie mare de spaghete. Un alt angajat adaugă un polonic de sos de tomate.

— Ia şi o chiflă, spune Eugenio. Dacă vrei să te umili.

— Unde plătim?

— Nu plătim. E gratis.

Găsesc o masă, li se alătură şi alţi docheri tineri.

— Cum a fost la curs? îi întreabă el. Aţi lămurit ce e un scaun?

A zis-o în glumă, dar tinerii se holbează la el.

— Nu ştii ce-i un scaun? întreabă unul dintre ei în cele din urmă. Uită-te în jos. Şezi pe unul.

El se uită în jur la colegii săi. Toţi izbucnesc în râs.

Încearcă şi el să râdă, să arate că e băiat de gaşcă.

— Adică, zice el, aţi aflat ce constituie… nu ştiu cum să zic…

— *Sillicidad,* îi suflă Eugenio. Scaunul tău – face un semn către scaun – întruchipează *sillicidad,* sau face parte din *sillicidad,* sau îl realizează, aşa cum îi place profesoarei noastre să spună. Aşa ştii că e un scaun, şi nu o masă.

— Sau un taburet, adaugă colegul lui.

— V-a spus vreodată profesoara, întreabă el, Simón, despre individul care, întrebat fiind cum ştia că un scaun e un scaun, el dădea un şut scaunului cu pricina şi spunea: *Iată, domnule, cum ştiu*?

— Nu, zice Eugenio. Dar nu aşa înveţi că un scaun e un scaun. Aşa afli că e un obiect. Obiectul unui şut.

El tace. Adevărul e că el nu-şi are locul în institutul ăsta. Filosofarea îl agasează. Puţin îi pasă de scaune şi de calitatea lor de scaun.

Spaghetele n-au niciun gust. Sosul nu-i altceva decât suc de roşii încălzit. Se uită în jur, după o solniţă, dar nu vede niciuna. Nici piper nu vede. Totuşi, spaghetele sunt o schimbare. Mai bune decât eterna pâine.

— Prin urmare… la ce curs crezi că te vei înscrie? îl întreabă Eugenio.

— Încă nu m-am hotărât. M-am uitat la listă. Ofertă, nu glumă. M-am gândit la desen după natură, dar văd că-i plin.

— Prin urmare, nu vii la cursul nostru. Păcat. Discuţia a devenit mult mai interesantă după ce-ai plecat. Am vorbit despre infinitate şi despre pericolele infinităţii. Ce-ar fi dacă, dincolo de scaunul ideal, există un scaun încă şi mai ideal, şi tot aşa, la nesfârşit? Dar şi desenul după natură e interesant. Ai putea alege desenul în semestrul ăsta – desen obişnuit. Şi în semestrul următor, îţi exprimi preferinţa pentru desenul după natură.

— Desenul după natură e foarte solicitat întotdeauna, explică alt tinerel. Oamenii vor să afle despre corp.

El caută ironia, nu găseşte niciuna, aşa cum nu e nici sare.

— Dacă vrei să afli despre corpul uman, n-ar fi mai bun un curs de anatomie? întreabă el.

Tinerelul nu e de acord.

— Anatomia te învaţă despre părţile trupului. Dacă vrei să afli despre întreg, ai nevoie să te înscrii la desen după natură sau modelaj.

— Prin întreg înţelegi…?

— Înţeleg întâi trupul ca trup, apoi trupul în forma sa ideală.

— Experienţa obişnuită nu face acelaşi lucru? Adică, dacă petreci câteva nopţi cu o femeie, nu înveţi tot ce ai nevoie să ştii despre trupul ca trup?

Băiatul roşeşte, se uită în jur după ajutor. Lui îi vine să-şi dea palme. Glumele astea proaste ale lui!

— Cât despre trup în forma sa ideală, continuă el, probabil va trebui să aşteptăm viaţa următoare să apucăm să-l vedem.

Împinge deoparte spaghetele, pe jumătate mâncate. Prea mult pentru el, prea mult aluat.

— Trebuie să plec, zice el. Noapte bună. Ne vedem mâine, la docuri.

— Noapte bună.

Nu fac niciun efort să-l reţină. Şi bine fac. Cum trebuie să le pară el acestor tineri de treabă, muncitori, idealişti, inocenţi? Ce pot ei să înveţe din miasma amară pe care o emană el?

— Ce-ţi face băiatul? întreabă Álvaro. Îi simţim lipsa. I-ai găsit o şcoală?

— Încă nu-i destul de mare să meargă la şcoală. E cu mama lui. Ea nu vrea ca el să-şi petreacă prea mult timp cu mine. Sentimentele lui vor rămâne împărţite, zice ea, atâta vreme cât există doi adulţi care să-l revendice.

— Dar întotdeauna sunt doi adulţi care-l revendică: tatăl şi mama. Doar nu suntem albine sau furnici.

— Aşa o fi. Dar eu nu sunt tatăl lui David. Mama lui este mama, dar eu nu sunt tatăl. Asta e diferenţa. Álvaro, pentru mine e un subiect dureros. Putem s-o lăsăm baltă?

Álvaro îl prinde de braţ.

— David nu e un băiat oarecare. Crede-mă, l-am urmărit, ştiu despre ce vorbesc. Eşti sigur că acţionezi în interesul lui?

— I l-am predat mamei lui. E în grija ei. De ce spui că nu e un băiat obişnuit?

— Zici că l-ai predat, dar el chiar vrea să fie predat? Şi, mai ales, de ce l-a abandonat mama lui?

— Nu l-a abandonat. El şi ea au fost separaţi. O vreme, au trăit în alte sfere. Eu l-am ajutat să o găsească. El a găsit-o, şi ei doi s-au reunit. Acum au o relaţie naturală, aceea dintre o mamă şi fiul ei. Câtă vreme el şi eu nu avem o relaţie naturală. Asta e tot.

— Dacă relaţia cu tine nu e naturală, cum e?

— Abstractă. El are o relaţie abstractă cu mine. O relaţie cu cineva care are grijă de el în abstract, dar nu e obligat să aibă grijă de el. Ce voiai să zici când ai spus că nu e un băiat obişnuit?

Álvaro clatină din cap.

— Natural, abstract… Eu, unul, nu pricep. Cum îţi închipui tu că ajung împreună o mamă şi un tată – mama şi tatăl viitorului copil? Pentru că îşi datorează reciproc o obligaţie naturală? Bineînţeles că nu. Drumurile li se intersectează din întâmplare şi se îndrăgostesc. Ce poate fi mai puţin natural şi mai arbitrar ca asta? Din această legătură întâmplătoare, o nouă fiinţă vine pe lume, un suflu nou. Cine, în această poveste, datorează ceva, şi cui anume? Eu nu pot răspunde, şi cred că nici tu nu poţi. Simón, mă uitam la tine şi la fiul tău, şi asta am văzut: el are deplină încredere în tine. Te iubeşte. Şi tu îl iubeşti. Prin urmare, de ce îl dai? De ce te rupi de el?

— Nu mă rup de el. Mama lui l-a rupt de mine, e dreptul ei. Dacă ar fi după mine, aş fi cu el şi acum. Dar nu am de ales. Nu am dreptul să aleg. Nu am niciun drept în această privinţă.

Álvaro tace, pare să se retragă în sine.

— Spune-mi unde o pot găsi pe femeia asta, zice el în cele din urmă. Vreau să am o vorbă cu ea.

— Fii atent. Are un frate foarte afurisit. Să n-ai de-a face cu el. De fapt, are doi fraţi, unul mai antipatic decât celălalt.

— Pot să-mi port singur de grijă, zice Álvaro. Unde o găsesc?

— O cheamă Inés şi mi-a preluat vechiul apartament de la Blocurile Estice: blocul B, numărul 202, la etajul doi. Să nu-i spui că te-am trimis eu, pentru că nu ar fi adevărat. Nu e câtuşi de puţin ideea mea, ci a ta.

— Nu-ţi face griji, o să-i spun răspicat că e ideea mea, tu nu ai nimic de-a face cu asta.

A doua zi, în timpul pauzei de prânz, Álvaro îi face semn să se apropie.

— Am vorbit cu Inés a ta, zice el fără preambul. Acceptă să-l vezi pe băiat, dar nu acum. La sfârşitul lunii.

— Ce veste minunată! Cum ai convins-o?

Álvaro flutură din mână.

— Nu contează cum. Zice că-l poţi lua la plimbare. Te va informa când anume. Mi-a cerut numărul tău de telefon. Nu-l ştiam, aşa că i l-am dat pe-al meu. I-am zis că o să transmit mesajele.

Capitolul 16

Inés îl convoacă mai devreme decât se aştepta. Chiar a doua zi, Álvaro îl cheamă la el.

— O urgenţă la apartamentul tău, îi zice el. Inés a telefonat tocmai când plecam de-acasă. M-a chemat pe mine, dar i-am zis că eu nu am timp. Nu te alarma, nu e vorba de băiat, ci de canalizare. Vei avea nevoie de scule. Ia trusa din baracă. Fuga. Ea e-ntr-un hal fără de hal.

Inés îl întâmpină în uşă, purtând (de ce? – nu e o zi rece) un palton greu. E într-adevăr într-un hal fără de hal, furioasă rău. Closetul e înfundat, îi spune ea. Administratorul a venit să vadă despre ce e vorba, dar a refuzat să facă ceva pentru că (a spus el) ea nu este locatara legală, ori ea, ori o bucată de săpun, pentru el e totuna (aşa a zis). Le-a telefonat fraţilor ei la La Residencia, dar ei s-au fofilat cu tot felul de pretexte, prea sunt închipuiţi (zice ea îndârjită) ca să-şi murdărească mâinile. Aşa că în această dimineaţă, ca ultimă soluţie, l-a contactat pe colegul lui, Álvaro, care, fiind muncitor, trebuie să se priceapă la canalizare. Şi, în loc de Álvaro, îl are pe el.

Vorbeşte fără pauză, măsurând furioasă camera în sus şi-n jos. A slăbit de când a văzut-o el ultima oară. La colţurile gurii i-au apărut riduri. El ascultă în tăcere, dar ochii îi sunt aţintiţi asupra băiatului care, aşezat în capul oaselor în pat – abia acum s-a trezit? se uită la el neîncrezător, de parcă ar fi înviat din morţi.

Îi furişează un surâs scurt. *Salut!* mimează el cu buzele, fără să scoată un sunet.

Băiatul îşi scoate degetul mare din gură, dar nu spune nimic. Părul lui, cârlionţat de la natură, i-a crescut lung. Poartă o pijama albastră-deschis, cu un imprimeu roşu cu elefanţi şi hipopotami care se zbenguiesc.

Inés încă vorbeşte.

— Closetul ăla ne-a dat bătăi de cap de când ne-am mutat aici, zice ea. Nu m-ar mira să fie de vină cei care locuiesc în apartamentul de dedesubt. I-am cerut

administratorului să vadă ce se întâmplă acolo jos, dar nici măcar n-a vrut să mă asculte. În viaţa mea n-am întâlnit un tip atât de bădăran. Puţin îi pasă că se simte duhoarea şi pe coridor.

Inés vorbeşte de problemele closetului fără nicio jenă. Îl surprinde ca o ciudăţenie: chestiunea, dacă nu e intimă, e cel puţin delicată. Îl priveşte oare doar ca pe un muncitor care a venit să facă o treabă, ca pe cineva cu care ea nu va mai da niciodată ochii; sau turuie ca să-şi mascheze tulburarea?

El traversează camera, deschide fereastra, se apleacă peste pervaz. Ţeava de scurgere a closetului duce direct într-o conductă de canalizare fixată vertical pe zidul exterior. Trei metri mai jos se găseşte ţeava de scurgere a apartamentului de dedesubt.

— Ai vorbit cu cei de la 102? întreabă el. Dacă e înfundată toată coloana, au şi ei aceeaşi problemă ca tine. O să mă uit însă mai întâi la closet, poate descopăr vreo defecţiune. Se răsuceşte către băiat: Dai mâna cu mine? Nu e vremea să te scoli, leneşule? Uite cât e de sus soarele!

Băiatul se foieşte, îi zâmbeşte încântat. Lui îi creşte inima. Cum îl mai iubeşte pe copilul ăsta!

— Vino-ncoa’! zice. Doar n-ai crescut atâta încât să nu-mi mai dai un pupic!

Băiatul sare din pat şi se repede să-l îmbrăţişeze. El trage adânc în piept mirosurile de nespălat şi de lapte.

— Îmi place pijamaua ta nouă, zice. Mergem să inspectăm?

Vasul closetului e plin aproape până la margine cu apă şi zoaie. În trusa de scule pe care a adus-o cu sine se găseşte o rolă de sârmă de oţel. Îndoaie capătul sârmei, făcând un cârlig, scociorăşte pe nevăzute în gâtul vasului, scoate un şomoiog de hârtie de toaletă.

— Ai o oliţă? îl întreabă el pe băiat.

— O oliţă pentru pipi? întreabă băiatul.

El dă din cap că da.

Băiatul se repede şi se întoarce cu o oală de noapte

acoperită cu o cârpă. O clipă mai târziu, Inés intră valvârtej, apucă oala şi iese fără un cuvânt.

— Găseşte-mi o pungă de plastic, îi spune el băiatului. Vezi să nu aibă găuri.

El pescuieşte o cantitate impresionantă de hârtie din ţeava înfundată, dar nivelul apei nu scade.

— Îmbracă-te, mergem puţin jos, îi zice el băiatului. Iar lui Inés: Dacă nu e nimeni acasă la 102, o să încerc să deschid chepengul de la parter. Dacă blocajul e după acel nivel, n-o să pot face nimic. Vor trebui chemate autorităţile locale. Dar să vedem. Se opreşte. Să ne-nţelegem, aşa ceva i se poate întâmpla oricui. Nu e vina nimănui. E ghinion, atâta tot.

Încearcă să facă lucrurile mai uşoare pentru Inés şi speră ca ea să-şi dea seama de asta. Dar ea nu vrea să-i întâlnească privirea. E jenată, e furioasă; mai mult de-atât, el nu-şi dă seama ce poate să aibă.

Însoţit de băiat, bate la uşa apartamentului 102. După o aşteptare lungă, un zăvor e tras şi uşa se deschide de-un deget. În semiobscuritate, distinge o siluetă întunecată, însă nu-şi dă seama dacă e de femeie sau de bărbat.

— Bună dimineaţa, spune el. Îmi cer scuze că vă deranjez. Locuiesc în apartamentul de deasupra, avem un closet înfundat. Voiam să ştiu dacă vă confruntaţi cu aceeaşi problemă.

Uşa se deschide mai larg. E o femeie, bătrână, îndoită de spate, cu ochi de-un cenuşiu sticlos, semn că nu vede.

— Bună dimineaţa, repetă el. Closetul dumneavoastră. Aveţi probleme cu closetul? Înfundat, *atascos*?

Niciun răspuns. Ea stă ca o stană, chipul întrebător e îndreptat spre el. E şi surdă, nu numai oarbă?

Băiatul face un pas în faţă.

— *Abuela*, zice el.

Bătrâna întinde o mână, îl mângâie pe păr, îi pipăie faţa. Preţ de-o clipă, el se lipeşte încrezător de ea; apoi se

strecoară în cameră. Se întoarce după încă o clipă, zice:

— E curat. Closetul e curat.

— Mulţumesc, señora, zice el şi face o plecăciune. Mulţumesc pentru ajutor. Îmi pare rău că v-am deranjat. Iar către băiat: Closetul lor e curat, prin urmare – prin urmare, ce?

Băiatul se încruntă.

— Aici, jos, apa curge fără probleme. Acolo, sus – şi arată cu degetul pe trepte în sus, apa nu curge. Prin urmare, ce? Prin urmare, ţevile sunt blocate… unde?

— Sus, spune băiatul sigur pe el.

— Corect! Prin urmare, unde trebuie să mergem ca să reparăm: sus, sau jos?

— Sus.

— Şi mergem sus pentru că apa curge… cum: în sus, sau în jos?

— În jos.

— Întotdeauna?

— Întotdeauna. Întotdeauna curge în jos. Şi uneori în sus.

— Nu. Niciodată în sus. Întotdeauna în jos. Aşa e natura apei. Întrebarea e, cum ajunge apa sus, în apartamentul nostru, fără să-şi contrazică natura? Cum de se face că atunci când învârtim robinetul sau tragem apa la closet, apa curge pentru noi?

— Pentru că pentru noi ea curge în sus.

— Nu. Acesta nu e un răspuns bun. Să pun altfel întrebarea: Cum poate apa ajunge la noi în casă *fără* să curgă în sus?

— Din cer. Curge din cer în robinete.

Adevărat. Apa cade din cer.

— Dar, continuă el şi ridică un deget de avertizare, cum ajunge apa în cer?

Filosofie naturală. Să vedem, zice el, câtă filosofie naturală se află în copilul ăsta.

— Pentru că cerul inspiră, zice copilul. Cerul inspiră – inspiră şi el, şi îşi ţine respiraţia, cu faţa numai zâmbet, un zâmbet de încântare intelectuală pură, apoi expiră cu un

gest dramatic – şi cerul expiră.

Uşa se închide. Aude păcănitul zăvorului împins la loc.

— Inés ţi-a spus asta – despre respiraţia cerului?

— Nu.

— Te-ai gândit singur la asta?

— Da.

— Şi cine-i acolo în cer care inspiră şi expiră, şi face ploaia?

Băiatul tace. Faţa i se încruntă de concentrare. În cele din urmă, clatină din cap.

— Nu ştii?

— Nu-mi amintesc.

— Nu contează. Hai să mergem şi să-i spunem mamei tale noutăţile.

Sculele pe care le-a adus sunt inutile. Numai bucata primitivă de sârmă pare mai promiţătoare.

— Ce-ar fi să mergeţi voi doi la plimbare? îi sugerează el lui Inés. Ceea ce urmează să fac nu este neapărat plăcut. Nu văd de ce tânărul nostru prieten ar trebui expus la aşa ceva.

— Aş prefera să chem un instalator adevărat, zice Inés.

— Dacă eu nu mă descurc, mă duc să găsesc un instalator adevărat, promit. Într-un fel sau în altul, closetul tău va fi reparat.

— Nu vreau să mă duc la plimbare, zice băiatul. Vreau să te ajut.

— Mulţumesc, băiatul meu, apreciez lucrul acesta. Dar nu e genul de muncă la care să am nevoie de ajutor.

— Îţi pot da idei.

Are un schimb de priviri cu Inés. Ceva nespus trece de la unul la altul. *Fiul meu deştept!* zice privirea ei.

— Aşa e, spune el. Ai idei. Dar, vai, closetele n-au nevoie de idei. Closetele nu fac parte din tărâmul ideilor, sunt doar lucruri brute, iar a lucra cu ele nu e altceva decât muncă brută. Aşa că du-te la plimbare cu mama ta, până termin eu treaba.

— De ce nu pot să stau şi eu? vrea să ştie băiatul. E numai caca.

O notă nouă se desluşeşte în vocea băiatului, o notă provocatoare, care lui nu-i place. Toată lauda asta i se urcă la cap.

— Closetele sunt doar closete, dar caca nu e doar caca, zice el. Anumite lucruri nu sunt doar ceea ce par, nu tot timpul. Caca e unul dintre ele.

Inés îl trage pe băiat de mână. E îmbujorată de furie.

— Vino! zice ea.

Băiatul clatină din cap.

— E caca meu, zice. Vreau să rămân!

— A fost caca tău. L-ai scos din tine. Ai scăpat de el. Nu mai e al tău. Nu mai ai niciun drept asupra lui.

Inés pufneşte şi se retrage în bucătărie.

— După ce-a intrat în ţevile de canalizare, nu mai e caca nimănui, continuă el. În canalizare se alătură cacaului tuturor celorlalţi oameni şi devine un caca general.

— Atunci de ce e supărată Inés?

Inés. Aşa-i spune el? Nu *mami* sau *mamă*?

— E stânjenită. Oamenilor nu le place să vorbească despre caca. Caca miroase urât. Caca e plin de bacterii. Caca nu e bun pentru tine.

— De ce?

— Ce de ce?

— E şi caca ei. De ce e supărată?

— Nu e supărată. E doar sensibilă. Unii oameni sunt sensibili, aşa e natura lor, nu poţi întreba de ce. Dar nu e nevoie să fii sensibil, pentru că, aşa cum ţi-am spus, dintr-un anumit punct de vedere nu e caca nimănui în particular, e doar caca. Întreabă-l pe oricare instalator şi-ţi va spune acelaşi lucru. Instalatorul nu se uită la caca şi nu-şi spune: *Ce interesant, cine s-ar fi gândit că señor X sau señora Z va avea un asemenea caca!* Ca un antreprenor de pompe funebre. Un antreprenor nu-şi spune: *Ce interesant!…*

Se opreşte. *Mă las dus de val* îşi zice în gând. *Vorbesc prea mult.*

— Ce e un antreprenor de pompe funebre? întreabă

băiatul.

— Un antreprenor de pompe funebre se ocupă de cadavre. E ca un instalator. Are grijă să trimită cadavrele acolo unde le e locul.

Şi acum o să mă întrebi: Ce e un cadavru?

— Ce-s alea cadavre?

— Cadavrele sunt trupuri care au fost lovite de moarte şi cu care nu mai avem ce face. Dar nu trebuie să ne batem capul cu moartea. După moarte există întotdeauna o altă viaţă. Ai văzut asta. Nu suntem cum e caca, care rămâne şi se amestecă din nou cu pământul.

— Noi cum suntem?

— Cum suntem dacă nu suntem cum e caca? Noi suntem cum sunt ideile. Ideile nu mor niciodată. O să înveţi asta la şcoală.

— Dar facem caca.

— Aşa e. Facem parte din ce e ideal, dar facem şi caca. Asta pentru că avem o natură dublă. Nu ştiu cum s-o zic mai simplu.

Băiatul tace. *Lasă-l să cugete la treaba asta,* îşi zice el. Îngenunchează lângă closet, îşi suflecă mâneca până unde o poate ridica.

— Du-te la plimbare cu mama ta, zice. Du-te.

— Şi antreprenorul? întreabă băiatul.

— Antreprenorul? Ce face el e o treabă ca oricare alta. Antreprenorul de pompe funebre nu se deosebeşte de noi.

Şi el are o natură dublă.

— Pot să-l văd?

— Nu acum. Acum avem alte lucruri de făcut. Data viitoare când mergem în oraş, o să văd dacă găsesc un salon de pompe funebre. Şi atunci o să vezi.

— Putem să vedem cadavre?

— Nu, bineînţeles că nu. Moartea e o chestiune privată. Pompele funebre sunt o profesie discretă. Antreprenorii nu arată publicului cadavre. Acum, gata.

Scociorăşte cu sârma în fundul vasului. Cumva, trebuie să facă sârma să urmeze S-ul sifonului. Dacă

blocajul nu e în sifon, atunci trebuie să fie la punctul de unire de afară. Şi, dacă aşa stă treaba, n-are idee cum poate rezolva problema. Va trebui să renunţe şi să găsească un instalator. Sau ideea de instalator.

Apa, în care încă plutesc cocoloaşe din caca lui Inés, se închide peste mâna lui, peste încheietura mâinii lui, peste braţul lui. Împinge cu forţa sârma de-a lungul cotului în formă de S. *Săpun antibacterian,* gândeşte el: *Va trebui să mă spăl cu săpun antibacterian, să mă frec foarte atent pe sub unghii. Deoarece caca e doar caca, deoarece bacteriile sunt doar bacterii.*

Nu se simte ca o flintă cu o natură dublă. Se simte ca un bărbat care pescuieşte după un blocaj într-o ţeavă de scurgere, folosind scule primitive.

Îşi trage braţul, trage şi sârma. Cârligul de la capăt s-a îndreptat. Îndoaie din nou sârma.

— Poţi să foloseşti o furculiţă, zice băiatul.

— O furculiţă e prea scurtă.

— Poţi să foloseşti furculiţa lungă din bucătărie. O poţi îndoi.

— Arată-mi despre ce e vorba.

Băiatul tropăie într-acolo cu paşi mici, se întoarce cu furculiţa lungă pe care au găsit-o în casă când s-au mutat aici şi căreia el nu i-a găsit nicio întrebuinţare.

— O poţi îndoi dacă ai forţă, zice băiatul.

Îndoaie furculiţa într-un cârlig şi o împinge în S-ul ţevii, până când aceasta nu mai înaintează. Când încearcă s-o tragă afară, simte că i se opune rezistenţă. Întâi încet, apoi mai repede, blocajul iese: un cocoloş de cârpă cu o margine de plastic. Apa din vas se scurge. El trage lanţul. Apa curată spală closetul. El aşteaptă, trage din nou lanţul. Ţeava e desfundată. Totul e bine.

— Am găsit asta, îi zice el lui Inés. Ridică în aer obiectul din care curge încă apă. Îl recunoşti?

Ea roşeşte, stând în faţa lui cu un aer vinovat, neştiind unde să se uite.

— Asta faci de obicei – le arunci în closet? Nu ţi-a spus nimeni să nu faci asta?

Ea clatină din cap. E roşie ca focul în obraji. Băiatul o trage neliniştit de fustă.

— Inés! zice el.

Ea îl bate absentă pe mână.

— Nu-i nimic, dragul meu, şopteşte ea.

El închide uşa de la baie, se dezbracă de cămaşa mânjită şi o spală în chiuvetă. Nu există săpun antibacterian, doar săpunul de la Comisariat, de care au toţi. Stoarce cămaşa, o clăteşte, o stoarce din nou. Va fi nevoit să poarte o cămaşă udă. Îşi spală braţele, se spală la subsuori, se şterge. N-o fi atât de curat pe cât ar vrea, dar cel puţin nu miroase a căcat.

Inés şade pe pat, cu copilul strâns la sân, parcă ar fi un bebeluş, legănându-se înainte şi înapoi. Băiatul a aţipit, din gură i se prelinge un fir de salivă.

— Plec, zice el. Cheamă-mă dacă ai nevoie de mine.

Când stă şi se gândeşte ulterior la această vizită făcută lui Inés, ceea ce-l surprinde este cât de ciudat a fost episodul în viaţa lui, cât de imprevizibil. Cine s-ar fi gândit, când a văzut-o prima oară pe această tânără pe terenul de tenis, atât de stăpână pe sine, de senină, că va veni o zi când el va fi nevoit să-şi spele trupul de căcatul ei! Ce s-ar zice despre asta la Institut? Oare doamna aceea cu părul cărunt l-ar boteza căcătoşenia căcatului?

Capitolul 17

— Dacă tu cauţi o descărcare, zice Elena, dacă faptul că te descarci îţi face viaţa mai uşoară, există locuri unde se poate duce un bărbat. Nu ţi-au spus despre ele prietenii tăi, bărbaţii ăia?

— Niciun cuvânt. Mai exact, ce înţelegi tu prin descărcare?

— Descărcare sexuală. Dacă asta cauţi, nu trebuie să fiu eu singurul tău port.

— Îmi pare rău, zice el înţepat. Nu mi-am dat seama că tu aşa priveşti lucrurile.

— N-o lua ca pe-o jignire. E un fapt al vieţii; bărbaţii au nevoie să se descarce, toţi ştim asta. Îţi spun doar ce poţi să faci în această privinţă. Întreabă-i pe prietenii tăi de la docuri, sau, dacă ţi-e ruşine s-o faci, întreabă la Centrul de Relocare.

— Vorbeşti despre bordellos?

— Spune-le bordellos, dacă aşa vrei, dar din ceea ce-am auzit nu e nimic mizer acolo, sunt curate şi plăcute.

— Fetele care servesc poartă uniformă?

Ea îi aruncă o privire nedumerită.

— Adică poartă o ţinută standard, ca infirmierele? Cu lenjerie standard?

— Asta va trebui să afli singur.

— Şi este o profesie acceptată, să lucrezi într-un bordel? Ştie că o irită cu întrebările lui, dar iar e în starea aceea, înverşunată, impulsivă, care-l chinuie de când l-a dat pe copil. Şi continuă: O fată poate face asta şi în acelaşi timp să meargă cu capul sus în public?

— N-am idee, spune ea. Du-te şi află. Şi acum, fără supărare, aştept un elev.

De fapt, minţea când i-a spus Elenei că habar n-are de locurile în care se pot duce bărbaţii. Álvaro i-a zis deunăzi de un club pentru bărbaţi, nu departe de docuri, numit Salon Confort.

De la Elena de acasă, se duce direct la Salon Confort. *Centru de relaxare şi recreere,* e gravat pe placa de la

intrare. *Deschis între 2 p.m. – 2 a.m. Lunea închis. Drept de acces restricţionat. Pentru a deveni membru – cerere de înscriere.* Şi cu litere mai mici: *Consiliere personală. Eliberare de stres. Terapie fizică.*

Împinge uşa şi intră. Se pomeneşte într-o anticameră pustie. De-a lungul unui perete, o banchetă tapiţată. Biroul marcat RECEPŢIE n-are nimic pe el, doar un telefon. El ia loc şi aşteaptă.

După mult timp apare cineva dintr-o cameră din spate, o femeie de vârstă mijlocie.

— Scuze că v-am făcut să aşteptaţi, zice. Cu ce vă pot fi de folos?

— Aş dori să devin membru.

— Cum să nu. O să vă rog să completaţi formularele astea două, apoi am nevoie de un act de identitate.

Îi întinde un clipboard şi un pix.

El se uită la primul formular. Numele, adresa, vârsta, ocupaţia.

— Probabil că primiţi marinari care coboară de pe vapoare, observă el. Şi ei trebuie să completeze formulare?

— Sunteţi marinar? întreabă femeia.

— Nu. Lucrez la docuri, dar nu sunt marinar. Vorbesc de marinari, pentru că ei stau pe ţărm doar o noapte sau două. Trebuie să devină membri dacă vă vizitează?

— Trebuie să fii confirmat ca membru pentru a folosi aceste facilităţi.

— Şi cât durează până primeşti aprobarea?

— Pentru aprobare, nu mult. Dar, după asta, trebuie să vă stabiliţi o consultaţie cu o terapeută.

— *Eu* trebuie să stabilesc o consultaţie?

— Trebuie să fiţi acceptat pe lista uneia dintre terapeutele noastre. Asta s-ar putea să ia timp. De obicei, listele sunt pline.

— Prin urmare, dacă aş fi unul dintre marinarii despre care vorbeam, un marinar cu numai o noapte sau două pe ţărm, n-ar avea niciun sens să vin aici. Vaporul meu ar fi din nou în larg până să apuc să-mi fac o programare.

— Salón Confort nu-i aici pentru beneficiul marinarilor, señor. Marinarii îşi au facilităţile lor acolo de unde au venit.

— Le-or fi având acolo, dar nu le pot folosi. Pentru că sunt aici, nu acolo.

— Da, într-adevăr: noi le avem pe ale noastre, ei pe ale lor.

— Înţeleg. Sper să nu vă supăraţi că v-o spun, dar vorbiţi ca un absolvent de Institut din oraş – Institutul de Studii Avansate, parcă aşa se numeşte.

— Chiar aşa?

— Chiar aşa. Ca unul de la cursurile de filosofie. Poate de la logică sau retorică.

— Nu, n-am absolvit Institutul. Acum: v-aţi hotărât? Faceţi cerere? Dacă da, începeţi să completaţi formularele.

Al doilea formular îi dă mai multă bătaie de cap decât primul. *Cerere pentru terapeutul personal,* aşa se numeşte. *Folosiţi spaţiul de mai jos pentru a vă autocaracteriza şi pentru a descrie nevoile dumneavoastră.*

„Sunt un om obişnuit, cu nevoi obişnuite”, scrie el. „Ceea ce înseamnă că nevoile mele nu sunt extravagante. Până de curând, am fost tutore cu normă întreagă al unui copil. După ce am predat copilul (încheindu-se rolul meu de tutore), am fost oarecum singur. N-am ştiut ce să mai fac”. Se repetă. Pentru că foloseşte un pix. Dacă ar avea un creion cu gumă, s-ar putea prezenta în mai puţine cuvinte. „Mă pomenesc că am nevoie de o ureche prietenoasă, ca să mă despovărez. Am o prietenă apropiată, dar în ultima vreme a fost cu mintea în altă parte. Relaţiei mele cu ea îi lipseşte intimitatea adevărată. Doar în intimitate te poţi despovăra, eu aşa consider”.

Şi altceva?

„Mi-e foame de frumuseţe”, scrie el. „De frumuseţe feminină. Un fel de foame. Îmi doresc cu ardoare frumuseţea, care, în experienţa mea, trezeşte veneraţia şi gratitudinea – gratitudinea faţă de marele noroc ce dă peste tine când ţii în braţe o femeie frumoasă”.

Se gândeşte să taie tot paragraful despre frumuseţe, apoi se răzgândeşte. Dacă e să fie judecat, să fie după imboldurile inimii sale, nu după limpezimea gândului său. Sau după logica lui.

„Ceea ce nu înseamnă că nu sunt un bărbat cu nevoi bărbăteşti", concluzionează el în forţă.

Qué tontería! Ce talmeş-balmeş! Ce confuzie morală!

Predă cele două formulare. Recepţionera le examinează – şi nici nu se preface că le examinează – de la un capăt la altul. Sunt singuri în camera de aşteptare. Nu e o perioadă aglomerată a zilei. Frumuseţea trezeşte veneraţie: oare detectează un zâmbet abia schiţat pe chipul ei, atunci când ea ajunge la declaraţia respectivă? E recepţioneră, pur şi simplu, sau are şi ea un fundal de gratitudine şi veneraţie?

— N-aţi marcat o căsuţă, zice ea. *Durata sesiunilor: 30 de minute, 45 de minute, 60 de minute, 90 de minute.* Ce durată preferaţi?

— Să spunem durata maximă de relaxare: nouăzeci de minute.

— S-ar putea să trebuiască să aşteptaţi ceva timp ca să obţineţi o sesiune de nouăzeci de minute. Din motive de programare. Cu toate acestea, vă trec pentru o primă sesiune lungă. Puteţi schimba mai târziu, dacă decideţi altminteri. Mulţumesc, asta e tot. Ţinem legătura. Vă vom scrie, informându-vă când anume va fi prima programare.

— Ce procedură? Înţeleg de ce marinarii nu sunt bineveniţi.

— Da. Salonul nu a fost deschis pentru cei aflaţi în trecere. A fi trecător este o stare trecătoare. Cineva care e în trecere aici va fi acasă în locul de unde vine. Aşa cum cineva care e acasă aici va fi un trecător în altă parte.

— *Per definitionem,* zice el. Logica dumneavoastră e impecabilă. Aştept scrisoarea dumneavoastră.

Pe formular, în dreptul adresei, a menţionat apartamentul Elenei. Zilele trec. O întreabă pe Elena: nicio scrisoare pentru el.

Se duce din nou la Salón. Aceeaşi recepţioneră de

serviciu.

— Vă amintiţi de mine? întreabă el. Am fost aici acum două săptămâni. Ziceaţi că o să primesc o veste de la dumneavoastră. N-am primit nimic.

— Să mă uit, zice ea. Numele dumneavoastră este… Deschide un biblioraft, scoate un dosar. Amânarea pare să fie cauzată de necesitatea de a găsi terapeuta potrivită cu care să fiţi însurat.

— Să fiu *însurat*? Cred că nu m-am exprimat suficient de clar. Ştiţi ce, uitaţi ce-am scris pe formular despre frumuseţe şi aşa mai departe. Nu caut perechea potrivită, pur şi simplu caut companie, compania unei femei.

— Înţeleg. Mă voi interesa. Daţi-mi câteva zile.

Zilele trec. Nicio scrisoare. N-ar fi trebuit să folosească cuvântul *veneraţie.* Care femeie tânără, încercând să obţină câţiva reali în plus, doreşte să i se pună în cârcă o asemenea responsabilitate? Adevărul o fi bun, dar uneori e mai bine să nu-l zici pe tot. Prin urmare: *De ce doriţi să deveniţi membru al Salón Confort?* Răspuns: *Pentru că sunt nou în oraş şi nu cunosc pe nimeni.* Întrebare: *Ce gen de terapeută căutaţi?* Răspuns: *Tânără şi drăguţă.* Întrebare: *Cât doriţi să dureze sesiunile?* Răspuns: *Treizeci de minute sunt de ajuns.*

Eugenio pare să ţină morţiş să demonstreze că diferendul lor privind şobolanii, istoria şi organizarea muncii la docuri n-a produs resentimente. Tot mai adesea, când pleacă de la muncă, se pomeneşte cu Eugenio pe urmele lui, şi atunci trebuie să repete sceneta cuprinsul autobuzului 6, în direcţia Blocurilor.

— Te-ai hotărât cu Institutul? îl întreabă Eugenio într-una din zile, în timp ce merg spre staţia de autobuz. Crezi că te vei înscrie?

— Mă tem că nu m-am prea gândit la Institut în ultima vreme. Am încercat să mă înscriu la un centru de recreere.

— Un centru de recreere? Adică de tipul Salón Confort? De ce să te înscrii la un centru de recreere?

— Tu şi prietenii tăi nu le frecventaţi? Ce faceţi cu – cum să le numesc – impulsurile fizice?

— Impulsurile fizice? Impulsurile trupului? Am discutat despre ele la oră. Vrei să auzi la ce concluzie am ajuns?

— Te rog.

— Am început prin a observa că impulsurile cu pricina n-au un obiect specific. Cu alte cuvinte, nu ne împing spre o femeie anume, ci spre femeie în abstract, spre idealul feminin. Prin urmare, când, pentru a potoli impulsul, apelăm la un aşa-numit centru de recreere, de fapt negăm impulsul. De ce? Pentru că manifestările idealului, oferite în asemenea locuri, sunt copii inferioare; iar unirea cu o copie inferioară nu face decât să-l lase pe solicitant dezamăgit şi întristat.

El încearcă să şi-l imagineze pe Eugenio, acest tânăr onest, cu ochelarii lui ca ochii de bufniţă, în braţele unei copii inferioare.

— Dai vina pentru dezamăgirea ta pe femeile pe care le întâlneşti la Salón, răspunde el, dar poate ar trebui să te gândeşti la impuls ca atare. Dacă natura dorinţei e de a obţine ceea ce îi este inaccesibil, atunci de ce ne miră că nu e satisfăcută? Profesoara voastră de la Institut nu v-a spus că a îmbrăţişa copii inferioare ar putea fi un pas necesar în ascensiunea spre bine, adevăr şi frumuseţe?

Eugenio tace.

— Gândeşte-te la asta. Întreabă-te unde am fi dacă n-ar exista scări. Uite autobuzul. Pe mâine, prietene.

— E ceva aiurea la mine de care eu nu sunt conştient? o întreabă el pe Elena. Mă refer la clubul în care am încercat să mă înscriu. De ce crezi că m-au refuzat? Poţi să fii sinceră cu mine.

În ultima lumină violetă a serii, el şi ea şed lângă fereastră, urmărind rândunicile care fac viraje, plonjează. Companioni: asta au devenit ei, odată cu trecerea timpului. *Compañeros*, prin înţelegere reciprocă. Căsătorie de convenienţă: dacă el ar face o asemenea propunere, oare

Elena ar consimţi? Dacă ar locui cu Elena şi Fidel în apartamentul lor, ar fi desigur mult mai confortabil decât cum trăieşte acum, în baraca lui singuratică de la docuri.

— Încă nu poţi fi sigur că te-au respins, zice Elena. Probabil că au o listă de aşteptare lungă. Deşi mă surprinde că ţii la un răspuns de la ei. De ce nu încerci la alt club? Sau de ce nu te retragi, pur şi simplu?

— Să mă retrag?

— Să nu mai faci sex. Eşti destul de în vârstă să nu mai faci. Destul de în vârstă să-ţi cauţi satisfacţie în altceva.

El clatină din cap.

— Nu încă, Elena. Încă o aventură, încă un eşec, apoi probabil mă voi gândi să mă retrag. Nu mi-ai răspuns la întrebare. E ceva la mine care-i îndepărtează pe oameni? Felul în care vorbesc, bunăoară, îi ţine la distanţă? Spaniola mea e într-atât de proastă?

— Spaniola ta nu e perfectă, dar devine tot mai bună. Aud mulţi nou-veniţi care vorbesc mult mai prost spaniola.

— Drăguţ din partea ta că mi-o spui, dar adevărul e că nu am o ureche bună. Adeseori nu înţeleg ce spun oamenii şi merg mai mult pe ghicite. Femeia de la club, de pildă: am crezut că îmi spune că vrea să mă însor cu una dintre fetele care lucrează acolo; dar se prea poate s-o fi înţeles greşit. I-am zis că nu caut mireasă, iar ea m-a privit de parcă eram nebun.

Elena tace.

— La fel cu Eugenio, continuă el. Încep să cred că e ceva în felul meu de a vorbi ce mă face să par un tip ancorat în vechile deprinderi, un om care n-a uitat.

— Ia ceva timp să uiţi, zice Elena. După ce vei fi uitat cu totul, sentimentul tău de nesiguranţă va dispărea şi totul va deveni mult mai simplu.

— Abia aştept acea zi binecuvântată. Ziua în care voi fi primit cu braţele deschise la Salón Confort şi la Salón Relax şi la toate celelalte saloane din Novilla.

Elena îl priveşte tăios.

— Sau poţi rămâne agăţat de amintirile tale, dacă

asta preferi. Dar să nu vii să mi te plângi.

— Te rog, Elena, nu mă înţelege greşit. Nu pun niciun preţ pe amintirile mele vechi şi obosite. Sunt de acord cu tine: sunt doar o povară. Nu, la altceva nu vreau eu să renunţ: nu la amintiri în sine, ci la senzaţia de împotrivire într-un trup cu un trecut, un trup cufundat în trecutul său. Înţelegi asta?

— O viaţă nouă e o viaţă nouă, spune Elena, nicidecum o viaţă veche reluată într-un decor nou. Uită-te la Fidel…

— Dar, o întrerupe el, ce rost are o viaţă nouă, dacă nu ne transformă, nu ne transfigurează? Eu cu siguranţă nu sunt transfigurat.

Ea îl lasă să continue, dar el nu mai spune nimic.

— Uită-te la Fidel, repetă ea. Uită-te la David. Nu sunt făpturi ale memoriei. Copiii trăiesc în prezent, nu în trecut. De ce nu iei exemplu de la ei? În loc să aştepţi transfigurarea, de ce nu încerci să fii din nou copil?

Capitolul 18

Se plimbă împreună cu băiatul pe pajişte, într-una dintre primele excursii permise de Inés. Mâhnirea i-a părăsit inima, pasul îi e săltăreţ. Când e cu copilul, anii par să-i cadă de pe umeri.

— Şi ce mai face Bolívar? întreabă el.

— Bolívar a fugit.

— A fugit! Ce surpriză! Credeam că Bolívar vă este devotat ţie şi lui Inés.

— Bolívar nu mă place. O place doar pe Inés.

— Dar se poate să-ţi placă de mai multe persoane, nu numai de una singură.

— Bolívar o place doar pe Inés. E câinele ei.

— Tu eşti fiul lui Inés, dar n-o iubeşti doar pe Inés. Mă iubeşti şi pe mine. Îi iubeşti pe Diego şi pe Stefano. Îl iubeşti pe Álvaro.

— Nu, nu-i adevărat.

— Îmi pare rău să aud asta. Prin urmare, Bolívar a plecat. Unde crezi că s-a dus?

— S-a întors. Inés i-a pus mâncarea afară, şi el s-a întors. Acum nu-l mai lasă deloc afară.

— Sunt sigur că e doar pentru că nu e obişnuit cu noua lui casă.

— Inés zice că e din cauză că miroase câini-doamne. Vrea să se împerecheze cu un câine-doamnă.

— Da, asta e una dintre probleme când ţii un câine-domn – vrea să fie cu câini-doamne. Asta e natura. Dacă nu s-ar mai împerechea câinii-domni şi câinii-doamne, nu s-ar mai naşte căţeluşi şi după o vreme n-ar mai fi câini deloc. Prin urmare, poate că e mai bine să i se permită lui Bolívar puţină libertate. Cum îţi mai este somnul? Dormi mai bine? Au dispărut visele rele?

— Am visat barca.

— Care barcă?

— Barca mare. Unde am văzut omul cu pălărie. Piratul.

— Pilotul, nu piratul. Ce-ai visat?

— S-a scufundat.

— S-a scufundat? Şi apoi ce s-a întâmplat?

— Nu ştiu. Nu-mi aduc aminte. Au venit peştii.

— O să-ţi spun eu ce s-a întâmplat. Am fost salvaţi. Trebuie să fi fost salvaţi, altfel cum de-am ajuns aici? Prin urmare, a fost doar un vis urât. Oricum, peştii nu mănâncă oameni. Peştii sunt inofensivi. Peştii sunt buni.

Trebuie să se întoarcă. Soarele apune, apar primele stele.

— Vezi cele două stele de acolo, unde arăt eu – cele două strălucitoare? Sunt Gemenii, se numesc aşa pentru că sunt mereu împreună. Şi steaua aia de colo, chiar deasupra orizontului, cu nuanţă roşiatică – e luceafărul de seară, prima stea care apare când apune soarele.

— Gemenii sunt fraţi?

— Da. Am uitat numele lor, dar cândva au fost faimoşi, atât de faimoşi că au fost prefăcuţi în stele. Poate că Inés îşi va aminti povestea. Inés îţi spune poveşti?

— Îmi spune poveşti de adormit.

— Asta e bine. După ce vei fi învăţat să citeşti singur, nu va mai trebui să depinzi nici de Inés, nici de mine, nici de nimeni altcineva. Vei putea să citeşti toate poveştile din lume.

— Ştiu să citesc, doar că nu vreau. Îmi place să-mi spună Inés poveşti.

— Câtă nesocotinţă, nu crezi? Cititul îţi deschide noi orizonturi. Ce poveşti îţi spune Inés?

— Povesti cu Al Treilea Frate.

— Poveşti cu Al Treilea Frate? Nu le ştiu. Despre ce sunt?

Băiatul se opreşte, îşi prinde mâinile în faţă, se uită în depărtare şi începe să spună:

— Au fost odată ca niciodată trei fraţi, şi era iarnă şi ningea, iar mama a spus: Trei Fraţi, Trei Fraţi, simt o mare durere înăuntrul meu şi mă tem că o să mor dacă unul dintre voi nu se duce s-o caute pe Femeia înţeleaptă care păzeşte preţioasa buruiană a tămăduirii.

Atunci Primul Frate a spus: Mamă, mamă, eu o s-o

găsesc pe Femeia înţeleaptă. Şi-a pus mantaua şi a ieşit în zăpadă, a întâlnit o vulpe, iar vulpea i-a spus: Unde te duci, Frate? iar Fratele a zis: O caut pe Femeia înţeleaptă care păzeşte buruiana preţioasă a tămăduirii, prin urmare nu am timp să stau de vorbă cu tine, Vulpe. Iar vulpea a spus: Dă-mi să mănânc şi îţi arăt drumul, şi Fratele a spus: Dă-te din drumul meu, Vulpe, şi i-a dat un şut vulpii şi a intrat în pădure, şi nimeni n-a mai auzit de el vreodată.

Atunci mama a spus: Doi Fraţi, Doi Fraţi, simt o mare durere înăuntrul meu şi mă tem că voi muri dacă unul din voi nu se va duce s-o caute pe Femeia înţeleaptă care păzeşte preţioasa buruiană a tămăduirii.

Atunci al Doilea Frate a spus: Mamă, mamă, mă duc eu, şi şi-a pus mantaua şi a ieşit în zăpadă, şi a dat peste un lup, iar lupul a spus: Dă-mi să mănânc, iar eu o să-ţi arăt drumul până la Femeia înţeleaptă, iar Fratele a zis: Dă-te din calea mea, Lupule, şi i-a dat un şut, s-a dus în pădure şi nu s-a mai auzit nimic despre el.

Atunci mama a zis: Al Treilea Frate, Al Treilea Frate, simt o mare durere înăuntrul meu şi mă tem că voi muri dacă nu-mi aduci buruiana tămăduirii.

Atunci Al Treilea Frate a zis: Nu te teme, mamă, o găsesc eu pe Femeia înţeleaptă şi aduc preţioasa buruiană a tămăduirii.

A ieşit el în zăpadă şi a întâlnit un urs, iar ursul a spus: Dă-mi să mănânc şi-ţi arăt drumul până la Femeia înţeleaptă. Iar Al Treilea Frate a zis: Bucuros îţi voi da inima mea. Şi i-a dat ursului inima sa, iar ursul a mâncat-o.

Atunci ursul i-a arătat poteca tainică, şi el a ajuns la casa Femeii înţelepte, a bătut la uşă, iar Femeia înţeleaptă a zis: De ce sângerezi, Al Treilea Frate? Iar Al Treilea Frate a zis: Mi-am dat inima ursului, s-o mănânce, ca să-mi arate drumul, căci trebuie să duc înapoi preţioasa buruiană a tămăduirii, care o va face bine pe mama mea.

Atunci Femeia înţeleaptă a zis: Iată, aici este buruiana preţioasă a tămăduirii, care se numeşte Escamel, şi, pentru că ai credinţă şi ţi-ai dăruit inima să fie devorată, mama ta va fi vindecată. Urmează picurii de sânge înapoi

prin pădure şi o să-ţi găseşti drumul spre casă.

Apoi Al Treilea Frate şi-a găsit drumul spre casă şi i-a spus mamei sale: Iată, mamă, aceasta este buruiana Escamel, iar acum rămâi cu bine, trebuie să te părăsesc, pentru că ursul mi-a mâncat inima. Mama lui a gustat buruiana Escamel şi într-o clipă s-a vindecat şi i-a spus fiului ei: Fiul Meu, Fiul Meu, văd că Străluceşti cu o lumină mare, şi atunci el s-a născut sus, pe cer.

— Şi?

— Asta-i tot. Aşa se sfârşeşte povestea.

— Prin urmare, ultimul frate s-a transformat într-o stea şi mama a rămas singură.

Băiatul n-a spus nimic.

— Nu-mi place povestea. Sfârşitul e prea trist. Oricum, tu nu poţi fi al treilea frate şi să te naşti pe cer asemenea unei stele, deoarece tu eşti singurul, unicul frate, prin urmare şi primul frate.

— Inés spune că pot să am mai mulţi fraţi.

— Zău aşa! Şi de unde vor veni fraţii ăştia? Se aşteaptă să-i aduc eu, aşa cum te-am adus pe tine?

— Zice că-i va avea din burtica ei.

— Ei bine, nicio femeie nu poate face copii de una singură, va avea nevoie de un tată care s-o ajute, ar trebui să ştie asta. E o lege a naturii, aceeaşi lege pentru noi ca şi pentru câini, şi lupi, şi urşi. Dar chiar şi dacă va avea mai mulţi fii, tot vei fi primul fiu, nu al doilea sau al treilea.

— Nu! Vocea băiatului este mânioasă. Vreau să fiu al treilea fiu! I-am zis lui Inés şi ea a spus da. A zis că pot intra înapoi în burtica ei şi să ies din nou.

— Ţi-a zis Inés asta?

— Da.

— Ei bine, dacă veţi reuşi să faceţi asta, va fi un miracol. N-am auzit în viaţa mea de un băiat mare ca tine să intre înapoi în burtica mamei, cu atât mai puţin să iasă din nou. Inés trebuie că a vrut să-ţi spună altceva. Poate că a încercat să-ţi spună că întotdeauna vei fi cel mai iubit.

— Nu vreau să fiu cel mai iubit, vreau să fiu al treilea fiu! Ea mi-a promis asta!

— Unu vine înainte de doi, David, iar doi înainte de trei. Inés poate să facă promisiuni până îi iese fum pe nas, dar n-are cum schimba asta. Unu-doi-trei. E o lege mai puternică până şi decât legea naturii. Se numeşte legea numerelor. Oricum, tu vrei să fii al treilea fiu doar pentru că al treilea fiu este eroul poveştilor ăstora pe care ţi le spune ea. Există o mulţime de alte poveşti în care fiul cel mare este eroul, nu al treilea fiu. Nici nu trebuie să fie trei fii. Poate fi un singur fiu, şi nu trebuie să-şi dea inima ca să-i fie devorată. Sau mama poate să aibă o fiică, şi niciun fiu. Există multe, foarte multe feluri de poveşti şi multe feluri de eroi. Când o să înveţi să citeşti, vei descoperi singur acest lucru.

— Ştiu să citesc, doar că nu vreau. Nu-mi place să citesc.

— Asta nu-i o chestie foarte deşteaptă. În plus, o să împlineşti curând şase ani şi va trebui să te duci la scoală.

— Inés spune că nu trebuie să mă duc la şcoală. Ea zice că sunt comoara ei. Zice că pot învăţa totul singur acasă.

— Sunt de acord că eşti comoara ei. E foarte norocoasă că te-a găsit. Dar eşti sigur că vrei să stai acasă cu Inés tot timpul? Dacă ai merge la şcoală, ai întâlni alţi copii de vârsta ta. Ai putea citi cu adevărat.

— Inés spune că trebuie să mi se acorde atenţie individuală, pentru că sunt deştept. Ea zice că la şcoală copiii deştepţi nu se bucură de atenţie individuală şi se plictisesc.

— Şi ce te face să crezi că eşti atât de deştept?

— Ştiu toate numerele. Vrei să le auzi? Ştiu 134 şi ştiu 7, şi ştiu – trage adânc aer în piept – 4 623 551, şi ştiu 888, şi ştiu 92, şi ştiu…

— Stop! Asta nu înseamnă să ştii numerele, David. Să ştii numerele înseamnă să fii în stare să numeri. Înseamnă să ştii ordinea numerelor – care numere vin înainte şi care vin după. Mai încolo, va însemna să aduni şi să scazi numere – să treci de la un număr la altul dintr-un singur salt, fără să numeri toate treptele între ele. Să numeşti

numerele nu înseamnă că te pricepi la numere. Poţi să stai aici şi să numeşti numere toată ziua şi n-ai ajunge la capătul lor, pentru că numerele n-au sfârşit. Nu ştiai asta? Inés nu ţi-a spus?

— Nu-i adevărat!

— Ce nu-i adevărat? Că nu există sfârşit la numere? Că nimeni nu le poate numi pe toate?

— Pot să le numesc pe toate.

— Foarte bine. Zici că ştii 888. Care e următorul număr după 888?

— 92.

— Greşit. Următorul număr este 889. Care e mai mare, 888, sau 889?

— 888.

— Greşit. 889 e mai mare, pentru că 889 vine după 888.

— De unde ştii? N-ai *fost* niciodată acolo.

— Cum adică, n-am *fost* acolo? Bineînţeles că n-am fost la 888. Nu e nevoie să fi fost acolo ca să ştiu că 888 este mai mic decât 889. De ce? Pentru că am învăţat cum sunt construite numerele. Am învăţat regulile aritmeticii. Când te vei duce la şcoală, vei învăţa şi tu regulile, şi atunci numerele nu vor mai fi… – caută cuvântul – … o asemenea complicaţie în viaţa ta.

Băiatul nu răspunde, îl priveşte liniştit. Nu şi-a închipuit nicio clipă că vorbele lui îi intră băiatului pe-o ureche şi-i ies pe alta. Ba nu, sunt absorbite toate: absorbite şi respinse. Oare de ce copilul ăsta, atât de deştept, atât de nerăbdător să-şi facă intrarea în lume, refuză să înţeleagă?

— Zici că ai vizitat toate numerele, spune el. Prin urmare, spune-mi ultimul număr, ultimul număr dintre toate. Dar să nu-mi spui că e Omega. Omega nu se pune.

— Ce e Omega?

— Nu contează. Numai să nu spui Omega. Spune-mi ultimul număr, ultimul şi cel de pe urmă.

Băiatul închide ochii şi trage adânc aer în piept. Se încruntă de atâta concentrare. Buzele i se mişcă, dar el nu

rosteşte niciun cuvânt.

O pereche de păsări se aşază pe ramura de deasupra lor, gângurind împreună, gata să se culce.

Pentru prima oară îi trece prin cap că s-ar putea ca acesta să nu fie doar un copil deştept – există mulţi copii deştepţi în lume –, ci şi altceva, ceva pentru care, în acest moment, nu are cuvântul potrivit. Întinde mâna şi-l scuturǎ uşor pe băiat.

— Gata, zice el. Gata cu număratul.

Băiatul tresare. Ochii i se deschid, chipul îşi pierde expresia concentrată, distantă, se schimonoseşte.

— Nu mă atinge! ţipă el cu o voce ciudată, piţigăiată. Mă faci să uit! Vrei să uit? Te urăsc!

— Dacă nu vrei să se ducă la şcoală, îi spune el lui Inés, măcar lasă-mă să-l învăţ să citească. E pregătit pentru asta, o să înveţe cât ai clipi.

La centrul comunitar al Blocurilor Estice există o bibliotecă mică, cu două rafturi de cărţi: *învaţă singur tâmplărie, Arta croşetatului, O sută una reţete de vară* şi aşa mai departe. Dar, culcată pe prima copertă, sub alte cărţi, cu cotorul sfâşiat, zace *Don Quijote, ediţie ilustrată pentru copii.*

Triumfător, îi arată lui Inés descoperirea.

— Cine e Don Quijote? întreabă ea.

— Un cavaler în armură, din vremuri de demult.

Deschide cartea la prima ilustraţie: un bărbat înalt, slăbănog, cu câteva fire de barbă, îmbrăcat într-o armură, cocoţat pe o mârţoagă deşelată; lângă el, un individ bondoc, călare pe un măgar. În faţa lor, drumul şerpuieşte până în depărtare.

— E o comedie, zice el. O să-i placă băiatului. Nimeni nu se îneacă, nimeni nu e omorât, nici măcar un cal.

Se aşază la fereastră, cu băiatul pe genunchi.

— Tu şi cu mine o să citim cartea asta împreună, în fiecare zi câte o pagină, uneori două pagini. Întâi o să citesc eu povestea cu glas tare, apoi citim împreună de la un cuvânt la altul, privind la felul cum sunt legate cuvintele unele de altele. Eşti de acord?

Băiatul dă din cap că da.

— Trăia odată un om în La Mancha – La Mancha este în Spania, de unde a venit şi limba spaniolă, un om care nu mai era tânăr, dar nici bătrân nu era încă, şi care într-o bună zi şi-a băgat în cap că trebuie să devină cavaler. Aşa că a coborât armura ruginită de pe peretele unde stătea agăţată, şi-a încins-o, şi-a fluierat calul, care se numea Rosinanta, l-a chemat pe prietenul său Sancho şi i-a spus:

Sancho, eu sunt hotărât să plec călare în căutare de aventuri cavalereşti – vrei să mi te alături? Vezi, aici e *Sancho* şi din nou *Sancho,* acelaşi cuvânt, începe cu *S* mare. Încearcă să ţii minte cum arată.

— Ce sunt alea aventuri cavalereşti? întreabă băiatul.

— Aventurile unui *caballero,* ale unui cavaler. Să salveze preafrumoase domniţe aflate la ananghie. Să se bată cu căpcăuni şi uriaşi. O să vezi. Cartea e plină de aventuri cavalereşti.

Acum, Don Quijote şi prietenul său Sancho – vezi, *Don Quijote,* cu Q buclat, şi din nou *Sancho* – n-au călărit foarte departe, când au văzut, stând pe marginea drumului, un uriaş nemaipomenit de înalt, cu nu mai puţin de patru braţe care se terminau cu patru ditamai pumnii, pe care uriaşul îi flutura ameninţător către călători.

Iată, Sancho, prima noastră aventură, a zis Don Quijote. *Până nu voi învinge acest uriaş, niciun călător nu va fi în siguranţă.*

Sancho i-a aruncat prietenului său o privire descumpănită. *Nu văd niciun uriaş,* a zis el. *Tot ce văd e o moară de vânt cu patru pânze care se rotesc în vânt.*

— Ce e o moară de vânt? întreabă băiatul.

— Uită-te la ilustraţie. Braţele astea mari sunt cele patru pânze ale morii de vânt. Când pânzele se rotesc în vânt, ele răsucesc roata, iar roata răsuceşte o piatră mare înăuntrul morii, care se numeşte piatră de moară, iar piatra de moară râşneşte grâu şi-l face fainã, pentru ca brutarul să coacă pâine pentru noi, să o mâncăm.

— Dar nu e cu adevărat o moară de vânt, nu-i aşa? zice băiatul. Mai departe.

— *Poate că tu asta vezi, Sancho, o moară de vânt,* a zis Don Quijote, *dar numai pentru că ai fost vrăjit de vrăjitoarea Maladuta. Dacă ochii tăi ar fi neacoperiţi de nor, ai vedea un uriaş cu patru braţe, care stă cu un picior de-o parte a drumului, şi cu celălalt de cealaltă parte.* Vrei să ştii ce e o vrăjitoare?

— Ştiu ce sunt vrăjitoarele. Mai departe.

— Cu aceste cuvinte, Don Quijote a întins lancea în faţă, şi-a înfipt pintenii în coastele Rocinantei şi s-a repezit la uriaş. Cu unul dintre cei patru pumni ai lui, uriaşul a parat fără probleme lancea lui Don Quijote. *Ha, ha, ha, biet cavaler zdrenţuit,* a râs el, *chiar crezi că mă poţi învinge?*

Atunci Don Quijote şi-a scos paloşul din teacă şi iar a atacat. Dar, la fel de uşor, cu al doilea pumn, uriaşul i-a smuls paloşul din mână şi a azvârlit cât colo şi cavaler, şi bidiviu.

Rocinante s-a chinuit să se ridice în picioare. Cât despre Don Quijote, el a suferit o asemenea lovitură la cap, încât era cu totul ameţit. *Vai, Sancho,* a zis Don Quijote, *dacă nu mi se ung rănile cu un balsam tămăduitor, de mâna doamnei mele, frumoasa Dulcineea, mă tem că n-o să trăiesc să mai prind zorile.*

— *Prostii, Înălţimea Ta,* a răspuns Sancho, *e doar un cucui, o să-ţi vii în fire de cum o să te duc departe de moara asta de vânt.*

— *Nu e moară de vânt, ci un uriaş, Sancho,* a zis Don Quijote.

— *De cum o să te duc departe de moara asta de vânt,* a spus Sancho.

— De ce nu se luptă şi Sancho cu uriaşul? întreabă băiatul.

— Pentru că Sancho nu e cavaler. Nu e cavaler, prin urmare nu are nici paloş, nici lance, doar un briceag pentru curăţatul cartofilor. Tot ce poate să facă – aşa cum vom vedea mâine – este să-l urce pe Don Quijote pe măgarul său şi să-l ducă la cel mai apropiat han, ca să se odihnească şi să-şi vină în fire.

— Dar de ce Sancho nu-l loveşte pe uriaş?

— Pentru că Sancho ştie că uriaşul este de fapt o moară de vânt, şi cu o moară de vânt nu ai cum să te lupţi. O moară de vânt nu e o fiinţă vie.

— Nu e o moară de vânt, e un uriaş! E moară de vânt doar în desen.

El pune cartea jos.

— David, zice el, *Don Quijote* este o carte neobişnuită. Pentru doamna de la bibliotecă, cea care ne-a împrumutat-o, este doar o carte pentru copii, dar adevărul e că nu e o carte simplă câtuşi de puţin. Ne prezintă lumea prin două perechi de ochi, cei ai lui Don Quijote şi cei ai lui Sancho. Pentru Don Quijote, e vorba de un uriaş, cel cu care se luptă. Pentru Sancho, e o moară de vânt. Cei mai mulţi dintre noi – nu tu, poate, dar cei mai mulţi dintre noi – vor fi de acord cu Sancho că e vorba de o moară de vânt. Printre aceştia, şi artistul, care a desenat o moară de vânt. Dar şi omul care a scris cartea.

— Cine a scris cartea?

— Un om pe nume Benengeli.

— Locuieşte în bibliotecă?

— Nu cred. Nu e imposibil, dar aş zice că e puţin probabil. În mod sigur nu l-am văzut acolo. Ar fi uşor de recunoscut. Poartă o robă lungă şi are un turban pe cap.

— De ce citim cartea lui Bengeli?

— Benengeli. Pentru că am dat peste ea în bibliotecă. Pentru că m-am gândit că s-ar putea să-ţi placă. Pentru că va fi bună pentru spaniola ta. Ce mai vrei să ştii?

Băiatul tace.

— Hai să ne oprim aici şi să continuăm mâine cu următoarea aventură a lui Don Quijote şi Sancho. Mâine mă aştept de la tine să poţi să mi-l arăţi pe *Sancho* cu *S* mare şi pe *Don Quijote* cu *Q* buclat.

— Nu sunt aventurile lui Don Quijote şi Sancho. Sunt aventurile lui Don Quijote.

Capitolul 19

Unul dintre cargoboturile mai mari a ajuns la docuri, un cargobot cu pântec dublu, cum îl numeşte Álvaro, având cală şi la prora, şi la pupa. Docherii se împart în două echipe. El, Simón, se alătură echipei de la prora.

La mijlocul dimineţii, în prima zi de descărcare, jos în cală aude agitaţie pe punte şi ţiuitul unui fluier.

— Asta e semnalul de foc, îi spune un coleg de muncă. Să ieşim repede!

Simte miros de fum încă de când urcă pe scară. Vine în valuri din cala de la pupa.

— Ieşiţi toţi! urlă Álvaro de la locul său de pe pod, alături de căpitanul vasului. Toţi pe ţărm!

Abia au apucat docherii să-şi tragă afară scările, că membrii echipajului împing uriaşele capace de bocaporţi.

— Nu sting mai întâi focul? întreabă el.

— Îl înăbuşă, răspunde colegul. Într-o oră sau două, se va fi stins. Dar încărcătura e pierdută, fără îndoială. E ca şi când am arunca-o la peşti.

Hamalii se strâng pe chei. Álvaro începe să strige lista.

— Adriano… Agustin… Alexandre…

— Aici… aici… aici… se aud răspunsurile.

Până ajunge la Marciano.

— Marciano…

Tăcere.

— L-a văzut careva pe Marciano?

Tăcere.

Din bocaportul închis, un fuior de fum se înalţă în văzduhul neclintit.

Marinarii dau capacul la o parte. Un fum cenuşiu, compact, îi învăluie deodată.

— Acoperiţi! ordonă căpitanul vasului; iar către Álvaro: Dacă omul tău e acolo, s-a sfârşit cu el.

— Nu-l abandonăm, zice Álvaro. Voi coborî acolo.

— Cât sunt eu căpitan, nu vei face asta.

La prânz, capacele de la pupa sunt date la o parte.

Fumul e la fel de gros. Căpitanul ordonă inundarea calei. Docherii sunt trimişi acasă.

El îi relatează lui Inés evenimentele zilei.

— Cât despre Marciano, nu vom şti sigur decât după ce vor fi golit cala de apă, mâine-dimineaţă, spune el.

— Ce nu veţi şti despre Marciano? Ce i s-a întâmplat? întreabă băiatul, băgându-se în vorbă.

— Bănuiala mea e că a adormit. N-a avut grijă şi a inhalat prea mult fum. Dacă inhalezi prea mult fum, te vlăguieşti, ameţeşti şi adormi.

— Şi-apoi?

— Apoi mă tem că nu te mai trezeşti în viaţa asta.

— Mori?

— Da, mori.

— Dacă a murit, se va duce în viaţa următoare, zice Inés. Prin urmare, nu trebuie să-ţi faci griji pentru el. E timpul să faci baie. Vino.

— Poate Simón să-mi facă baie?

Nu l-a mai văzut pe băiat dezbrăcat de multă vreme. Observă cu plăcere cum i se împlineşte trupul.

— Ridică-te, zice el şi-l clăteşte de ultimele dâre de săpun, îl înveleşte în prosop. Să te ştergem repejor, apoi poţi să îmbraci pijamaua.

— Nu, zice băiatul. Vreau să mă şteargă Inés.

— Vrea să-l ştergi tu, îi spune lui Inés. Eu nu sunt suficient de priceput.

Întins pe pat, băiatul o lasă pe Inés să se ocupe de el, să-l şteargă între degetele de la picioare, în pliul dintre picioare; ochii lui, îmbătaţi de plăcere omnipotentă, o urmăresc leneşi.

Ea îl pudrează cu talc, parcă ar fi bebeluş; îl ajută să-şi îmbrace pijamaua.

E ora de culcare, dar el insistă cu povestea despre Marciano.

— Poate nu e mort, zice el. Putem să mergem să ne uităm, Inés, tu şi eu? N-o să inhalez fum, promit. Putem?

— N-are rost, David. E prea târziu să-l salvăm pe Marciano. Şi oricum, cala vaporului e plină de apă.

— Nu-i prea târziu. Pot să înot sub apă, să-l salvez, ca o focă. Pot să înot oriunde. Ţi-am spus, sunt magician.

— Nu, băiatul meu, e prea primejdios înotul într-o gaură inundată, chiar şi pentru un magician. Ai putea fi prins acolo şi să nu te mai întorci niciodată. În plus, magicienii nu salvează alţi oameni, se salvează doar pe ei. Şi nu eşti focă. Nu ştii să înoţi. E vremea să înţelegi că nu ajungi să înoţi şi să te pricepi să evadezi doar dorindu-ţi acest lucru. E nevoie de ani de antrenament. Oricum, Marciano nu vrea să fie salvat, să fie readus la viaţă. Marciano şi-a găsit pacea. Probabil că traversează mările chiar în acest moment, aşteptând cu nerăbdare următoarea viaţă. Va fi o aventură extraordinară pentru el să înceapă din nou, curat ca lacrima. N-o să mai trebuiască să fie hamal şi să ducă saci grei în spinare. Va putea fi o pasăre. Va putea fi tot ce-şi doreşte.

— Sau o focă.

— O pasăre sau o focă. Sau chiar o balenă mare. Poţi fi orice în viaţa următoare.

— O să mergem şi noi în viaţa următoare?

— Numai dacă murim. Iar noi n-o să murim. Noi o să trăim vreme îndelungată.

— Ca nişte eroi. Eroii nu mor, nu-i aşa?

— Nu, eroii nu mor.

— Va trebui să vorbesc spaniola în viaţa următoare?

— Sigur nu. Pe de altă parte, s-ar putea să trebuiască să învăţăm chineza.

— Şi Inés? Va veni şi Inés?

— Ea va hotărî. Dar sunt sigur că, dacă tu te duci în viaţa următoare, Inés va vrea să vină după tine. Te iubeşte foarte mult.

— O să-l vedem pe Marciano?

— Sigur. Dar s-ar putea să nu-l recunoaştem. O să ni se pară că am văzut o pasăre, sau o focă, sau o balenă. Iar Marciano – Marciano va crede că vede un hipopotam, când de fapt vei fi tu.

— Nu, eu vorbesc de Marciano adevăratul, de la docuri. O să-l vedem pe adevăratul Marciano?

— După ce cala va fi golită de apă, căpitanul va trimite oameni acolo jos, să scoată corpul lui Marciano. Dar adevăratul Marciano nu va mai fi cu noi.

— Pot să-l văd?

— Nu pe Marciano cel adevărat. Adevăratul Marciano este invizibil pentru noi. Cât despre corp, corpul din care Marciano a scăpat, când vom ajunge la docuri, el va fi fost dus de-acolo. Oamenii vor face asta la primul ceas al zilei, când tu încă dormi.

— Va fi dus unde?

— Va fi dus să fie înmormântat.

— Dar ce se-ntâmplă dacă nu-i mort? Dacă-l înmormântează, şi el nu-i mort?

— Asta nu se va întâmpla. Oamenii care-i înmormântează pe morţi, groparii, sunt atenţi să nu înmormânteze pe cineva care încă e în viaţă. Îi ascultă inima, să audă dacă mai bate. Ascultă să audă dacă mai respiră. Dacă aud cea mai firavă bătaie de inimă, nu-l îngroapă. Prin urmare, nu ai de ce să te îngrijorezi. Marciano e liniştit…

— Nu, nu înţelegi! Dacă burtica lui e plină de fum, dar el nu e mort cu adevărat?

— Plămânii lui. Respirăm cu plămânii, nu cu burtica. Dacă Marciano şi-a umplut plămânii cu fum, cu siguranţă a murit.

— Nu-i adevărat! Spui numai aşa! Putem merge la docuri înainte să ajungă groparii acolo? Putem merge acum?

— Acum, în întuneric? Nu, categoric nu. De ce eşti atât de nerăbdător să-l vezi pe Marciano, băiatul meu? Un cadavru nu e important. Sufletul contează. Sufletul lui Marciano este adevăratul Marciano; iar sufletul este deja pe drum, spre viaţa următoare.

— Vreau să-l văd pe Marciano! Vreau să sorb fumul afară din el! Nu vreau să fie îngropat!

— David, dacă am putea să-l aducem înapoi pe Marciano sorbind fumul afară din plămânii lui, atunci marinarii ar fi făcut asta de mult, crede-mă. Marinarii sunt

ca noi, plini de bunăvoinţă. Dar nu poţi readuce oamenii la viaţă sorbindu-le plămânii după ce-au murit. E una din legile naturii. Odată ce-ai murit, ai murit. Corpul nu revine la viaţă. Numai sufletul continuă să trăiască. Sufletul lui Marciano, sufletul meu, sufletul tău.

— Nu-i adevărat! Eu nu am suflet! Eu vreau să-l salvez pe Marciano!

— Nu te las să faci asta. Vom merge cu toţii la înmormântarea lui Marciano, şi la înmormântare o să poţi să-l săruţi de rămas-bun, la fel ca toată lumea. Şi cu asta basta. Nu mai stau să discut despre moartea lui Marciano.

— Nu-mi poţi spune ce să fac! Nu eşti tatăl meu! O s-o rog pe Inés!

— Te asigur că Inés n-o să pornească fuga-marş la docuri cu tine, pe întuneric. Fii cuminte. Ştiu că-ţi place să salvezi oameni, şi asta e de toată admiraţia, dar uneori oamenii nu vor să fie salvaţi. Lasă-l în pace pe Marciano. Marciano nu mai e. Să ne amintim lucrurile bune despre el, să-i lăsăm învelişul să plece. Hai: Inés aşteaptă să-ţi spună povestea de noapte bună.

Când se prezintă la serviciu a doua zi dimineaţă, apa a fost aproape complet scoasă din cala de la pupa. Într-o oră, o echipă de marinari poate să coboare; şi curând după aceea, în timp ce docherii privesc în tăcere de pe chei, trupul neînsufleţit al prietenului lor, legat de o targă, este adus pe punte.

Álvaro li se adresează:

— Băieţi, peste o zi sau două vom putea să ne luăm rămas-bun de la prietenul nostru aşa cum se cuvine. Până atunci, treaba continuă ca de obicei. În cală e un haos de nedescris, şi e treaba noastră să facem curăţenie.

Tot restul zilei, docherii sunt jos, în cală, cu apa până la glezne, înăbuşiţi de mirosul pişcător al cenuşii ude. Toţi sacii, până la ultimul, au explodat; treaba lor e să încarce mizeria lipicioasă cu lopata în găleţi pe care să le scoată, din mână în mână, sus pe punte, de unde sunt vărsate peste bord. O muncă lipsită de veselie, făcută în tăcere,

într-un loc al morţii. Când se duce acasă la Inés în acea seară, este extenuat şi într-o dispoziţie sumbră.

— N-ai ceva de băut din întâmplare? o întreabă el.

— Regret, nu mai am de nici unele. Îţi fac un ceai.

Întins pe pat, băiatul e absorbit de carte. L-a uitat pe Marciano.

— Bună, îl salută el. Ce mai face Don astăzi? Ce mai pune la cale?

Băiatul ignoră întrebarea. Arătând cu degetul, întreabă:

— Ce înseamnă cuvântul ăsta?

— Înseamnă *Aventuras,* cu litera mare *A.* Aventurile lui Don Quijote.

— Şi cuvântul ăsta?

— *Fantástico,* cu *1.* Şi cuvântul ăsta – îţi aminteşti de litera mare Q? – este *Quijote.* Îl poţi recunoaşte oricând pe Quijote după Q-ul ăsta mare. Parcă mi-ai spus că ştii literele.

— Nu vreau să citesc literele. Vreau să citesc povestea.

— Nu se poate. O poveste e formată din cuvinte, iar cuvintele sunt formate din litere. Fără litere, n-ar exista nicio poveste, niciun Don Quijote. Trebuie să înveţi literele.

— Arată-mi care e *fantástico.*

El pune degetul băiatului pe cuvânt.

— Uite-l.

Unghiile băiatului sunt curate, frumos tăiate; în schimb, mâna lui, atât de moale şi curată odinioară, e crăpată şi murdară, mizeria e bine îndesată în crăpături.

Băiatul închide strâns ochii, îşi ţine respiraţia, deschide larg ochii.

— *Fantástico.*

— Excelent. Ai învăţat să recunoşti cuvântul *fantástico.* Poţi învăţa să citeşti în două feluri, David. Unul e să înveţi fiecare cuvânt, pe măsură ce înaintezi. Celălalt fel, mai rapid, e să înveţi literele care formează cuvintele. Există doar douăzeci şi şapte. După ce le-ai învăţat, poţi să descifrezi tot felul de cuvinte necunoscute, fără să

trebuiască să ţi le spun eu tot timpul.

Băiatul clatină din cap.

— Vreau să citesc în primul fel. Unde e uriaşul?

— Uriaşul care era de fapt o moară de vânt? El dă pagina: Uite-l.

Pune degetul băiatului pe cuvântul *gigante.*

Băiatul închide ochii.

— Citesc cu degetele, anunţă el.

— Nu contează cum citeşti, cu ochii sau cu degetele, ca un orb, atâta vreme cât citeşti. Arată-mi *Quijote,* cu Q.

Băiatul împunge pagina cu degetul.

— Uite-l.

— Nu. (Mută degetul băiatului la locul potrivit.) Iată-l pe *Quijote* cu Q mare.

Băiatul îşi retrage mâna ciudos.

— Asta nu e numele lui adevărat – nu ştii asta?

— Poate n-o fi numele lui în lume, numele după care îl cunosc vecinii, dar e numele pe care şi l-a ales singur şi numele după care îl cunoaştem noi.

— Nu e numele lui *adevărat.*

— Care e numele lui *adevăraţi*

Brusc, băiatul se retrage în sine.

— Poţi să pleci, murmură el. O să citesc singur.

— Foarte bine, voi pleca. Când o să-ţi vină din nou mintea la cap, când vei hotărî că vrei să citeşti ca lumea, cheamă-mă. Cheamă-mă şi spune-mi numele adevărat al lui Don.

— N-o să ţi-l spun. E secret.

Inés e absorbită de treburi la bucătărie. Nici măcar nu se uită la el când pleacă.

Trece o zi până la următoarea lui vizită. Îl găseşte pe băiat la fel de absorbit de carte. Încearcă să-i vorbească, dar băiatul îi face un semn impacientat cu mâna – Şşşşş! – şi dă pagina cu o mişcare rapidă, şfichiuitoare, ca şi când un şarpe s-ar afla în spatele ei, care l-ar putea muşca.

Imaginea îl arată pe Don Quijote legat într-un coş de frânghie şi coborât într-o groapă în pământ.

— Vrei să te ajut? Să-ţi spun ce se întâmplă? îl

întreabă el.

Băiatul dă din cap.

El ia cartea.

— Acesta e un episod intitulat „Peştera lui Montesinos”. Auzind el multe despre Peştera lui Montesinos, Don Quijote s-a hotărât să vadă cu ochii lui vestitele minuni. Prin urmare, i-a instruit pe prietenul său Sancho şi pe cărturar – bărbatul cu pălărie trebuie să fie cărturarul – să-l coboare în peştera întunecoasă şi apoi să aştepte răbdători semnalul lui, ca să-l ridice.

Timp de o oră întreagă, Sancho şi cărturarul au aşteptat la gura peşterii.

— Ce e un cărturar?

— Un cărturar e un om care a citit o mulţime de lucruri. Timp de o oră, Sancho şi cărturarul au aşteptat până când, în sfârşit, au simţit smucitura frânghiei şi au început să tragă în sus, şi uite-aşa a ieşit la lumină Don Quijote.

— Prin urmare, Don Quijote nu era mort?

— Nu, nu era mort.

Băiatul scoate un suspin de fericire.

— Ce bine, nu-i aşa? zice el.

— Da, bineînţeles că e bine. Dar de ce-ai crezut că e mort? El e Don Quijote. El e eroul.

— El e eroul *şi* un magician. Îl legi cu frânghii, îl pui într-o ladă şi, când deschizi lada, el nu mai e acolo, a scăpat.

— Aa, ai crezut că Sancho şi cărturarul l-au legat fedeleş? Nu, dacă ai citi cartea, în loc să te uiţi numai la ilustraţii şi să ghiceşti ce-ar vrea povestea să spună, ai afla că ei folosesc frânghia ca să-l scoată din peşteră, nu ca să-l lege. Să continui?

Băiatul dă din cap.

— Don Quijote le-a mulţumit frumos prietenilor săi. Apoi i-a desfătat cu o poveste despre tot ce s-a întâmplat în peştera lui Montesinos. În cele trei zile şi trei nopţi pe care le-a petrecut sub pământ, zicea el, a văzut multe peisaje frumoase, nu în ultimul rând cascade ale căror revărsări

nu erau stropi de apă, ci diamante strălucitoare, şi procesiuni de prinţese în robe de satin, şi chiar, minunea minunilor, pe domniţa Dulcineea, călare pe-un armăsar alb, cu frâul încrustat cu giuvaieruri, care s-a oprit şi a avut amabilitatea să i se adreseze.

Dar, Înălţimea Ta, a zis Sancho, *de bună seamă că greşeşti, căci nu ai stat sub pământ trei zile şi trei nopţi, ci o oră cel mult.*

Nu, Sancho, a zis Don Quijote grav, *trei zile şi trei nopţi am lipsit; dacă ţie ţi s-a părut doar o oră, asta a fost din pricină că ai adormit în timp ce ai aşteptat şi nu ţi-ai dat seama cum a trecut vremea.*

Sancho a dat să protesteze, apoi şi-a luat seama, amintindu-şi cât de îndărătnic putea fi Don Quijote. *Da, Înălţimea Ta,* a spus el, uitându-se la cărturar şi făcând cu ochiul, *trebuie că ai dreptate, timp de trei zile întregi şi trei nopţi întregi am dormit amândoi, până la întoarcerea ta. Dar rogu-te, spune-ne mai multe despre domniţa Dulcineea şi despre ce s-a întâmplat între tine şi ea.*

Don Quijote l-a privit cu gravitate pe Sancho. *Sancho,* a început el, *o, prieten cu prea puţină credinţă, când ai să înveţi, când ai să înveţi?* Şi a tăcut.

Sancho s-a scărpinat în creştet. *Înălţimea Ta,* a zis el, *nu o să neg că e greu de crezut că ai petrecut trei zile şi trei nopţi în peştera lui Montesinos, când nouă ni s-a părut doar o oră, prin urmare nu o să neg că e greu de crezut că există, în această clipă, trupe de prinţese sub picioarele noastre, şi domniţe care călăresc pe armăsari albi ca neaua şi alte asemenea. Acuma, dacă domniţa Dulcineea a încredinţat înălţimii Tale un semn al fidelităţii ei, un rubin, bunăoară, sau un safir din frâul bidiviului ei, pe care l-ai putea arăta unor bieţi necredincioşi, cum suntem noi, ar fi cu totul altceva.*

Un rubin sau un safir, a zis visător Don Quijote. *O să vă arăt un rubin sau un safir, ca dovadă că nu mint.*

Un fel de-a zice, a spus Sancho. *Un fel de-a zice.*

Şi dacă ţi-aş arăta un asemenea rubin sau un asemenea safir, Sancho, ce-ai zice?

Atunci o să cad în genunchi, Înălţimea Ta, şi o să-ţi sărut mâna şi o să-ţi cer iertare că m-am îndoit vreodată de tine. Şi o să te servesc cu credinţă până la sfârşitul zilelor.

El închide cartea.

— Şi? întreabă băiatul.

— Şi nimic. Acesta e sfârşitul capitolului. Până mâine nu mai e nimic.

Băiatul ia cartea din mâinile lui, o redeschide la desenul cu Don Quijote în hamurile de frânghie, se uită lung la textul care înconjoară ilustraţia.

— Arată-mi, îi cere băiatul cu voce mică.

— Ce să-ţi arăt?

— Arată-mi sfârşitul capitolului.

El îi arată sfârşitul capitolului.

— Vezi, aici începe un capitol nou, numit *„Don Pedro y las marionetas”*, „Don Pedro şi marionetele”. Peştera lui Montesinos este în urma noastră.

— Dar Don Quijote i-a arătat lui Sancho rubinul?

— Nu ştiu. Señor Benengeli nu ne spune. Poate i l-a arătat, poate nu.

— Dar *chiar* a avut un rubin? *Chiar* a stat sub pământ trei zile şi trei nopţi?

— Nu ştiu. Poate că, pentru Don Quijote, timpul nu este aşa cum e pentru noi. Poate că ceea ce pentru noi e o clipire de ochi pentru Don Quijote e un întreg eon. Dar, dacă eşti convins că Don Quijote a urcat din peşteră cu rubine în buzunare, poate ar trebui să-ţi scrii propria carte în care să spui lucrul ăsta. Şi-atunci putem duce cartea lui Benengeli înapoi la bibliotecă şi o citim pe-a ta. Din nefericire, totuşi, înainte să-ţi poţi scrie cartea, va trebui să înveţi să citeşti.

— Ştiu să citesc.

— Nu, nu ştii. Poţi să te uiţi pe pagină şi să-ţi mişti buzele, şi să născoceşti poveşti în capul tău, dar asta nu înseamnă că citeşti. Pentru a citi cu adevărat, trebuie să te supui celor scrise pe pagină. Trebuie să renunţi la propriile tale fantezii. Trebuie să încetezi să te porţi prosteşte.

Trebuie să încetezi să te porţi ca un bebeluş.

Niciodată înainte nu-i vorbise atât de direct copilului, cu atâta duritate.

— Nu vreau să citesc aşa cum citeşti tu, spune copilul. Vreau să citesc în felul meu. Era un om ce făcea una-două şi îi trebuiau balabala două şi când călărea era cal şi când mergea era sal.

— Ce aiureală! Sal nu există. Don Quijote nu e aiureală. Nu poţi inventa aiureli şi să pretinzi că citeşti despre ele.

— Ba pot! Nu e aiureală şi ştiu să citesc! Nu e cartea ta, e cartea mea.

Şi cu o încruntătură reîncepe să dea paginile furios.

— Dimpotrivă, este cartea lui señor Benengeli, el a dăruit-o lumii, prin urmare, cartea aparţine tuturor – tuturor, într-un anumit sens, bibliotecii, în alt sens, dar în niciun sens nu-ţi aparţine numai ţie. Şi încetează să mai tragi de pagini. De ce te porţi atât de brutal cu cartea asta?

— De-aia. Pentru că, dacă nu mă grăbesc, o să se caşte o gaură.

— Unde se cască?

— Între pagini.

— Ce prostie! Nu există aşa ceva, o gaură între pagini.

— E o gaură. E în pagină. Tu nu o vezi pentru că tu nu vezi nimic.

— Încetează! zice Inés.

Preţ de o clipă, el crede că ea i s-a adresat copilului. Preţ de o clipă, el crede că ea s-a trezit în sfârşit şi-l apostrofează pentru îndărătnicia lui. Dar nu, ea la el se holbează.

— Credeam că vrei să înveţe să citească, spune el.

— Dar nu cu preţul harţei ăsteia. Găseşte altă carte. Găseşte o carte mai simplă. *Don Quijote* asta e prea dificilă pentru un copil. Du-o înapoi la bibliotecă.

— Nu! Băiatul strânge cartea la piept. N-o s-o iei! E cartea mea!

Capitolul 20

De când Inés a preluat apartamentul, acesta şi-a pierdut aerul auster dinainte. De fapt, a ajuns să fie umplut cu tot felul de lucruri, nu numai ale ei. Cel mai rău e colţul unde se află patul băiatului, unde o cutie de carton e plină până sus cu tot felul de obiecte pe care el le-a strâns şi le-a adus acasă: pietricele, conuri de pin, flori veştede, oase, scoici, bucăţi de ceramică şi de metal vechi.

— Nu-i vremea să azvârli toată mizeria asta? sugerează el.

— Nu-i mizerie, spune băiatul. Sunt lucruri pe care le strâng.

El împinge cutia cu piciorul.

— E gunoi. Nu poţi strânge orice lucru care-ţi iese în cale.

— E muzeul meu, zice băiatul.

— O grămadă de vechituri nu-i muzeu. Lucrurile trebuie să aibă oarece valoare înainte să-şi găsească loc într-un muzeu.

— Ce înseamnă valoare?

— Dacă lucrurile au valoare înseamnă că oamenii în general le preţuiesc, acceptă faptul că sunt preţioase. O cană veche spartă nu are valoare. Nimeni n-o preţuieşte.

— Eu o preţuiesc. E muzeul meu, nu al tău.

El se răsuceşte spre Inés.

— Chestia asta are binecuvântarea ta?

— Lasă-l în pace. Îmi spune că-i pare rău pentru lucrurile vechi.

— Nu-ţi poate părea rău pentru o ceaşcă veche fără toartă.

Băiatul se uită la el nedumerit.

— O ceaşcă nu are sentimente. Dacă ai arunca-o, nu i-ar păsa. Nu ar durea-o. Dacă îţi pare rău pentru o ceaşcă veche, de ce să nu-ţi pară rău pentru – se uită în jur exasperat, pentru cer, văzduh, pământul de sub picioarele tale? La urma urmei, îţi poate părea rău pentru orice.

Băiatul continuă să se uite lung la el.

— Lucrurile nu sunt făcute să dureze o veşnicie, zice el. Fiecare lucru îşi are durata dată. Ceaşca aia veche şi-a trăit traiul; acum e timpul să se retragă şi să lase loc pentru o ceaşcă nouă.

Pe chipul băiatului se instalează acea expresie încăpăţânată care lui îi este atât de familiară.

— Nu! zice el. O s-o păstrez! N-o să te las să mi-o iei! E a mea!

Deoarece Inés cedează în faţa lui pe toate fronturile, băiatul devine tot mai îndărătnic. Nu trece o zi fără ceartă, fără voci ridicate şi tropăituri din picioare.

El o îndeamnă pe Inés să-l trimită la şcoală.

— Apartamentul devine prea mic pentru el, îi spune lui Inés. Are nevoie să se înfrunte cu lumea reală. Are nevoie de orizonturi mai largi.

Dar ea continuă să se opună.

— De unde vin banii? întreabă băiatul.

— Depinde la ce bani te referi. Monedele vin dintr-un loc numit Monetărie.

— Tu îţi primeşti banii de la Monetărie?

— Nu, eu îmi primesc banii de la casierul de la docuri. Ai văzut.

— De ce nu te duci la Monetărie?

— Pentru că Monetăria nu ne dă bani pur şi simplu. Trebuie să muncim pentru ei. Trebuie să-i câştigăm.

— De ce?

— Pentru că aşa e făcută lumea. Dacă n-ar trebui să muncim pentru banii noştri, dacă Monetăria ar da bani oricui, banii n-ar mai avea valoare.

Îl ia pe băiat la un meci de fotbal şi plăteşte la intrare.

— De ce trebuie să plătim? Înainte n-a trebuit să plătim.

— Acum e meci de campionat, ultimul meci al sezonului. La sfârşitul jocului, câştigătorii primesc cozonac şi vin. Cineva trebuie să strângă bani, ca să cumpere cozonacul şi vinul. Dacă brutarul nu primeşte bani pentru cozonac, nu va putea cumpăra faina şi zahărul şi untul

pentru următorul cozonac. Asta e regula: dacă vrei să mănânci cozonac, atunci trebuie să plăteşti pentru el. La fel şi pentru vin.

— De ce?

— De ce? Răspunsul la toate *De* ce-urile tale, trecute, prezente şi viitoare, este: *Pentru că aşa e făcută lumea.* Lumea n-a fost făcută după cum ne-ar conveni nouă, tinere prietene. Noi trebuie să ne găsim locul în ea.

Băiatul deschide gura să răspundă. El îi pune repede un deget pe buze.

— Nu, zice. Gata cu întrebările. Taci şi urmăreşte meciul.

După meci, se întorc la apartament. Inés e ocupată cu aragazul. În aer pluteşte miros de carne arsă.

— Tocmai la timp! strigă ea. Fuga la spălat mâinile!

— Eu plec, zice el. Pa, ne vedem mâine.

— Trebuie să pleci? întreabă Inés. Nu vrei să mai stai şi să-l vezi cum mănâncă?

Masa e pusă pentru o singură persoană, pentru micul prinţ. Inés transferă din tigaie în farfuria lui doi cârnaţi subţiri. Într-un arc în jurul acestora, ea aşază jumătăţile unui cartof fiert, felii de morcov, bucăţi de conopidă, peste care picură grăsimea din tigaie. Bolívar, care a adormit lângă fereastra deschisă, se ridică şi lipăie până la masă.

— Mmm, cârnaţi! face băiatul. Cârnaţii sunt cea mai bună mâncare.

— N-am mai văzut cârnaţi de nu ştiu când, îi spune el lui Inés. De unde i-ai cumpărat?

— Diego a făcut rost de ei. S-a împrietenit cu cineva de la bucătăria de la Residencia.

Băiatul îşi taie cârnaţii în bucăţele, la fel şi cartofii, mestecă viguros. Nu pare tulburat de cei doi adulţi care îl supraveghează de aproape, ori de câinele care şi-a pus capul pe genunchiul lui, urmărindu-i fiecare mişcare.

— Nu-ţi uita morcovii, spune Inés. Ei te fac să vezi în întuneric.

— Ca o pisică, zice băiatul.

— Ca o pisică, zice Inés.

Băiatul îşi mănâncă morcovii.

— La ce e bună conopida? întreabă el.

— Conopida e bună la sănătate.

— Conopida e bună la sănătate şi carnea te face puternic, da?

— Întocmai, carnea te face puternic.

— Trebuie să plec, îi zice el lui Inés. Carnea într-adevăr te face puternic, dar poate ar trebui să te mai gândeşti înainte să-i dai cârnaţi.

— De ce? întreabă băiatul. De ce trebuie Inés să se mai gândească mai bine?

— Din cauză că în cârnaţi se pun de toate. Ce se pune în cârnaţi nu e întotdeauna bun pentru tine.

— Ce se pune în cârnaţi?

— Păi, ce crezi?

— Carne.

— Da, însă ce fel de carne?

— Carne de cangur.

— Acum te prosteşti.

— Carne de elefant.

— Se pune carne de porc, nu întotdeauna, ci uneori, şi porcii nu sunt animale curate. Nu mănâncă iarbă, la fel ca oile sau vacile. Ei mănâncă tot ce le cade sub rât.

Se uită la Inés. Ea se uită fix la el, cu buzele strânse.

— Bunăoară caca.

— Din closet?

— Nu din closet. Dar, dacă dau peste un caca pe câmp, îl mănâncă. Fără să se gândească de două ori. Sunt omnivori, ceea ce înseamnă că mănâncă orice. Până şi între ei se mănâncă.

— Nu-i adevărat, spune Inés.

— Caca e şi în cârnaţi? întreabă băiatul.

Şi-a pus furculiţa pe masă.

— Vorbeşte prostii, nu-l asculta. Nu-i niciun caca în cârnatul tău.

— N-am spus că în cârnatul tău e caca, zice el. Dar carne puturoasă este în el. Porcii sunt animale necurate. Carnea de porc e carne puturoasă. Dar asta e părerea

mea. Nu toţi oamenii sunt de aceeaşi părere. Tu trebuie să decizi de unul singur.

— Nu mai vreau, zice băiatul, împingând farfuria deoparte. Să mănânce Bolívar.

— Termină de mâncat şi-ţi dau ciocolată, spune Inés.

— Nu.

— Sper că eşti mândru de tine, se răsuceşte Inés către el.

— E o chestie de igienă. Igienă etică. Dacă mănânci porc, ajungi să fii ca un porc. În parte. Nu întru totul, în parte. Te înfrupţi din porc.

— Eşti nebun, zice Inés. Iar către băiat: Nu-l asculta, a înnebunit.

— N-am înnebunit. Se numeşte consubstanţiere. De ce crezi că există canibali? Canibalii iau în serios consubstanţierea. Dacă mâncăm pe cineva, întrupăm acea persoană. În asta cred canibalii.

— Ce-i aia canibali? întreabă băiatul.

— Canibalii sunt nişte sălbatici, zice Inés. Nu trebuie să-ţi faci griji, aici nu există canibali. Canibalii sunt doar un mit.

— Ce-i un mit?

— O poveste de demult, care nu mai e adevărată.

— Spune-mi un mit. Vreau să aud un mit. Spune-mi un mit despre cei trei fraţi. Sau despre fraţii din cer.

— Habar n-am despre fraţii din cer. Hai, termină-ţi cina.

— Dacă nu-i povesteşti despre fraţii din cer, spune-i despre Mica Scufiţă Roşie, zice el. Povesteşte-i cum o înfulecă lupul pe bunica fetiţei şi cum se transformă într-o bunică, o bunică lup. Prin consubstanţiere.

Băiatul se ridică, aruncă ce-a mai rămas în farfurie în bolul câinelui şi pune farfuria în chiuvetă. Câinele înfulecă restul de cârnaţi.

— Eu o să fiu salvamar, anunţă băiatul. O să mă înveţe Diego la piscină.

— Grozav, zice el. Şi ce mai vrei să fii, pe lângă

salvamar, magician şi iluzionist?

— Nimic altceva. Asta-i tot.

— Să scoţi oameni din piscină, să scapi din lăzi şi să faci tot felul de scamatorii sunt hobby-uri, nu o carieră, nu o profesie. Cum o să-ţi câştigi existenţa?

Băiatul îi aruncă mamei o privire ca pentru a-i cere un sfat. Apoi, îmbărbătat, zice:

— Nu trebuie să-mi câştig existenţa.

— Toţi trebuie să ne câştigăm existenţa. Face parte din condiţia umană.

— De ce?

— *De ce? De ce? De ce?* Nu aşa se poartă o conversaţie ca lumea. Cum o să mănânci, dacă-ţi vei petrece tot timpul salvând oameni şi scăpând din lanţuri, şi refuzând să munceşti? De unde o să faci rost de hrană, ca să te facă puternic?

— Din magazin.

— O să te duci la magazin şi o să-ţi dea mâncare, aşa, pe nimic.

— Da.

— Şi ce se va întâmpla după ce oamenii de la magazin vor fi dat toată hrana pe nimic? Ce se va întâmpla când magazinul se va goli?

Senin, cu un mic zâmbet ciudat pe buze, copilul răspunde:

— De ce?

— Ce de ce?

— De ce se goleşte magazinul?

— Pentru că dacă al X pâini pe care le dai pe nimic, pe toate, atunci nu mai ai nici pâine, şi nici bani cu care să cumperi pâini noi. Pentru că X minus X egal zero. Egal nimic. Egal gol. Egal un stomac gol.

— Ce e X?

— X e orice număr, zece sau o sută sau o mie. Dacă dai ceea ce ai, rămâi fără.

Băiatul închide strâns ochii şi face o grimasă caraghioasă. Apoi începe să chicotească. Se apucă de fusta mamei şi-şi ascunde faţa în coapsa ei şi chicoteşte, şi

chicoteşte, până se înroşeşte la faţă.

— Ce-i, dragul meu? întreabă Inés.

Dar băiatul nu se mai opreşte din râs.

— Mai bine ai pleca, zice Inés. Îl tulburi.

— Îi fac educaţie. Dacă l-ai trimite la scoală, n-ar fi necesare aceste lecţii de acasă.

*

Băiatul s-a împrietenit cu un bătrân de la Blocul E, care are un columbar pe acoperiş. Conform cutiei de scrisori din hol, numele lui este Palamaki, dar băiatul îi spune señor Paloma, domnul Porumbel. Señor Paloma îl lasă pe băiat să hrănească din palmă păsările. I-a dăruit chiar şi un porumbel, o pasăre complet albă căreia băiatul i-a dat numele de Blanco.

Blanco e o pasăre placidă, chiar apatică – se lasă luată la plimbare, stând cocoţată pe încheietura mâinii băiatului sau uneori pe umărul lui. Nu dă semn că ar vrea să zboare de-acolo şi nici că ar vrea să zboare în general.

— Cred că lui Blanco i-au fost tăiate vârfurile aripilor, îi zice el băiatului. Asta ar explica de ce nu zboară.

— Nu, zice băiatul. Uite!

Aruncă pasărea în văzduh. Ea dă leneşă din aripi, dă un ocol-două, se reaşază pe umărul băiatului, îşi aranjează penele cu ciocul.

— Señor Paloma zice că Blanco poate duce mesaje, spune băiatul. Zice că, dacă mă pierd, pot să-i leg lui Blanco un mesaj de picior şi Blanco o să zboare acasă şi atunci señor Paloma o să vină şi o să mă găsească.

— E un gest frumos din partea lui señor Paloma. Să nu uiţi să ai mereu la tine un creion şi o bucată de hârtie, şi o bucăţică de sfoară, ca să poţi lega hârtia de piciorul lui Blanco. Ce vei scrie? Arată-mi ce vei scrie, când vei vrea să fii salvat.

Traversează amândoi pajiştea pustie. În groapa cu nisip, băiatul se aşază pe vine, netezeşte suprafaţa şi începe să scrie cu un deget. El citeşte peste umărul copilului. *O,* apoi *E,* apoi o literă pe care nu poate s-o descifreze, şi iarăşi *O,* apoi *X* şi încă un *X.*

Băiatul se ridică.

— Nu-mi dau seama. E în spaniolă?

Băiatul dă din cap.

— Nu, mă dau bătut. Ce zice?

— Zice: *Urmează-l pe Blanco, Blanco e cel mai bun prieten al meu.*

— Aşa deci. Odată, Fidel a fost cel mai bun prieten al tău, iar înainte de el, EI Rey. Ce s-a întâmplat, de ce nu mai e Fidel prietenul tău şi în locul lui e o pasăre?

— Fidel e prea mare pentru mine. Fidel e necivilizat.

— Niciodată nu l-am văzut pe Fidel purtându-se necivilizat. Inés ţi-a spus că e necivilizat?

Băiatul dă din cap.

— Fidel e un băiat cum nu se poate mai blând. Ţin la el şi odată şi tu ţineai la el. Hai să-ţi spun ceva. Fidel suferă că nu te mai joci cu el. Părerea mea e că te porţi urât cu Fidel. De fapt, tu te porţi necivilizat cu el. Părerea mea e că ar trebui să-ţi petreci mai puţin timp cu señor Paloma pe acoperiş, şi mai mult cu Fidel.

Băiatul mângâie pasărea de pe braţ. Mustrarea este acceptată fără murmur. Sau poate că pur şi simplu lasă vorbele să curgă pe lângă el.

— Şi cred că trebuie să-i spui lui Inés că e vremea să te duci la scoală. Ar trebui să insişti. Ştiu că eşti foarte deştept şi ai învăţat singur să scrii şi să citeşti, dar în viaţa reală trebuie să fii în stare să scrii ca lumea. N-are rost să-l trimiţi pe Blanco cu un mesaj legat de picior, dacă nimeni nu poate citi mesajul, nici măcar señor Paloma.

— Eu pot să-l citesc.

— Îl poţi citi pentru că tu l-ai scris. Dar treaba cu mesajele e că ele trebuie să poată fi citite şi de alţi oameni. Dacă te pierzi şi îi trimiţi un mesaj lui señor Paloma să vină să te salveze, el trebuie să poată citi mesajul. Altfel, ar trebui să te legi tu însuţi de piciorul lui Blanco şi să-i spui să te ducă acasă în zbor.

Băiatul îl priveşte contrariat.

— Dar… dă el să spună, apoi vede că e o glumă şi râd cu poftă amândoi.

*

Sunt pe locul de joacă al Blocurilor Estice. L-a dat pe băiat în leagăn atât de tare, încât l-a făcut să ţipe de spaimă şi plăcere. Acum şed amândoi unul lângă altul, îşi trag sufletul, se îmbată de ultimele raze ale apusului.

— Inés poate să aibă gemeni în burtica ei? întreabă băiatul.

— Bineînţeles că poate. Nu e ceva obişnuit, dar e posibil.

— Dacă Inés ar avea gemeni, eu aş fi al treilea frate. Gemenii trebuie să fie mereu împreună?

— Nu trebuie, dar de obicei preferă să fie. Gemenii ţin din fire unul la altul, ca stelele gemene. Dacă n-ar face-o, ar porni-o fiecare pe drumul său şi s-ar pierde pe cer. Dar iubirea ce şi-o poartă îi ţine împreună. Şi îi va ţine împreună până la sfârşitul sfârşitului.

— Dar stelele gemene nu sunt împreună, nu chiar împreună.

— Nu, aşa e, nu sunt legate una de alta pe cer, e un spaţiu mic între ele. Aşa-i natura. Gândeşte-te la doi îndrăgostiţi. Dacă îndrăgostiţii ar fi legaţi unul de altul tot timpul, n-ar mai trebui să se iubească unul pe altul. Ar fi o singură fiinţă. Nu şi-ar mai dori nimic. De aceea natura lasă spaţii. Dacă toate ar fi vârâte unele în altele, toate din univers, atunci n-am mai exista tu, Inés, eu. Tu şi cu mine n-am mai vorbi unul cu altul în această clipă, n-ar fi decât tăcere – contopire şi tăcere. Aşa că, una peste alta, e bine să existe spaţii între lucruri, e bine ca tu şi eu să fim doi, în loc de unul.

— Dar putem cădea. Putem cădea în spaţiu. În crăpătură.

— Un spaţiu nu e acelaşi lucru cu o crăpătură, băiatul meu. Spaţiile fac parte din natură, din felul în care sunt lucrurile. Nu poţi să cazi într-un spaţiu şi să dispari. Nu se întâmplă aşa ceva. Crăpătura e cu totul altceva. Crăpătura e o ruptură în ordinea lucrurilor. E ca şi cum te-ai tăia cu un cuţit sau ai rupe o hârtie în două. Tot spui să fim cu ochii în patru după crăpături, dar unde sunt

crăpăturile astea? Unde vezi tu o crăpătură între noi doi? Arată-mi.

Băiatul tace.

— Gemenii din cer sunt ca gemenii de pe pământ. Şi sunt la fel ca numerele.

E prea dificil pentru un copil? Poate. Dar băiatul îi va absorbi cuvintele, trebuie să spere că aşa va fi – le va absorbi şi le va pritoci în mintea lui, şi poate va începe să le priceapă sensul.

— La fel ca unu şi doi. Unu şi doi nu sunt la fel, există o diferenţă între ele, care e un spaţiu, dar nu o crăpătură. Asta ne dă putinţa să numărăm, să ajungem de la unu la doi, fără să ne temem de cădere.

— O să putem merge să-i vedem cândva, pe gemenii din cer? Putem merge cu o navă?

— Cred că da, numai să găsim nava potrivită. Dar ne-ar lua multă vreme să ajungem acolo. Gemenii sunt foarte departe. Nimeni n-a ajuns până acum să-i viziteze, din câte ştiu eu. Asta – şi bate cu piciorul în pământ – e singura stea pe care noi, pământenii, am vizitat-o vreodată.

Băiatul se uită la el uimit.

— Asta nu e stea, zice el.

— Ba este. Doar că nu arată ca o stea, văzută de aproape.

— Nu străluceşte.

— Nimic nu străluceşte de aproape. Dar de la distanţă, totul străluceşte. Tu străluceşti. Eu strălucesc. Stelele strălucesc, fără doar şi poate.

Băiatul pare încântat.

— Toate stelele sunt numere? întreabă el.

— Nu. Eu am spus că gemenii sunt *ca* numerele, dar e doar un fel de-a zice. Nu, stelele nu sunt numere. Stelele şi numerele sunt lucruri cu totul diferite.

— Eu cred că stelele sunt numere. Eu cred că aia – şi întinde un deget spre cer – este numărul 11, şi aia e numărul 50, şi aia e numărul 33 333.

— Aha, vrei să spui că putem da fiecărei stele un număr? E şi ăsta un mod de-a le identifica, dar e foarte

plicticos, foarte neinspirat. Eu cred că e mai bine să aibă fiecare câte un nume adevărat, bunăoară Ursa, Luceafărul, Gemenii.

— Nu, prostule, am zis că fiecare stea *e* un număr.

El clatină din cap.

— Nicio stea *nu* e un număr. Stelele sunt ca numerele în câteva privinţe, dar în cele mai multe privinţe sunt cu totul deosebite. De pildă, stelele sunt risipite pe cer haotic, câtă vreme numerele sunt ca o flotilă de vapoare care plutesc ordonat, fiecare ştiindu-şi locul.

— Pot să moară. Numerele pot să moară. Ce se întâmplă cu ele când mor?

— Numerele nu pot muri. Stelele nu pot muri. Stelele sunt nemuritoare.

— Numerele *pot* muri. Pot să cadă de pe cer.

— Nu-i adevărat. Stelele nu pot să cadă de pe cer. Cele care par să cadă, stelele căzătoare, nu sunt stele adevărate. Cât despre numere, dacă un număr ar cădea din rând, atunci ar fi o crăpătură, o ruptură, numai că numerele nu funcţionează astfel. Între numere nu există niciodată vreo crăpătură. Niciun număr nu lipseşte.

— Ba da! Nu înţelegi! Nu-ţi aminteşti nimic! Un număr poate să cadă de pe cer, aşa cum a căzut Don Quijote prin crăpătură.

— Don Quijote n-a căzut prin crăpătură. El a coborât într-o grotă, folosind o scară făcută din frânghie. Oricum, Don Quijote nu e relevant. El nu e real.

— Ba e! E un erou!

— Iartă-mă. N-am vrut să spun ce-am zis. Bineînţeles că Don este un erou şi bineînţeles că e real. Ce-am vrut să spun e că ceea ce i s-a întâmplat lui nu li se mai întâmplă oamenilor. Oamenii îşi trăiesc vieţile de la început până la sfârşit, fără să cadă în crăpături.

— Ba cad! Cad în crăpături şi nu-i mai poţi vedea, pentru că nu mai pot ieşi de-acolo. Singur ai spus-o.

— Acum încurci crăpăturile cu găurile. Te gândeşti la oameni care mor şi sunt înmormântaţi în morminte, în găuri în pământ. Un mormânt este făcut de gropari cu

cazmale. Nu e ceva contra naturii, aşa cum e o crăpătură.

Se aude un foşnet de haine şi Inés se materializează din întuneric.

— Tot strig de ceva vreme, zice ea ţâfnoasă. Chiar n-aude nimeni?

Capitolul 21

Data următoare când vine şi bate la uşa apartamentului, uşa e dată de perete de băiat, surescitat şi exaltat.

— Simón, ia ghici! strigă el. L-am văzut pe señor Daga! Are un pix vrăjit! Mi l-a arătat!

Aproape că-l uitase pe Daga, omul care-i umilise pe Álvaro şi pe casier la docuri.

— Un pix vrăjit, zice el. Sună interesant. Pot să intru?

Bolívar se apropie de el solemn, îl adulmecă între picioare. Inés stă aplecată peste lucrul ei de mână; preţ de o clipă, el o vede aşa cum va arăta la bătrâneţe, şi viziunea îl nelinişteşte. Fără să-l salute, ea îi spune:

— Am fost în oraş, la Asistencia, să luăm alocaţia copilului, şi omul ăsta era acolo, prietenul ăsta al tău.

— Nu-i prieten cu mine. Nici măcar n-am schimbat o vorbă cu el vreodată.

— Are un pix vrăjit, zice băiatul. E o doamnă înăuntru, şi crezi că e o fotografie, dar nu e, e o doamnă adevărată, mică, mică de tot, şi, când întorci pixul cu fundu-n sus, hainele cad de pe ea şi ea rămâne în pielea goală.

— Aha. Şi ce ţi-a mai arătat señor Daga, în afară de doamna micuţă?

— A zis că n-a fost vina lui că Álvaro s-a tăiat la mână. A zis că de la Álvaro a început totul. A zis că Álvaro a fost de vină.

— Aşa zic oamenii întotdeauna. Întotdeauna altcineva începe. Întotdeauna altcineva e de vină. Ţi-a zis cumva señor Daga ce s-a întâmplat cu bicicleta pe care a luat-o?

— Nu.

— Data viitoare când îl vezi, întreabă-l. Întreabă-l cine e vinovat că omul care ne plăteşte nu mai are bicicletă şi trebuie să-şi facă turul pe jos.

Tăcere. Îl surprinde că Inés are atât de puţine de zis despre bărbaţii care-i iau pe băieţei deoparte să le arate pixuri cu doamne goale înăuntru.

— Cine-i de vină? întreabă băiatul.

— Cum adică?

— Ai zis că întotdeauna altcineva e de vină. E vina lui señor Daga?

— Că a dispărut bicicleta? Da, e vina lui. Dar, când zic că întotdeauna altcineva e de vină, vorbesc într-un sens mai general. Dacă ceva nu merge ca lumea, ne grăbim să spunem că nu e vina noastră. Aşa fac oamenii de când lumea. Pare să fie înnăscut în noi, să ne fie în fire. Nu suntem niciodată pregătiţi să admitem că e vina noastră.

— E vina mea? întreabă băiatul.

— Ce să fie vina ta? Nu, nu-i vina ta. Tu eşti doar un copil, cum o să fie vina ta? Dar ceea ce cred e că trebuie să te ţii departe de señor Daga. Nu e un exemplu de urmat.

El vorbeşte măsurat şi serios: avertismentul e adresat atât lui Inés, cât şi băiatului.

Câteva zile mai târziu, ieşind din cala unui vapor, la docuri, e surprins s-o vadă pe Inés în carne şi oase, pe chei, adâncită într-o discuţie cu Álvaro. Inima i se strânge. E prima oară când vine la docuri: nu poate fi vorba decât de veşti proaste.

A dispărut băiatul, spune Inés, a fost furat de señor Daga. Ea a sunat la poliţie, dar ei nu vor s-o ajute. Nimeni nu vrea s-o ajute. Trebuie să vină Álvaro; Simón trebuie să vină şi el. Trebuie să dea de urma lui Daga – nu poate fi complicat, doar munceşte cu ei ca ea să-şi ia copilul înapoi.

Femeile nu sunt o privelişte obişnuită la docuri. Bărbaţii se uită curioşi la femeia disperată, cu părul vâlvoi, cu hainele ei de oraş.

El şi Álvaro reuşesc cu greu să scoată toată povestea de la ea. Coada la Asistencia era lungă, băiatul îşi pierduse răbdarea, din întâmplare señor Daga era acolo, s-a oferit să-i cumpere băiatului o îngheţată, şi, când ea s-a uitat din nou după ei, nu mai erau, parcă-i înghiţise pământul.

— Dar cum ai putut să-l laşi să plece cu un asemenea om? protestează el.

Ea concediază întrebarea cu o mişcare hotărâtă din cap.

— Un băiat care creste are nevoie de un bărbat în viaţa lui. Nu poate sta cu mama lui tot timpul. Şi mi-a făcut impresia că e un om cumsecade. Mi-a făcut impresia că e sincer. David e fascinat de cercelul din urechea lui. Vrea şi el unul.

— Şi i-ai spus că o să-i iei şi lui?

— I-am spus că o să poată purta cercel când o să mai crească, nu acum.

— Vă las cu ale voastre, spune Álvaro. Chemaţi-mă dacă aveţi nevoie de ceva.

— Şi tu ce rol ai jucat în chestia asta? întreabă el când rămân singuri. Cum ai putut să-l încredinţezi pe băiat omului ăluia? E ceva ce nu-mi spui? E posibil ca şi tu să-l găseşti fascinant, cu cercelul lui de aur şi doamnele sale despuiate din pixuri?

Ea se face că nu aude.

— Am aşteptat şi iar am aşteptat, spune ea. Apoi am luat autobuzul, pentru că m-am gândit că or fi venit acasă. Şi, când nu i-am găsit acolo, i-am telefonat fratelui meu, el a zis să sun la poliţie, după care m-a sunat el să-mi spună că poliţia n-o să mă ajute pentru că eu nu sunt… pentru că nu am documente legale pentru David.

Ea tace, cu privirile aţintite în zare.

— El mi-a spus… a zis ea, el mi-a spus că o să-mi dea un copil. El nu mi-a spus… nu mi-a spus că o să-mi ia copilul. Brusc, izbucneşte în plâns. El nu mi-a spus… nu mi-a spus…

Lui nu i s-a stins mânia, dar i se face milă de femeia asta. Fără să-i pese de docherii care se uită, o îmbrăţişează. Ea hohoteşte pe umărul lui.

— Nu mi-a spus…

El mi-a spus că o să-mi dea un copil. Îl ia cu ameţeală.

— Hai de-aici, zice el. Să ne retragem undeva.

O duce în spatele barăcii.

— Ascultă-mă, Inés. David n-a păţit nimic, sunt sigur de asta. Daga nu ar îndrăzni să-i facă ceva. Du-te acasă şi aşteaptă acolo. O să aflu unde locuieşte şi o să-i fac o

vizită. Tace câteva clipe. Ce-a vrut să spună când ţi-a zis că o să-ţi dea un copil?

Ea se smulge din îmbrăţişare. Suspinele încetează.

— Ce crezi că a vrut să spună? întreabă ea, cu o notă dură în voce.

O jumătate de oră mai târziu, el e la Centrul de Relocare.

— Am urgent nevoie de o informaţie, îi spune el Anei. Cunoşti un bărbat pe nume Daga? Trecut de treizeci, slab, poartă cercel. A muncit la docuri la un moment dat.

— De ce te interesează?

— Pentru că trebuie să vorbesc cu el. L-a luat pe David de la mama lui şi a dispărut. Dacă tu nu mă ajuţi, va trebui să mă duc la poliţie.

— Numele lui este Emilio Daga. Toată lumea îl ştie. Locuieşte în Blocurile Oraşului. Cel puţin acolo e înregistrat.

— Unde anume în Blocurile Oraşului?

Ea se duce în spate, unde se găsesc fişierele, se întoarce cu o adresă pe o bucată de hârtie.

— Data viitoare când mai treci pe-aici, zice ea, spune-mi cum ai dat de urma mamei lui. Aş dori să ştiu, dacă vei avea vreme.

Blocurile Oraşului sunt cel mai dichisit dintre complexele administrate de Centru. Adresa pe care i-a dat-o Ana îl duce la un apartament de la ultimul etaj al blocului principal. Bate la uşă. Îi deschide o tânără atrăgătoare, fardată cam strident, mergând nesigur pe tocuri înalte. De fapt, nu-i deloc femeie – el nu-i dă mai mult de şaisprezece ani.

— Îl caut pe un anume Emilio Daga, zice el. Aici locuieşte?

— Sigur, zice fata. Ai venit să-l iei pe David?

Interiorul e îmbâcsit de fum de ţigară. Daga, îmbrăcat în tricou de bumbac şi blugi, desculţ, şade în dreptul unei ferestre largi de la care se văd oraşul şi soarele care apune. Se răsuceşte în scaun, ridică o mână drept salut.

— Am venit după David, spune el.

— E în dormitor, se uită la televizor, spune Daga. Tu eşti unchiul? David! A venit unchiul tău!

Băiatul se repede teribil de surescitat din camera alăturată.

— Simón, vino să vezi! E Mickey Mouse! Are un câine pe care-l cheamă Plato, şi conduce un tren, şi Pieile Roşii trag cu săgeţi în el. Vino repede!

El îl ignoră pe băiat, i se adresează lui Daga.

— Mama lui e înnebunită de îngrijorare. Cum ai putut să faci aşa ceva?

E prima oară când se află atât de aproape de Daga. Claia trufaşă, numai cârlionţi bălai, se vădeşte a fi neîngrijită, soioasă. Tricoul are o gaură la subsuoară. Spre surprinderea lui, nu simte nicio teamă faţă de individ.

Daga nu se ridică.

— Potoleşte-te, *viejo,* zice el. Ne-am distrat împreună. Apoi puştiul a făcut nani. A dormit buştean, ca un înger. Acum se uită la programul pentru copii. Ce-i rău în asta?

El nu răspunde.

— Vino, David! zice el. Plecăm. Spune-i la revedere lui señor Daga.

— Nu, vreau să mă uit la Mickey Mouse!

— O să te uiţi la Mickey Mouse data viitoare, zice Daga. Promit. Îl ţinem aici anume pentru tine.

— Şi pe Plato?

— Şi pe Plato. Îl ţinem şi pe Plato, nu-i aşa, bombonico?

— Sigur, zice fata. Îi ţinem închişi în cutia şoriceilor, până data viitoare.

— Hai, îi zice el băiatului. Mama ta s-a îmbolnăvit de grija ta.

— Nu-i mama mea.

— Bineînţeles că e mama ta. Te iubeşte foarte mult.

— Cine-i, tinere, dacă nu e mama ta? întreabă Daga.

— E doar o doamnă. Eu nu am mamă.

— Ai mamă. Inés e mama ta, zice el, Simón. Dă-mi mâna.

— Nu! N-am mamă, n-am tată. Eu doar sunt.

— Prostii. Fiecare dintre noi are o mamă. Fiecare dintre noi are un tată.

— Tu ai mamă? întreabă băiatul, adresându-se lui Daga.

— Nu, zice Daga. Nici eu n-am mamă.

— Vezi?! zice triumfător băiatul. Vreau să stau cu tine, nu vreau să mă duc la Inés.

— Vino-ncoa', zice Daga.

Băiatul se repede la el cu paşi mici; el îl ridică pe genunchi. Băiatul se cuibăreşte la pieptul lui, îşi vâră degetul mare în gură.

— Vrei să stai cu mine?

Băiatul dă din cap.

— Vrei să locuieşti cu mine şi cu Frannie, doar noi trei?

Băiatul iar dă din cap.

— E OK, iubito, ca David să vină să locuiască împreună cu noi?

— Sigur, zice fata.

— El nu are căderea să aleagă, zice el, Simón. E doar un copil.

— Ai dreptate. E doar un copil. Părinţii lui trebuie să decidă. Dar, după cum ai văzut, el n-are părinţi. Aşa că ce facem?

— David are o mamă care îl iubeşte la fel de mult ca orice mamă de pe lume. Cât despre mine, n-oi fi tatăl lui, dar ţin la el. Ţin la el, îmi fac griji pentru el şi am grijă de el. El vine cu mine.

Daga ascultă acest mic discurs în tăcere, apoi, spre surprinderea lui, îi aruncă un zâmbet mic, un zâmbet destul de atrăgător, dezvelindu-şi dinţii desăvârşiţi.

— Asta-i bine, zice. Du-l înapoi la doamna mama lui. Spune-i că s-a simţit bine. Spune-i că băiatul va fi întotdeauna în siguranţă cu mine. Te simţi în siguranţă cu mine, nu-i aşa, tinere?

Băiatul dă din cap, încă ţinând degetul în gură.

— În regulă, atunci poate că e timpul să pleci cu

domnul tutore. (îl dă pe băiat jos de pe genunchi.) Să mai vii. Promiţi? Să vii să te uiţi la Mickey.

Capitolul 22

— De ce trebuie să vorbesc spaniola tot timpul?

— Trebuie să vorbim o limbă, băiatul meu, dacă nu vrem să lătrăm şi să urlăm ca animalele. Şi, dacă tot e să vorbim o limbă, cel mai bine e să vorbim toţi o singură limbă. Nu ţi se pare?

— Dar de ce spaniola? Urăsc spaniola.

— Nu urăşti spaniola. Vorbeşti spaniola foarte bine.

Spaniola ta e mai bună decât a mea. Eşti doar pus pe hartă. Ce limbă vrei să vorbeşti?

— Vreau să vorbesc limba mea.

— Nu există aşa ceva, o limbă a ta.

— Ba da! *La la fa fa i-am ing tu tu.*

— E doar păsărească. Nu înseamnă nimic.

— Ba înseamnă ceva. Pentru mine înseamnă ceva.

— Aşa o fi, dar pentru mine nu înseamnă nimic. Limba trebuie să însemne ceva şi pentru mine, şi pentru tine, altfel nu contează ca limbă.

Cu un gest pe care probabil l-a deprins de la Inés, băiatul scutură din cap sfidător.

— *La la fa fa i-am ing!* Uită-te la mine!

Se uită în ochii băiatului. O fracţiune de secundă, vede ceva acolo. Nu poate spune ce. *E ca şi* – aşa i se năzare, în fracţiunea aceea. Ca un peşte care se zvârcoleşte şi-ţi scapă tocmai când dai să-l prinzi. Dar nu ca un peşte – nu, ci ca şi cum *ar fi un peşte.* Sau ca şi cum *ar fi ca şi cum ar fi un peşte.* Şi tot aşa. Apoi fracţiunea s-a încheiat, iar el rămâne tăcut, holbându-se.

— Ai văzut? întreabă băiatul.

— Nu ştiu. Încetează puţin, mă simt ameţit.

— Văd ce gândeşti! zice băiatul cu un zâmbet triumfător.

— Ba nu vezi.

— Crezi că pot face vrăji.

— Nicidecum. Habar n-ai ce gândesc. Ascultă-mă. O să-ţi spun ceva despre limbă, ceva serios, ceva ce vreau să ţii bine minte. Fiecare vine în ţara asta ca străin. Eu am

venit ca străin. Tu ai venit ca străin. Inés şi fraţii ei au fost străini cândva. Am venit din locuri diferite, din trecuturi diferite, căutând o viaţă nouă. Dar acum suntem cu toţii împreună în aceeaşi barcă. Deci trebuie să ne înţelegem unii cu alţii. Unul dintre modurile în care ne înţelegem este acela de a vorbi aceeaşi limbă. Asta e regula. E o regulă bună şi ar trebui să ne supunem ei. Nu numai să ne supunem, ci să ne supunem de bunăvoie, nu ca un catâr care se pune mereu contra. De bunăvoie şi cu bunăvoinţă. Dacă refuzi, dacă continui să vorbeşti urât despre limba spaniolă şi să insişti să vorbeşti propria ta limbă, atunci te vei trezi că trăieşti într-o lume numai a ta. N-o să ai prieteni. Vei fi evitat.

— Ce înseamnă evitat?

— N-o să ai unde să pui capul.

— Oricum n-am prieteni.

— Asta o să se schimbe după ce-ai să începi să mergi la şcoală. La şcoală o să-ţi faci o mulţime de prieteni noi. Dar tu ai prieteni. Fidel şi Elena sunt prietenii tăi. Álvaro e prietenul tău.

— ŞI EI Rey este prietenul meu.

— El Rey îţi este, şi el, prieten.

— Şi señor Daga.

— Señor Daga nu-ţi este prieten. Señor Daga încearcă să te ispitească.

— Ce înseamnă „să ispitească”?

— Încearcă să te ademenească şi să te depărteze de mama ta, cu Mickey Mouse şi îngheţată. Îţi aminteşti cât ţi-a fost de rău de la toată îngheţata pe care ţi-a dat-o în ziua aceea?

— Mi-a dat şi apă de foc.

— Cum adică, apă de foc?

— M-a ars pe gât. Zice că e medicament pentru când eşti trist.

— Señor Daga îşi duce medicamentul într-o butelcă mică, plată, argintie, pe care-o ţine în buzunar?

— Da.

— Te rog, David, să nu mai bei niciodată din butelca

lui señor Daga. O fi medicament pentru oameni mari, dar nu e bun pentru copii.

Nu-i raportează lui Inés despre apa de foc, dar îi spune Elenei.

— Capătă influenţă asupra lui, îi zice el. Nu pot să concurez cu el. Poartă cercel, poartă cuţit, bea apă de foc. Are o prietenă drăguţă. Îl are pe Mickey Mouse acasă, într-o cutie. N-am idee cum să-i bag băiatului minţile în cap. Inés e şi ea vrăjită de individ.

— La ce te aşteptai? Priveşte chestiunea din punctul ei de vedere. E la o vârstă la care o femeie care n-a avut copii – propriii copii – începe să simtă o nelinişte. E o treabă biologică. Se găseşte într-o stare receptivă, din punct de vedere biologic. Mă surprinde că nu-ţi dai seama de asta.

— Nu mă gândesc la Inés în acest fel – biologic.

— Gândeşti prea mult. Asta n-are nicio legătură cu gândirea.

— Nu văd de ce şi-ar dori Inés încă un copil, Elena. Îl are pe băiat. A venit la ea ca un cadou, din senin, un cadou pur şi simplu. Un asemenea cadou ar trebui să-i ajungă unei femei.

— Da, însă nu e copilul ei natural. Ea n-o să uite niciodată acest lucru. Dacă o să stai cu mâinile în sân, tânărul David o să-l aibă pe señor Daga drept tată vitreg într-o bună zi, şi apoi o liotă de frăţiori vitregi şi surioare vitrege din spiţa Daga. Sau, dacă nu a lui Daga, a altui bărbat.

— Cum adică dacă stau cu mâinile în sân?

— Dacă nu-i faci tu un copil.

— Eu? Nici prin gând nu-mi trece. Nu-s făcut să fiu tată. Am fost făcut să fiu unchi, nu tată. În plus, lui Inés nu-i plac bărbaţii – cel puţin asta-i impresia mea. Nu-i place că sunt zgomotoşi, grosolani şi păroşi. Nu m-ar surprinde dacă ar încerca să-l împiedice pe David să se maturizeze.

— A fi tată nu e o carieră, Simón. Şi nu e nici destin metafizic. Nu eşti obligat s-o placi pe femeie, ea nu trebuie

să te placă pe tine. Ai o relaţie sexuală cu ea, şi numai ce te pomeneşti, nouă luni mai târziu, că eşti tată. Foarte simplu. Orice bărbat o poate face.

— Nici chiar aşa. A fi tată nu înseamnă doar să ai o relaţie sexuală cu o femeie, aşa cum a fi mamă nu înseamnă doar să oferi un vas pentru sămânţa bărbătească.

— Ei bine, ba înseamnă, în lumea reală. Nu poţi intra în lumea reală decât dacă eşti implantat de sămânţa unui bărbat şi gestezi în pântecul unei femei şi apoi cobori prin canalul de naştere al aceleiaşi femei. Trebuie să te naşti dintr-o femeie şi dintr-un bărbat. Fără excepţie. Iartă-mi exprimarea directă. Prin urmare, pune-ţi întrebarea: *Cine o să-şi sădească sămânţa în Inés, prietenul meu señor Daga, sau eu?*

El clatină din cap.

— Ajunge, Elena. Putem schimba subiectul? David îmi zice că Fidel a aruncat cu o piatră în el deunăzi. Ce s-entâmplă?

— Nu era o piatră, ci o bilă de sticlă. La asta trebuie să se aştepte David dacă mama lui nu-l lasă să se joace cu ceilalţi copii, dacă îl încurajează să se creadă un soi de fiinţă superioară. Alţi copii o să se unească împotriva lui. Am vorbit cu Fidel, l-am certat, dar nu va avea niciun efect.

— Erau cei mai buni prieteni odată.

— Erau cel mai bun prieteni înainte ca tu s-o fi adus pe Inés în peisaj, cu ideile ei bizare despre cum se cresc copiii. Asta e un alt motiv pentru care ar trebui să pui piciorul în prag în casa aia.

El oftează.

— Putem vorbi între patru ochi? o întreabă el pe Inés. Vreau să-ţi propun ceva.

— Nu poate aştepta?

— Ce şuşotiţi voi acolo? întreabă băiatul din camera alăturată.

— Nu te priveşte. I se adresează lui Inés: Te rog,

putem ieşi afară un minut, nu mai mult?

— Şuşotiţi despre señor Daga? nu se lasă băiatul.

— N-are nicio legătură cu señor Daga. E ceva între mama ta şi mine.

Inés îşi şterge mâinile, îşi scoate şorţul. Ies împreună din apartament, traversează locul de joacă, ajung pe pajişte. Cocoţat pe pervaz, băiatul îi ţine sub observaţie.

— Ceea ce am de spus îl priveşte pe señor Daga. Se opreşte, trage aer în piept, continuă: înţeleg că vrei să mai ai un copil. E adevărat?

— Cine ţi-a spus asta?

— David zice că o să-i dăruieşti un frate.

— Îi spuneam povestea de noapte bună. A fost ceva pomenit în treacăt; o idee, atâta tot.

— Mă rog, ideile pot deveni realitate, aşa cum sămânţa poate deveni carne şi sânge. Inés, nu vreau să te fac să te simţi prost, aşa că dă-mi voie să-ţi spun pur şi simplu, cu tot respectul, că, dacă te gândeşti să intri într-o relaţie cu un bărbat doar ca să rămâi însărcinată, poţi să mă iei în considerare. Sunt pregătit să joc acest rol. Să joc rolul şi apoi să mă retrag, deşi voi continua să fiu protectorul tău. Să am grijă de tine şi de copiii pe care-i vei avea. Poţi să mă consideri naşul lor. Sau, dacă preferi, unchiul lor. O să uit tot ce se va fi întâmplat între noi, între tine şi mine. Va fi şters din memorie. Va fi ca şi când nu s-a întâmplat niciodată. Poftim. Am spus-o. Te rog să nu-mi răspunzi acum. Reflectează.

În tăcere, în întunericul care se lasă, se întorc în apartament. Inés merge în faţă, cu pas apăsat. E limpede că-i supărată ori tulburată: nici măcar nu se uită la el. El dă vina pe Elena că l-a montat în chestia asta, se învinovăţeşte pe sine. Ce mod barbar de a se oferi! Parcă se oferă să-i repare canalizarea!

O ajunge din urmă, o prinde de braţ, o răsuceşte spre el.

— E de neiertat, zice el. Îmi pare rău. Te rog să mă ierţi.

Ea nu spune nimic. Stă ca o statuetă de lemn, cu

braţele pe lângă trup, aşteptând ca el să-i dea drumul. El slăbeşte strânsoarea, ea pleacă împleticit.

De la fereastra de sus, îl aude pe băiat strigând:

— Inés! Simón! Veniţi! Señor Daga e aici! Señor Daga e aici!

El înjură în barbă. Dacă ea îl aştepta pe Daga, de ce nu l-a avertizat? Oricum, ce vede ea la omul ăsta, cu aerele lui de fanfaron şi mirosul de pomadă, şi vocea plată, nazală?

Señor Daga nu a venit singur. Împreună cu el este prietena lui drăguţă, care poartă o rochie albă cu volane roşu aprins, cu cercei grei, în formă de roţi de car, care se clatină la fiecare mişcare. Inés o salută cu o rezervă îngheţată. Cât despre Daga, pare să se simtă ca acasă, s-a lungit pe pat şi nu face nimic s-o salveze pe fată din situaţia jenantă.

— Señor Daga vrea să mergem la dans, anunţă băiatul. Putem merge la dans?

— În seara asta mergem la La Residencia. Ştii asta.

— Nu vreau să merg la La Residencia! E plicticos! Vreau să merg la dans!

— Nu poţi merge la dans. Eşti prea mic.

— Pot să dansez! Nu-s prea mic! Vă arăt.

Se învârte prin cameră, păşind uşor şi nu lipsit de graţie în pantofii lui albaştri moi.

— Poftim! Vedeţi?

— Nu mergem la dans, spune Inés ferm. Diego vine să ne ia, mergem cu el la La Residencia.

— Atunci señor Daga şi Frannie trebuie să vină şi ei!

— Señor Daga are alte planuri. Nu te poţi aştepta să renunţe la planurile lui şi să vină cu noi.

Ea vorbeşte ca şi cum Daga n-ar fi în cameră.

— În plus, după cum ştii foarte bine, la La Residencia nu au voie musafirii.

— Eu sunt musafir, zice băiatul. Pe mine mă lasă.

— Da, însă cu tine e altceva. Tu eşti copilul meu. Eşti lumina vieţii mele.

Lumina vieţii mele. Surprinzător să spui aşa ceva în

faţa unor străini!

Acum îşi face apariţia Diego, împreună cu celălalt frate, cel care nu deschide gura niciodată. Inés îi întâmpină răsuflând uşurată.

— Suntem gata. David, ia-ţi lucrurile.

— Nu! zice băiatul. Nu vreau să merg. Vreau o petrecere! Putem să facem o petrecere?

— N-avem timp de petrecere şi nu avem ce le oferi oaspeţilor.

— Nu-i adevărat! Avem vin? În bucătărie! Cât ai clipi, s-a căţărat pe bufetul din bucătărie şi se întinde la raftul de sus. Uite! strigă el, arătând triumfător sticla. Avem vin!

Roşie ca focul, Inés încearcă să-i ia sticla din mână.

— Nu e vin, e xeres, zice ea, dar el reuşeşte să-i scape.

— Cine vrea vin? Cine vrea vin? scandează el.

— Eu! zice Diego.

— Eu! zice fratele tăcut.

Râd amândoi de zăpăceala surorii lor. Li se alătură şi señor Daga:

— Şi eu!

Nu există destule recipiente pentru toţi cei şase, aşa că băiatul face turul camerei, cu sticla şi cu un pahar, turnând Xeres fiecăruia în parte şi aşteptând solemn să se golească paharul.

Ajunge şi la Inés. Ea se încruntă, refuză paharul.

— Trebuie! porunceşte băiatul. Eu sunt regele în seara asta, eu poruncesc că trebuie să bei!

Inés bea un strop, ca o doamnă ce este.

— Acum eu, anunţă băiatul şi, înainte să apuce careva să-l oprească, ridică sticla la buze şi ia o gură zdravănă. Se îneacă, tuşeşte, scuipă. E groaznic! horcăie el.

Sticla îi cade din mână; îndemânatic, señor Daga o salvează.

Diego şi fratele lui mor de râs.

— Ce te chinuie, bunule rege? strigă Diego. Nu ţii la băutură?

Băiatul îşi recapătă suflul.

— Mai vreau! strigă el. Mai mult vin!

Dacă Inés nu face nimic, e timpul ca el, Simón, să intervină.

— Gata! zice el. E târziu, David, oaspeţii trebuie să plece.

— Nu! spune băiatul. Nu e târziu! Vreau să jucăm un joc. Vreau să jucăm „Cine sunt eu”?

— Cine sunt eu? repetă Daga. Cum se joacă?

— Te faci că eşti cineva şi toată lumea trebuie să ghicească cine eşti. Ultima oară m-am prefăcut că eram Bolívar şi Diego a ghicit imediat, nu-i aşa, Diego?

— Şi pedeapsa care e? întreabă Diego. Care e pedeapsa, dacă ghicim?

Băiatul pare să nu înţeleagă.

— Pe vremuri aşa jucam, spune Daga, dacă ghicim, trebuie să ne spui un secret, secretul tău cel mai ascuns.

Băiatul tace.

— Trebuie să plecăm, nu avem timp de jocuri, îngaimă Inés.

— Nu! zice băiatul. Vreau să jucăm un alt joc. Vreau să jucăm „Adevăr sau urmări”.

— Asta sună mai bine, spune Daga. Spune-ne cum se joacă „Adevăr sau urmări”.

— Eu pun o întrebare şi voi trebuie să răspundeţi şi nu puteţi minţi, trebuie să spuneţi adevărul. Dacă nu spuneţi adevărul, primiţi o pedeapsă. Da? Încep. Diego, ai curu’ curat?

Se lasă tăcerea. Al doilea frate roşeşte, apoi explodează într-un hohot de râs fornăit. Băiatul râde încântat şi face piruete.

— Hai! strigă el. „Adevăr sau urmări”!

— Doar o tură, se înduplecă Inés. Şi gata cu întrebările obraznice.

— Fără întrebări obraznice, acceptă băiatul. Tot eu sunt la rând. Întrebarea mea e pentru… – se uită în jur, de la un chip la celălalt, întrebarea mea e pentru… Inés! Inés, de cine-ţi place cel mai mult pe lume?

— De tine. De tine îmi place cel mai mult.

— Nu, nu de mine! De care *bărbat* îţi place cel mai mult pe lume, cu care să faci un bebeluş în burtică?

Tăcere. Inés strânge din buze.

— Îţi place de el, sau de el, sau de el, sau de el? întreabă băiatul, arătând cu degetul pe rând la cei patru bărbaţi din cameră.

El, Simón, al patrulea bărbat, intervine.

— Fără întrebări obraznice, spune el. Asta a fost o întrebare obraznică. O femeie nu face copii cu fratele ei.

— De ce nu?

— Pur şi simplu. Fără niciun de ce.

— Ba de ce! Pot să pun orice întrebare vreau! E un joc. Vrei ca Diego să-ţi facă un bebeluş în tine, Inés? Sau vrei să-l facă Stefano?

El intervine din nou, de hatârul lui Inés:

— Ajunge!

Diego se ridică.

— Să mergem!

— Nu! zice băiatul. „Adevăr sau urmări”! De cine îţi place cel mai mult, Inés?

Diego se răsuceşte către sora lui:

— Spune ceva, spune orice.

Inés tace.

— Inés nu vrea să aibă nimic de-a face cu bărbaţii, spune Diego. Poftim răspunsul. Nu-l vrea pe niciunul dintre noi. Vrea să fie liberă. Acum hai să mergem.

— E adevărat? o întreabă băiatul pe Inés. Nu-i adevărat, nu-i aşa? Ai promis că pot să am un frate.

El intervine încă o dată:

— O singură întrebare odată, David. Asta e regula. Ai pus întrebarea, ai primit răspunsul. Aşa cum zice Diego, Inés nu-l vrea pe niciunul dintre noi.

— Dar vreau un frate! Nu vreau să fiu singurul fiu! E plicticos!

— Dacă vrei cu adevărat un frate, du-te şi găseşte-ţi tu unul. Începe cu Fidel. Ia-l pe Fidel drept frate. Fraţii nu trebuie să iasă toţi din acelaşi pântec. Începe-ţi o frăţie a

ta proprie.

— Nu ştiu ce-i aia o frăţie.

— Mă surprinde să aud asta. Dacă doi băieţi se înţeleg să-şi spună frate unul altuia, au întemeiat o frăţie. Simplu ca bună ziua. Pot să strângă şi alţi băieţi şi să-i numească şi pe ei fraţi. Îşi pot jura credinţă unii altora şi să-şi aleagă un nume – Frăţia celor Şapte Stele, sau Frăţia Grotei, sau ceva de genul ăsta. Chiar şi Frăţia lui David, dacă vrei.

— Sau poate fi o frăţie secretă, intervine Daga. Ochii îi scapără, pe buze are un zâmbet subţire.

Băiatul care abia dacă l-a ascultat pe el, Simón, pare cu totul transfigurat acum.

— Puteţi face un jurământ de păstrare a secretului. Nimeni nu trebuie să afle cine sunt fraţii tăi secreţi.

El intervine:

— E destul pentru seara asta. David, du-te şi ia-ţi pijamaua. L-ai făcut pe Diego să te aştepte destul. Gândeşte-te la un nume bun pentru frăţia ta. Apoi, după ce te întorci, poţi să-l inviţi pe Fidel să fie primul tău frate. Se răsuceşte spre Inés: Eşti de acord? Consimţi?

Capitolul 23

— Unde e EI Rey?

Căruţa e pe chei, goală, urmează să fie încărcată, dar locul lui El Rey a fost luat de un cal pe care nu l-au văzut până acum, un jugan negru, cu o stea albă pe frunte. Când băiatul se apropie, calul cel nou îşi mişcă ochii nervos şi izbeşte cu copita în pământ.

— Hei! strigă Álvaro către căruţaş, care moţăie pe capră. Unde-i iapa mare? Tinerelul a venit anume s-o vadă.

— Are gripă cabalină.

— Numele lui e EI Rey, zice băiatul. Nu e iapă. Putem să-l vizităm?

Álvaro şi căruţaşul schimbă o privire precaută.

— El Rey este la staul, se odihneşte, spune Álvaro. Doctorul de cai îi dă medicamente. O să-l vizităm când se va simţi mai bine.

— Vreau să-l văd acum. Pot eu să-l fac mai bine.

El, Simón, intervine:

— Nu acum, băiatul meu. Întâi să vorbim cu Inés. Apoi poate că o să facem mâine toţi trei o excursie la grajduri.

— Mai bine să aşteptaţi câteva zile, spune Álvaro şi îi aruncă o privire pe care el nu ştie cum s-o interpreteze. Să-l lăsăm pe El Rey să-şi revină ca lumea. Gripa cailor e afurisită rău, mai afurisită decât gripa oamenilor. Când eşti bolnav de gripa cailor, ai nevoie de odihnă şi linişte, nu de musafiri.

— Ba vrea vizitatori, zice băiatul. Mă vrea pe mine. Eu sunt prietenul lui.

Álvaro îl ia pe el, Simón, deoparte.

— Mai bine să nu-l duci pe puşti la grajd, zice el; şi, cum Simón tot nu pricepe, continuă: Iapa e bătrână. Şi-a trăit traiul.

— Álvaro tocmai a primit un mesaj de la doctorul de cai, îi zice el băiatului. Au hotărât să-l trimită pe El Rey la ferma de cai, ca să se facă bine mai repede.

— Ce e ferma de cai?

— O fermă de cai e locul unde se nasc caii tineri şi unde se odihnesc caii bătrâni.

— Putem merge acolo?

— Ferma e departe, la ţară, nu ştiu exact unde. O să mă interesez.

Când oamenii îşi termină treaba la ora patru, băiatul ia-l de unde nu-i.

— A plecat cu ultimul transport, zice un docher. Credeam că ştii.

O ia imediat la picior. Când ajunge la depozitul de cereale, soarele apune. Nu e nimeni acolo, porţile mari sunt încuiate. Cu inima bătându-i nebuneşte, îl caută pe băiat. Îl găseşte în spatele depozitului, pe o platformă de încărcare, şezând pe vine lângă trupul lui El Rey, mângâind-o pe cap, alungând muştele. Centura solidă de piele, folosită probabil pentru a ridica iapa, e încă prinsă în jurul pântecului ei.

Urcă şi el pe platformă.

— Săracul, săracul El Rey! murmură el. Apoi observă sângele care s-a coagulat în urechea iepei şi gaura neagră de glonţ, deasupra urechii, şi nu mai spune nimic.

— E în regulă, zice băiatul. O să se facă din nou bine peste trei zile.

— Asta ţi-a spus doctorul de cai?

Băiatul clatină din cap.

— El Rey.

— El Rey ţi-a spus asta cu gura lui – că peste trei zile?

Băiatul dă din cap.

— Dar nu e numai gripa cailor, băiatul meu. Sunt sigur că vezi asta. A fost împuşcat cu o puşcă, de milă. Probabil că se chinuia. Se chinuia, şi ei au hotărât să-l ajute, să-i uşureze chinul. N-o să se facă bine. E mort.

— Nu, nu este. (Lacrimi curg pe obrajii băiatului.) Se va duce la ferma de cai, să se facă bine. Aşa ai spus.

— Se va duce la ferma de cai, aşa e, dar nu la ferma asta, nu la ferma de cai de aici; se duce la o altă fermă de cai, într-o altă lume. Unde nu va mai fi nevoit să poarte

ham şi să tragă la o căruţă grea, ci va putea să alerge pe câmpuri în lumina soarelui şi să pască piciorul-cocoşului.

— Nu e adevărat! Se duce la fermă să se facă bine. O să-l pună pe căruţă şi o să-l ducă la ferma de cai.

Băiatul se apleacă şi-şi lipeşte gura de nara largă a calului. El îl prinde iute pe băiat de braţ şi-l trage îndărăt.

— Nu face asta! Nu e igienic! O să te îmbolnăveşti!

Băiatul se smulge din strânsoare. Plânge în hohote.

— O să-l salvez! hohoteşte el. Vreau să trăiască! E prietenul meu!

Îl prinde pe băiatul care se zbate şi-l strânge tare la piept.

— Dragul, dragul meu copil, uneori cei pe care-i iubim mor şi nu putem face nimic altceva decât să aşteptăm ziua în care vom fi cu toţii din nou împreună.

— Vreau să-l fac să respire! hohoteşte băiatul.

— E cal, e prea mare pentru tine, ca să poţi sufla viaţă în el.

— Atunci suflă tu!

— Nu merge aşa. Degeaba. Nu am răsuflarea care trebuie. Nu am răsuflarea vieţii. Tot ce pot să fac e să fiu trist. Tot ce pot să fac e să-l jelesc şi să fiu lângă tine când îl jeleşti. Acum iute, înainte să se-ntunece, să mergem la râu, să căutăm nişte flori pentru El Rey, ce zici? O să-i placă. A fost un cal blând, nu-i aşa? cu toate că era uriaş. O să-i placă să ajungă la ferma cailor cu o ghirlandă de flori în jurul gâtului.

Aşa reuşeşte să-l îndepărteze pe băiat de cadavru, să-l ducă pe malul râului, să-l ajute să culeagă flori şi să le împletească într-o ghirlandă. Se întorc; băiatul aranjează ghirlanda peste ochii morţi, ficşi.

— Aşa, zice el. Acum trebuie să-l părăsim pe El Rey. Are de făcut o călătorie lungă, taman până la marea fermă a cailor. Când o să ajungă, ceilalţi cai o să-l privească, aşa cum e împodobit cu flori, şi îşi vor spune unii altora: „Trebuie că a fost un rege acolo de unde a venit! Trebuie să fie marele El Rey despre care am auzit, prietenul lui David!”

Băiatul îl ia de mână. Sub o lună plină care răsare, îşi târâie amândoi paşii pe potecă îndărăt, spre docuri.

— Crezi că El Rey se ridică acum? întreabă băiatul.

— Se ridică, se scutură, scoate nechezatul acela pe care i-l ştii, porneşte la drum, clop-clop-clop, spre noua lui viaţă. Gata cu plânsul. Nu mai plângem.

— Nu mai plângem, zice băiatul, înalţă capul şi chiar zâmbeşte jucăuş în colţul gurii.

Capitolul 24

El şi băiatul au aceeaşi zi de naştere. Cu alte cuvinte, sosind în aceeaşi ambarcaţiune, în aceeaşi zi, li s-a notat, la data naşterii, data sosirii lor împreună, intrarea împreună într-o nouă viaţă. Băiatului i s-au dat cinci ani, pentru că arăta de cinci ani, aşa cum lui i s-au dat patruzeci şi cinci (aşa scrie pe fişa lui), pentru că de atâţia ani arăta în acea zi. (A fost rănit în amorul propriu: se simţea mai tânăr. Acum se simte mai bătrân. Se simte de şaizeci; sunt zile în care se simte de şaptezeci.)

Deoarece băiatul nu are prieteni, nici măcar un prieten cal, nu are rost să-i organizeze o petrecere de ziua lui. Totuşi, el şi Inés se înţeleg să sărbătorească cum se cuvine ziua cu pricina. Prin urmare, Inés pregăteşte un tort, îl acoperă cu glazură şi înfige în el şase lumânări, amândoi îi cumpără pe ascuns şi cadouri, ea, un pulover (iarna e după colţ), el, un abac (e îngrijorat de rezistenţa pe care o manifestă băiatul faţă de ştiinţa numerelor).

Sărbătorirea zilei este umbrită de o scrisoare ce vine prin poştă, amintindu-i că, întrucât David a împlinit şase ani, trebuie să fie înscris în sistemul şcolilor publice, responsabilitatea înscrierii revenind părintelui/părinţilor sau tutorelui/tutorilor.

Până acum, Inés l-a încurajat pe băiat să creadă că e prea deştept pentru şcoală, că puţina învăţătură de care are nevoie o poate primi şi acasă. Dar îndărătnicia lui în privinţa lui *Don Quijote,* insistenţa cu care susţine că ştie să scrie şi să citească şi să socotească, deşi e limpede că nu ştie, au însămânţat îndoiala până şi în mintea ei. Poate că ar fi cel mai bine, recunoaşte ea acum, ca băiatul să încapă pe mâna unui dascăl de meserie. Aşa că îi cumpără amândoi un al treilea cadou, comun, o trusă din piele roşie, cu litera *D* ştanţată în auriu într-un colţ şi conţinând două creioane noi-nouţe, o ascuţitoare şi o gumă. Pe aceasta i-o dau dimpreună cu puloverul şi abacul, de ziua lui de naştere. Trusa, îi spun ei, este cadoul surpriză, care să însoţească vestea fericită şi neaşteptată că în curând,

poate chiar săptămâna viitoare, el va merge la şcoală.

Băiatul primeşte vestea placid.

— Nu vreau să mă duc cu Fidel, zice el.

Ei îl asigură că, fiind mai mare decât el, Fidel va fi cu siguranţă în altă clasă.

— Şi vreau să-l iau pe *Don Quijote* cu mine, spune el.

El încearcă să-l convingă pe băiat să nu ia cartea la şcoală. Cartea aparţine bibliotecii Blocurilor Estice, îi spune el; în cazul în care s-ar pierde, nu ştie cum ar putea s-o înlocuiască. În plus, şcoala trebuie să aibă propria bibliotecă, unde probabil se găseşte un exemplar al cărţii. Dar băiatul, nu şi nu.

Luni, soseşte devreme la apartament, ca să-i însoţească pe Inés şi pe băiat la staţia de unde el va lua autobuzul care îl va duce la prima lui zi de şcoală. Băiatul poartă puloverul cel nou, duce trusa din piele roşie, purtând iniţială *D,* şi ţine strâns sub braţ exemplarul hărtănit din *Don Quijote,* de la biblioteca Blocurilor Estice. Fidel e deja în staţie, la fel şi alţi copii de la Blocuri. Ostentativ, David nu-l salută.

Deoarece ei vor ca mersul la şcoală să pară că e ceva normal în viaţă, hotărăsc să nu-l preseze pe băiat să le povestească despre cum e la şcoală; în ceea ce-l priveşte, băiatul e mut, ceea ce nu-i stă în fire.

În a cincea zi, el îndrăzneşte să-l întrebe:

— A fost bine la şcoală azi?

— Îhî.

— Te-ai împrietenit cu cineva?

Băiatul nu catadicseşte să răspundă.

Şi tot aşa, timp de trei săptămâni, chiar patru. Apoi soseşte o scrisoare la cutia poştală, cu adresa poştei în colţul din stânga sus. Intitulată „Informare extraordinară”, scrisoarea îl/îi invită pe părintele/părinţii elevului cu pricina să contacteze secretariatul şcolii cât mai curând cu putinţă pentru a stabili o dată pentru o consultaţie cu profesorul de la clasa elevului, pentru a analiza câteva chestiuni ce s-au ivit legate de fiul/fiica lui/ei/lor.

Inés telefonează la scoală.

— Sunt liberă toată ziua. Spuneţi-mi o oră şi voi fi acolo.

Secretara propune ora unsprezece a doua zi dimineaţă, când señor León este liber.

— Cel mai bine ar fi să vină şi tatăl băiatului, adaugă secretara.

— Fiul meu nu are tată, răspunde Inés. O să-l rog pe unchiul lui să vină. Unchiul lui se ocupă de el.

Señor León, profesorul care răspunde de clasa întâi, se dovedeşte a fi un tânăr înalt, subţire, cu barbă neagră şi cu un singur ochi. Ochiul mort, din sticlă, nu se mişcă; el, Simón, se întreabă dacă pe copii nu-i zăpăceşte chestia asta.

— Avem foarte puţin timp la dispoziţie, zice señor León, prin urmare voi vorbi direct. Consider că David este un băiat inteligent, foarte inteligent. Are o minte ageră; prinde imediat ideile noi. Totuşi, îi e greu să se adapteze la realităţile clasei. Se aşteaptă ca toate să se facă aşa cum vrea el. Poate pentru că e puţin mai mare decât media clasei. Sau poate pentru că acasă s-a obişnuit să-şi impună mult prea uşor voinţa. Oricum ar fi, evoluţia nu e pozitivă.

Señor León face o pauză, îşi lipeşte degetele de la o mână de degetele de la cealaltă mână, vârf la vârf, şi aşteaptă răspunsul.

— Un copil ar trebui să fie liber, spune Inés. Un copil ar trebui să poată să se bucure de copilăria sa. Am avut reţineri să-l trimit pe David la şcoală atât de mic.

— La şase ani nu e prea mic să meargă la şcoală, zice señor León. Dimpotrivă.

— Cu toate astea, e mic şi e obişnuit cu libertatea lui.

— Un copil nu renunţă la libertate atunci când vine la şcoală, zice señor León. Nu renunţă la libertate dacă stă locului. Nu renunţă la libertate dacă ascultă ce are de spus profesorul. Libertatea nu e incompatibilă cu disciplina şi munca asiduă.

— David nu stă liniştit? Nu ascultă ce aveţi de spus?

— E agitat şi îi agită şi pe ceilalţi copii. Îşi părăseşte locul şi mişună prin clasă. Iese din clasă fără să i se dea

voie. Şi nu, nu e atent la ceea ce spun.

— Ciudat. Acasă nu mişună. Dacă mişună la scoală, trebuie să existe o explicaţie.

Ochiul solitar o sfredeleşte pe Inés.

— Cât despre agitaţie, zice ea, întotdeauna a fost aşa. Nu doarme destul.

— Un regim alimentar insipid rezolvă problema, spune señor León. Fără condimente. Fără stimulente. Şi acum, chestiuni specifice. La citit, David, din nefericire, nu a făcut niciun progres, absolut niciunul. Alţi copii, care nu sunt atât de dotaţi din naştere, citesc mai bine decât el. Mult mai bine. El pare să nu înţeleagă ceva legat de activitatea cititului. Acelaşi lucru e valabil şi pentru cifre.

El, Simón, intervine:

— Dar iubeşte cărţile. Nu se poate să vă fi scăpat asta. Îl duce pe *Don Quijote* cu el oriunde merge.

— E ataşat de carte pentru că are ilustraţii, zice señor León. În general, nu e indicat să înveţi să citeşti din cărţi cu ilustraţii. Ilustraţiile distrag mintea de la cuvinte. Iar *Don Quijote,* orice s-ar spune despre ea, nu e o carte pentru cititori începători. Spaniola lui e bună, dar David nu ştie să citească. Nu ştie nici măcar să pronunţe literele alfabetului. Până acum n-am mai întâlnit un asemenea caz. Aş dori să vă sugerez să apelăm la un specialist, un terapeut. Am sentimentul – împărtăşit şi de colegi de-ai mei pe care i-am consultat – că s-ar putea să existe un deficit.

— Un deficit?

— Un anume deficit legat de activităţile simbolice. De mânuirea cuvintelor şi a numerelor. Nu poate citi. Nu poate scrie. Nu poate număra.

— Acasă citeşte şi scrie. Petrece ore întregi cu asta în fiecare zi. E absorbit de cititul şi scrisul lui. Şi ştie să numere până la o mie, la un milion.

Pentru prima oară, señor León zâmbeşte.

— Poate recita tot felul de numere, dar nu în ordinea corectă. Cât despre semnele pe care le face cu creionul, le veţi fi numind dumneavoastră scris, le-o fi numind el scris,

dar nu sunt scris în sensul general acceptat al cuvântului. Poate au un înţeles privat, n-am de unde să ştiu. Or fi având. Poate sugerează un talent artistic. Ceea ce ar fi un al doilea motiv, şi mult mai pozitiv, de a vedea un specialist. David este un copil interesant. Ar fi păcat să-l pierdem. Un specialist ne-ar putea spune dacă există o motivaţie banală la baza deficitului, pe de o parte, şi dacă, pe de altă parte, e vorba de inventivitate.

Clopoţelul sună. Señor León scoate un carneţel din buzunar, notează ceva în el, rupe pagina.

— Acesta e numele specialistei pe care v-o propun eu, şi numărul ei de telefon. Vine la şcoală o dată pe săptămână, prin urmare o puteţi întâlni aici. Telefonaţi şi fixaţi o întâlnire. Între timp, David şi eu vom continua cu eforturile noastre. Mulţumesc că aţi venit să mă vedeţi. Sunt sigur că deznodământul va fi fericit.

El se duce la Elena, îi spune despre întrevedere.

— Îl cunoşti pe señor León? o întreabă el. Fidel l-a avut profesor? Îmi vine greu să dau crezare obiecţiilor lui. Bunăoară, că David e neascultător. E uneori încăpăţânat, dar nu neascultător, din câte ştiu eu.

Elena nu răspunde, ci îl cheamă pe Fidel în cameră.

— Fidel, dragule, spune-ne despre señor León. David şi el nu prea par să se înţeleagă, şi Simón e îngrijorat.

— Señor León e OK, spune Fidel. E sever.

— E sever cu copiii care vorbesc neîntrebaţi?

— Aşa cred.

— De ce crezi că el şi David nu se înţeleg?

— Nu ştiu. David spune lucruri trăsnite. Poate că lui señor León nu-i place asta.

— Lucruri trăsnite? Ce fel de lucruri trăsnite?

— Nu ştiu… Spune lucruri trăsnite la locul de joacă. Toată lumea crede că e nebun, chiar şi băieţii mari.

— Dar ce fel de lucruri?

— Că poate să-i facă pe oameni să dispară. Că se poate face pe sine să dispară. Zice că sunt vulcani peste tot, pe care noi nu-i putem vedea, doar el poate.

— Vulcani?

— Nu mari, ci mici. Pe care nimeni nu-i poate vedea.

— Îi sperie pe alţi copii cu poveştile lui?

— Nu ştiu. Zice că se va face magician.

— O zice de multă vreme. Mi-a zis că voi doi o să daţi spectacol la circ într-o bună zi. El o să facă scamatorii şi tu vei fi clovn.

Fidel şi mama lui se uită scurt unul la altul.

— Fidel va fi muzician, nu magician, nici clovn, zice Elena. Fidel, i-ai spus lui David că vrei să te faci clovn?

— Nu, spune Fidel, foindu-se stânjenit.

Întrevederea cu psihologul are loc la sediul şcolii. Sunt duşi într-o cameră bine luminată, oarecum antiseptică, unde señora Otxoaîşi ţine consultaţiile.

— Bună dimineaţa, îi salută ea zâmbind şi le întinde mâna. Sunteţi părinţii lui David. M-am întâlnit cu fiul dumneavoastră. Am stat mult de vorbă, de mai multe ori. Ce tânăr interesant!

— Înainte să discutăm ce-avem de discutat, întrerupe el, daţi-mi voie să lămuresc cine sunt. Deşi îl cunosc pe David de multă vreme, şi la un moment dat am fost un fel de tutore pentru el, nu sunt tatăl lui. Totuşi…

Señora Otxoa ridică o mână.

— Ştiu. Mi-a spus David. David spune că nu şi-a cunoscut tatăl real. Şi mai spune – aici se adresează lui Inés – că dumneavoastră nu sunteţi mama lui reală. Să discutăm aceste convingeri ale lui, înainte de orice altceva. Deoarece, deşi ar putea fi implicaţi factori organici, bunăoară dislexia, senzaţia mea e că atitudinea agitată a lui David în clasă poate fi cauzată – la un copil – de o situaţie familială confuză: faptul că nu e sigur cine anume este, de unde vine.

El şi Inés schimbă priviri.

— Aţi folosit cuvântul *real,* zice el. Spuneţi că nu suntem tatăl lui real şi mama lui reală. Ce anume înţelegeţi prin *reali* Am impresia că e vorba de o supraevaluare a biologicului.

Señora Otxoa îşi ţuguie buzele, clatină din cap.

— Să nu devenim prea teoretici. Mai bine să ne concentrăm pe experienţa lui David şi pe felul în care el înţelege realul. Vreau să spun că realul este ceea ce lipseşte din viaţa lui David. Experienţa pricinuită de lipsa realului include şi experienţa de a nu avea părinţi reali: David nu are niciun reper în viaţa lui. De aici, retragerea şi refugiul lui într-o lume a fanteziei, unde simte că deţine controlul.

— Dar are un reper, intervine Inés. Eu sunt un reper. Îl iubesc. Îl iubesc mai mult decât orice pe lume. Şi el ştie asta.

Señora Otxoa dă din cap a confirmare.

— Ştie, cum să nu. Mi-a spus cât de mult îl iubiţi – cât de mult îl iubiţi amândoi. Bunăvoinţa dumneavoastră îl face fericit; şi, la rândul său, este copleşit de bunăvoinţă faţă de dumneavoastră amândoi. Cu toate acestea, încă lipseşte ceva, ceva ce nu poate fi compensat de bunăvoinţă sau iubire. Deoarece, deşi un mediu emoţional pozitiv contează într-o mare măsură, nu poate fi îndeajuns. Acea diferenţă, lipsa unei prezenţe părinteşti reale, m-a făcut să vă convoc astăzi ca să stăm de vorbă. De ce? veţi întreba. Pentru că, aşa cum am spus, am impresia că dificultăţile de învăţare ale lui David izvorăsc dintr-o derută în privinţa unei lumi din care părinţii lui reali au dispărut, o lume în care el nu ştie cum a ajuns.

— David a ajuns cu vaporul, ca toată lumea, obiectează el. De pe vapor, în lagăr, din lagăr în Novilla. Niciunul dintre voi nu ştie mai mult decât atât despre originile sale. Minţile ne-au fost curăţate de memorie, mai mult sau mai puţin. Ce e atât de special în cazul lui David? Şi ce legătură au toate astea cu scrisul şi cititul, cu problemele lui David în clasă? Aţi pomenit dislexia. David suferă de dislexie?

— Am pomenit-o ca pe o posibilitate. Încă nu am cercetat acest aspect. Dar, dacă e prezentă, e doar un factor complementar. Nu, ca să revin la întrebarea dumneavoastră principală, aş spune că ceea ce e special în cazul lui David e că el se simte special, chiar anormal.

Bineînţeles că nu e anormal. Cât despre faptul că e special, să lăsăm această întrebare deoparte, pentru moment. Iar noi trei să facem efortul să vedem lumea prin ochii lui, fără să-i impunem modul nostru de a vedea lumea. David vrea să ştie cine e el în realitate, dar, când întreabă, primeşte răspunsuri evazive, precum „Cum adică în realitate?” sau „N-avem trecut, niciunul dintre noi, totul a fost şters cu buretele”. Puteţi să-l învinovăţiţi că se simte frustrat şi rebel şi apoi se retrage într-o lume a lui, în care e liber să-şi născocească propriile răspunsuri?

— Vreţi să spuneţi că paginile ilizibile pe care le scrie pentru señor León sunt poveşti despre locul din care vine el?

— Da şi nu. Sunt poveşti pentru sine însuşi, nu pentru noi. De aceea le scrie cu scrierea lui personală.

— De unde ştiţi asta, dacă nu le puteţi citi? Vi le-a tradus el?

— Señor, pentru ca relaţia lui David cu mine să se adâncească, este important ca el să aibă încredere în mine că nu voi dezvălui ce s-a petrecut între noi. Chiar şi un copil ar trebui să aibă dreptul la micile lui secrete. Dar, din discuţiile pe care eu le-am avut cu David, da, cred că în mintea lui el scrie poveşti despre sine şi părinţii lui reali. Pe care, din grijă pentru dumneavoastră, pentru amândoi, le ţine ascunse, ca să nu vă supere.

— Şi care sunt părinţii lui reali? De unde vine el în realitate, după părerea lui?

— Nu eu pot să spun asta. Dar există aspectul unei anumite scrisori. El vorbeşte despre o scrisoare care conţine numele părinţilor săi reali. El spune că dumneavoastră, señor, ştiţi despre scrisoare. E adevărat?

— O scrisoare de la cine?

— Zice că avea scrisoarea asupra lui, când a urcat pe vapor.

— Aha, *acea* scrisoare! Nu, greşiţi, scrisoarea s-a pierdut înainte să ajungem pe ţărm. S-a pierdut în timpul călătoriei. N-am văzut-o niciodată. Din cauză că el a pierdut scrisoarea, eu mi-am asumat responsabilitatea de

a-l ajuta să-şi găsească mama. Altfel ar fi fost neajutorat. Şi acum ar fi în Belstar, în limb.

Señora Otxoa îşi face o însemnare energică în carneţelul ei.

— Ajungem acum, zice ea, punând jos stiloul, la problema practică a comportamentului lui David în clasă. Indisciplina lui. Incapacitatea de a progresa. Consecinţele acestei incapacităţi de a progresa şi ale indisciplinei, pentru señor León şi pentru ceilalţi copii din clasă.

— Indisciplină? (El aşteaptă ca Inés să intervină şi ea, dar nu, ea îl lasă pe el să vorbească.) Señora, acasă David este întotdeauna politicos şi bine-crescut. Îmi vine greu să dau crezare acestor rapoarte ale lui señor León. Cum adică e indisciplinat, ce vrea să spună?

— Adică îi sfidează permanent autoritatea de profesor. Adică refuză să accepte sfaturi. Ceea ce mă aduce la aspectul principal. Aş vrea să vă propun să-l retragem pe David din clasa normală, cel puţin pentru o vreme, şi să-l înscriem într-un program de învăţământ adaptat nevoilor lui individuale. Unde poate înainta în ritmul lui, dată fiind situaţia lui familială dificilă. Până când va fi pregătit să revină la clasa lui. Ceea ce sunt sigură că se va întâmpla, deoarece e un copil inteligent, cu minte ageră.

— Şi programul acesta de predare…?

— Programul la care m-am gândit se desfăşoară la Centrul Special de Educaţie din Punto Arenas, nu departe de Novilla, pe coastă, într-un cadru foarte atrăgător.

— Cât de departe?

— Cincizeci de kilometri, mai mult sau mai puţin.

— Cincizeci de kilometri! Cam mulţi pentru ca un copil mic să-i poată parcurge zilnic, dus-întors. E vreun autobuz?

— Nu. David va locui la Centrul de Educaţie şi va veni acasă la fiecare două săptămâni, dacă va dori. Din experienţa noastră, cel mai bine pentru copil e să locuiască acolo. Se dă astfel posibilitatea unei anumite distanţe faţă de o situaţie domestică ce poate accentua problema.

El şi Inés se uită unul la altul.

— Şi dacă refuzăm? întreabă el. Dacă alegem să rămână în clasa lui señor León?

— Dacă alegem să-l scoatem din şcoala asta unde nu învaţă nimic? intervine Inés, ridicând vocea. Oricum e prea mic să meargă la şcoală. Acesta e motivul real al faptului că are dificultăţi. E prea mic.

— Señor León nu mai e dispus să-l primească pe David în clasa lui şi, după ce am făcut şi eu investigaţii, înţeleg de ce. Cât despre vârstă, David are vârsta normală pentru şcoală. Señor, señora, v-am sfătuit gândindu-mă doar la interesul lui David. Nu face niciun progres la şcoală. Are o influenţă subminantă. A-l retrage de la şcoală şi a-l readuce într-un mediu familial pe care în mod limpede îl consideră deconcertant nu poate fi soluţia. Prin urmare, trebuie să luăm o măsură alternativă, mai radicală. De aceea recomand Punto Arenas.

— Şi dacă refuzăm?

— Señor, aş dori să nu discutăm în aceşti termeni. Credeţi-mă, Punto Arenas este cea mai bună soluţie pe care o avem. Dacă dumneavoastră şi señora Inés doriţi să vizitaţi Punto Arenas înainte, pot să aranjez şi veţi vedea singuri ce instituţie de primă mână este.

— Şi, dacă vizităm instituţia şi totuşi refuzăm, ce se întâmplă atunci?

— Ce se întâmplă atunci? Señora Otxoa îşi răsfiră mâinile într-un gest de neputinţă. Mi-aţi spus, la începutul acestei consultaţii, că nu sunteţi tatăl băiatului. În actele lui nu scrie nimic despre părinţii lui, părinţii lui reali. Aş zice… Aş zice că drepturile dumneavoastră de a dicta unde anume să-şi primească educaţia sunt restrânse.

— Prin urmare, o să ne luaţi copilul.

— Vă rog să nu interpretaţi astfel. Nu vă luăm copilul, îl veţi vedea cu regularitate, la fiecare două săptămâni. Casa dumneavoastră va continua să fie casa lui. Veţi continua să fiţi părinţii lui, în afară de cazul în care el va decide să fie despărţit de dumneavoastră. Or, el n-a dat prin nimic de înţeles aşa ceva. Dimpotrivă, ţine foarte mult

la dumneavoastră, la amândoi – tine la dumneavoastră şi e ataşat de dumneavoastră. Repet, în opinia mea, Punto Arenas este cea mai bună soluţie pentru problema cu care ne confruntăm, şi încă o soluţie generoasă. Gândiţi-vă. Nu vă grăbiţi.

Vizitaţi Punto Arenas, dacă doriţi. Apoi, împreună cu señor León, putem discuta detaliile.

— Şi între timp?

— Între timp, propun ca David să meargă acasă cu dumneavoastră. Nu-i face niciun bine să stea în clasa lui señor León, şi cu siguranţă nu le face bine colegilor lui de clasă.

Capitolul 25

— De ce mergem acasă aşa devreme?

Sunt în autobuz, toţi trei, în drum spre Blocuri.

— Pentru că totul a fost o greşeală, spune Inés. Băieţii ăia din clasa ta sunt prea mari pentru tine. Şi profesorul ăla, señor León ăla, nu ştie să predea.

— Señor León are un ochi magic. Îl poate scoate şi-l bagă în buzunar. L-a văzut unul dintre băieţi.

Inés tace.

— Mâine mă duc la şcoală?

— Nu.

— Mai exact, intervine el, nu te mai duci la clasa lui señor León. Mama ta şi cu mine vom discuta despre o altă şcoală pentru tine. Poate.

— N-o să discutăm nicio altă şcoală, zice Inés. De la bun început şcoala a fost o idee proastă. Nu ştiu de ce am promis aşa ceva. Ce zicea femeia aia despre dislexie? Ce e dislexia?

— Când nu poţi citi cuvintele în ordinea corectă. Când nu poţi citi de la stânga la dreapta. Ceva de genul ăsta. Nu ştiu.

— N-am dislexie, zice băiatul. N-am nimic. Vor să mă trimită la Punto Arenas? Nu vreau să mă duc.

— Ce ştii despre Punto Arenas? întreabă el.

— Are sârmă ghimpată şi trebuie să dormi într-un dormitor comun şi nu ai voie să te duci acasă.

— N-o să fii trimis la Punto Arenas, spune Inés. Nu atâta vreme cât trăiesc eu.

— O să mori? o întreabă băiatul.

— Nu, bineînţeles că nu. E un fel de-a spune. N-o să te duci la Punto Arenas.

— Mi-am uitat caietul. Caietul în care scriu. E în pupitru. Putem să ne întoarcem să-l luăm?

— Nu. Nu acum. O să mă duc eu într-una din zile să-l iau.

— Şi trusa.

— Trusa pentru creioane, pe care ţi-am dat-o de ziua

ta?

— Da.

— O s-o iau şi pe aia. Nu-ţi face griji.

— Vor să mă trimită la Punto Arenas din pricina poveştilor mele?

— Nu-i vorba că vor să te trimită la Punto Arenas, zice el. Mai degrabă nu ştiu ce să facă cu tine. Eşti un copil excepţional şi ei nu ştiu ce să facă cu copiii excepţionali.

— De ce sunt excepţional?

— Întrebarea asta n-are rost. Eşti excepţional, pur şi simplu, şi va trebui să trăieşti cu asta. Uneori îţi va uşura viaţa, alteori ţi-o va face mai grea. Acesta e unul din cazurile când ţi-o face mai grea.

— Nu vreau să merg la şcoală. Nu-mi place şcoala. Pot să învăţ singur.

— Nu cred, David. Cred că în ultima vreme ai învăţat cam prea mult de unul singur. Asta e jumătate din problemă. Puţin mai multă modestie, puţin mai multă dorinţă de a învăţa de la alţii, e nevoie şi de asta.

— Poţi să mă înveţi tu.

— Mulţumesc. Eşti foarte amabil. După cum poate îţi aminteşti, m-am oferit de câteva ori în trecut să te învăţ, şi am fost respins. Dacă m-ai fi lăsat să te învăţ să citeşti şi să scrii într-o manieră normală, n-am fi fost în încurcătura asta.

Forţa izbucnirii sale îl surprinde în mod vădit pe băiat: îi aruncă o privire de năuceală îndurerată.

— Dar toate astea au rămas în urmă, se grăbeşte el să adauge. O să începem o pagină nouă.

— De ce nu mă place señor León?

— Pentru că e prea plin de sine, zice Inés.

— Lui señor León îi place de tine, zice el. Doar că el trebuie să predea unei clase întregi şi nu are timp să-ţi acorde numai ţie atenţie. El se aşteaptă din partea copiilor să mai lucreze şi singuri din când în când.

— Mie nu-mi place să lucrez.

— Toţi trebuie să muncim, prin urmare, mai bine te obişnuieşti cu ideea. Munca face parte din viaţa oamenilor.

— Mie nu-mi place să muncesc. Mie îmi place să mă joc.

— Da, însă nu te poţi juca tot timpul. Timpul de joacă e după ce ţi-ai terminat munca din acea zi. Când ajungi în clasa lui dimineaţa, señor León se aşteaptă să munceşti. E normal.

— Lui señor León nu-i plac poveştile mele.

— Nu se poate să nu-i placă, atâta vreme cât nu le poate citi. Ce poveşti îi plac?

— Poveşti despre vacanţe. Despre ce fac oamenii în timpul vacanţelor. Ce sunt vacanţele?

— Vacanţele sunt zile goale, zile în care nu trebuie să munceşti. Pentru restul zilei de azi, ţi s-a dat vacantă. Nu trebuie să mai înveţi.

— Şi mâine?

— Mâine vei învăţa să citeşti şi să scrii şi să numeri ca o persoană normală.

*

— O să scriu o scrisoare către şcoală, îi spune el lui Inés, ca să-i anunţ oficial că îl retragem pe David. Că o să ne ocupăm singuri de educaţia lui. Eşti de acord?

— Da. Şi, dacă tot te apuci de treaba asta, scrie-i şi lui señor León ăla. Întreabă-l cum de s-a apucat să predea copiilor mici. Spune-i că asta nu-i treabă de bărbat.

Stimate señor León, scrie el.

Vă mulţumim că ne-aţi prezentat-o pe señora Otxoa.

Señora Otxoa a propus ca fiul nostru David să fie transferat la şcoala specială din Punto Arenas.

După o matură chibzuinţă, am hotărât să nu fim de acord cu această mutare. Considerăm că David este prea mic pentru a trăi departe de părinţii săi. Ne îndoim, de asemenea, că la Punto Arenas se va bucura de atenţia ce i se cuvine. Prin urmare, vom continua instruirea lui acasă. Nutrim toată speranţa că dificultăţile lui de învăţare vor fi curând de domeniul trecutului. După cum aţi recunoscut şi dumneavoastră, e un copil inteligent, care învaţă repede.

Vă mulţumim, în numele lui, pentru efortul depus.

Alăturăm o copie a scrisorii pe care am trimis-o directorului şcolii dumneavoastră, în care îl anunţăm despre retragere.

Nu primesc niciun răspuns. În schimb, primesc prin poştă un formular pe trei pagini, care să fie completat pentru înscrierea la Punto Arenas, plus o listă de articole de îmbrăcăminte şi obiecte personale (periuţă de dinţi, pastă de dinţi, pieptene) pe care trebuie să le aducă noul elev, precum şi un permis de călătorie cu autobuzul. Ei nu se sinchisesc.

Urmează un apel telefonic, nu de la şcoală sau de la Punto Arenas, ci, din câte pricepe Inés, de la un oarecare birou administrativ din oraş.

— Am hotărât să nu-l mai trimitem pe David la şcoală, o informează ea pe femeia de la celălalt capăt al firului. Nu s-a ales cu nimic de pe urma şcolii. O să înveţe acasă.

— Instruirea la domiciliu a unui copil este permisă numai dacă părintele este cadru didactic acreditat, zice femeia. Sunteţi cadru didactic acreditat?

— Eu sunt mama lui David, şi nimeni altcineva nu va hotărî cum va fi educat, răspunde Inés şi închide telefonul.

O săptămână mai târziu, soseşte altă scrisoare. Purtând titlul „Notificare judecătorească”, îi somează pe nenumiţii „părinte/ţi s-au tutore/i” să se înfăţişeze în faţa unei comisii de investigaţie, pe 21 februarie, la 9 a.m., ca să prezinte motivul pentru care copilul în cauză nu trebuie transferat la Centrul Special de Educare de la Punto Arenas.

— Refuz, spune Inés. Refuz să mă duc la tribunalul lor. Îl iau pe David şi ne ducem la La Residencia, îl ţin acolo. Dacă întreabă cineva unde suntem, spune-le că am plecat undeva în interiorul ţării.

— Te rog, mai gândeşte-te, Inés. Dacă faci asta, vei deveni o evadată. Cineva de la La Residencia – portarul acela scorţos, bunăoară – va raporta autorităţilor. Haide să ne prezentăm în faţa comisiei ăsteia, tu, David şi cu mine.

Hai să le dăm posibilitatea să vadă că David nu poartă coarne, că e un băieţel obişnuit, în vârstă de şase ani, mult prea mic să fie despărţit de mama lui.

— Ăsta nu mai e joc, îl avertizează el pe băiat. Dacă nu-i convingi pe oamenii ăştia că vrei să înveţi, te vor trimite la Punto Arenas şi la sârma ghimpată. Ia-ţi cartea. O să înveţi să citeşti.

— Dar ştiu să citesc, spune băiatul răbdător.

— Ştii să citeşti în felul ăla al tău. O să te învăţ să *îi i* citeşti ca lumea.

Băiatul iese din cameră tropăind cu paşi mici, se întoarce cu *Don Quijote* al lui, îl deschide la prima pagină.

— Undeva în La Mancha, citeşte el încet, dar sigur pe sine, conferind fiecărui cuvânt greutatea cuvenită, într-un loc al cărui nume nu mi-l amintesc, trăia un domn care avea o mârţoagă deşelată şi un câine.

— Foarte bine. Dar de unde ştiu eu că nu ai învăţat fragmentul ăsta pe dinafară? El alege o pagină la întâmplare. Citeşte!

— Dumnezeu ştie dacă există sau nu vreo Dulcinee pe lumea asta, citeşte băiatul, dacă e fantastică sau nu e fantastică.

— Fantastică. Mai departe.

— Astea nu sunt lucruri care să fie dovedite drept adevărate sau false. Nici n-am zămislit-o, nici n-am adus-o pe lume. Ce înseamnă „zămislit-o”?

— Don Quijote zice că nu e nici tatăl, şi nici mama Dulcineei. Zămislirea e ce face tatăl ca să apară un bebeluş. Continuă.

— Nici n-am zămislit-o, nici n-am adus-o pe lume, dar o venerez aşa cum trebuie venerată o doamnă cu virtuţi care îi duc vestea peste tot în lume. Ce înseamnă venerez?

— A venera înseamnă a diviniza. De ce nu mi-ai spus că ştii să citeşti?

— Ba ţi-am spus. Dar nu m-ai ascultat.

— Te-ai prefăcut că nu ştii. Ştii şi să scrii?

— Da.

— Adu-ţi creionul. Scrie ce-ţi citesc.

— N-am creion. Mi-am lăsat creioanele la scoală. Ziceai că o să mi le recuperezi tu. Aşa ai promis.

— N-am uitat.

— La următoarea mea zi de naştere pot să primesc un cal?

— Un cal ca El Rey?

— Nu, un căluţ care să poată dormi în camera mea, împreună cu mine.

— Fii rezonabil, copile. Nu poţi să ţii un cal într-un apartament.

— Inés îl ţine pe Bolívar.

— Da, însă un cal e mult mai mare decât un câine.

— Puteţi să-mi luaţi un pui de cal.

— Un pui de cal se face ditamai calul. Îţi spun eu cum facem. Dacă eşti cuminte şi îi demonstrezi lui señor León că locul tău e în clasa lui, o să-ţi luăm o bicicletă.

— Nu vreau bicicletă. Pe bicicletă nu poţi salva oameni.

— Ei bine, n-o să primeşti cal, şi cu asta basta. Scrie acolo: „Dumnezeu ştie dacă există sau nu vreo Dulcinee pe lumea asta”. Arată-mi.

Băiatul îi arată caietul de exerciţii. *Déos sabe şi hay Dulcineea o no en el mundo*, citeşte el. Linia cuvintelor înaintează dreaptă de la stânga la dreapta; literele sunt spaţiate egal, perfect caligrafice.

— Sunt impresionat, spune el. O singură observaţie: în spaniolă, Dumnezeu îşi scrie numele *Dios,* nu *Deos.* Altfel, foarte bine. A-ntâia. Deci ai ştiut să scrii şi să citeşti în tot acest timp şi ne-ai dus de nas pe mama ta, pe mine şi pe señor León.

— Nu v-am dus de nas. Cine e Dumnezeu?

— *Dumnezeu ştie* e o expresie. Un fel de a zice că nimeni nu ştie. Nu poţi…

— Dumnezeu e nimeni?

— Nu schimba subiectul. Dumnezeu nu e nimeni, dar trăieşte prea departe de noi ca să stăm de vorbă cu el sau să avem treabă cu el. Iar dacă el ne bagă în seamă sau nu, *Dios sabe.* Ce o să-i spunem señorei Otxoa? Ce o să-i

spunem lui señor León? Cum o să le explicăm că ţi-ai bătut joc de ei, că ai ştiut tot timpul să scrii şi să citeşti? Inés, vino-ncoa'! David are să-ţi arate ceva.

A îi dă caietul de exerciţii al băiatului. Ea citeşte.

— Cine e Dulcineea? întreabă ea.

— Nu contează. E o femeie de care e îndrăgostit Don Quijote. Nu e o femeie reală. E un ideal. O idee în mintea lui. Uite ce bine a caligrafiat literele. Ştie de mult să scrie.

— Bineînţeles că ştie să scrie. Poate să facă orice – nu-i aşa, David? Poţi să faci orice. Tu eşti băiatul mamii.

Cu un zâmbet larg şi (aşa i se pare lui) satisfăcut de sine pe chip, David se caţără în pat şi-şi întinde braţele către mama lui, care-l strânge la piept. El închide ochii, se cufundă în beatitudine.

— Ne ducem înapoi la şcoală, îl anunţă el pe băiat, tu, Inés şi cu mine. Îl luăm şi pe *Don Quijote* cu noi. O să-i arătăm lui señor León că ştii să citeşti. După ce-am făcut asta, o să-i spui ce rău îţi pare pentru că ai pricinuit toată tevatura asta.

— Nu mă întorc la şcoală. Nu am nevoie. Ştiu deja să citesc şi să scriu.

— Alegerea nu mai e între a merge la şcoala lui señor León şi a sta acasă. Alegerea e între şcoala lui señor León şi şcoala cu sârmă ghimpată. În plus, şcoala nu înseamnă doar citit şi scris. Înseamnă şi să înveţi să te împaci cu alţi băieţi şi alte fete. Înseamnă să devii un animal social.

— În clasa lui señor León nu sunt fete.

— Bine. Dar te întâlneşti cu fete în timpul pauzelor şi după ore.

— Nu-mi plac fetele.

— Aşa spun toţi băieţii. După care, într-o bună zi, se îndrăgostesc dintr-odată şi se însoară.

— Eu nu o să mă însor.

— Aşa spun toţi băieţii.

— Tu nu eşti însurat.

— Da, însă eu sunt un caz special. Sunt prea bătrân să mă însor.

— Poţi să te însori cu Inés.

— David, eu am o relaţie specială cu mama ta, pe care tu n-o poţi înţelege, pentru că eşti prea mic. N-o să spun mai mult despre asta, decât că nu e o relaţie de căsătorie.

— De ce nu?

— Pentru că înăuntru e o voce, numită uneori vocea inimii, care ne spune ce fel de sentiment avem pentru o anumită persoană. Şi genul de sentiment pe care îl am pentru Inés este mai curând bunătate, nu iubire, iubirea care te face să te căsătoreşti.

— O să se însoare cu ea señor Daga?

— Asta te îngrijorează pe tine? Nu, mă îndoiesc că señor Daga vrea să se însoare cu mama ta. Señor Daga nu e genul care să se însoare. În plus, are o prietenă a lui, de care se arată foarte mulţumit.

— Señor Daga spune că el şi Frannie fac artificii. Zice că fac artificii sub lună. Zice că pot să mă duc să văd. Pot?

— Nu, nu poţi. Când señor Daga spune artificii, nu se gândeşte la artificii.

— Ba da! Are un sertar întreg plin cu artificii. Zice că Inés are sâni perfecţi. Zice că sunt cei mai perfecţi sâni din lume. Zice că o să se însoare cu ea pentru sânii ei, şi că o să facă bebeluşi.

— Ca să vezi ce zice! Ei bine, să vedem dacă şi Inés e de acord.

— De ce nu vrei ca señor Daga să se însoare cu Inés?

— Pentru că, dacă mama ta chiar ar vrea să se mărite, ar putea găsi un soţ mai bun.

— Pe cine?

— Pe cine? Nu ştiu. Nu-i ştiu pe toţi bărbaţii pe care-i cunoaşte mama ta. Probabil că la La Residencia cunoaşte mulţi bărbaţi.

— Nu-i plac bărbaţii de la La Residencia. Zice că sunt mult prea bătrâni. Pentru ce sunt sânii?

— O femeie are sâni ca să poată da lapte bebeluşului ei.

— E lapte în sânii lui Inés? O să am şi eu lapte în

sânii mei când o să cresc mare?

— Nu. Tu o să creşti mare şi o să devii bărbat, iar bărbaţii nu au sâni, sâni ca sânii. Numai femeile dau lapte cu sânii lor. Sânii bărbaţilor sunt seci.

— Vreau şi eu să am lapte. De ce nu pot să am lapte?

— Ţi-am zis: bărbaţii nu fac lapte.

— Ce fac bărbaţii?

— Bărbaţii fac sânge. Dacă un bărbat vrea să dea ceva din trupul său, dă sânge. Merge la spital şi îşi dă sângele oamenilor bolnavi şi celor care au suferit accidente.

— Ca să-i facă bine?

— Ca să-i facă bine.

— Eu o să dau sânge. Pot să dau sânge în curând?

— Nu. Va trebui să aştepţi până te faci mare, până o să ai mai mult sânge în trup. Acum însă vreau să te întreb altceva. Îţi este greu la şcoală pentru că nu ai un tată normal, ca alţi copii, că mă ai doar pe mine?

— Nu.

— Eşti sigur? Pentru că señora Otxoa, doamna de la şcoală, ne-a spus că eşti necăjit că nu ai un tată ca lumea.

— Nu sunt necăjit. Nu sunt necăjit de nimic.

— Mă bucur să aud asta. Pentru că, să ştii, taţii nu sunt foarte importanţi în comparaţie cu mamele. O mamă te scoate din trupul ei în lume. Îţi dă lapte, cum am spus. Te ţine în braţe, te protejează. Câtă vreme tatăl poate fi uneori niţel cam hoinar, aşa cum e Don Quijote, nu e întotdeauna acolo când ai nevoie de el. El ajută să fii făcut chiar la început, după care merge mai departe. Până să vii tu pe lume, el poate va fi dispărut dincolo de orizont, în căutare de noi aventuri. De aceea avem naşi, naşi bătrâni, de încredere, cumpătaţi, şi unchi. Pentru ca, în vreme ce tatăl e plecat, să fie cineva care să-i ţină locul, cineva pe care să te poţi bizui.

— Tu eşti nasul meu, sau unchiul meu?

— Şi una, şi alta. Poţi să mă consideri cum vrei tu.

— Cine e tatăl meu real? Care e numele lui?

— Nu ştiu. *Dios sabe.* Probabil că era în scrisoarea pe

care o duceai, dar scrisoarea s-a pierdut, a fost mâncată de peşti şi n-o aducem înapoi nici dacă plângem. Ţi-am mai spus că se întâmplă adesea să nu ştim cine e tatăl. Nici măcar mama nu e întotdeauna sigură. Acum eşti pregătit să-l vezi pe señor León? Să-i arăţi cât de deştept eşti?

Capitolul 26

Aşteaptă răbdători, timp de o oră, în faţa cancelariei, până a sunat ultimul clopoţel şi s-a golit ultima clasă. Apoi señor León trece, cu servieta în mână, în drum spre casă. În mod limpede nu e încântat să-i vadă.

— Doar cinci minute din timpul dumneavoastră, señor León, îl imploră el. Vrem să vă arătăm cât a progresat David cu cititul. Vă rog. David, arată-i lui señor León cum ştii să citeşti.

Señor León îi pofteşte într-o clasă. David deschide *Don Quijote.*

— Undeva în La Mancha, într-un loc al cărui nume nu mi-l amintesc, trăia un domn care avea o mârţoagă deşelată şi un câine.

Señor León îl întrerupe categoric:

— Nu sunt dispus să ascult o recitare. (Traversează sala, deschide cu un gest smucit un dulap, se întoarce cu o carte, o deschide în faţa copilului.) Citeşte-mi!

— Să citesc unde?

— Începutul.

— Juan şi María se duc la mare. Astăzi, Juan şi María se duc la mare. Tata le spune că prietenii lor, Pablo şi Ramona, pot să vină şi ei. Juan şi María sunt bucuroşi. Mama ia sandviciuri pentru excursie. Juan…

— Opreşte-te! zice señor León. Cum ai învăţat să citeşti în două săptămâni?

— Şi-a petrecut mult timp cu *Don Quijote,* intervine el, Simón.

— Să-mi răspundă băiatul, zice señor León. Dacă nu ştiai să citeşti acum două săptămâni, cum de ştii azi?

Băiatul dă din umeri.

— E uşor.

— Foarte bine, dacă cititul e atât de uşor, spune-mi ce-ai citit. Spune-mi o poveste din *Don Quijote.*

— El cade într-o gaură în pământ şi nimeni nu ştie unde este.

— Da?

— Şi apoi scapă. Cu o frânghie.

— Şi mai ce?

— Îl închid într-o cuşcă şi el face caca în pantaloni.

— Şi de ce fac ei asta – de ce-l închid?

— Pentru că nu cred că e Don Quijote.

— Nu. O fac pentru că nu există o persoană cu numele de Don Quijote. Pentru că Don Quijote e un nume inventat. Vor să-l ducă acasă pentru ca el să-şi revină în simţiri.

Băiatul îi aruncă lui Simón o privire nesigură.

— David citeşte cartea în felul său, îi spune el lui señor León. Are o imaginaţie vie.

Señor León nu catadicseşte să răspundă.

— Juan şi Pablo se duc la pescuit, zice el. Juan prinde cinci peşti. Scrie asta pe tablă: cinci. Pablo prinde trei peşti. Scrie asta sub cinci: trei. Câţi peşti prind împreună Juan şi Pablo?

Băiatul stă în faţa tablei, cu ochii strâns închişi, ca şi când ascultă să audă o vorbă de foarte departe. Creta nu se mişcă.

— Numără. Numără unu-doi-trei-patru-cinci. Acum numără încă trei. Cât îţi dă?

Băiatul scutură din cap.

— Nu-i văd, zice el cu o voce mică-mică.

— Ce nu vezi? Nu trebuie să vezi peşti, trebuie doar să vezi cifrele. Uită-te la cifre. Cinci şi încă trei. Cât e asta?

— De data asta… de data asta… zice băiatul cu aceeaşi voce firavă, lipsită de viaţă, este… opt.

— Bun. Trage o linie sub trei şi scrie opt. Prin urmare, te-ai prefăcut în tot acest timp în care ai spus că nu ştii să numeri. Acum arată-ne cum scrii. Scrie *Conviene que yo digo la verdad* – Trebuie să spun adevărul. Scrie: *Conviene.*

Scriind de la stânga la dreapta, formând literele desluşit, deşi încet, băiatul scrie: *Yo soy la verdad* – Eu sunt adevărul.

— Vedeţi, zice señor León, răsucindu-se către Inés. Cu asta a trebuit să mă confrunt în fiecare zi cât a fost fiul

dumneavoastră în clasa mea. O spun clar şi răspicat, în clasă nu poate fi decât o singură autoritate, nu pot fi două. Sunteţi de altă părere?

— Este un copil excepţional, spune Inés. Ce fel de scoală faceţi aici, dacă nu sunteţi în stare să faceţi fată unui singur copil excepţional?

— Faptul că refuză să-şi asculte profesorul nu înseamnă că e un copil excepţional, înseamnă doar că e neascultător. Dacă insistaţi că băiatul trebuie să beneficieze de un tratament special, atunci să se ducă la Punto Arenas. Acolo ştiu cum să trateze copiii excepţionali.

Inés se îndreaptă de spate, ochii îi sclipesc.

— Peste cadavrul meu se va duce la Punto Arenas! spune ea. Vino, scumpul meu!

Băiatul pune cu grijă creta înapoi în cutie. Fără să se uite în dreapta sau în stânga, îşi urmează mama şi iese din sală.

La uşă, Inés se răsuceşte şi mai trimite o săgeată către señor León:

— Nu sunteţi potrivit să instruiţi copii!

Señor León ridică indiferent din umeri.

*

Pe măsură ce zilele trec, sentimentul de revoltă al lui Inés nu face decât să se accentueze. Îşi petrece ore întregi vorbind la telefon cu fraţii ei, făcând şi desfăcând planuri pentru a părăsi Novilla şi a începe o viaţă nouă în altă parte, unde autorităţile din învăţământ nu le mai pot face nimic.

Lui, întorcând pe faţă şi pe dos episodul din clasă, îi vine mai greu să considere că a fost tratat fără menajamente. Nu-i place de autocraticul señor León; nu ar trebui să se ocupe de copii mici – aici e de acord cu Inés. Dar de ce se opune băiatul învăţăturii? Să fie doar un spirit înnăscut al rebeliunii, care se aprinde în el, înteţit de mama lui? sau animozitatea între elev şi dascăl are o cauză mai specifică?

Îl ia pe băiat deoparte.

— Ştiu că señor León poate fi uneori foarte sever,

spune el, şi tu şi cu el nu v-aţi prea împăcat. Încerc să înţeleg de ce. Ţi-a zis vreodată señor León ceva urât, despre care tu nu ne-ai spus?

Băiatul îl priveşte uluit.

— Nu.

— Cum am zis, nu învinovăţesc pe nimeni, încerc doar să înţeleg. E vreun motiv pentru care nu-ţi place señor León, în afară de acela că e sever?

— Are un ochi de sticlă.

— Ştiu asta. Probabil că l-a pierdut într-un accident. Probabil că e foarte sensibil din pricina asta. Dar noi nu-i duşmănim pe oameni doar pentru că au ochi de sticlă.

— De ce zice că nu există Don Quijote? Don Quijote există. E în carte. Îi salvează pe oameni.

— Aşa e, în carte există un om care îşi spune Don Quijote şi care salvează oameni. Dar unii oameni pe care-i salvează nu vor să fie salvaţi. Sunt fericiţi aşa cum sunt. Se supără pe Don Quijote, ţipă la el. Îi spun că n-are habar ce face, dă peste cap ordinea lumii. Lui señor León îi place ordinea, David. Îi place să aibă linişte şi ordine în clasa lui. Îi place ordinea în lume. Nu-i nimic rău în asta. Haosul poate să deranjeze foarte tare.

— Ce înseamnă haos?

— Ţi-am mai spus. Haosul e când nu există nicio ordine, nicio lege pe care să te bazezi. Haosul e când totul se învolburează. Nu ştiu cum să-l descriu altfel.

— E ca atunci când numerele se cască şi cazi?

— Nu, nu-i aşa nicidecum. Numerele nu se cască niciodată. Cu numerele suntem în siguranţă. Numerele sunt cele care ţin la un loc universul. Ar trebui să te împrieteneşti cu numerele. Dacă ai fi mai prietenos cu ele, şi ele ar fi mai prietenoase cu tine. Atunci n-ar mai trebui să te temi că o să ţi se caşte sub picioare.

Vorbeşte cât poate de serios, şi băiatul pare să asculte.

— De ce se certa Inés cu señor León? întreabă el.

— Nu se certau. S-au cam aprins şi unul, şi altul, probabil că amândoi regretă acum, după ce au avut timp

să reflecteze. Dar asta nu înseamnă că s-au certat. Uneori trebuie să luăm partea celor pe care-i iubim. Mama ta ţi-a luat partea. Asta face pentru copiii ei o mamă bună, o mamă curajoasă: le ia partea, îi apără, până la ultima ei suflare. Ar trebui să fii mândru că ai o asemenea mamă.

— Inés nu e mama mea.

— Inés e mama ta. Îţi este o mamă adevărată. E mama ta adevărată.

— Or să mă ia de-aici?

— Cine să te ia de-aici?

— Cei de la Punto Arenas.

— Punto Arenas e o şcoală. Profesorii de la Punto Arenas nu răpesc copii. Nu aşa funcţionează sistemul educaţional.

— Nu vreau să mă duc la Punto Arenas. Promite-mi că n-o să-i laşi să mă ia.

— Promit. Mama ta şi cu mine n-o să lăsăm pe nimeni să te trimită la Punto Arenas. Ai văzut ce tigroaică e mama ta când e să te apere. Nimeni nu va trece de ea.

Audierea are loc la sediul Biroului pentru Educaţie din Novilla. El şi Inés sunt acolo la ora stabilită. După o scurtă aşteptare, sunt escortaţi într-o încăpere uriaşă, răsunătoare, cu rânduri după rânduri de locuri goale. În faţa lor, pe o banchetă înaltă, şed doi bărbaţi şi o femeie, judecători sau examinatori. Señor León se află deja în sală. Nu se salută.

— Sunteţi părinţii băiatului David? întreabă judecătorul din mijloc.

— Eu sunt mama lui, răspunde Inés.

— Iar eu sunt naşul lui, zice el. Nu are tată.

— Tatăl lui a decedat?

— Tatăl lui este necunoscut.

— Cu care dintre dumneavoastră locuieşte băiatul?

— Băiatul locuieşte cu mama lui. Mama lui şi cu mine nu locuim împreună. Nu avem o relaţie conjugală. Cu toate acestea, noi trei formăm o familie. Un fel de suntem amândoi devotaţi lui David. Eu îl văd aproape în fiecare zi.

— Am înţeles că David a fost la şcoală prima oară în

ianuarie şi a fost repartizat în clasa lui señor León. Apoi, după câteva săptămâni, aţi fost convocaţi la o discuţie. E corect?

— Corect.

— Şi ce v-a raportat señor León?

— A zis că David înregistra slabe progrese la învăţătură şi că era neascultător. A recomandat scoaterea lui din această clasă.

— Señor León, e corect?

Señor León dă din cap a confirmare.

— Am discutat cazul cu señora Otxoa, psihologul şcolii. Am convenit că ar fi în folosul lui să fie transferat la şcoala din Punto Arenas.

Judecătorul se uită în jur.

— Señora Otxoa e prezentă?

Un funcţionar îi şopteşte la ureche. Judecătorul spune:

— Señora Otxoa nu poate fi prezentă, dar a trimis un raport care… – caută prin documente… care, după cum spuneţi, señor León, recomandă un transfer la Punto Arenas.

Judecătoarea din stânga ia cuvântul:

— Señor León, puteţi să explicaţi de ce consideraţi că un asemenea transfer este necesar? Pare o măsură foarte severă, să trimiteţi un copil de şase ani la Punto Arenas.

— Señora, am o experienţă de doisprezece ani ca profesor. În tot acest timp, nu am avut un asemenea caz. Băiatul David nu e prost. Nu e handicapat. Dimpotrivă, e dotat şi inteligent. Dar nu acceptă îndrumare şi nu vrea să înveţe. I-am dedicat multe ore, în detrimentul celorlalţi copii din clasă, încercând să-i insuflu bazele cititului, scrisului şi aritmeticii. N-a făcut niciun progres. Nu s-a prins nimic de el. Sau, mai corect, s-a prefăcut că nu s-a prins nimic de el. Spun *s-a prefăcut* pentru că, de fapt, ştia să citească şi să scrie la data la care a venit la şcoală.

— Aşa e? întreabă judecătorul care conduce şedinţa.

— Da, ştie să scrie şi să citească, cu intermitente, răspunde el, Simón. Are zile bune şi zile proaste. Cât

despre aritmetică, întâmpină oarece dificultăţi, dificultăţi filosofice, le-aş numi eu, care-i împiedică progresul. E un copil excepţional. Excepţional de inteligent, şi excepţional şi în alte sensuri. A învăţat singur să citească din cartea *Don Quijote,* o ediţie prescurtată, pentru copii. Mi-am dat seama de acest lucru numai de curând.

— Problema în discuţie, spune señor León, nu e dacă băiatul ştie să scrie şi să citească, sau cine l-a învăţat, ci dacă se poate acomoda într-o şcoală obişnuită. Nu am timp să mă ocup de un copil care refuză să înveţe şi care, prin comportamentul lui, tulbură activităţile normale ale clasei.

— Abia a împlinit şase ani! izbucneşte Inés. Ce profesor sunteţi, dacă nu puteţi stăpâni un copil de şase ani?

Señor León devine ţeapăn.

— Nu am spus că nu-l pot stăpâni pe fiul dumneavoastră. Ceea ce nu pot face este să-mi îndeplinesc sarcinile faţă de ceilalţi copii, în timp ce el este în clasă. Fiul dumneavoastră are nevoie de o atenţie specială, de un soi pe care noi nu-l putem asigura într-o şcoală normală. De aceea recomand Punto Arenas.

Se lasă tăcerea.

— Mai aveţi ceva de spus, señora? întreabă judecătorul principal.

Inés scutură din cap furioasă.

— Señor?

— Nu.

— Atunci vă rog să vă retrageţi – şi dumneavoastră, señor León – şi să aşteptaţi decizia noastră.

Se retrag în camera de aşteptare toţi trei. Inés nu se poate uita la señor León. După câteva minute, sunt din nou chemaţi înăuntru.

— Decizia acestui tribunal, zice judecătorul principal, este că recomandarea lui señor León, secondată şi susţinută de psihologul şcolii şi de către director, va fi dusă la îndeplinire. Băiatul David va fi transferat la şcoala din Punto Arenas, acest lucru urmând să se întâmple cât mai curând cu putinţă. Asta e tot. Mulţumim pentru prezenţă.

— Onorată instanţă, spune el. Daţi-mi voie să întreb dacă avem dreptul să facem apel?

— Puteţi duce chestiunea într-un tribunal civil, desigur, e dreptul dumneavoastră. Dar procedura apelului nu poate fi folosită ca mijloc de blocare a deciziei acestui tribunal. Ceea ce înseamnă că transferul la Punto Arenas va fi efectuat indiferent dacă mergeţi sau nu la tribunal.

— Diego ne ia mâine-seară, spune Inés. Totul e aranjat. Trebuie doar să mai rezolve nişte treburi.

— Şi unde aveţi de gând să mergeţi?

— De unde să ştiu? Undeva departe de oamenii ăştia şi de persecuţiile lor.

— Chiar ai de gând, Inés, să te laşi alungată din oraş de o bandă de administratori şcolari? Cum o să trăiţi, tu, Diego şi copilul?

— Nu ştiu. Ca ţiganii, presupun. De ce nu ne ajuţi, în loc să obiectezi?

— Ce-s ţiganii? se bagă băiatul în vorbă.

— E un fel de-a zice să trăieşti ca ţiganii, spune el. Tu şi cu mine am fost un fel de ţigani cât am stat în lagărul din Belstar. A fi ţigan înseamnă să nu ai o casă ca lumea, un loc unde să-ţi pui capul. Nu prea e plăcut să fii ţigan.

— O să trebuiască să mă duc la şcoală?

— Nu. Copiii de ţigan nu se duc la şcoală.

— Atunci vreau să fiu ţigan cu Inés şi Diego.

El se răsuceşte către Inés.

— Aş fi vrut să discuţi asta cu mine. Chiar aveţi de gând să dormiţi prin tufişuri, să mâncaţi fructe sălbatice şi să fugiţi de lege?

— Asta n-are nicio legătură cu tine, răspunde Inés glacial. Ţie nu-ţi pasă dacă David se duce la o şcoală de corecţie. Mie-mi pasă.

— Punto Arenas nu e scoală de corecţie.

— Este o hazna pentru delincvenţi – pentru delincvenţi şi orfani. Copilul meu nu se va duce în locul acela niciodată, niciodată, niciodată.

— Sunt de acord cu tine. David nu merită să fie trimis

la Punto Arenas. Nu pentru că e o hazna, ci pentru că e prea mic să fie despărţit de părinţii lui.

— Atunci de ce nu li te-ai împotrivit judecătorilor ălora? De ce ai făcut plecăciuni şi ai spus *Sí señor, sí señor*? Nu crezi în băiatul ăsta?

— Cred în el, bineînţeles. Cred că e excepţional şi că merită un tratament de excepţie. Dar oamenii aceia au legea de partea lor, iar noi nu suntem în poziţia de a ne opune legii.

— Chiar şi când legea e proastă?

— Aici nu e vorba dacă e bună sau rea, Inés, ci e vorba de putere. Dacă fugiţi, ei vor trimite poliţia după voi şi poliţia vă va prinde. Vei fi declarată mamă incapabilă, copilul îţi va fi luat. Va fi trimis la Punto Arenas, iar tu te vei pomeni că va trebui să te lupţi cine ştie cât ca să recâştigi custodia.

— N-o să-mi ia niciodată copilul. Mai bine mor! Pieptul i se bombează. De ce nu mă ajuţi, în loc să le iei tot timpul partea?

El întinde mâna, ca s-o liniştească, dar ea i-o dă la o parte, se lasă să cadă pe pat.

— Lasă-mă-n pace! Nu mă atinge! Nu crezi cu adevărat în copil. Nu ştii ce înseamnă să crezi.

Băiatul se apleacă spre ea, o mângâie pe păr. Are un zâmbet pe buze.

— Şşşşt, spune el, şşşşt.

Se întinde lângă ea; îşi vâră degetul mare în gură, ochii îi capătă o expresie sticloasă, absentă; în câteva minute, adoarme.

Capitolul 27

Álvaro îi cheamă la sine pe docheri.

— Prieteni, spune el, avem ceva de discutat. După cum sigur vă amintiţi, camaradul nostru Simón a propus să renunţăm la a mai descărca vapoarele cu mâna şi să recurgem la o macara.

Oamenii dau din cap. Unii se uită în direcţia lui. Eugenio îi aruncă un zâmbet.

— Ei bine, azi am veşti pentru voi. Un camarad de la Drumuri îmi spune că au la depou o macara care stă degeaba de luni întregi. Dacă vrem s-o împrumutăm şi să încercăm, suntem bine-veniţi. Ce să facem, prieteni? Să-i acceptăm oferta? Să vedem dacă, aşa cum pretinde Simón, o macara ne va schimba viaţa? Cine vrea să vorbească primul? Simón, tu?

E luat complet prin surprindere. Mintea lui e la Inés şi la planurile ei de fugă; de săptămâni nu s-a mai gândit la macarale sau la şobolani, sau la economia transportului de grâne; ba chiar a ajuns să depindă de rutina neschimbătoare a muncii ca să-l epuizeze şi să-i aducă în dar somnul adânc, fără vise.

— Eu nu, zice el. Eu mi-am spus părerea.

— Altcineva? întreabă Álvaro.

Eugenio ia cuvântul:

— Eu spun să încercăm macaraua. Prietenul nostru Simón e cu capul pe umeri. Cine ştie, s-ar putea să aibă dreptate. Poate că într-adevăr ar trebui să ne mişcăm şi noi odată cu vremurile. N-o să putem fi siguri până nu încercăm.

Se aude un murmur de consimţământ din partea celorlalţi.

— Să încercăm macaraua, prin urmare? întreabă Álvaro. Să-i spun camaradului nostru de la Drumuri s-o aducă?

— Da! zice Eugenio şi ridică mâna.

— Da! spun docherii într-un glas, ridicând mâinile.

Chiar şi Simón ridică o mână. Votul e unanim.

Macaraua soseşte a doua zi dimineaţa în remorca unui camion. Cândva, era vopsită în alb, dar vopseaua s-a scorojit, metalul e ruginit. Arată de parcă a stat afară în ploaie amar de vreme. E mai mică decât se aşteptase. Se deplasează pe şine de oţel zăngănitoare; macaragiul şade în cabină, deasupra şinelor, operând manetele care rotesc braţul şi întorc macaraua.

Aproape o oră le trebuie să coboare maşinăria din remorcă. Prietenul de la Drumuri al lui Álvaro e nerăbdător să plece.

— Cine o s-o manipuleze? întreabă el. Să-i fac un instructaj rapid al panoului de comandă, după care trebuie s-o şterg.

— Eugenio! strigă Álvaro. Tu ai vrut macaraua. Ai vrea s-o manipulezi?

Eugenio se uită în jur.

— Dacă nu vrea nimeni altcineva, o manipulez eu.

— Bun! Tu eşti omul.

Eugenio învaţă una-două. Cât ai clipi, goneşte înainte şi-napoi pe chei, roteşte braţul de care cârligul se leagănă vesel.

— L-am învăţat tot ce-am putut, îi zice macaragiul lui Álvaro. S-o manipuleze prudent câteva zile, apoi o să fie bine.

Braţul macaralei e lung doar cât să ajungă până la puntea vaporului. Docherii aduc sacii unul câte unul din cală, la fel ca înainte; numai că acum, în loc să-i care pe esplanadă, îi lasă să cadă într-o prelată groasă. După ce prelata se umple prima oară, ei strigă către Eugenio. Cârligul prinde prelata; cablul de oţel se încordează; prelata se ridică încet, peste balustrada punţii; şi, cu o mişcare exagerată a mâinii, Eugenio smuceşte încărcătura, o învârteşte şi o coboară după ce descrie un arc mare. Oamenii chiuie; dar chiuiturile lor se transformă în strigăte alarmate când încărcătura se izbeşte de doc şi începe să se clatine şi să se învârtească scăpată de sub control. Oamenii fug care-ncotro, toţi în afară de el, Simón, care e fie prea preocupat de gândurile sale ca să vadă ce se

întâmplă, sau prea inert ca să se mişte. Îl zăreşte o clipă pe Eugenio care se uită în jos la el din cabină, spunând ceva ce el nu poate auzi. Apoi încărcătura bălăbănitoare îl izbeşte în plex, îl dă pe spate. El se propteşte de un montant, se împiedică de o frânghie, se rostogoleşte în spaţiul dintre chei şi plăcile de oţel ale cargobotului. Preţ de o clipă, e ţinut acolo, prins atât de strâns, încât îl doare să respire. E extrem de conştient că e destul ca vaporul să se mişte doar de-un deget, ca el să fie strivit ca o insectă. Dar presiunea slăbeşte şi el cade cu picioarele înainte, în apă.

— Ajutor! gâfâie el. Ajutaţi-mă!

Un colac de salvare pleoscăie în apă lângă el, e vopsit în dungi roşii intens şi albe. De sus se aude vocea lui Álvaro:

— Simón! Ascultă! Prinde-te de el şi noi te ridicăm.

El prinde copacul, e tras ca un peşte, de-a lungul cheiului, până la loc deschis. Din nou vocea lui Álvaro:

— Ţine-te bine, începem să te ridicăm!

Dar când colacul începe să se înalţe, durerea e dintr-odată mult prea ascuţită. Mâinile îi scapă, şi el cade înapoi în apă. E plin de motorină, în ochi, în gură. *Prin urmare, ăsta e sfârşitul?* se întreabă. *Ca un şobolan? Ce degradant!*

Dar iată că Álvaro e lângă el, plutind în apă, părul îi e lipit de ţeastă din pricina motorinei.

— Relaxează-te, prietene, zice Álvaro. Te ţin eu.

Recunoscător, se relaxează în braţele lui Álvaro.

— Trage! strigă Álvaro; şi amândoi, strâns îmbrăţişaţi, se înalţă din apă.

Îşi vine în fire buimac. E pe spate, se uită în sus la un cer gol. În jurul lui, siluete vagi şi murmur de voci, dar nu reuşeşte să desluşească niciun cuvânt. Ochii i se închid şi el îşi pierde iar simţirea.

Se trezeşte din nou într-un zgomot de bubuială. Zgomotul pare să vină dinlăuntrul lui, din capul lui.

— Trezeşte-te, *viejo!* zice o voce.

Deschide un ochi, vede o faţă grasă, transpirată, deasupra lui. *Sunt treaz,* ar vrea să spună, dar vocea i-a

amuţit.

— Uită-te la mine! zic buzele grase. Mă auzi? Clipeşte din ochi dacă mă auzi.

El clipeşte.

— Bine. O să-ţi administrez un analgezic, apoi te luăm de-aici.

Analgezic? *Nu mă doare nimic*, vrea el să spună. De ce să mă doară ceva? Dar ceea ce vorbeşte în numele lui nu vrea să vorbească azi.

Pentru că e membru al sindicatului docherilor – habar nu avea de asta – are dreptul la o rezervă în spital. Este îngrijit în rezerva lui de o echipă de infirmiere amabile, iar în săptămânile care urmează ajunge să se ataşeze de una dintre ele, o femeie de vârstă mijlocie, pe nume Clara, cu ochi cenuşii şi un zâmbet liniştit.

Toţi par să fie de părere că a scăpat ieftin din accident. S-a ales cu trei coaste rupte. O aşchie de os i-a perforat un plămân şi a fost necesară o mică intervenţie chirurgicală pentru a o înlătura (vrea să păstreze osul ca amintire? – e într-o fiolă, pe noptieră). Pe faţă şi pe torace are tăieturi şi vânătăi, i s-a jupuit puţin pielea, dar n-are nicio afecţiune cranio-cerebrală. Câteva zile ţinut sub observaţie, câteva săptămâni în care s-o ia mai încet, şi ar trebui să se recupereze, între timp, controlul asupra durerii va fi prima prioritate.

Cel mai constant vizitator este Eugenio, care e ros de remuşcări din pricina incompetenţei sale cu macaraua. El face toate eforturile să-l liniştească pe tânăr – „Cum să se aştepte careva să stăpâneşti o maşinărie nouă într-un timp atât de scurt?”, dar nu e chip. Când se dezmeticeşte din somn, cel mai adesea Eugenio e cel care pluteşte în câmpul lui vizual, veghindu-l.

Álvaro vine şi el să-l vadă, la fel şi alţi colegi de muncă de la docuri. Álvaro a stat de vorbă cu doctorii şi îi aduce vestea că, deşi prognosticul e de vindecare totală, ar fi imprudent ca, la vârsta lui, să se întoarcă la viaţa de hamal.

— Ce-ar fi să devin un manipulant de macara? sugerează el. Nu m-aş descurca mai rău decât Eugenio.

— Dacă vrei să fii manipulant de macara, va trebui să te transferi la Drumuri, răspunde Álvaro. Macaralele sunt mult prea primejdioase. N-au niciun viitor la docuri. Macaralele au fost o idee proastă de la bun început.

El speră că Inés va veni să-l vadă, dar ea nu vine. El se teme de ce e mai rău: că şi-a pus planul în aplicare şi l-a luat pe băiat şi au fugit.

Îi mărturiseşte Clarei îngrijorarea lui.

— Am o prietenă, zice el, al cărei fiu, încă mic, îmi este foarte drag. Din motive despre care n-am să vorbesc, autorităţile din învăţământ ameninţă să-i ia copilul şi să-l trimită la o şcoală specială. Aş putea să-ţi cer o favoare? Ai putea să-i telefonezi şi să afli care mai e situaţia?

— Bineînţeles, spune Clara. Dar n-ai vrea să vorbeşti chiar tu cu ea? Pot să-ţi aduc un telefon la pat.

El sună la Blocuri. Răspunde un vecin, care pleacă, se întoarce şi îi raportează că Inés nu e acasă. Sună mai târziu, tot fără succes.

Devreme a doua zi dimineaţă, în intervalul fără nume dintre somn şi trezie, el are un vis ori o viziune. Cu o claritate neobişnuită, el vede o cabrioletă plutind în văzduh, la piciorul patului. Cabrioleta e făcută din fildeş şi metal încrustat cu fildeş, şi e trasă de doi cai albi, dar niciunul din ei nu e EI Rey. Cel care ţine hăţurile cu o mână, cealaltă mână ţinându-şi-o în sus, într-un gest regal, este băiatul, în pielea goală, doar cu o fâşie de pânză în jurul şalelor.

Pentru el e un mister cum de încap cabrioleta şi cei doi cai în mica rezervă a spitalului. Cabrioleta pare să atârne în aer fără niciun efort din partea cailor sau a vizitiului. Departe de a fi înţepeniţi, caii lovesc din când în când văzduhul cu copitele sau dau din cap şi fornăie. Cât despre băiat, nu pare să-l obosească faptul că-şi ţine mâna ridicată. Expresia de pe chipul lui este familiară: mulţumire de sine, chiar triumf.

La un moment dat, băiatul se uită drept la el. *Citeşte-*

mi privirea, pare el să spună.

Visul sau viziunea durează două sau trei minute. Apoi se stinge şi încăperea este aşa cum a fost înainte.

Îi povesteşte Clarei.

— Crezi în telepatie? o întreabă el. Am avut sentimentul că David încerca să-mi spună ceva.

— Ce anume?

— Nu sunt sigur. Poate că el şi mama lui au nevoie de ajutor. Sau poate că nu. Mesajul a fost – cum să zic? – întunecat.

— Bine, nu uita că sedativul pe care-l iei este un narcotic. Narcoticele ne dau vise, vise ca acelea date de opiu.

— Nu a fost un asemenea vis. A fost real.

Din acel moment, refuză analgezicele, drept care suferă. Nopţile sunt cele mai rele: chiar şi cea mai mică mişcare îi provoacă în piept dureri ca de şocuri electrice.

Nu are nimic care să-i distragă atenţia, nimic de citit. Spitalul nu are bibliotecă, poate să ofere doar numere vechi din reviste de tiraj mare (reţete, hobby-uri, modă).

I se plânge lui Eugenio, care reacţionează aducându-i manualul său de la cursul de filosofie („Ştiu că eşti o persoană serioasă”). Cartea este, după cum se temea, despre mese şi scaune. O pune deoparte.

— Îmi pare rău, nu e genul meu de filosofie.

— Ce altă filosofie ţi-ar plăcea? întreabă Eugenio.

— Genul care te zguduie. Care-ţi schimbă viaţa.

Eugenio îl priveşte contrariat.

— Să înţeleg că e ceva în neregulă cu viaţa ta? întreabă el. În afară de răni.

— Ceva lipseşte, Eugenio. Ştiu că n-ar trebui să fie aşa, dar este. Viaţa pe care o duc nu mă satisface. Îmi doresc să coboare din cer cineva, un salvator, să agite o baghetă magică şi să spună: *Iată, citeşte această carte şi toate întrebările tale îşi vor primi răspunsul.* Sau: *Iată, asta e o viaţă complet nouă pentru tine.* Nu înţelegi asemenea formulări, nu-i aşa?

— Nu, nu pot spune că înţeleg.

— Nu contează. O să-mi treacă. Mâine voi fi bine.

Ar trebui să se gândească la externare, îi spune doctorul.

Are unde să stea? Are pe cineva care să gătească pentru el, să-l îngrijească, să-l ajute să se descurce până se pune pe picioare? Ar dori să stea de vorbă cu un asistent social?

— Să n-aud de asistent social, răspunde el. O să discut chestia cu prietenii mei, să vedem ce putem face.

Eugenio îi oferă o cameră în apartamentul pe care-l împarte cu doi colegi de muncă. Eugenio va fi fericit să doarmă pe canapea. Îi mulţumeşte lui Eugenio, dar refuză.

La rugămintea lui, Álvaro se interesează de sanatorii particulare. Blocurile Vestice, îi dă el raportul, beneficiază de o instituţie care, deşi destinată îngrijirii bătrânilor, primeşte şi convalescenţi. El îl roagă pe Álvaro să-i înscrie numele pe lista de aşteptare.

— Mi-e ruşine s-o spun, zice el, dar sper să se elibereze un loc cât mai curând cu putinţă.

— Dacă inima ţi-e curată, speranţa asta e îngăduită.

— Îngăduită? se miră el.

— Îngăduită, confirmă Álvaro.

Apoi, dintr-odată, toate grijile lui dispar. Din coridor se aude larmă de voci tinere. Clara apare în uşă.

— Ai vizitatori, îl anunţă ea.

Se dă la o parte şi înăuntru se reped Fidel şi David, urmaţi de Inés şi Álvaro.

— Simón! strigă David. Chiar ai căzut în mare?

Inima lui tresaltă. Prudent, îşi întinde braţele.

— Vino-ncoa’! Da, am avut un accident mic, am căzut în apă, dar abia dacă m-am udat. Prietenii mei m-au tras afară.

Băiatul se caţără în patul înalt, îl înghionteşte, trimiţându-i săgeţi de durere în tot corpul. Dar durerea nu contează.

— Dragul meu băiat drag! Comoara mea! Lumina vieţii mele!

Băiatul se eliberează din îmbrăţişarea lui.

— Am scăpat, îl anunţă el. Ţi-am spus că o să scap. Am trecut prin sârma ghimpată.

A scăpat? A trecut prin sârmă ghimpată? E derutat. Ce tot spune băiatul acolo? Şi de ce costumaţia asta nouă şi ciudată: un pulover strâmt, pe gât, pantaloni scurţi (foarte scurţi), pantofi cu şoseţele albe care abia dacă-i acoperă gleznele?

— Vă mulţumesc că aţi venit, tuturor vă mulţumesc, zice el, dar, David – de unde ai scăpat? Vorbeşti de Punto Arenas? Te-au luat la Punto Arenas? Inés, i-ai lăsat să-l ia la Punto Arenas?

— Nu i-am lăsat. Au venit când el se juca afară. L-au luat într-o maşină. Cum să-i opresc?

— Nu mi-am imaginat că se va ajunge la aşa ceva. Dar ai scăpat, David? Povesteşte-mi. Spune-mi cum ai scăpat.

Dar Álvaro intervine:

— Înainte de asta, putem discuta mutarea ta, Simón? Când crezi că vei putea să mergi?

— Nu poate să meargă? întreabă băiatul. Nu poţi să mergi, Simón?

— Încă o perioadă scurtă de timp o să mai am nevoie de ajutor. Până vor fi trecut toate durerile şi junghiurile.

— O să mergi într-un scaun cu rotile? O să pot să te împing?

— Da, o să mă poţi împinge într-un scaun cu rotile, doar dacă n-o să mergi prea repede. Şi Fidel poate să împingă.

— Motivul pentru care întreb, reia Álvaro, e că am luat legătura cu sanatoriul. Le-am spus că eşti în convalescenţă şi te vei recupera complet, nu o să ai nevoie de îngrijire specială. Şi ei au spus că, dacă aşa stă treaba, te pot primi pe loc, atâta vreme cât nu te deranjează să împarţi camera cu altcineva. Ce zici? Ar rezolva o mulţime de probleme.

Să împartă camera cu un alt bătrân. Care sforăie noaptea şi scuipă în batistă. Care se plânge de fiica lui, pentru că l-a abandonat. Care e plin de resentimente faţă

de nou venit, invadatorul spaţiului său.

— Bineînţeles că nu mă deranjează, spune el. E o uşurare să ştiu că am un loc unde să mă duc. E o povară care dispare de pe umerii tuturor. Mulţumesc, Álvaro, că te-ai ocupat de asta.

— Şi bineînţeles că sindicatul va plăti, spune Álvaro. Pentru cazare, masă şi pentru toate nevoile, cât vei sta acolo.

Îi joacă imaginaţia feste, sau Inés îi furişează lui Álvaro o privire când acesta pleacă? *Nu mă lăsa singură cu el, cu omul ăsta pe care urmează să-l trădăm!* Parcat într-o cameră antiseptică în îndepărtatele Blocuri Vestice, unde nu cunoaşte pe nimeni. Lăsat să putrezească acolo. *Nu mă lăsa cu el!*

— Ia loc, Inés. David, spune-mi povestea ta, de la început până la sfârşit. Nu uita niciun amănunt. Avem timp berechet.

— Am scăpat, zice băiatul. Ţi-am spus că aşa o să fac. Am trecut prin sârma ghimpată.

— Am primit un telefon, spune Inés. De la o persoană complet străină. O femeie. Zicea că l-a găsit pe David umblând pe străzi, gol puşcă.

— Gol puşcă? Ai fugit de la Punto Arenas, David, fără haine pe tine? Când s-a întâmplat asta? N-a încercat nimeni să te oprească?

— Mi-am lăsat hainele în sârma ghimpată. Nu ţi-am promis că voi scăpa? Pot să scap de oriunde.

— Şi unde te-a găsit doamna asta, doamna care i-a telefonat lui Inés?

— L-a găsit pe stradă, în întuneric, îngheţat şi în pielea goală.

— Nu eram îngheţat. Nu eram în pielea goală, zice băiatul.

— Nu aveai nimic pe tine, spune Inés. Asta înseamnă că erai în pielea goală.

— Gata, terminăm cu asta, îi întrerupe el, Simón. De ce te-a contactat pe tine, Inés, doamna aia? De ce nu şcoala? Asta ar fi fost lucrul cel mai normal.

— Urăşte şcoala. Toată lumea urăşte şcoala, spune băiatul.

— E cu adevărat un loc atât de îngrozitor?

Băiatul dă din cap.

Pentru prima oară, Fidel deschide gura:

— Te-au bătut?

— Trebuie să ai paisprezece ani înainte să te bată. Când ai paisprezece ani, pot să te bată dacă eşti nesupus.

— Spune-i lui Simón despre peşte, zice Inés.

— Ne forţau să mâncăm peşte în fiecare vineri. Băiatul se înfioară exagerat. Urăsc peştii. Au ochii că ai lui señor León.

Fidel chicoteşte.

În clipa următoare, cei doi băieţi râd nestăpânit.

— Ce mai era atât de îngrozitor la Punto Arenas, în afară de peşte?

— Ne forţau să umblăm în sandale. Şi n-o lăsau pe Inés să vină în vizită. Ziceau că nu e mama mea. Ziceau că sunt un pupil. Un pupil e cineva care n-are mamă sau tată.

— Ce prostie! Inés e mama ta, iar eu sunt naşul tău, care e la fel de bun ca un tată, uneori chiar mai bun. Naşul veghează asupra ta.

— Tu n-ai vegheat asupra mea. I-ai lăsat să mă ia la Punto Arenas.

— Aşa e. Am fost un naş prost. Am dormit în timp ce ar fi trebuit să veghez. Dar mi-am învăţat lecţia. Pe viitor, o să am mai multă grijă de tine.

— O să te lupţi cu ei dacă mai vin?

— Da, cât mă vor ţine puterile. O să împrumut o sabie. O să spun: *Mai încercaţi voi să-mi furaţi băiatul, şi-o să aveţi de furcă cu Don Simón!*

Băiatul e în extaz de plăcere.

— Şi Bolívar, zice el. Bolívar mă poate păzi noaptea. O să vii să stai cu noi? Se răsuceşte către mama sa: Poate Simón să vină să stea la noi?

— Simón trebuie să se ducă la un sanatoriu, să se recupereze. Nu poate merge. Nu poate urca scări.

— Ba poate! Poţi să mergi, nu-i aşa, Simón?

— Bineînţeles că pot. În mod normal, nu pot, din pricina durerilor şi a unghiurilor. Dar pentru tine pot să fac orice: urc scări, călăresc, orice. Spune-mi doar cuvântul.

— Care cuvânt?

— Cuvântul vrăjit. Cuvântul care mă va vindeca.

— Ştiu cuvântul?

— Bineînţeles că-l ştii. Spune-l.

— Cuvântul e… Abracadabra!

El dă la o parte păturile (din fericire, poartă pijamaua spitalului) şi-şi mută picioarele slăbite peste marginea patului.

— O să am nevoie de ajutor, băieţi.

Sprijinindu-se pe umerii lui Fidel şi ai lui David, se îndreaptă cu greu, face un prim pas şovăitor, un al doilea.

— Vezi, ştii cuvântul! Inés, poţi să aduci scaunul cu rotile mai aproape? Se lasă să cadă în scaun. Acum să mergem la promenadă. Mi-ar plăcea să văd cum arată lumea, după toată perioada asta de stat închis. Cine vrea să împingă?

— Nu vii acasă cu noi? întreabă băiatul.

— Nu încă. Abia după ce-mi recapăt puterile.

— Dar o să fim ţigani! Dacă stai în spital, nu poţi să fii ţigan!

Se răsuceşte către Inés:

— Ce-i asta? Credeam că am terminat cu povestea de-a ţiganii.

Inés devine băţoasă.

— Nu se poate întoarce la şcoala aia. Nu voi permite aşa ceva. Fraţii mei o să vină cu noi. O să luăm maşina.

— Patru persoane în rabla aia? Dacă faceţi pană? Şi unde o să staţi?

— Nu contează. O să muncim cu toţii pe unde-o să găsim. O să culegem fructe. Señor Daga ne-a împrumutat bani.

— Daga! Prin urmare, el e în spatele poveştii ăsteia!

— David n-o să se întoarcă la şcoala aia îngrozitoare.

— Unde te obligă să porţi sandale şi să mănânci peşte. Mie nu mi se pare atât de îngrozitoare.

— Sunt băieţi acolo care fumează, şi beau, şi umblă cu cuţite. E o şcoală pentru criminali. Dacă David se întoarce acolo, rămâne marcat pe viaţă.

Băiatul întreabă:

— Ce înseamnă *marcat pe viaţă*?

— E un fel de-a spune, zice Inés. Înseamnă că şcoala va avea un efect rău asupra ta.

— Ca o rană?

— Da, ca o rană.

— Am deja multe răni. Le-am căpătat de la sârma ghimpată. Vrei să-mi vezi rănile, Simón?

— Mama ta a vrut să spună altceva. Că vei rămâne cu răni în suflet. Genul de rană care nu se vindecă. E adevărat că băieţii de la şcoală au cuţite la ei? Eşti sigur că nu e vorba de un singur băiat?

— Sunt mulţi. Şi au o raţă şi-un boboc, şi un băiat a călcat pe un boboc şi maţele i-au ieşit prin funduleţ şi eu am vrut să le împing înapoi, dar profesorul nu m-a lăsat, zicea că trebuie să las bobocul să moară, iar eu i-am spus că vreau să suflu viaţă în el, dar el nu m-a lăsat. Şi trebuia să facem grădinărit. În fiecare după-amiază, după şcoală, ne puneau să săpăm. Urăsc săpatul.

— Săpatul îţi face bine. Dacă nimeni nu ar vrea să sape, n-am avea grâne, n-am avea mâncare. Săpatul te face puternic. Îţi face muşchi.

— Poţi să creşti seminţe pe sugativă. Ne-a arătat profesorul. Nu e nevoie să sapi.

— O sămânţă sau două, da. Dar dacă vrei o recoltă ca lumea, dacă vrei să creşti destul grâu cât să faci pâine şi să-i hrăneşti pe oameni, sămânţa trebuie să crească în pământ.

— Urăsc pâinea. Pâinea e plicticoasă. Îmi place îngheţata.

— Ştiu că-ţi place îngheţata. Dar nu poţi trăi numai cu îngheţată, în schimb cu pâine poţi trăi.

— Poţi trăi cu îngheţată. Señor Daga aşa face.

— Señor Daga se preface doar că trăieşte cu îngheţată. Când e singur, sunt sigur că mănâncă pâine, ca

toată lumea. Oricum, nu trebuie să-l iei pe señor Daga drept model.

— Señor Daga îmi dă cadouri. Tu şi Inés nu-mi daţi niciodată cadouri.

— Nu-i adevărat, băiatul meu, ai spus un neadevăr şi o răutate. Inés te iubeşte şi are grijă de tine, la fel şi eu. Câtă vreme señor Daga, în inima lui, nu vă iubeşte.

— Ba mă iubeşte pe mine! Vrea să merg să stau cu el! I-a spus lui Inés, şi Inés mi-a spus mie.

— Sunt sigur că ea nu va fi niciodată de acord cu una ca asta. Locul tău e lângă mama ta. Pentru asta ne luptăm de atâta vreme. Señor Daga poate să ţi se pară cu sclipici şi senzaţional, dar când o să creşti mai mare o să-ţi dai seama că oamenii cu sclipici şi senzaţionali nu sunt neapărat şi oameni buni.

— Ce înseamnă senzaţional?

— Senzaţional înseamnă să porţi cercei şi cuţit.

— Señor Daga e îndrăgostit de Inés. O să-i facă bebeluşi în burtă.

— David! explodează Inés.

— Aşa e! Inés a spus că nu trebuie să-ţi spun, că o să fii gelos. Aşa e, Simón? Eşti gelos?

— Nu, bineînţeles că nu sunt gelos. Nu mă priveşte pe mine. Ceea ce încerc să-ţi spun e că señor Daga nu e o persoană bună. Te-o fi invitând la el acasă şi ţi-o fi dând îngheţată, dar în sufletul lui puţin îi pasă de ce e bine pentru tine.

— Ce e bine pentru mine?

— În primul rând, să creşti mare şi să fii un om bun. Asemenea seminţei bune, sămânţa care intră adânc în pământ şi face rădăcini puternice, iar apoi, la vremea potrivită, ţâşneşte în lumină şi poartă multe alte seminţe. Aşa ar trebui să fii şi tu. Asemenea lui Don Quijote. Don Quijote a salvat copile. A luat apărarea celor săraci împotriva celor bogaţi şi puternici. Pe el să-l iei drept model, nu pe señor Daga. Apără-i pe cei săraci, salvează-i pe cei asupriţi. Şi respectă-ţi mama.

— Nu! Mama trebuie să mă respecte pe mine!

Oricum, señor Daga zice că Don Quijote e demodat. Zice că nimeni nu mai călăreşte cai.

— Ei bine, dacă ai vrea, i-ai putea dovedi foarte uşor că se înşală. Urcă-te pe calul tău şi ridică sus sabia. Asta o să-l amuţească pe señor Daga. Încalecă-l pe El Rey.

— El Rey a murit.

— Nu, nu a murit. EI Rey trăieşte. Ştii asta.

— Unde? şopteşte băiatul.

Ochii i se umplu deodată de lacrimi, buzele îi tremură, abia mai poate vorbi.

— Nu ştiu, dar undeva El Rey te aşteaptă să vii. Dacă îl cauţi, sigur îl vei găsi.

Capitolul 28

E ziua externării. Îşi ia rămas-bun de la infirmiere. Clarei îi spune:

— N-o să uit grija pe care mi-ai purtat-o. Mi-ar plăcea să cred că n-a fost doar un semn de bunătate.

Clara nu răspunde; însă, din privirea ei directă, el ştie că are dreptate.

Spitalul a pus la dispoziţie o maşină şi un şofer, ca să-l ducă la noua lui locuinţă din Blocurile Vestice; Eugenio s-a oferit să-l însoţească şi să-l ajute să se instaleze. Dar, după ce-au pornit, el îl roagă pe şofer să facă un ocol pe la Blocurile Estice.

— Nu pot face asta, răspunde şoferul. Îmi depăşeşte atribuţiile.

— Te rog, spune el. Trebuie să iau nişte haine. Cinci minute, nu mai mult.

Şoferul acceptă fără tragere de inimă.

— Ziceai că ai probleme cu şcoala puştiului tău, zice Eugenio, când maşina coteşte spre est. Ce probleme?

— Autorităţile şcolare vor să mi-l ia. Cu forţa, dacă e necesar. Vor să-l trimită înapoi la Punto Arenas.

— La Punto Arenas! De ce?

— Pentru că au făcut o şcoală la Punto Arenas anume pentru copiii pe care-i plictisesc poveştile despre Juan şi Marfa şi ce-au făcut ei la mare. Care se plictisesc şi îşi manifestă plictiseala. Copiii care nu se supun regulilor adunării şi scăderii, enunţate de profesorul lor. Regulilor făcute de om. Doi plus doi egal patru şi aşa mai departe.

— Asta nu-i bine. Dar de ce nu vrea băiatul tău să facă socotelile aşa cum îi spune profesorul lui?

— De ce s-o facă, dacă o voce lăuntrică îi spune că metoda profesorului nu este corectă?

— Nu înţeleg. Dacă regulile sunt valabile pentru tine şi pentru mine, şi pentru oricine altcineva, de ce să nu fie valabile şi pentru el? Şi de ce le numeşti reguli făcute de om?

— Pentru că doi şi cu doi pot foarte bine să facă trei

sau cinci sau nouăzeci şi nouă. Dacă hotărâm astfel.

— Dar doi şi cu doi fac patru. Doar dacă nu dai vreun sens ciudat, special, cuvântului *fac.* Poţi să numeri şi singur: unu *doi* trei *patru.* Dacă doi şi cu doi ar face trei, atunci totul s-ar prăbuşi în haos. Am putea fi în alt univers, cu alte legi fizice. În universul existent, doi şi cu doi fac patru. Este o lege universală, independentă de noi, nicidecum fixată de om. Chiar dacă tu şi cu mine am înceta să mai existăm, doi şi cu doi tot patru ar face.

— Da, însă *care* doi şi *care* doi fac patru? Cel mai adesea, Eugenio, îmi vine să cred că băiatul pur şi simplu nu înţelege cifrele, aşa cum nu le înţelege nici pisica ori câinele. Dar uneori sunt nevoit să mă întreb: Există cineva pe pământ pentru care numerele sunt mai reale? Cât am stat în spital, neavând altceva de făcut, am încercat un exerciţiu mental, anume să văd lumea prin ochii lui David. Pune un măr în faţa lui, şi el ce vede? Un măr: nu *un* măr, ci doar *un* măr *oarecare.* Pune două mere în faţa lui. Ce vede? Un măr şi un măr: nu două mere, nu acelaşi măr de două ori, ci un măr şi un măr. Şi vine señor León – señor León e profesorul lui de la clasă – şi îl întreabă: *Câte mere, copile?* Care e răspunsul? Ce e aia *mere*? Care e singularul al cărui plural este *mere*? Trei bărbaţi într-o maşină care se îndreaptă spre Blocurile Estice: care e singularul a cărui formă de plural e *bărbaţi* – Eugenio, sau Simón, sau prietenul nostru şoferul, al cărui nume nu-l cunosc? Suntem trei, sau suntem unu şi unu şi unu? Îţi ridici mâinile exasperat, şi înţeleg de ce. Unu cu unu cu unu fac trei, zici tu, şi sunt nevoit să-ţi dau dreptate. Trei bărbaţi într-o maşină: simplu. Dar David nu e de aceeaşi părere. El nu urmează aceiaşi paşi ca noi, atunci când numără: *unu* pas *doi* pas *trei.* La el e ca şi când numerele ar fi insule plutind într-o mare uriaşă neagră, o mare de nimicnicie, şi de fiecare dată i s-ar cere să închidă ochii şi *să se arunce în gol. Şi dacă o să cad?* – asta se întreabă el. *Şi dacă o să cad şi o să tot cad pentru totdeauna?* Zăcând în pat, în miez de noapte, eram uneori gata să jur că şi eu cădeam – cădeam sub aceeaşi vrajă care pune stăpânire pe

băiat. *Dacă este atât de greu să ajungi de la unu la doi,* îmi spuneam eu, *cum o să ajung vreodată de la zero la unu*? De nicăieri până undeva: de fiecare dată părea să fie nevoie de un miracol.

— E limpede că băiatul are o imaginaţie vie, cugetă Eugenio. Insule plutitoare. Dar o să-i treacă. Trebuie că provine dintr-un vechi sentiment de insecuritate. Nu poţi să nu observi ce tensiune există în el, cum îl cuprinde agitaţia fără niciun motiv. Există ceva din trecut în spatele acestei stări, ai habar? Părinţii lui se certau mult?

— Părinţii lui?

— Părinţii lui reali. Are vreo cicatrice, vreo traumă din trecut? Nu? Nu contează. Când va începe să se simtă mai sigur în lumea din jurul lui, când va începe să priceapă că universul – nu doar tărâmul numerelor, ci şi tot restul – este supus legilor, că nimic nu are loc întâmplător, o să-i vină mintea la cap şi o să se cuminţească.

— Aşa a spus şi psihologul şcolii. Señora Otxoa. Când va ajunge să stea pe picioarele lui, când va accepta cine este, problemele de învăţare vor dispărea.

— Sunt sigur că are dreptate. Dar va mai dura.

— Poate. Poate. Dar dacă noi greşim şi el are dreptate? Dacă între unu şi doi nu există niciun pod, doar spaţiu gol? Şi dacă noi, care facem câte un pas cu atâta încredere, cădem prin spaţiu, doar că nu ştim asta, pentru că insistăm să stăm legaţi la ochi? Dacă acest băiat este singurul dintre noi care are ochi să vadă?

— E ca şi cum ai spune: *Dar dacă nebunii sunt de fapt sănătoşi la cap, şi sănătoşii la cap sunt de fapt nebunii* Nu te supăra că ţi-o spun, Simón, dar asta e filosofie de doi bani. Unele lucruri sunt pur şi simplu adevărate. Un măr e un măr e un măr. Un măr şi încă un măr fac două mere. Un Simón şi un Eugenio fac doi pasageri într-o maşină. Un copil nu are probleme să înţeleagă asemenea enunţuri – un copil obişnuit. Nu are probleme, deoarece sunt adevărate, deoarece încă de la naştere suntem, ca să zic aşa, racordaţi la adevărul lor. Cât despre a te teme de spaţiile goale dintre numere, i-ai spus vreodată lui David că

numărul numerelor este infinitul?

— Nu numai o dată. Nu există un ultim număr, i-am spus asta. Numerele continuă în eternitate. Dar ce-are asta a face?

— Există infinităţi bune şi infinităţi rele, Simón. Am mai vorbit noi despre infinităţi rele – îţi aminteşti? O infinitate rea este ca atunci când te pomeneşti într-un vis într-alt vis care e la rândul său într-un vis şi tot aşa la nesfârşit. Sau te pomeneşti într-o viaţă care e doar preludiul la o altă viaţă care nu e altceva decât un preludiu et cetera. Dar numerele nu sunt aşa. Numerele constituie o infinitate bună. De ce? Pentru că, fiind infinite ca număr, ele umplu toate spaţiile universului, înghesuite unele în altele precum cărămizile. Prin urmare, suntem în siguranţă. Nu avem unde cădea. Spune-i asta băiatului. O să-l liniştească.

— Aşa o să fac. Dar am cumva impresia că nu se va linişti.

— Nu mă înţelege greşit, prietene. Nu sunt de partea sistemului de învăţământ. Sunt de acord, pare foarte rigid, foarte învechit. În opinia mea, sunt multe de spus în favoarea unui sistem educaţional mai practic, mai vocaţional. David ar putea învăţa să fie instalator sau tâmplar, bunăoară. Pentru asta nu-ţi trebuie matematici superioare.

— Sau docher.

— Sau docher. A fi docher este o ocupaţie perfect onorabilă, după cum ştim amândoi. Nu, sunt de acord cu tine: tinerelul tău e tratat fără menajamente. Cu toate acestea, profesorii au şi ei dreptate, nu crezi? Nu e vorba doar de a urma legile matematicii, e vorba şi de a învăţa să urmezi legile în general. Señora Inés este o doamnă foarte drăguţă, dar îl răsfaţă prea mult, se vede de la o poştă. Dacă unui copil i se îngăduie toate toanele şi i se spune tot timpul că e special, dacă e lăsat să-şi facă singur regulile, cum îl taie capul, în cel fel de bărbat se va transforma? Poate că puţină disciplină în această etapă a vieţii lui nu-i va face niciun rău tânărului tău David.

Deşi simte cea mai mare bunăvoinţă faţă de Eugenio, deşi este mişcat de disponibilitatea acestuia de a se împrieteni cu un coleg mai în vârstă, precum şi de gesturile sale de prietenie, cu toate că nu-l învinovăţeşte câtuşi de puţin pentru accidentul de la docuri – vârât acolo, în faţa manetelor macaralei, el, unul, nu s-ar fi descurcat mai bine, n-a găsit în sufletul său puterea de a-l plăcea pe omul acesta. I se pare că e afectat, mărginit, plin de sine. Îl supără foc felul în care şi-a permis să vorbească despre Inés. Îşi păstrează totuşi cumpătul.

— Există două şcoli de gândire, Eugenio, referitor la creşterea copiilor. Una spune că trebuie să-i modelăm ca pe argilă, transformându-i în cetăţeni virtuoşi. Cealaltă spune că suntem copii o singură dată, că o copilărie fericită este fundamentul unei vieţi fericite mai târziu. Inés aparţine celei de-a doua şcoli; şi, deoarece ea e mama lui, deoarece legătura între un copil şi mama lui este sacră, eu o ascult pe ea. Prin urmare, nu, nu cred că mai multă disciplină în clasă îi va face bine lui David.

Călătoresc mai departe în tăcere.

La Blocurile Estice, îl roagă pe şofer să aştepte, în timp ce Eugenio îl ajută să coboare din maşină. Împreună, urcă încet scările. Când ajung pe coridorul de la etajul doi, îi întâmpină o privelişte consternantă. În faţa apartamentului lui Inés stau două persoane, un bărbat şi o femeie, îmbrăcaţi în uniformă bleumarin. Uşa e deschisă; dinăuntru se aude vocea lui Inés, piţigăiată, mânioasă.

— Nu! spune ea. Nu, nu, nu! N-aveţi niciun drept!

Ceea ce-i împiedică pe străini să intre – vede asta când se apropie – este câinele, Bolívar, care s-a pus în prag, cu urechile pe spate – îşi arată colţii, mârâie încetişor, le urmăreşte fiecare mişcare, gata să sară.

— Simón! îi strigă Inés. Spune-le oamenilor ăstora să plece. Vor să-l ducă pe David înapoi la şcoala aia de corecţie îngrozitoare. Spune-le că nu au niciun drept!

El trage adânc aer în piept.

— Nu aveţi niciun drept asupra băiatului, spune el, adresându-se femeii în uniformă, mică şi zglobie ca o

păsăruică, în comparaţie cu colegul ei corpolent.

— Eu l-am adus aici, la Novilla. Eu sunt tutorele lui. Eu sunt, din toate punctele de vedere care contează, tatăl lui. Señora Inés – şi face un gest către Inés – este din toate punctele de vedere mama lui. Nu ne cunoaşteţi fiul aşa cum îl cunoaştem noi. Nu are niciun defect care să trebuiască să fie corectat. E un băiat sensibil, care are câteva dificultăţi în ce priveşte programa şcoală – nimic altceva. El vede capcane, capcane filosofice, acolo unde un copil obişnuit nu le vede. Nu puteţi să-l pedepsiţi pentru neînţelegeri filosofice. Nu puteţi să-l luaţi de acasă şi de lângă familia lui. Nu vom permite una ca asta.

Discursul lui este urmat de o tăcere lungă. Din spatele câinelui ei de pază, Inés îi aruncă femeii priviri bătăioase.

— Nu vom permite una ca asta, repetă ea, într-un târziu.

— Şi dumneavoastră, domnule? întreabă femeia, adresându-se lui Eugenio.

— Señor Eugenio e un prieten, intervine Simón. A avut amabilitatea să mă însoţească de la spital. Nu are nicio treabă cu această situaţie încurcată.

— David este un copil excepţional, spune Eugenio. Tatăl lui îi este devotat. Am văzut asta cu ochii mei.

— Sârmă ghimpată! pufneşte Inés. Ce fel de delincvenţi aveţi în şcoala aia, de e nevoie de sârmă ghimpată ca să-i ţineţi înăuntru?

— Sârma ghimpată e un mit, spune femeia. O pură născocire. N-am habar de unde a apărut. La Punto Arenas nu există sârmă ghimpată. Dimpotrivă, avem…

— El a ieşit prin sârma ghimpată! o întrerupe Inés, ridicând din nou vocea. I-a rupt hainele, i le-a făcut fâşii-fâşiuţe. Şi dumneavoastră aveţi tupeul să spuneţi că nu există sârmă ghimpată!

— Dimpotrivă, politica noastră este a porţilor deschise, insistă femeia bărbăteşte. Copiii noştri sunt liberi să vină şi să plece. Nu există nici măcar yale la uşă. David, spune-ne adevărul, există sârmă ghimpată la Punto

Arenas?

Acum, uitându-se mai atent, el vede că băiatul a fost prezent pe tot parcursul acestei altercaţii, pe jumătate pitit în spatele mamei lui, ascultând solemn şi sugându-şi degetul mare.

— Chiar e acolo sârmă ghimpată? repetă femeia.

— E sârmă ghimpată, spune încet băiatul. Am trecut prin sârmă ghimpată.

Femeia clatină din cap, surâde a neîncredere.

— David, spune ea încet, tu ştii şi ştiu şi eu că asta e o născocire. La Punto Arenas nu există sârmă ghimpată. Vă invit pe toţi să vedeţi cu propriii ochi. Putem urca în maşină şi pleca într-acolo chiar în clipa asta. Nu există sârmă ghimpată, nimic de acest fel.

— N-am nevoie să văd cu ochii mei, spune Inés. Eu îl cred pe copilul meu. Dacă el zice că există sârmă ghimpată, atunci aşa e.

— Dar este aşa? întreabă femeia, adresându-se băiatului. Este sârmă ghimpată adevărată, pe care o putem vedea cu ochii noştri, sau este sârma aia ghimpată pe care numai unii oameni o pot vedea şi atinge, anumiţi oameni cu o imaginaţie vie?

— E adevărată. Aşa este, zice băiatul.

Se lasă tăcerea.

— Prin urmare, asta e problema, zice femeia în cele din urmă. Sârmă ghimpată. Dacă vă pot dovedi, señora, că nu există sârmă ghimpată, că băieţelul dumneavoastră născoceşte poveşti, îl lăsaţi să se ducă?

— N-o să-mi puteţi dovedi aşa ceva, spune Inés. Dacă băiatul îmi zice că e sârmă ghimpată, atunci eu îl cred, e sârmă ghimpată.

— Şi dumneavoastră? întreabă femeia.

— Şi eu îl cred, zice el, Simón.

— Şi dumneavoastră, señor?

Eugenio are un aer de stânjeneală.

— Ar trebui să văd cu ochii mei, spune el în cele din urmă. Nu vă puteţi aştepta să mă pronunţ fără să fi văzut.

— Ei, se pare că suntem într-un impas, zice femeia.

Señora, uitaţi cum stă treaba. Aveţi două opţiuni: fie vă supuneţi legii şi ni-l daţi pe copil în grijă, fie ne vedem obligaţi să chemăm poliţia. Ce variantă alegeţi?

— Peste cadavrul meu o să-l luaţi, spune Inés. Se răsuceşte spre el: Simón! Fă ceva!

El se uită la ea neputincios.

— Ce trebuie să fac?

— Nu e o despărţire permanentă, zice femeia. David poate veni acasă din două în două weekenduri.

Inés păstrează o muţenie sumbră.

El face o ultimă încercare:

— Señora, vă rog să reflectaţi. Ceea ce propuneţi să faceţi va zdrobi inima unei mame. Şi pentru ce? Avem aici un copil care, din întâmplare, are propriile lui idei despre aritmetică, dintre toate lucrurile – nu istorie, nu limbă, ci umila aritmetică, idei pe care le va da uitării la un moment dat. Ce crimă face un copil dacă spune că doi plus doi egal trei? Cum va schimba asta ordinea socială? Şi pentru asta vreţi să-l smulgeţi de lângă părinţi şi să-l închideţi în spatele sârmei ghimpate. Un copil de şase ani!

— Nu există sârmă ghimpată, repetă femeia răbdătoare. Iar copilul a fost repartizat la Punto Arenas nu pentru că nu ştie să facă socoteli, ci pentru că are nevoie de o îngrijire specială. Pablo, aşteaptă aici, se adresează ea însoţitorului ei tăcut. Aş dori să am o discuţie în particular cu acest domn. Iar către el: Señor, pot să vă rog să veniţi cu mine?

Eugenio îl prinde de braţ, dar el se fereşte de tânăr.

— Sunt în regulă, mulţumesc, atâta vreme cât nu trebuie să mă grăbesc. Femeii îi explică: Abia am ieşit din spital. Un accident de muncă. Încă mă resimt un pic.

Se retrag mai încolo, pe palier.

— Señor, spune femeia, cu voce joasă, vă rog să înţelegeţi, nu sunt un inspector şcolar din cei care-i dibuiesc pe chiulangii. Ca pregătire, sunt psiholog. Lucrez cu copiii la Punto Arenas. În perioada scurtă în care David a fost cu noi, înainte să fugă, mi-am asumat sarcina să-l observ îndeaproape. Pentru că – sunt de acord cu

dumneavoastră – el e foarte mic ca să fie luat de acasă şi m-am temut să nu se simtă părăsit. Şi am văzut un copil dulce, foarte sincer, foarte direct, care nu se teme să vorbească despre sentimentele lui. Şi am mai văzut ceva. Am văzut cât de repede s-au ataşat de el ceilalţi băieţi, mai ales băieţii mai mari. Chiar şi cei mai duri dintre ei. Nu exagerez când vă spun că îl adoră. Voiau să-l facă mascota lor.

— Mascota lor? Singurul tip de mascotă pe care-l ştiu eu este un animal pe care-l împodobeşti cu o ghirlandă şi-l duci de frânghie. Ce motiv de mândrie e să fii mascotă?

— Era răsfăţatul lor, răsfăţatul tuturor. Ei nu înţeleg de ce a fugit. Sunt distruşi. Întreabă de el în fiecare zi. De ce vă spun asta, señor? Ca să înţelegeţi că, de la bun început, David şi-a găsit locul său în comunitatea noastră de la Punto Arenas. Punto Arenas nu este ca o şcoală normală, unde un copil petrece câteva ore în fiecare zi, absorbind învăţătură, şi apoi se duce acasă. La Punto Arenas, profesorii, elevii şi îndrumătorii întreţin legături foarte strânse între ei. Atunci de ce a fugit David, vă veţi întreba? Nu pentru că era nefericit, vă asigur. Ci pentru că are o inimă bună şi nu suportă gândul că señora Inés tânjea după el.

— Señora Inés e mama lui, spune el.

Femeia ridică din umeri.

— Dacă mai aştepta câteva zile, ar fi venit acasă, în vizită. N-o puteţi convinge pe soţia dumneavoastră să-i dea drumul?

— Şi ce credeţi că ar trebui să fac ca s-o conving, señora? Aţi văzut-o. Ce formulă magică vă închipuiţi că posed ca să schimb opinia unei femei ca aceasta? Nu, problema dumneavoastră nu este cum să-l luaţi pe David de la mama lui. Aveţi această putere. Problema dumneavoastră este că nu-l puteţi ţine. Odată ce-şi va pune în cap să vină acasă la părinţii lui, va veni. Nu aveţi niciun mijloc să-l opriţi.

— Va fugi din nou, atâta vreme cât crede că mama lui îl cheamă. De aceea vă rog să vorbiţi cu ea. Convingeţi-o

că e spre binele lui să vină cu noi. Pentru că e spre binele lui.

— N-o veţi convinge niciodată pe Inés că e spre binele copilului ei să fie luat de lângă ea.

— Atunci măcar convingeţi-o să-l lase să plece fără lacrimi şi ameninţări, fără să-l bulverseze. Pentru că, într-un fel sau altul, el va fi obligat să vină. Legea e lege.

— Aşa o fi, dar există considerente mai presus de supunerea în faţa legii, imperative mai înalte.

— Serios? N-am de unde să ştiu. Mie îmi ajunge legea, mulţumesc.

Capitolul 29

Cei doi inspectori au plecat. Eugenio a plecat. Şoferul a plecat şi el, fără să-şi fi dus misiunea la îndeplinire. El a rămas cu Inés şi cu băiatul, deocamdată în siguranţă în spatele uşii încuiate a vechiului său apartament. Bolívar, după ce şi-a încheiat rolul, s-a întors la locul său în faţa radiatorului, de unde urmăreşte totul cu aer grav, şi, cu urechile ciulite, îl aşteaptă pe următorul intrus.

— Ce-ar fi să ne aşezăm şi să analizăm situaţia calm toţi trei? sugerează el.

Inés scutură din cap.

— N-avem timp de discuţii. Îl sun pe Diego şi-i spun să vină să ne ia.

— Să vă ia şi să vă ducă la La Residencia?

— Nu. O să mergem cu maşina până când oamenii ăia n-o să ne mai poată ajunge.

Niciun plan pe termen lung, nicio schemă ingenioasă de a scăpa, asta e limpede. Îi este milă de ea, de femeia asta căpoasă, fără umor, căreia i-a dat peste cap viaţa de petreceri pe terenul de tenis şi de cocktailuri la orele apusului când i-a dat un copil; al cărei viitor nu mai înseamnă altceva decât să conducă fără ţintă, pe drumuri lăturalnice, până când li se va urî fraţilor ei, sau până când li se vor termina banii şi ea nu va mai avea de ales decât să se întoarcă şi să-şi predea preţioasa încărcătură.

— Ce-ai zice, David, îl întreabă el, dacă te-ai întoarce la Punto Arenas o vreme să le arăţi cât eşti de deştept, ajungând în fruntea clasei? Să le arăţi cum ştii să socoteşti mai bine decât oricare altul, cum te poţi supune regulilor şi că poţi să fii un băiat bun. După ce-au văzut asta, o să te lase să vii acasă, crede-mă. Şi atunci o să poţi duce din nou o viaţă normală, viaţa unui băiat normal. Cine ştie, poate că într-o bună zi vor pune o placă la Punto Arenas, în amintirea ta: *Vestitul David a fost aici.*

— Pentru ce să fiu vestit?

— O să trebuiască să aşteptăm şi să vedem. Poate vei fi un magician faimos. Poate un matematician faimos.

— Nu. Eu vreau să merg cu Inés şi Diego în maşină. Vreau să fiu ţigan.

El se întoarce către Inés.

— Te implor, Inés, mai gândeşte-te. Nu merge mai departe cu această soluţie necugetată. Trebuie să existe o variantă mai bună.

Inés se ridică în picioare cât e ea de lungă.

— Iar te-ai răzgândit? Vrei să-mi dau copilul pe mâna străinilor – să le dau lumina vieţii mele? Ce fel de mamă crezi că sunt? Iar către băiat: Du-te şi strânge-ţi lucrurile.

— Le-am împachetat deja. Poate Simón să mă dea în leagăn înainte să plecăm?

— Nu cred că pot să dau în leagăn pe nimeni, zice el, Simón. Nu mai am puterea de-altădată, ştii asta.

— Numa puţin. Te rog.

Coboară cu greu jos, la terenul de joacă. A plouat, leagănul e ud. Îl şterge cu mâneca.

— Te împing de câteva ori, atât, zice el.

Poate să împingă doar cu o singură mână; leagănul abia se mişcă. Dar băiatul pare fericit.

— Acum e rândul tău, Simón, spune el.

Uşurat, se aşază în leagăn şi-l lasă pe băiat să-l împingă.

— Tu ce-ai avut, Simón, un tată sau un naş? îl întreabă băiatul.

— Sunt foarte sigur că am avut un tată, care mă dădea în leagăn aşa cum mă dai tu acum. Toţi am avut taţi, e o lege a naturii, aşa cum ţi-am spus; din nefericire, unii dintre ei dispar sau se rătăcesc.

— Tatăl tău îţi făcea vânt tare?

— Până sus de tot.

— Şi ai căzut?

— Nu-mi amintesc să fi căzut vreodată.

— Ce se întâmplă când cazi?

— Depinde. Dacă ai noroc, te alegi cu un cucui. Dacă ai ghinion, ghinion mare, îţi poţi rupe un braţ sau un picior.

— Nu, ce se întâmplă când *cazi*?

— Nu înţeleg. Vrei să ştii cum e când cazi prin aer?

— Da. E ca şi când zbori?

— Nu, nicidecum. A zbura şi a cădea nu-i acelaşi lucru. Numai păsările pot să zboare; noi, oamenii, suntem prea grei.

— Dar măcar niţel, când eşti acolo sus, e ca şi când ai zbura, nu-i aşa?

— Poate, dacă uiţi că de fapt cazi. De ce mă întrebi?

Băiatul îi aruncă un zâmbet enigmatic.

— De-aia.

Pe scări se întâlnesc cu o Inés întunecată la chip.

— Diego s-a răzgândit, zice ea. Nu mai vine. Ştiam că aşa o să se întâmple. Zice să luăm trenul.

— Să luaţi trenul? Încotro? Până la capătul liniei? Şi ce-o să faceţi când ajungeţi acolo, tu şi copilul, singuri? Nu. Telefonează-i lui Diego. Spune-i să aducă maşina. O să conduc eu. N-am idee unde ne vom duce. Însă merg cu voi.

— N-o să fie de acord. N-o să renunţe la maşină.

— Nu e maşina lui. Vă aparţine la toţi trei. Spune-i că a avut-o destul, acum e rândul tău.

O oră mai târziu, apare Diego, morocănos, pus pe hartă. Dar Inés îi taie scurt bombănelile. E încălţată cu ghete şi îmbrăcată cu palton, şi se poartă atât de autoritar, cum el n-a mai văzut-o niciodată. În timp ce Diego stă cu mâinile în buzunare, ea ridică o valiză grea pe capota maşinii şi o ancorează. Când vine băiatul, trăgând după el cutia cu obiecte găsite, ea clatină ferm din cap.

— Trei obiecte, nimic mai mult, zice ea. Ceva mic. Alege.

Băiatul alege mecanismul unui ceas stricat, o piatră cu o vână albă, un greiere mort într-un borcan şi iadeşul uscat al unui pescăruş. Calmă, ea ia osul între două degete şi-l aruncă.

— Restul, la lada de gunoi.

Băiatul se uită la ea trăsnit.

— Ţiganii nu duc muzee cu ei, zice ea.

În sfârşit, maşina e încărcată. El, Simón, urcă în spate cu mare grijă, urmat de băiat, urmat de Bolívar care se instalează la picioarele lor. Conducând mult prea

repede, Diego o apucă pe drumul spre La Residencia, unde, fără un cuvânt, coboară, trânteşte portiera şi pleacă ţanţoş.

— De ce e Diego atât de supărat? întreabă băiatul.

— E obişnuit să fie prinţul, zice Inés. E obişnuit să i se facă pe plac.

— Acum eu sunt prinţul?

— Da, tu eşti prinţul.

— Iar tu eşti regina, şi Simón regele? Suntem o familie?

El şi Inés se uită unul la altul.

— Un fel de familie, spune el. În spaniolă nu există un cuvânt potrivit pentru ceea ce suntem noi, prin urmare, hai să spunem că suntem familia lui David.

Băiatul se aşază mai bine în locul său, cu un aer satisfăcut.

Conducând încet – simte un ghiont de durere de câte ori schimbă viteza el lasă La Residencia în urmă şi începe să caute drumul principal spre nord.

— Unde mergem? întreabă băiatul.

— Spre nord. Ai o idee mai bună?

— Nu, însă nu vreau să locuiesc într-un cort, ca în celălalt loc.

— Belstar? De fapt, asta nu-i o idee rea. Putem merge la Belstar şi de acolo luăm un vapor spre vechea noastră viaţă. Şi atunci se termină cu toate grijile noastre.

— Nu, nu vreau viaţa veche, vreau o viaţă nouă!

— Glumeam, băiatul meu. Stăpânul portului din Belstar n-ar lăsa pe nimeni să ia un vapor înapoi, spre viaţa dinainte. E foarte strict în această privinţă. Fără întoarcere. Prin urmare, fie o viaţă nouă, fie viaţa pe care-o avem. Vreo sugestie, Inés, despre unde am putea găsi o viaţă nouă? Nu? Atunci să mergem înainte şi să vedem ce se mai întâmplă.

Găsesc autostrada spre nord şi o urmează, întâi prin suburbiile industriale ale Novillei, apoi printr-o zonă rurală lăsată în paragină. Şoseaua începe să se strecoare printre munţi.

— Vreau să fac caca, anunţă băiatul.

— Nu te mai poţi tine? întreabă Inés.

— Nu.

Nu au hârtie igienică, asta e. Ce-o mai fi uitat Inés să pună, în graba de-a o şterge?

— Îl avem pe *Don Quijote* în maşină? îl întreabă el pe băiat.

Băiatul dă din cap că da.

— Vrei să renunţi la o foaie din *Don Quijote*? îl întreabă el pe băiat.

Băiatul clatină din cap.

— Atunci o să ai un funduleţ murdar. Ca ţiganii.

— Poate folosi o batistă, spune Inés băţoasă.

Opresc; merg mai departe. Lui începe să-i placă maşina lui Diego. Nu prea ai ce să vezi la ea, se manevrează greoi, dar motorul pare solid, răspunde bine comenzilor.

Din înălţimi coboară într-un ţinut colinar, acoperit de lăstăriş, gospodării risipite ici-colo, foarte diferit de întinderile nisipoase din partea de sud a oraşului. Pe porţiuni întinse de drum, maşina lor este singura care le străbate.

Ajung într-un oraş numit Laguna Verde (de ce? – nu e nicio lagună), unde fac plinul. Trece o oră, alţi cincizeci de kilometri, ajung la următorul oraş.

— Se face târziu, spune el. Ar trebui să căutăm un loc unde să înnoptăm.

O iau pe strada principală. Nu se vede niciun hotel. Se opresc la o benzinărie.

— Unde putem găsi cel mai apropiat loc de cazare? îl întreabă el pe tipul de la pompă.

Omul se scarpină în cap.

— Dacă vreţi hotel, trebuie să mergeţi până la Novilla.

— De acolo venim.

— Atunci, nu ştiu, zice pompistul. De obicei, oamenii campează sub cerul liber.

Se reîntorc la autostradă, în întunericul tot mai

adânc.

— O să fim ţigani în seara asta? întreabă băiatul.

— Ţiganii au rulote, răspunde el. Noi nu avem rulotă, doar maşinuţa asta ticsită.

— Ţiganii dorm sub garduri, spune băiatul.

— Prea bine. Anunţă-mă când vezi un gard.

N-au hartă. Habar n-are ce se află în faţa lor. Îşi continuă călătoria în tăcere.

El se uită peste umăr. Băiatul a adormit, cu braţele în jurul grumazului lui Bolívar. El se uită în ochii câinelui. *Păzeşte-l,* îi spune el, fără să scoată un cuvânt. Chihlimbarul îngheţat al ochilor îi întoarce privirea, fără să clipească.

Ştie că dulăul nu-l place. Dar poate că nu-i place de nimeni; poate că în inima lui nu are capacitatea de a plăcea pe cineva. Oricum, ce contează plăcutul, iubitul, în comparaţie cu faptul de a fi credincios?

— A adormit, îi spune el lui Inés, vorbind încet. Apoi: îmi pare rău că a trebuit să vin cu tine. Ai fi preferat să vină fratele tău, nu-i aşa?

Inés ridică din umeri:

— Am ştiut dintotdeauna că o să mă lase baltă. Cred că e cel mai egoist om de pe lume.

E pentru prima oară că o aude criticându-şi un frate în prezenţa lui, prima oară că îi ia lui partea.

— Ajungi să fii foarte egoist când locuieşti în La Residencia, continuă ea.

El aşteaptă ca ea să mai zică ceva – despre La Residencia, despre fraţii ei, dar ea a zis ce-a avut de zis.

— N-am îndrăznit niciodată să te întreb, spune el: De ce l-ai acceptat pe băiat? În ziua în care ne-am întâlnit ai părut să ne antipatizezi profund.

— A fost prea brusc, prea am fost luată prin surprindere. Aţi apărut din senin.

— Toate darurile mari vin din senin. Ar trebui să ştii asta.

Aşa e? Chiar vin din senin darurile mari? Ce-a fost în mintea lui să spună una ca asta?

— Tu chiar îţi închipui, zice Inés (iar el nu poate să nu audă sentimentul din spatele cuvintelor), chiar îţi închipui că nu îmi doream un copil? Cum crezi că era să stau închisă tot timpul la La Residencia?

Acum poate da un nume sentimentului: amărăciune.

— N-am habar cum era. N-am priceput niciodată ce-i cu La Residencia asta sau cum aţi ajuns să locuiţi acolo.

Ea nu aude întrebarea sau nu socoteşte că merită să răspundă.

— Inés, zice el, te întreb pentru ultima oară: Eşti sigură că asta vrei să faci – să fugi de viaţa pe care o cunoşti, şi totul din cauză că băiatul nu se înţelege cu profesorul?

Ea tace.

— Asta nu-i viaţă pentru tine, o viaţă de fugă, insistă el. Nu e nici pe gustul meu. Cât despre băiat, o să fie un fugar, o vreme. Mai devreme sau mai târziu, pe măsură ce creşte, va trebui să se împace cu societatea.

Ea strânge din buze. Priveşte furioasă înainte, în întuneric.

— Gândeşte-te la asta, încheie el. Gândeşte-te bine. Dar, orice vei decide, fii sigură că eu – se opreşte, se împotriveşte cuvintelor care vor să iasă, eu te voi urma până la capătul pământului.

— Nu vreau să sfârşească aşa ca fraţii mei, spune Inés, vorbind atât de încet încât el trebuie să-şi încordeze auzul ca să-i prindă vorbele. Nu vreau să ajungă funcţionar sau un învăţător aşa ca señor León. Vreau să facă ceva din viaţa lui.

— Sunt sigur că va face. Este un copil excepţional, cu un viitor excepţional. Amândoi ştim asta.

Farurile prind în lumina lor un indicator la marginea drumului. *Cabañas 5 km.* Curând după aceea, încă un indicator: *Cabañas 1 km.*

Cabañas în chestiune sunt aşezate mai departe de drum, în beznă totală. Găsesc recepţia; el coboară din maşină, bate la uşă. Deschide o femeie în capot, cu o lanternă în mână. De trei zile li s-a tăiat curentul, îi

informează ea. Nu e lumină, nu se închiriază nici *cabañas.*

Inés spune:

— Avem un copil în maşină. Suntem frânţi. Nu putem să conducem toată noaptea. Nu aveţi nişte lumânări pe care să le folosim?

El se duce la maşină, îl scutură uşor pe copil.

— E timpul să te trezeşti, scumpete.

Într-o singură clipă fluidă, câinele se ridică şi se strecoară afară din maşină. Umerii lui grei îl împing pe el la o parte ca pe un pai.

Băiatul se freacă somnoros la ochi.

— Am ajuns?

— Nu, nu încă. Ne oprim peste noapte.

La lumina lanternei, femeia îi duce la cea mai apropiată dintre *cabañas.* Utilată sumar, dar cu două paturi.

— O luăm, zice Inés. Putem mânca undeva?

— *Cabañas* sunt cu autoaprovizionare, zice femeia. Aveţi aragaz acolo. Face semn cu lanterna în direcţia aragazului. Nu v-aţi adus nimic de mâncare?

— Avem nişte pâine şi suc de fructe pentru copil, zice Inés. N-am avut timp de cumpărături. Putem cumpăra ceva de mâncare de la dumneavoastră? Nişte cotlete sau cârnaţi? Dar nu peşte. Copilul nu mănâncă peşte. Şi nişte fructe. Şi orice resturi aveţi, pentru câine.

— Fructe! exclamă femeia. N-am mai văzut fructe de nu ştiu când. Dar veniţi să vedem ce putem găsi.

Cele două femei pleacă, lăsându-i pe ei în întuneric.

— Eu mănânc peşte, zice băiatul, dar să nu aibă ochi. Inés se întoarce cu o conservă de fasole, o conservă cu ceva ce pe etichetă se numeşte cârnaţi de cocktail în aspic, şi o lămâie, precum şi o lumânare şi chibrituri.

— Şi Bolívar? întreabă băiatul.

— Bolívar va trebui să mănânce pâine.

— Poate să mănânce cârnatul meu, zice băiatul. Nu-mi plac cârnaţii.

Mănâncă o cină frugală la lumina lumânării, şezând unii lângă alţii pe pat.

— Spală-te pe dinţi, apoi la culcare, spune Inés.

— Nu sunt obosit, zice băiatul. Putem să ne jucăm de-a ceva? Putem să jucăm „Adevăr sau urmări”.

E rândul lui să se împotrivească:

— Mulţumesc, David, dar mi-au ajuns urmările pe ziua de azi. Am nevoie de odihnă.

— Atunci pot să deschid cadoul de la señor Daga?

— Ce cadou?

— Señor Daga mi-a dat un cadou. A zis că trebuie să-l deschid la ananghie. Acum suntem la ananghie.

— Señor Daga i-a făcut un cadou. Să-l ia cu el, zice Inés, evitându-i privirea.

— Suntem la ananghie, aşa că pot să-l deschid?

— Nu suntem cu adevărat la ananghie acum, ananghia adevărată abia urmează, spune el, dar bine, deschide-l.

Băiatul dă fuga la maşină şi se întoarce cu o cutie de carton, pe care-o rupe şi o deschide. Conţine o robă de satin negru. O scoate de acolo şi o desface. Nu e robă, e o mantie cu glugă.

— E şi-un bilet, spune Inés. Citeşte-l.

Băiatul aduce hârtia mai aproape de lumânare şi citeşte: *Iată mantia vrăjită a invizibilităţii. Cine o va purta va umbla prin lume nevăzut.*

— V-am zis eu? strigă el, ţopăind de surescitare. V-am zis că señor Daga se pricepe la magie! (Se înfăşoară în mantie. E prea largă.) Mă vezi, Simón? Sunt invizibil?

— Nu chiar. Nu încă. Nu ai citit tot biletul. Ascultă. *Instrucţiuni pentru purtător. Ca să ajungă la invizibilitate, purtătorul îşi pune mantia în faţa unei oglinzi, apoi dă foc pulberii magice şi rosteşte formula secretă. La care trupul pământesc va dispărea în oglindă, lăsând în urmă doar spiritul căruia nu i se poate lua urma.*

El se răsuceşte spre Inés:

— Ce zici, Inés? Să-l lăsăm pe tânărul nostru prieten să-şi pună mantia invizibilităţii şi să rostească formula secretă? Dacă dispare în oglindă şi nu se mai întoarce niciodată?

— Poţi purta mantia mâine, decide Inés. E prea târziu acum.

— Nu! se împotriveşte băiatul. O s-o port acum! Unde e pulberea magică? Caută în cutie, scoate un borcan de sticlă. Asta e pulberea magică, Simón?

Deschide borcanul, adulmecă pulberea argintie. Niciun miros.

Pe peretele cabanei, o oglindă înaltă, plină de scârnă de muşte. El îl pune pe băiat în faţa oglinzii, îi încheie mantia cu nasturii de la gât. Mantia cade în falduri grele în jurul picioarelor băiatului.

— Poftim: ţine lumânarea în mână. Ţine pulberea magică în cealaltă. Eşti pregătit cu formula secretă?

Băiatul dă din cap.

— Prea bine. Presară pulberea peste flacăra lumânării şi rosteşte formula.

— Abracadabra, spune băiatul şi presară pulberea. Aceasta cade pe podea într-o ploaie scurtă. Sunt invizibil?

— Nu încă. Mai încearcă nişte pulbere.

Băiatul vâră flacăra lumânării în borcan. Urmează o erupţie de lumină uriaşă, apoi întuneric deplin. Inés ţipă; el însuşi se fereşte, orbit. Câinele se pune pe lătrat, ca un apucat.

— Mă vedeţi? se aude vocea băiatului, firavă, nesigură. Sunt invizibil?

Nimeni nu rosteşte un cuvânt.

— Eu nu văd, zice băiatul. Salvează-mă, Simón.

Pe pipăite, ajunge la băiat, îl ridică de jos, dă mantia la o parte cu piciorul.

— Nu văd, zice băiatul. Mă doare mâna. Am murit?

— Nu, bineînţeles că nu. Nu eşti nici invizibil, nici mort. (Pipăie pe jos, găseşte lumânarea, o aprinde.) Arată-mi mâna. N-ai nimic la mână.

— Doare.

Băiatul îşi suge degetele.

— Te-oi fi ars. Mă duc să văd dacă doamna mai e trează. Poate îmi dă nişte unt, să calmăm arsura.

I-l dă pe băiat lui Inés în braţe. Ea îl îmbrăţişează, îl

sărută, îl întinde pe pat, îi fredonează încetişor la ureche.

— E întuneric, zice băiatul. Nu văd nimic. Sunt în oglindă?

— Nu, scumpul meu, zice Inés, nu eşti în oglindă, eşti cu mama ta şi totul o să fie bine. (Se întoarce spre el, Simón.) Adu un doctor! şuieră ea.

— Trebuie să fi fost pulbere de magneziu, zice el. Nu înţeleg cum a putut prietenul tău Daga să-i dea unui copil un asemenea cadou periculos. Dacă-i pe-aşa – devine el maliţios, fără să vrea, sunt multe pe care nu le înţeleg în privinţa prieteniei tale cu individul ăla. Şi te rog, potoleşte câinele – m-am săturat de lătratul lui dement.

— Nu te mai văicări atâta! Fă ceva! Señor Daga nu te priveşte. Du-te!

El iese din *cabaña*, urmează raza lunii până la biroul señorei. *Ca un cuplu căsătorit de multă vreme,* se gândeşte el. *Nu ne-am culcat niciodată împreună, nici măcar nu ne-am sărutat, dar ne certăm ca şi când am fi căsătoriţi de ani de zile!*

Capitolul 30

Copilul doarme profund, dar, când se trezeşte, e limpede că vederea îi este încă afectată. Băiatul descrie raze de lumină verde care îi traversează câmpul vizual, cascade de stele. Departe de a fi neliniştit, pare vrăjit de aceste manifestări.

El bate la uşa señorei Robles.

— Am avut un accident noaptea trecută, îi spune el. Fiul nostru trebuie consultat de un medic. Unde este cel mai apropiat spital?

— Novilla. Putem chema o ambulanţă, dar va trebui să vină din Novilla. Mai iute ajungeţi dumneavoastră dacă îl duceţi cu maşina.

— Novilla e cam departe. Nu există niciun medic în apropiere?

— E un cabinet medical în Nueva Esperanza, cam la şaizeci de kilometri de-aici. Vă caut adresa. Bietul copil! Ce s-a întâmplat?

— S-a jucat cu material inflamabil care a luat foc şi lumina puternică l-a orbit. Am crezut că vederea o să-i revină până dimineaţa, dar nu i-a revenit.

Señora Robles ţâţâie compătimitor.

— Vin eu să văd ce are, zice ea.

O găsesc pe Inés nerăbdătoare să plece. Băiatul şade pe pat, purtând mantia neagră, ţinând ochii închişi, cu un zâmbet pierdut pe buze.

— Señora Robles zice că e un doctor la o oră de mers cu maşina de-aici, anunţă el.

Señora Robles îngenunchează cu greu în faţa băiatului.

— Scumpete, tatăl tău spune că nu poţi să vezi. E adevărat? Nu poţi să vezi?

Băiatul deschide ochii.

— Te văd pe tine, zice. Ai stele care-ţi ies din păr. Dacă închid ochii – şi închide ochii, pot să zbor. Pot să văd toată lumea.

— E minunat că poţi vedea întreaga lume, zice señora

Robles. Poţi s-o vezi pe sora mea? Locuieşte în Margúeles, lângă Novilla. Numele ei e Rita. Arată ca mine, doar că e mai tânără şi mai drăguţă.

Băiatul se încruntă de concentrare.

— Nu o văd, zice el într-un târziu. Mă doare mâna prea tare.

— Şi-a ars degetele aseară, explică el, Simón. Voiam să vă cer nişte unt, să-i pun pe arsură, dar era târziu şi n-am vrut să vă trezesc.

— Mă duc să aduc nişte unt. Aţi încercat să-i spălaţi ochii cu sare?

— Este genul de orbire cu care te alegi când priveşti în soare. Sarea nu va avea efect. Inés, eşti gata de plecare? Señora, cât vă datorăm?

— Cinci reali pentru căsuţă şi doi pentru alimentele de aseară. Doriţi nişte cafea, înainte de plecare?

— Mulţumim, dar nu avem timp.

El îl ia pe băiat de mână, dar băiatul şi-o trage.

— Nu vreau să plec, spune el. Vreau să rămân aici.

— Nu putem rămâne. Trebuie să te duc la doctor şi señora Robles trebuie să cureţe *cabaña* pentru următorii ei oaspeţi.

Băiatul îşi încrucişează braţele strâns, refuză să se urnească.

— Uite cum facem, zice señora Robles. Tu te duci la doctor şi, când vă întoarceţi, tu şi părinţii tăi puteţi veni să staţi din nou cu mine.

— Ei nu sunt părinţii mei şi nu ne mai întoarcem. Mergem spre o viaţă nouă. Vrei să vii cu noi, spre viaţa cea nouă?

— Eu? Nu cred, scumpete. E drăguţ din partea ta să mă inviţi, dar am prea multe lucruri de făcut aici, şi oricum sufăr de rău de maşină. Unde vă duceţi ca să găsiţi viaţa asta nouă?

— În Estell… în Estrellita del Norte.

Señora Robles clatină din cap cu un aer de îndoială.

— Nu prea cred să găsiţi cine ştie ce viaţă nouă în Estrellita. Am prieteni care s-au mutat acolo, iar ei spun că

este cel mai plicticos loc din lume.

Inés intervine:

— Haide, îi ordonă ea băiatului. Dacă nu vii singur, te duc pe sus. Număr până la trei. Unu. Doi. Trei.

Fără un cuvânt, băiatul se ridică şi, săltând poala mantiei, se târâie pe potecă, până la maşină. Cu buzele ţuguiate a îmbufnare, se urcă la locul lui de pe bancheta din spate. Câinele sare fără probleme lângă el.

— Poftim untul, zice señora Robles. Unge-te pe degetele care te dor şi înveleşte-le cu o batistă. Arsura va trece curând. Şi uite şi o pereche de ochelari de soare, pe care soţul meu nu-i mai foloseşte. Poartă-i până ţi se vindecă ochii.

Îi pune ochelarii pe nas. Sunt mult prea mari, dar el nu-i scoate.

Fac semne de rămas-bun cu mâna şi pornesc la drum, spre nord.

— N-ar trebui să le spui oamenilor că nu suntem părinţii tăi, îi spune el, Simón. În primul rând, nu este adevărat. În al doilea rând, pot să creadă că te răpim.

— Nu-mi pasă. Nu-mi place de Inés. Nu-mi place de tine. Nu-mi plac decât fraţii. Vreau să am fraţi.

— Azi eşti în toane rele, zice Inés.

Băiatul n-o ia în seamă. Prin ochelarii întunecaţi ai señorei, se uită în soare, bine înălţat deasupra liniei munţilor albaştri din depărtare.

Se zăreşte un indicator: *Estrellita del Norte 475 km. Nueva Esperanza 50 km.* Lângă indicator, stă un autostopist, un tânăr care poartă un poncho verde-măsliniu, cu un rucsac la picioare, arătând foarte singur în peisajul pustiu. El încetineşte.

— Ce faci? întreabă Inés. N-avem timp să luăm cu noi străini.

— Pe cine luăm? vrea să ştie băiatul. Despre cine vorbeşti?

— Pe unul care vrea să fie luat cu maşina, zice Inés. N-avem loc în maşină. Şi n-avem vreme. Trebuie să te duc la doctor.

— Nu! Dacă nu opriţi, sar din maşină! şi deschide portiera din dreptul lui.

El, Simón, pune brusc frână şi opreşte motorul.

— Niciodată să nu mai faci aşa ceva! Poţi să cazi şi să mori.

— Nu-mi pasă! Vreau să merg în viaţa cealaltă! Nu vreau să fiu cu tine şi Inés!

Se lasă o tăcere împietrită. Inés se uită fix la drumul din faţa lor.

— Habar n-ai ce vorbeşti, şopteşte ea.

Scrâşnet de paşi şi un chip bărbos se iveşte la geamul şoferului.

— Mulţumesc! gâfâie străinul. Deschide cu o smucitură portiera din spate. Salutare, tinere! zice, apoi îngheaţă când câinele întins pe banchetă, lângă băiat, îşi înalţă capul şi mârâie înfundat. Ce câine uriaş! zice. Cum îl cheamă?

— Bolívar. E un alsacian. Taci, Bolívar!

Încolăcindu-şi braţele în jurul câinelui, băiatul izbuteşte să-l dea jos de pe banchetă. De voie, de nevoie, câinele se întinde pe jos, la picioarele lui. Străinul îi ia locul; maşina se umple deodată de mirosul acru al hainelor nespălate. Inés coboară geamul din dreptul ei.

— Bolívar, repetă tânărul. Un nume neobişnuit. Iar pe tine cum te cheamă?

— Eu n-am nume. Eu încă trebuie să-l primesc pe-al meu.

— Atunci o să te numesc señor Anónimo, îi zice tânărul. Salutare, señor Anónimo, eu sunt Juan. (întinde mâna, dar băiatul o ignoră.) De ce porţi mantie?

— E vrăjită. Mă face invizibil. Sunt invizibil.

El îl întrerupe:

— David a avut un accident, îl ducem la doctor. Mă tem că te putem duce numai până la Nueva Esperanza.

— În regulă.

— Mi-am ars mâna, zice băiatul. Mergem să luăm medicamente.

— Te ustură?

— Da.

— Îmi plac ochelarii tăi. Mi-ar plăcea să am asemenea ochelari.

— Pot să ţi-i dau, dacă vrei.

După o călătorie prin dimineaţa rece, în remorca unui camion care ducea cherestea, pasagerul lor se bucură de căldura şi confortul maşinii. Din pălăvrăgeala lui rezultă că lucrează în domeniul tipăriturilor şi se îndreaptă spre Estrellita, unde are prieteni şi unde, dacă e să dea crezare veştilor, va găsi mult de muncă.

Când coteşte spre Nueva Esperanza, el opreşte maşina ca să-l lase pe nou-venit să coboare.

— Am ajuns la doctor? întreabă băiatul.

— Încă nu. Aici ne despărţim de prietenul nostru. El îşi continuă călătoria spre nord.

— Nu! Trebuie să rămână cu noi!

El se adresează lui Juan:

— Te putem lăsa aici, sau poţi veni cu noi până în oraş. Tu alegi.

— Vin cu voi.

Găsesc uşor cabinetul medical. Doctorul García e plecat la o vizită la domiciliu, îi informează asistenta, dar sunt poftiţi să aştepte.

— Mă duc să caut ceva de mâncare, zice Juan.

— Nu, să nu pleci, zice băiatul. O să te pierzi.

— Nu mă pierd, spune Juan. Mâna lui e pe mânerul uşii.

— Stai, aşa îţi poruncesc eu! se răsteşte băiatul.

— David! îl admonestează el, Simón. Ce te-a apucat? Nu aşa se vorbeşte unui străin!

— Nu e străin. Şi nu-mi spune David.

— Dar cum să-ţi spun atunci?

— Trebuie să-mi spui pe numele meu adevărat.

— Şi care e acesta?

Băiatul tace.

El i se adresează lui Juan:

— Du-te liniştit şi explorează. Ne întâlnim aici.

— Nu, cred că am să rămân, zice Juan.

Doctorul apare, un bărbat scund, voinic, cu un aer energic şi o coamă de păr argintiu. Se uită la ei, prefăcându-se alarmat.

— Ce-i asta? Şi un câine, pe deasupra! Ce pot face pentru toţi?

— Mi-am ars mâna, zice băiatul. Doamna a pus unt pe ea, dar încă mă ustură.

— Ia să văd… Da, da… trebuie să fie dureros. Vino în cabinet, să vedem ce putem face.

— Domnule doctor, nu din pricina mâinii suntem aici, spune Inés. Am avut un accident aseară, cu un foc, iar acum fiul meu nu mai vede bine. Vreţi, vă rog, să-i examinaţi ochii?

— Nu! strigă băiatul, ridicându-se ca s-o înfrunte pe Inés.

Câinele se ridică şi el, traversează lipăind încăperea, îşi ocupă locul lângă băiat.

— Vă tot spun, văd, voi nu mă vedeţi pe mine, din pricina mantiei de invizibilitate. Mă face nevăzut.

— Pot să mă uit? întreabă doctorul García. Mă lasă paznicul tău?

Băiatul îşi pune mâna pe zgarda câinelui, pentru a-l înfrâna.

Doctorul ridică ochelarii de soare de pe nasul băiatului.

— Mă vezi acum? îl întreabă el.

— Eşti mic, mic, cât o furnică, şi-ţi fluturi braţele şi spui: *Mă vezi acum?*

— Aha, pricep. Eşti invizibil şi niciunul dintre noi nu te poate vedea. Dar ai şi o mână rănită, care, din întâmplare, nu e invizibilă. Aşa că tu şi cu mine mergem în cabinet şi o să mă laşi să mă uit la mâna ta – o să mă laşi să mă uit la partea ta vizibilă, bine?

— Bine.

— Să vin şi eu? întreabă Inés.

— Puţin mai încolo, zice doctorul. Întâi fiul dumneavoastră şi cu mine trebuie să vorbim între patru ochi.

— Bolívar trebuie să vină cu mine, zice băiatul.

— Bolívar poate veni cu tine atâta vreme cât se poartă frumos, zice doctorul.

— De fapt, ce-a păţit fiul vostru? întreabă Juan, când rămân singuri.

— Numele lui e David. S-a jucat cu magneziu, acesta a luat foc, iar flacăra l-a orbit.

— Zice că nu îl cheamă David.

— Zice multe lucruri. Are o imaginaţie bogată. David e numele care i s-a dat la Belstar. Dacă vrea să-şi ia alt nume, n-are decât.

— Aţi venit pe la Belstar? Şi eu am venit tot pe acolo.

— Atunci ştii cum funcţionează sistemul. Numele pe care le folosim sunt numele ce ni s-au dat acolo, dar la fel de bine ni se puteau da şi numere. Numere, nume – la fel de arbitrare, la fel de întâmplătoare, la fel de lipsite de importanţă.

— De fapt, nu există numere la întâmplare, spune Juan. Îmi zici: „Gândeşte-te la un număr la întâmplare”, şi eu spun „96 513”, pentru că ăsta e primul număr care-mi vine în minte, dar nu e chiar întâmplător, e numărul meu de la Asistencia sau vechiul meu număr de telefon sau ceva de genul ăsta. În spatele unui număr e mereu o motivaţie.

— Prin urmare, şi tu eşti un mistic al numerelor! Tu şi David ar trebui să întemeiaţi o şcoală împreună. Tu poţi preda cauzele secrete din spatele numerelor, iar el poate să-i înveţe pe oameni cum să treacă de la un număr la altul fără să cadă într-un vulcan. Bineînţeles că nu există numere la întâmplare *în ochii lui Dumnezeu.* Dar noi nu trăim în ochii lui Dumnezeu. În lumea în care trăim noi, există numere la întâmplare şi nume la întâmplare, şi evenimente la întâmplare, cum ar fi, bunăoară, să ţi se întâmple să fii luat de o maşină în care se află un bărbat şi o femeie, şi un băiat pe nume David. Şi un câine. Care a fost cauza secretă din spatele evenimentului, ei?

Înainte ca Juan să apuce să răspundă tiradei lui, uşa cabinetului se deschide brusc.

— Vă rog să poftiţi, zice doctorul García.

El şi Inés intră. Juan ezită, dar vocea tânără şi clară a băiatului răsună dinăuntru:

— El e fratele meu, şi el trebuie să vină.

Băiatul şade pe marginea canapelei doctorului. Cu un zâmbet de încredere senină pe buze, cu ochelarii întunecaţi cocoţaţi pe creştet.

— Am avut o discuţie bună, lungă, prietenul meu şi cu mine, spune doctorul García. Mi-a explicat cum de se face că el este invizibil pentru noi, iar eu i-am explicat cum se face că el ne vede ca pe nişte insecte care îşi agită antenele în văzduh, în timp ce el zboară în înalt. I-am spus că am prefera să ne vadă aşa cum suntem în realitate, şi nu ca pe nişte insecte, iar în replică el mi-a spus că, atunci când va fi din nou vizibil, i-ar plăcea să-l vedem aşa cum e el cu adevărat. Am redat corect conversaţia noastră, tinere?

Băiatul dă din cap.

— Tânărul nostru prieten mai spune că dumneavoastră – şi se uită plin de înţeles la el, Simón – nu sunteţi tatăl lui real, iar dumneavoastră – şi se răsuceşte spre Inés – nu sunteţi mama lui reală. Nu vă cer să vă apăraţi. Am şi eu familie, ştiu că uneori copiii spun bazaconii. Cu toate acestea, e ceva ce aţi dori să-mi spuneţi?

— Eu sunt mama lui adevărată, zice Inés, şi îl salvăm de la a nu fi trimis la o şcoală de reeducare, unde va fi transformat într-un infractor.

Spunând ceea ce a avut de spus, ea strânge buzele şi priveşte sfidător.

— Şi ochii lui, domnule doctor? se interesează el, Simón.

— N-are nimic la ochi. Am făcut un consult medical şi i-am testat vederea. Ca organe ale vederii, ochii lui sunt perfect normali. Cât despre mână, i-am pus o pomadă. Arsura nu e serioasă, se va ameliora într-o zi sau două. Acum permiteţi-mi să întreb: să-mi fac griji din pricina poveştii pe care mi-o spune tânărul acesta?

El se uită la Inés:

— Ar trebui să ţineţi cont de orice spune băiatul. Dacă zice că vrea să ne fie luat şi dus înapoi la Novilla, atunci duceţi-l înapoi la Novilla. E pacientul dumneavoastră, în grija dumneavoastră. El se întoarce către băiat: Asta vrei, David?

Băiatul nu răspunde, ci îi face semn să se apropie. Ţinându-şi mâna căuş, băiatul îi şopteşte la ureche.

— Domnule doctor, David mă informează că nu vrea să se întoarcă la Novilla, dar vrea să ştie dacă veţi veni cu noi.

— Să vin unde?

— În nord, la Estrellita.

— La viaţa cea nouă, zice băiatul.

— Şi cum rămâne cu pacienţii mei de aici, din Esperanza, care depind de mine? Cine se va îngriji de ei, dacă îi las de izbelişte, doar ca să am grijă de tine?

— Nu e nevoie să ai grijă de mine.

Doctorul García îi aruncă lui Simón o privire uluită. Trage adânc aer în piept.

— David vă sugerează să vă abandonaţi profesia şi să veniţi în nord, cu noi, să începeţi o viaţă nouă. Şi ar fi spre binele dumneavoastră, nu al lui.

Doctorul García se ridică.

— Aha, înţeleg! E foarte generos din partea ta, tinere, să mă incluzi în planurile tale. Dar viaţa pe care o am aici, în Esperanza, este suficient de fericită şi împlinită. Nu am de ce să fiu salvat, mulţumesc.

Sunt din nou în maşină, îndreptându-se spre nord. Băiatul este într-o dispoziţie exuberantă, a uitat de mâna vătămată. Flecăreşte cu Juan, se luptă cu Bolívar pe bancheta din spate. Juan intră şi el în joc, deşi se cam fereşte de câine, care încă nu l-a acceptat.

— Ţi-a plăcut de doctorul García? îl întreabă el, Simón.

— E-n regulă, zice băiatul. Are păr pe degete, parcă-i vârcolac.

— De ce ai vrut să vină cu noi la Estrellita?

— De-aia.

— Nu poţi invita chiar orice străin pe care-l întâlneşti să vină cu noi, zice Inés.

— De ce nu?

— Pentru că nu e loc în maşină.

— E loc. Bolívar poate să stea la mine în braţe, nu-i aşa, Bolívar?

Pauză.

— Ce-o să facem când o să ajungem la Estrellita?

— Mai e mult până la Estrellita. Ai răbdare.

— Dar ce-o să *facem* acolo?

— O să mergem să găsim Centrul de Relocare şi o să ne prezentăm la recepţie, tu, şi Inés, şi eu, şi…

— Şi Juan. N-ai zis Juan. Şi Bolívar.

— Tu, şi Inés, şi Juan, şi Bolívar, şi eu, şi o să spunem: *Bună dimineaţa, suntem nou-veniţi, căutăm un loc unde să stăm.*

— Şi?

— Asta-i tot. *Căutăm un loc unde să stăm, să ne începem viaţa cea nouă.*